Abdurrahman Kaan: İstanbul nasıl İslami finans merkezi olur?

Avrupa ordusu tartışması: Atlantik'te çatlak büyüyor

Dünya Ticaret Örgütü kurtarılabilir mi?

Abdullah Tivnikli'nin ardından

DERİN EKONOMİ
www.derinekonomi.com
Aralık 2018 Sayı: 43 / Fiyatı: 13 TL (KKTC 15 TL)

TEKNOLOJİNİN 50 BAŞKENTİ

VAKIF EMEKLİLİK
İŞVERENLER İÇİN
OTOMATİK KATILIM
2019 HAZIRLIK REHBERİ

ISSN 2149-4614

- Global para basma üsleri
- İran yaptırımlarından en çok etkilenecek sektörler
- Merkel'den sonra Almanya'nın geleceği
- Yeni nesil ofis WeWork

Ekip Mobil'le kontrol sende

Şimdi Ekip Mobil'le saha ekibinizden maksimum verim alın. Görev yönetimini hem sahada hem de ofiste sağlayın.

Hemen başvur
turkcell.com.tr/ekipmobil

Ekip Mobil servisinden kurumsal müşterilerimiz yararlanmakta olup, servis ücretlendirmesi için hat başına turkcell.com.tr'de yer verilen kademeli fiyatlar geçerlidir. 31 M
mahsus alınan 1.000 TL proje bedeli alınmamaktadır. Servis kullanımı esnasında gerçekleşen internet kullanımları servis sağlayıcınız tarafından ücretlendirilir. Turkcell'in

art 2019'a kadar 12 ay taahhütte bulunan müşterilerimiz için, kampanya kapsamında geçerli barem ücreti üzerinden %30 indirim uygulanmakta ve yeni abonelikte bir defaya hizmet içeriğinde değişiklik hakkı saklı olup, servisle ilgili tüm detaylara turkcell.com.tr'den ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER - ARALIK 2018

KAPAK

74

TEKNOLOJİNİN 50 BAŞKENTİ

Birleşmiş Milletler'in son tahminine göre, 2030 yılına kadar dünya nüfusunun yüzde 66'sını oluşturacak 5 milyar insan şehirlerde yaşayacak. Bu oran 2050'de yüzde 75'e çıkacak. İnsanoğlu uzun tarihi boyunca hiç olmadığı kadar büyük bir yoğunlukla kentsel alanlara yığılırken, bu konuda en büyük cazibe unsurlarından biri, yüksek teknoloji ve bu teknolojinin öncülük ettiği yeni ekonomi. Yüksek teknoloji ve yeni iş alanları deyince, farklı kıtalara yayılmış bazı şehirler, diğerlerine göre biraz daha öne çıkıyor. Global ekonominin gidişatına şimdiden yön veren bu şehirler, diğer yandan geleceğin iş ve yaşam biçimlerini de inşa ediyorlar.

08 Aydan kalan
10 Dünya turu
14 İş yaşam
16 Teknoloji
18 Finans
20 Şirket
22 Sektörel
42 Foto haber

170

Sühreverdi'nin yönetim felsefesi
Mustafa Özel

YAZARLAR

50 **Doç. Dr. Ömer Bolat**
Müslüman halkların umudu Türkiye

52 **Ali Saydam**
Her şey 4.0'a hazır mıyız?

64 **Prof. Dr. Murat Yülek**
Sürdürülebilir kalkınma hedefleri nasıl finanse edilecek?

66 **İbrahim Acar**
Petrolde 35 dolar senaryosu

68 **Doç. Dr. Kadir Tuna**
Yeni bir küresel resesyona doğru

102 **Pierre Chiartano**
Kongre ara seçimleri ve hegemonya sonrası dönemde Trump

104 **Dr. Mamdouh G. Salameh**
ABD'den OPEC karşıtı yasa tasarısı

122 **Dr. Mehmet Akif Sosyal**
Cari açıktan cari fazlaya giden yolda doğru enerji karışım

124 **Robert M. Cutler**
Doğu Akdeniz'de enerji gelişmeleri

126 **Prof. Dr. Ahmet Ulusoy**
Risk ve fırsat kıtası Afrika

127 **Shuriah Niazi**
30 yıl sonra hak yerini buldu(!)

165 **Dimitrios Triantaphyllou**
Göç sorununun geleceği ve atılabilecek adımlar

173 **Prof. Dr. Obiyathulla Ismath Bacha**
Devre kırıcılar

176 **Aşkın Baysal**
Amerikan seçmeni ne demiş oldu?

İNFO

111 Global savunma harcamaları artıyor
115 Teknoparklar
169 Süper Lig para basıyor

D'S
damat

www.dsdamat.com

HABER & DOSYA

24 Güncel haberler +
1. Dünya Savaşı daha bitmedi

54 ABDURRAHMAN KAAN - MÜSİAD Genel Başkanı
İstanbul nasıl İslami finans merkezi olur?

Tüm Dünya yavaşlarken ABD nasıl büyüyor?

56

60 **Trump'a demokrat fren**

İran yaptırımları en çok bu sektörleri etkileyecek

70

Avrupa ordusu Atlantik'te kopuşun başlangıcı mı?

106

116 **İtalya'dan AB'ye popülist itiraz**

Birleşik Krallık'ta Brexit çatlağı büyüyor

120

128 **Dünya Ticaret Örgütü kurtarılabilir mi?**

Dünya para basma üsleri

132

134 **Körfezin iki devi birleşiyor mu?**

Enerji ve dış politika uzmanı Bosphorus Energy Clup Başkanı Mehmet Öğütçü:
Savaşlar bitmeyecek kılıf değiştirecek

158

162 FARK HİKAYELERİ
Veri merkezleri yerli olmalı

166 CSI MARKETING
Müslüm'ün sırrı değişmeye cesaret etmek

175 **Ajanda ve Kitaplık**

DERİN EKONOMİ

İmtiyaz Sahibi
Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş. adına
MUSTAFA ALBAYRAK

Yazı İşleri Müdürü
AŞKIN BAYSAL

Editörler
MEHMET ALİ DOĞAN
KADRİYE NİLGÜN TUNÇSİPER
DUYGU BULKAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
BURHAN İSTENCİ

Yayın Kurulu
ÖMER BOLAT
ALİ SAYDAM
AHMET ULUSOY
MURAT YÜLEK
HATİCE KARAHAN
İBRAHİM ACAR

Grafik Tasarım
GÖKAY YILMAZ

Fotoğraf
SEDAT ÖZKÖMEÇ

Reklam
Reklam Genel Müdürü
ABDULLAH HANÖNÜ
Reklam Genel Müdür Yardımcısı
ZİYA KADAM
Reklam Grup Müdürü
KADER GEZGİN
Reklam Müdürü
MERVE BATUR

Reklam Rezervasyon
ABDULLAH BİLGİÇ
Rezervasyon Müdürü
+90 212 467 65 65 / 1727
abdullah.bilgic@reklampiri.com

Abone Satış Dağıtım
Satış Pazarlama
Abone ve Dağıtım
0212 467 17 17
BİRLİKTE DAĞITIM A.Ş.
www.birlikte.com.tr

Basım
Matsis Matbaa Hizmetleri
Sefaköy - İstanbul
0212 624 21 11

Kurumsal Dağıtım
Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
Samandıra, İstanbul
0216 585 90 00
www.turkuvazmatbaacilik.com

İletişim – Yönetim Yeri
Maltepe Mah. Fetih Cad. No: 6
Topkapı - Zeytinburnu / İSTANBUL
0212 467 65 12

Her hakkı mahfuzdur.
Dergideki yazı, fotoğraf ve diğer görsellerin izin alınmadan veya kaynak gösterilmeden her türlü ortamda çoğaltılması yasaktır.

www.derinekonomi.com
iletisim@derinekonomi.com

albayrak Medya

Yatırımlarınızın Rehberi

Yatırım hakkında tek bilmeniz gereken: Akbank Yatırım Hizmetleri.
Akbank Robo Danışmanlık ile Türkiye'de ilk defa mobilden varlık dağılım önerisini görüntüleyebilir, Portföy Fikirleri ve Yatırım Sepetleri ürünlerimizle bu dağılımı anında alabilirsiniz.

AKBANK YATIRIM HİZMETLERİ

Akbank bireysel müşterileri, Ak Portföy tarafından sunulan Robo Danışmanlık hizmetinden ilgili mevzuat kapsamında gereken süreçleri tamamlamaları halinde yararlanacaklardır. Portföy Fikirleri'nin en düşük satın alma tutarı 100.000 TL, Yatırım Sepetleri'nin ise 1.000 TL'dir. Akbank söz konusu en düşük satın alma tutarlarını değiştirme hakkını saklı tutar. Ayrıntılı bilgi için: yatirim.akbank.com

AKBANK

sizin için

TOBB Dijital Dönüşüm Hareketi'ni başlattı

Dijital skorunuzu birkaç dakikada hesaplayın, işinizi teknolojiyle büyütmeye bugün başlayın.

dijitalskor.com

Vodafone'un katkılarıyla

DİJİTAL SKOR
DİJİTAL SKOR
Gelecek heyecan verici.
Hazır mısın?
vodafone

146.536

KDV indirimi sonrası Ekim ayındaki toplam konut satışı

”

Hortumları sıklıkla göreceğiz ve şiddetleri de artacak. Bunun yanı sıra kuraklık da artacak. Bu yıl yüzde 7, bir sonraki yıl da yüzde 20'lik bir yağış düşüşü olacak.

İTÜ Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Orhan Şen'in Bodrum'daki sel felaketi sonrası açıklaması

”

ABD'nin Afganistan'daki başarısızlığı için Pakistan'ı günah keçisi ilan etmek yerine, Taliban'ın bugün neden çok daha güçlü olduğuna dair ciddi bir değerlendirme yapması gerekiyor.

Trump'ın artık Pakistan'a ödeme yapmayacakları çıkışı karşısında Başbakan Imran Han'ın yanıtı

72 MİLYON DOLAR

ABD'nin sınırına dayanan mültecileri ülkeye sokmamak için harcadığı miktar

230 milyon dolar

GELECEK İKİ YILKİ AVRUPA KUPASI İÇİN UEFA VE ÖDEME PLATFORMU ALİPAY ARASINDA İMZALANAN SPONSORLUK ANLAŞMASININ BEDELİ

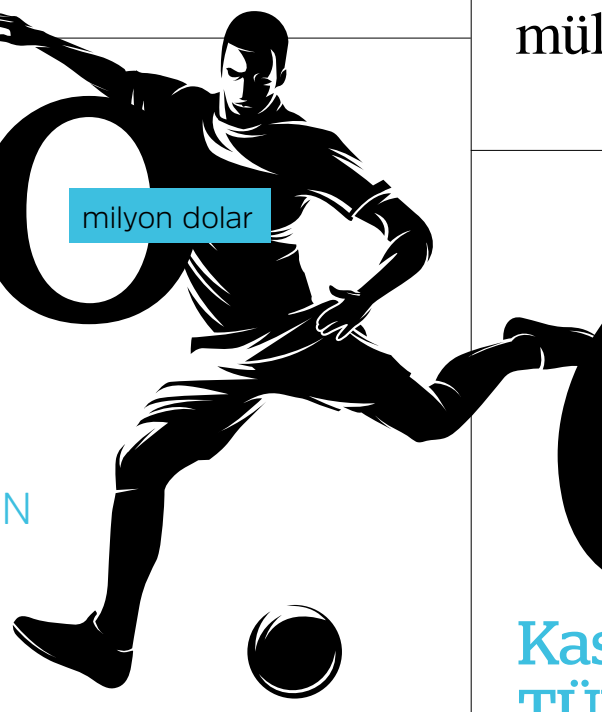

611 BİN

Kasım ayında gerçekleşen TÜYAP Kitap Fuarı ziyaretçi sayısı

”

Avrupalıların bağımsız, kendilerine yetecek güçte, savunma ve güvenlik alanında egemen olmak istemesi son derece doğal. Ortak Avrupa ordusu çok kutuplu dünya düzeninin pekiştirilmesine katkı sunacak

Emmanuel Macron'un Avrupa ordusu kurulması önerisi ile ilgili Rusya Devlet Başkanı Putin'in açıklaması

Vadeli gibi kazanın vadesiz gibi harcayın

VakıfBank, Yanındaki Güç.

Sürekli ve güvenli birikim için

ARI HESABI

444 0 724 | vakifbank.com.tr

/vakifbank

VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

HİNDİSTAN

TAC MAHAL'DE NAMAZA YASAK

Hindistan Arkeolojik Araştırmalar Kurumu (ASI) Tac Mahal'de vakit namazlarının kılınmasını yasakladı.
Geçen temmuz ayında da Hindistan Yüksek Mahkemesi, Tac Mahal Türbesi'ndeki mescitte şehir dışından gelen Müslümanların cuma namazı kılmasını yasaklayan karara imza atmıştı. Tac Mahal İntizam Komitesi Başkanı Seyit İbrahim Hüseyin de Tac Mahal'de uzun yıllardır namaz kılındığını, bunu engellemek için ortada bir neden olmadığını belirterek, ASI'ye şikayette bulunacaklarını ifade etti. Hüseyin, gerek merkezi hükümetin gerek Agra yerel yönetiminin, Müslüman karşıtı bir zihniyete sahip olmasının söz konusu kararda etkili olduğunu belirtiyor.

ÖZBEKİSTAN

ALTIN MADENİ MURUNTAU'YA 734 MİLYON DOLAR YATIRIM

Dünyanın en büyük altın rezervine sahip ülkeler arasında dördüncü, altın üretiminde yedinci sırada olan Özbekistan, ülkedeki Muruntau altın madenine 734 milyon dolar yatırım yapma kararı aldı. Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev'in onayladığı yeni yatırım projesi sonucunda, Kızıl Kum çölündeki dünyanın en geniş alana yayılmış altın madeni Muruntau'da yıllık işlenen cevher miktarı 38,5 milyon tondan 50 milyon tona ulaşacak. Endonezya'daki Grasberg Madeni'nden sonra dünyanın ikinci en çok altın üretilen madeni olan Muruntau'yu genişletme projesine, madeni işleten Nevai Maden-Metalürji Kombinası tarafından 446 milyon dolar ve Özbekistan Kalkınma ve Gelişme Fonu tarafından 288 milyon dolar yatırım finansmanı sağlanacak.

İRAN

MİLLİ SAVAŞ UÇAĞI KOWSAR SERİ ÜRETİLMEYE BAŞLANDI

ABD'nin 2015 yılında nükleer anlaşma çerçevesinde kaldırdığı İran'a yönelik yaptırımların ikinci bölümü yürürlüğe girdi. ABD ile İran arasında gerilim artarken İran, yerli savaş uçağı Kevser'in (Kowsar) seri üretimine geçtiklerini duyurdu. Uçağımın üretimin başlangıcı için düzenlenen törende konuşan İran Savunma Bakanı Tuğgeneral Emir Hatemi, "Yakında bu uçaktan gerekli miktarda üretilerek Hava Kuvvetleri'nin kullanımına sunulacaktır" dedi. Uçak ilk kez başkent Tahran'da düzenlenen törenle tanıtılmıştı. İran'ın yerli uçağın seri üretimine başladıklarını açıklaması ABD'nin İran'a yönelik yaptırımların ikinci bölümünün yürürlüğe girmesinden hemen önce gerçekleşti.

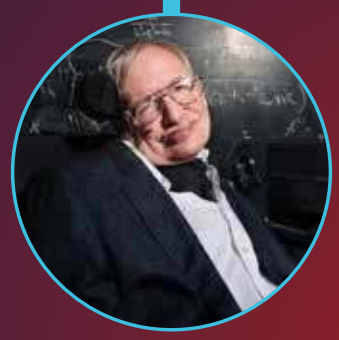

İNGİLTERE

HAWKING'İN KİŞİSEL EŞYALARI 1,8 MİLYON STERLİNE SATILDI

Mart ayında 76 yaşında hayatını kaybeden fizik profesörü Stephen Hawking'in 22 kişisel eşyası, İngiltere'de düzenlenen bir açık artırmada 1,8 milyon dolara satıldı. Açık artırmada, Hawking'in imzaladığı 'Genişleyen Evrenin Özellikleri' başlıklı doktora tezi 584 bin 750 sterline alıcı buldu. 150 bin sterlin satış fiyatına kadar ulaşması beklenen kitap, müzayedeye dünya çapında gösterilen ilgi nedeniyle tahmin edilenden yaklaşık dört kaz fazla fiyata satıldı. Bilim adamının 1980 ve 1990'larda kullandığı bir tekerlekli sandalye 296 bin 750 sterline, çizgi dizi Simpsonlar'da yer aldığı bölümün senaryosu ise 6 bin 250 sterline satıldı. Müzayededede toplamda 1 milyon 824 bin 375 sterlin gelir elde edildi.

FRANSA

ÖLÇÜ BİRİMLERİNDE YENİLİK ZAMANI

Geçtiğimiz ay Paris'te düzenlenen Ağırlık ve Ölçüler Konferansı'nda kilogramın da dâhil olduğu bazı ölçü birimlerinin tanımının değiştirilmesine karar verildi. Böylece Büyük K olarak adlandırılan külçe referans alınarak hesaplanan kilogram, artık bilimsel bir formül ile tanımlanacak. Kabul edilen yeni sistem ile kilogram fotonun enerjisi ve elektromanyetik dalganın frekansı arasındaki orantı olan Planck sabiti ile ifade edilecek. Kilogram 1889'dan bugüne güvenli bir kasada tutulan; platin ve iridyumdan yapılmış bir silindir olan Büyük K ile yapılıyordu. Yeni tanımlar, 20 Mayıs 2019'dan itibaren bütün dünyada geçerli olacak. Günlük hayatımızı çok etkilemese de uzay çalışmaları ve bilimsel projeler için değişiklikler büyük öneme sahip.

ABD

ÇİZGİ ROMAN YAZARI STAN LEE HAYATINI KAYBETTİ

Örümcek Adam ve Fantastik Dörtlü gibi süper kahramanların yazarı Stan Lee 95 yaşında hayatını kaybetti. 1961'de kurulan Marvel Comics'in de ortaklarından olan ABD'li ünlü çizgi roman yazarı Lee ve ekip arkadaşları, Örümcek Adam, Hulk, Daredevil (Korkusuz), X-Men ve Avengers gibi ölümsüz süper kahramanları çizgi roman dünyasına kazandırdı. Lee, Marvel filmlerinin hepsinde oynadığı ufak rollerle çizgi roman severlere göz kırpmıştı. Ünlü çizgi roman yazarı 1972 yılında şirketten ayrılmış, ardından Marvel'in fahri başkanı olarak görevini sürdürmüştü. Lee'nin farkı, süper kahramanların herkes gibi günlük hayatta yaşanan türden sorunlarla da boğuşuyor olmalarıydı.

İSVİÇRE

PEMBE ELMAS REKOR FİYATA SATILDI

Christie's Müzayede Evi tarafından Cenevre'de düzenlenen açık artırmada 19 karatlık pembe elmas yüzük, rekor fiyata satıldı. Açık artırmada, 19 karatlık "The Pink Legacy" (Pembe Miras) isimli "Süslü Parlak Pembe" (Fancy Vivid Pink) elmas yüzük 44 milyon 500 bin İsviçre frangına (yaklaşık 242 milyon TL) satılarak "dünya rekoru" kırıldı. The Pink Legacy, en yüksek renk yoğunluğu seviyesinde elmas olarak sınıflandırılıyor. Christie, dikdörtgen şeklindeki taşın Güney Afrika`da bir madende 1920 yılında bulunduğunu ve ilk kesiminden beri değiştirilmediğini, 10 karattan daha büyük bir pembe renkli elmasın daha önce hiç bulunmadığını açıkladı.

İNGİLTERE

İNGİLTERE BAŞBAKANI BREXIT TARİHİNİ AÇIKLADI

Avrupa Birliği'nden ayrılmak üzere referanduma giden İngiltere, AB'nin hazırladığı 585 sayfalık 'Brexit' taslak anlaşmasını onayladı. Avrupa ve Londra tarafından açıklamalar gelirken, İngiltere'nin çekilme süreci netleşmiş oldu. Brexit'e karşı olanlar ise hala protesto gösterileri düzenliyor. Bu arada "Kabine ortak bir kararla, AB'yi terk etme taslağını ve siyasi beyanname taslağını onaylamıştır" diye açıklama yapan İngiltere Başbakanı Theresa May, Brexit tarihini açıkladı. May, "Avrupa Birliği'nden Mart ayında ayrılıyoruz" diye açıklama yaptı. İngiliz Brexit Bakanı Dominic Raab, AB ile varılan anlaşmayı gerekçe göstererek istifa etti.

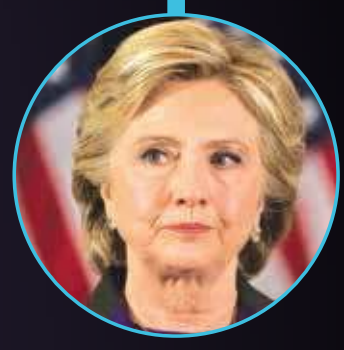

ABD

'HILLARY CLINTON 2020'DE YENİDEN ADAY OLACAK'

ABD'de 2016'daki başkanlık seçiminde Donald Trump'a yenilen Demokrat Parti'nin adayı Hillary Clinton'ın 2020'de yeniden başkanlığa aday olacağı öne sürüldü. Clinton'ın eski danışmanlarından Mark Penn ve eski Demokrat Partili siyasetçi Andrew Stein, Amerikan Wall Street Journal gazetesinde birlikte kaleme aldıkları makalede, "Hillary Clinton'ın ülkenin ilk kadın başkanı olma yolunda henüz tamamlanmamış bir misyonu ve Trump'a karşı kişisel hıncı var" dedi. Donald Trump'ın kıdemli danışmanlarından Kellyanne Conway da makaleyi Twitter'da "Sevgili Tanrım, evet lütfen" notuyla paylaştı.

FRANCE
NIMES
CACHAREL
TRAVELER
STYLE
FALL · WINTER
2018 · 19
cacharel
WWW.CACHAREL.COM.TR
/TR Cacharel
/cachareltr
/cachareltr

BSH fabrikası çocuklara emanet

■ BSH Türkiye, BSH Grubu'nun dünya çapındaki en büyük üretim merkezi ve en önemli üç Ar-Ge merkezinden birinin yer aldığı Çerkezköy Üretim Tesisleri'nde, çocuk haklarına vurgu yapmak amacıyla UNICEF iş birliğiyle anlamlı bir etkinliğe imza attı. 20 Kasım Dünya Çocuk Günü vesilesiyle, BSH Türkiye'nin Çerkezköy'de yaşayan öğrencilere ücretsiz kodlama ve yazılım eğitimleri vermek için açtığı Maker Lab'de (Kodlama Laboratuvarı) kodlama eğitimi aldı. Çocukları gelecekte kodlama, robotik, yapay zekâ, Endüstri 4.0, 3D baskı, mobil uygulamalar ve benzeri teknolojilerde üstün kılmayı hedefleyen proje, Türkiye'nin en sanayileşmiş bölgelerinden biri olan Çerkezköy için de öncü bir proje olma rolü üstleniyor. Proje çerçevesinde 829 öğrenci ve 39 öğretmene 774 saat eğitim verildi.

TARSİM'in yeni başkanı Hasan Özlü

■ Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürü Hasan Özlü üstlendi. Başkan Yardımcılığı görevini ise Hazine ve Maliye Bakanlığı'nı temsilen Dr. Ahmet Genç sürdürmeye devam edecek.

17. MÜSİAD EXPO coşkusu

■ Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği'nin (MÜSİAD) iki yılda bir düzenlediği Uluslararası Ekonomi, Finans ve Ticaret Zirvesi MÜSİAD EXPO, 21-24 Kasım tarihleri arasında CNR Expo İstanbul'da gerçekleşti. Cumhurbaşkanlığı himayesinde düzenlenen zirvenin açılış konuşmasını MÜSİAD Genel Başkanı Abdullah Kaan yaptı. Bu yılki MÜSİAD EXPO kapsamında, "Dünya Para Sisteminde Çoğulculuk ve Adalet" ana temasıyla gerçekleştirilen 22.International Business Forum (IBF), blockchain, alternatif para birimleri gibi kavramların tartışılacağı bir düşünce platformu oldu. MÜSİAD EXPO ile eş zamanlı olarak düzenlenen High-Tech Port'ta ise savunma ve havacılık sektörleri bir araya getirdi. İnsansız deniz aracı İDA, High Tech Port'un yıldızlarından biri oldu. MÜSİAD EXPO'da ayrıca 6. Uluslararası Genç İş Adamları Kongresi (UGİK) gerçekleşti.

Tasarımın çekiciliğine kapıldılar

■ Bu yıl 3'üncüsünü düzenlenen Design Week Turkey'in tüm tasarım ekosistemini bir araya getirerek önemli bir başarıya daha imza attığını kaydeden Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, "Design Week Turkey 2018'i üç günde 52 bin 300 kişi ziyaret etti" dedi. "Tasarım Ekosistemi" teması ile ziyaretçileri karşılayan Design Week Turkey'de bu yıl, Türkiye'de tasarım kültürü oluşturmak; Türkiye'nin tasarım gücünü dünyaya tanıtmak ve tasarımın ekonomideki rolünün önemi konularına dikkat çekildi. Design Week Turkey 2018; tasarımcılar, sanayiciler, ihracatçılar ve öğrencilerin yoğun ilgisi ile karşılandı. Etkinlik kapsamında 27 panel ve konferansta 80'den fazla konuşmacı görüşlerini dile getirirken; 26 sergi ve enstalasyon, 16 atölye çalışması gerçekleştirildi.

İş dünyasının acı kaybı

■ Kooperatif sistemi ile kurulan Perpa Ticaret Merkezi'nin kurucuları arasında da yer alan Perpa Yönetimi Kurulu Başkanı Mithat Yümlü hayatını kaybetti. 4 bin 500 iş yerinin bulunduğu Perpa'da yönetici olarak görev yapan Yümlü, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Meclis üyesiydi. Yümlü evli ve iki çocuk babasıydı.

ANTALYA'DA YENİ BİR ANTALYA KURULUYOR

Sur Yapı Antalya'da ön satışa özel 170 bin TL'den başlayan fiyatlar sizleri bekliyor.

170 bin TL'den başlayan fiyatlarla

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK KENTSEL DÖNÜŞÜM PROJESİ

1 MİLYON 300 BİN m²'LİK MODERN ŞEHİR

Kendine ait ulaşım sistemi

Rengarenk bahçeler

Teknokent | Müze | Hastane | Tramvay | Dev Şehir Parkı | Eğitim Kurumları | Sosyal Alanlar | Alışveriş Merkezi

Sur Yapı, marka şehir Antalya'da, 1 milyon 300 bin m²'lik alanda, 19 bin konut, home ofis, dükkân ve diğer üniteleriyle dev bir şehir kuruyor. Yaklaşık 70 bin kişinin yaşayacağı bu dev şehirde siz de yerinizi alın.

Satış Ofisi: Kepez Mahallesi 5 Temmuz Kurtuluş Caddesi No: 2/1 Kepez/Antalya

SURYAPI
UYGARLIĞIN MİMARI

444 5 787

170.000 TL'den başlayan fiyatlar, 31 Aralık 2018 tarihine kadar, satış alanı 56 m², brüt alanı 41,40 m², net alanı 34,58 m², 1+1 daire için geçerlidir. Kampanya stoklarla sınırlıdır.

İki günlük pil ömrü var

■ Daha büyük ekran, daha uzun pil ömrü ve çift arka kamerayla ön plana çıkan Nokia 3.1, kullanıcılarına mükemmel bir akıllı telefon deneyimi yaşatmaya hazırlanıyor. Uygun fiyatla üst düzey bir akıllı telefon deneyimi sunmak istediklerini belirten HMD Global'in Üst Düzey Ürün Yetkilisi Juho Sarvikas, "Nokia 3.1 Plus, geniş ekran, çift kamera, iki günlük pil ömrü ve sekiz çekirdekli işlemcilerin gücünü tüketiciler için erişilebilir hale getiriyor. Tüm bunlarla birlikte bir Nokia akıllı telefondan beklediğiniz tüm işçilik ve detaylarla birlikte metal gövdesiyle de göz kamaştırıyor. Özetle, fark yaratırken tüketicilerimizin bütçelerini de göz önünde bulundurduk" dedi.

İnternette adil kullanım kotası kalkıyor

■ Türk Telekom, Türkiye'nin dört bir yanını limitsiz internetle buluşturmaya hazırlanıyor. Resmi olarak 1 Ocak'ta başlayacak AKN'siz internet uygulaması öncesinde müşterilerini limitsiz paketlere taşımak için gerekli hazırlıkları tamamladıklarını belirten Türk Telekom Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı Hakan Dursun, "Limitsize geçmek istemeyen abonelerimize ise, paket bitiminde tamamıyla ücretsiz olarak limitsiz ek paketlerden yararlanma imkânı sunuyoruz" diye belirtti.

Mikro Uydu Fırlatma Sistemi için imzalar atıldı

■ Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) ile Roketsan arasında, Mikro Uydu Fırlatma Sistemi (MUFS) Geliştirme Projesi'nde imzalar atıldı. Proje tamamlandığında Türkiye, dünyada sayılı ülkenin sahip olduğu uydu fırlatma, test etme, üretme altyapısı ve üs kurma yeteneğine kavuşmuş olacak.

Katlandığında telefon, açıldığında tablet

■ Samsung katlanabilir ekranlı telefonunu tanıttı, açıldığında ekranı tablet boyutuna ulaşıyor. San Fransisco'da şirketin mobil telefon bölümümün başkan yardımcılarından Justin Denison tarafından tanıtılan telefonun diyagonal büyüklüğü 7.3 ince (18.5 santimetre) ulaşıyor. Samsung, Android yazılımcılarını yeni cihaz için uygulama geliştirmeye çağırdı. Öte yandan Samsung CEO'su Koh Dong-jin, "Katlanabilir telefonlar ile krizin üstesinden gelmek için elimden geleni yapacağım' açıklamasında bulundu. Samsung, Galaxy S9 ve Galaxy Note 9 modellerindeki satış miktarı ve gelir düşüklüğü nedeniyle mobil tarafında büyük sıkıntılar yaşıyor. Açıklama "Samsung kzirde mi" sorusunu gündeme taşıdı. Bu arada merkezi ABD'nin teknoloji merkezi olan Californa'da bulunan ancak kökleri Çin'e dayanan Royole firması da FlexiPai adını verdiği yeni telefonunu, "dünyanın ilk ekranı katlanabilir akıllı telefonu" olarak Pekin'de düzenlenen lansmanda tanıttı.

YENİ EKONOMİ

Google haritalara yeni özellik

■ Google'ın en çok kullanılan servislerin biri olan Google Maps'e (Google Haritalar) mesajlaşma özelliği geliyor. iOS ve Android kullanıcıları, uygulamadan ayrılmadan işletmeler ile doğrudan iletişime geçebilecekler.

Apple hedef tutturamayacak

■ Apple'ın CEO'su Tim Cook yaşanan kur dalgalanması nedeniyle gelişmekte olan ülkelerdeki hedeflerini tutturamayacaklarını açıkladı. Fiyatı neredeyse iki kat artak Apple ürünlerine karşı Türkiye'den de tepki var.

AB ülkeleri 'dijital vergide' anlaşamadı

■ Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler, Facebook, Google, Twitter, gibi dijital platformların yıllık ciroları oranında vergilendirilmesi konusunda anlaşma sağlayamadı.

21st Century Fox'un satın almasına şartlı onay

■ Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, dünyanın en büyük medya ve eğlence şirketlerinden Disney'in 21st Century Fox'u 71,3 milyar dolara satın alma teklifini koşullu onayladı. Disney, Avrupa'daki History, H2, Crime & Investigation, Blaze ve Lifetime gibi kanalları elden çıkartacak.

Paraf gününüzü seçin

Her ayın aynı günü
• %5 indirim • +4 taksit
• 2 ay erteleme • 5 kat ParafPara
güzelliklerinin birinden yararlanın.
Paraf gününüzün tadını çıkarın.

Kampanya kodu; İndirim için: I, Ekstra ParafPara için: P,
Artı Taksit için: T ve Erteleme için: E'dir.

Katılım için kampanya kodu, kartınızın son 6 hanesi ve belirleyeceğiniz günü aralarında boşluk bırakarak 3404'e SMS gönderin.

Paraf.

HALKBANK 80 yıl

Ayrıntılı bilgi için: parafcard.com.tr | 0850 222 0 400 Dialog

%5 indirim ve 5 kat ParafPara için maksimum kazanım tutarı 20 TL'dir. Kampanya kodu: İndirim için: I, Ekstra ParafPara için: P, Artı Taksit için: T ve Erteleme için: E'dir. Paraf Günüm taksit ve erteleme uygulaması telekomünikasyon, doğrudan pazarlama ile ilgili harcamalar, yurt dışında yapılan harcamalar ve yemek, gıda, alkollü içecek, akaryakıt, kozmetik, ofis malzemesi ile hediye kart, hediye çeki ve benzeri şekillerde herhangi somut bir mal veya hizmeti içermeyen ürünlerin alımlarında geçerli değildir.

‘Baş belası’ Xiaomi ABD pazarına giriyor

■ Amerika’nın akıllı telefon konusundaki hegemonyasına son veren şirketler arasında yer alan Çinli Xiaomi, ABD pazarına açılmaya hazırlanıyor. Henüz resmi olarak ABD piyasasına girmemiş olsa da Çinli şirket, Mi Mix 3 ve birçok farklı ürünü için tanıtım etkinliği düzenlemişti. Yeni karar, ‘ciddi bir teknoloji savaşı’ olarak yorumlanıyor.

Amazon, Virginia ve New York'a genel merkez kuracak

■ ABD'li e-ticaret devi Amazon, yeni genel merkezleri için Virginia eyaletindeki Arlington ve New York eyaletindeki New York City kentlerini seçtiğini duyurdu. Amazon'un kararı 30 bin kişiye yeni iş imkanı oluşturacak.

Reformların sayısı rekor kırdı

■ Dünya Bankası, 190 ülkeyi iş ortamı düzenlemeleri açısından değerlendirdiği "İş Yapma Kolaylığı 2019" raporunu yayımladı. Buna göre dünya genelindeki iş ortamını iyileştirmek için yapılan reformların sayısı 314'e yükselerek rekor kırdı. İş yapma kolaylığı açısından ilk 10'a giren ülkeler ise Yeni Zelanda, Singapur, Danimarka, Hong Kong, Çin, Güney Kore, Gürcistan, Norveç, ABD, İngiltere ve Makedonya oldu.

Kerkük petrolü için Türkiye güzergâhı yine öne çıkıyor

■ Bağdat ve Erbil yönetimleri arasında devam eden çeşitli ihtilaflar nedeniyle ihracatı 1 yıldır askıya alınan Kerkük petrolü, ABD'nin İran'a karşı uygulamaya koyduğu yaptırımlar sonrasında daha çok önem kazanmaya başladı. Irak merkezi hükümeti, Kerkük petrolünü boru hattıyla ihraç etmesi halinde Türkiye güzergâhı dışında başka bir alternatifi görünmüyor.

General Motors 18 bin kişiyi işten çıkarıyor

■ ABD'li otomotiv devi General Motors(GM) üretim maliyetlerinin azaltmak üzere Kuzey Amerika ülkelerindeki 18 bin beyaz yakalı çalışanına tazminat karşılığı işten çıkarma teklif etti.

'Sermaye piyasalarının geliştirilmesi şart'

■ Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) Başkanı Erhan Topaç, sermaye piyasalarının geliştirilmesinin şart olduğunu belirterek, "Türkiye’deki tasarrufların finansal varlıklar arasındaki dağılımına baktığımızda yüzde 85’nin kısa vadeli mevduattan oluştuğunu, kalan yüzde 15’lik kısmın uzun vadeli finansmanı sağlayan sermaye piyasası araçlarına yöneldiğini görüyoruz. Sağlıklı büyümemiz için bu fotoğrafı değiştirmemiz gerekiyor" diye konuştu.

Kalkınma ve yatırıma öncelik

■ Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun yürürlüğe girdi, kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütecek. Kanunun yürürlüğe girmesi ile Türkiye Kalkınma Bankası AŞ, bugünden itibaren Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası AŞ unvanıyla kalkınma ve yatırım bankası olarak faaliyetlerine devam edecek. Banka, tüm kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerinin rekabetçi, dinamik ve etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için çalışmalar yürütecek.

Alternatif Bank yeni genel müdürlük binasında

■ Alternatif Bank, Vadistanbul’daki genel müdürlük binasına taşındı. Alternatif Bank Yönetim Kurulu Başkanı Omar Alfardan ve Alternatif Bank Genel Müdürü Kaan Gür’ün ev sahipliği yaptığı açılışa çok sayıda davetli katıldı.

Dijital banka Monzo 1,5 milyar sterlin hedefine koşuyor

■ Londra merkezli dijital banka Monzo 1.5 milyar sterlin toplamayı başardı. Mevcut kullanıcı sayısını 1 milyon 114 bin 298 olarak açıklayan Monzo, 2016 yılında kitle fonlaması ile 96 saniyede 1 milyon pound toplanmıştı.

BİRLİKTEYİZ. GÜÇLÜYÜZ.

Sevdiklerimizin desteğiyle, arkamızdaki milyonlarca insanla güçlüyüz.
Yapabileceklerimize inanan ülkemiz, bize güvenen dostlarımızla güçlüyüz.
Yarınları bırakacağımız gençlerle, onların umutlarıyla güçlüyüz.
Çalışma arkadaşlarımızın azmiyle, geleceği şekillendiren projelerimizle güçlüyüz.

Biz, sizinle güçlüyüz. Birlikte güçlüyüz.

SOCAR

Ankapark'ta kiralamayı KDM AVM Danışmanlık yapıyor

İşletme hakkı 29 yıllığına GBM Ticaret & Çelik Ortak Girişim Grubu'na verilen Ankapark projesinin ticari alanlarının kiralanması işini KDM AVM Danışmanlık üstlendi. Avrupa'nın en büyük tema parkı olma özelliğini taşıyan Ankapark içindeki kafe, restaurant ve çocuklara yönelik satış alanlarının kiralamasını işini üstlendiklerini belirten KDM AVM Danışmanlık kurucusu Murat İzci, açılışın 2019'un Mart ayında gerçekleşeceğini söyledi. İzci, Ankapark için kiralama talebinde bulunan firmaların iki hatta üç lokasyon için yer sorduklarını söyledi. Ankapark, ilk yıl Rusya, Ortadoğu ve Çin'den 300 bin turisti ağırlayacak, 2 bin kişiye de iş sağlayacak.

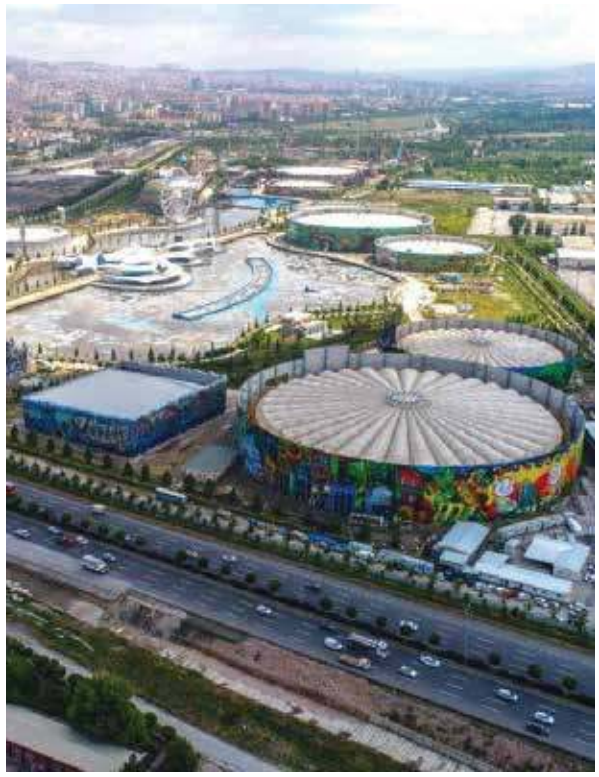

İstanbul Yeni Havalimanı'nda ilk tasarruf

Tamamlandığında 200 milyon yolcu kapasitesiyle dünyanın sıfırdan yapılan en büyük havalimanı olacak İstanbul Yeni Havalimanı'nda açılışa 80 günden az kala bir ilk daha gerçekleşti. 116 bin ton yakıt taşıma kapasitesine sahip LR2 Pıoneer isimli gemi, İGA Yakıt İkmal Limanı'na yanaşarak 63 bin tonluk yakıtı 12 kilometrelik boru hattı ile İstanbul Yeni Havalimanı içinde bulunan ve Türkiye'deki havalimanlarının yakıt kapasitesinin iki katı büyüklüğünde olan yakıt tanklarına aktardı. Test amaçlı bu ilk sevkiyatla yaklaşık 2 bin 250 adet nakliye aracı kullanımına gerek kalmadan ve yüksek maliyetler içermeyen bir operasyon hayata geçirilmiş oldu. İGA Yakıt İkmal Limanı, Türkiye'deki havalimanlarının yakıt kapasitesinin iki katına sahip olma özelliği taşıyor.

Türkkep 2018'i yüzde 50 büyüme ile kapatacak

Şirketlerin dijitalleşmesini sağlayan Türkiye'nin ilk özel kurumu olan Türkkep Yönetim Kurulu Başkanı M. Kurtuluş Nevruz, 2018 yılında yüzde 50 büyüdüklerini, 2019'da ise en az yüzde 30 büyümeyi hedeflediklerini açıkladı. E-Tebligat, e-Fatura, e-Arşiv ve e-Saklama gibi hizmetler veren Türkep, 20 milyon liralık yatırımla kendi Ar-Ge merkezini kurdu. 26 çalışanla hizmet veren Ar-Ge merkezinde e-Dönüşüm kapsamında yeni projeler geliştirilecek.

Yeni Corolla hibrit Türkiye'de üretilecek

Toyota Corolla'nın 12'nci nesli Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye tarafından Sakarya'da üretilecek. 2019 yılının Ocak ayında hibrit versiyona sahip Yeni Corolla'yı hatlarından indirecek olan Toyota Otomotiv Sanayi, böylece C-HR modeliyle birlikte Türkiye'nin hibrit üssü konumuna gelecek. Şirket Yeni Corolla'nın dünyanın en çok tercih edilen otomobili olduğunu belirtti.

Etiler Marmaris'te franchise sırası oluştu

Etiler Marmaris'in Türk Lirası ile franchise vermesinin ve şube kuruluşundan, günlük operasyonun devamlılığına kadar her konuda yatırımcının yanında yer almasının talebin artışının bir başka nedeni olduğunu belirten Çevik, " Talep edenleri yatırım ve kârlılık koşulları hakkında tek tek bilgilendiriyoruz; şube açma aşamasına gelenlere lokasyon seçiminden, mimari tasarıma kadar destek sunuyoruz" dedi.

Sheer
Driving Pleasure

ELEKTRİKLİ SÜRÜŞ KEYFİNİN YENİ SÜRÜMÜ.

YENİ BMW i3 VE BMW i3s.

Yenilenen tasarımıyla BMW i3 ve 0'dan 100 km'ye 6.9 saniyede çıkan etkileyici performansıyla yeni BMW i3s, şimdi Borusan Otomotiv BMW i Yetkili Satıcıları'nda.

Borusan Otomotiv
İnce zevkler, yüksek standartlar.

EXPO 2023

Kahramanmaraş 56 ülkeyi ağırlayacak

Uluslararası Bahçe Bitkileri Üreticileri Birliği (AIPH) Genel Kurulu, oy birliği ile Expo 2023 Kahramanmaraş'ı onayladı. Onikişubat İlçe Belediyesi'nin ev sahipliğinde 21 Nisan-31 Ekim 2023 tarihleri arasında gerçekleşecek Expo 2023 Kahramanmaraş'a 56 ülke katılacak. Onikişubat Belediye Başkanı Hanefi Mahçiçek, Expo 2023'ün ana temasının 'Doğa Dostu Şehir ve Duyarlılık' olduğunu söyledi. Expo 2023 tanıtım toplantısına katılan Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli de, "Expo'lar, olimpiyatlar ve dünya kupasının ardından dünyada düzenlenen en büyük organizasyondan biridir. Expo 2023 Kahramanmaraş, Maraş'ımız için çok büyük bir öneme sahip. Temelde B1 sınıfı, uluslararası kategoride de bahçecilik Expo'sudur. Expo, farklı kesimlerin perspektifinden 4 farklı yararı barındırmaktadır. Uluslararası toplum için Expo, iş birliği ve ilerleme için bir diyalog platformu, halk için Expo, eğitim ve eğlence deneyimidir. Ev sahibi ülke için Expo, ülkenin markalaşması ve gelişmesi için bir araçtır" değerlendirmesinde bulundu. 192 gün sürecek etkinlik boyunca 2 milyon ziyaretçinin Kahramanmaraş'ı ziyaret etmesi bekleniyor.

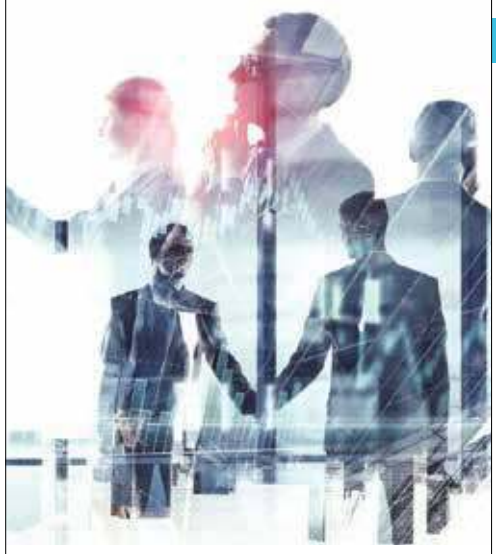

İŞLETME İKTİSADI

Şirketlerin yeni gündemi: B ekonomisi

Yıldız Holding, Birleşmiş Milletler'in belirlediği ve Türkiye'nin de benimsediği hedeflere ulaşabilmek ve arzu edilen geleceği inşa edebilmek için Sürdürülebilir Gelecek İçin Liderler Zirvesi düzenliyor. Bu yıl ilk kez 19 Aralık'ta İstanbul'da Fairmont Quasar Otel'de düzenlenecek etkinlikte, iş dünyasının rolünün yeniden tanımlanması hedefleniyor. Bu anlamda en dikkat çeken konu B Ekonomisi oldu. Şirketlerin küresel sorunlarda fayda yaratan inovasyon-temelli ürünler ve hizmetler geliştirmeleri ve iş modeli benimsemeleri B Ekonomisi olarak tanımlanıyor. Hızlı şehirleşme, nüfus artışı, gelir eşitsizliğinin artması, doğal kaynakların azalması, iklim değişikliğinin etkileri gibi konular, B Ekonomisi kapsamında geliştirilebilecek çözüm önerilerinde ön plana çıkıyor. Küresel örnekler gösteriyor ki B Ekonomisi ve sürdürülebilirlik için başarı; uzun erimli çözümler bulmak, beraber çalışma kültürüyle ve çeşitlilikleri bir araya getiren zeminler oluşturmakla mümkün. Başarı için iş birliği anahtar görevi görüyor.

ÇEVRE VE TÜKETİCİ

Market poşetleri paralı oluyor

Naylon poşetler marketlerde ve mağazalarda 1 Ocak 2018'den itibaren 25 kuruş veya 50 kuruş gibi cüzi bir miktar ile satılacak. Böylece market alışverişlerinde ücretsiz poşet devri sona ermiş olacak. Uygulamaya ilk olarak metropollerde başlatacaklarını dile getiren Türkiye Perakendeciler Federasyonu (TPF) Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Altunbilek bu konudaki düzenlemenin ABD ve birçok Avrupa ülkesinde başarıyla uygulandığını söyledi. "Naylon poşeti zamanla hayatımızdan çıkarmalıyız" diyen Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken ise esnaf ve sanatkar için pozitif ayrımcılık yapılmasını istedi. Palandöken ayrıca "Ülkemizde yılda ortalama 5 milyardan fazla naylon poşet kullanılıyor" diye belirtti. Ülkemizdeki büyük marketlerin bazılarının aylık ortalama poşet tüketiminin 10 ton civarında olduğu belirtiliyor. Türkiye'de yaklaşık 25 bin market faaliyet yürütüyor. Tüketiciye alışverişlerde file, kese kağıdı ve bez çantalar kullanılması öneriliyor.

MEVZUAT

İhracatçıya yeşil pasaport kolaylığı

İhracatçıların hususi damgalı pasaport çıkarma şartları kolaylaştırıldı. 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun 14' üncü maddesi kapsamında, "İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Karar" geçen yıl Mart ayında yürürlüğe girmişti. Buna göre ihracatçıların hususi damgalı pasaport alabilmesi için her takvim yılında ihracat yapma şartı aranıyordu. Geçtiğimiz günlerde Resmi Gazete'de yayımlanan 214 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile önceki kararda değişiklik yapıldı. Firmanın son üç takvim yılında yapılan toplam ihracat tutarının ortalaması kanunda belirtilen oranda ise firma yetkilileri hususi damgalı pasaport alabilecek. 23 Mart 2017'de başlayan uygulama kapsamında ihracat yapan firma yetkililerine Kasım 2018 tarihine kadar 7 bin 294 hususi damgalı pasaport verildi.

Kapımız herkese açık, masrafa kapalı!

Albaraka'da hesap işletim ücreti olmadığı gibi
telefon, internet, mobil şube ve ATM'de
EFT/Havale masrafı da yok, bereket çok!

EFT, Havale, Hesap İşletim Ücreti Yok!

Alo Albaraka
0850 222 5 666
albaraka.com.tr

alBaraka
değerlerinize değer katıyoruz

1. DÜNYA SAVAŞI DAHA BİTMEDİ

Dünya liderleri 1. Dünya Savaşı'nı bitiren ateşkes anlaşmasının 100. yıl dönümünde Paris'te bir araya geldi. Törenlere katılan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Irak ve Suriye'deki iç karışıklıklar ile Filistin'deki işgali hatırlatarak, 'Çatışmaların tamamen tarihe karıştığını söylememiz mümkün değil' dedi.

Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun veliaht prensi Arşidük Franz Ferdinand'ın Saraybosna'da bir Sırp tarafından öldürüldüğü 28 Haziran 1914 tarihi, 4 büyük devletin parçalanmasıyla sonuçlanacak kanlı bir savaşın başlangıcı oldu. Bir yanda Almanya, Osmanlı Devleti ve Avusturya-Macaristan'ın öbür yanda İngiltere, Fransa, İtalya, Rusya ve ABD'nin bulunduğu taraflar, tam 52 ay boyunca çarpıştı. O güne dek tarihin gördüğü en kanlı muharebeler dizisi olan 1. Dünya Savaşı, 1567 gün sonra bittiğinde asker-sivil 40 milyona yakın insan ölmüş, aralarında Osmanlı İmparatorluğu'nun da bulunduğu 4 büyük devlet parçalanmış ve

İslam coğrafyası sömürgeciler tarafından paylaşılmıştı. 1918 yılında cihan savaşını 11. ayın 11. günü saat 11'de bitiren ateşkes anlaşması, Fransa sınırları içindeki Rethondes Garı yakınında bulunan Compiègne Ormanı'ndaki bir demiryolu vagonunun içinde imzalandı. 'Ateşkes Günü' olarak hafızalara kazınan 11 Kasım 1918'in 100. yıldönümünde dünyanın her yanından 100'e yakın lider, Paris'te buluştu.

LİDERLERLE BİREBİR GÖRÜŞME

Paris'teki törenlere katılan ve pek çok ikili temas gerçekleştiren Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Orsay Müzesi'nde verilen yemekte ABD Başkanı Donald Trump ile, Almanya Başbakanı Angele Merkel ve OECD Genel Sekreteri Jose Angel Gurria ile görüştü. Törenlerin yapıldığı Şanzelize Caddesi'nde ev sahibi Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile sohbet eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile de görüştü. ■

'Yeni Sykes-Picot'lara izin vermeyeceğiz'

■ Birinci Dünya Savaşı'na katılan ülkelerin liderlerinin 11 Kasım 1918'de dört yılı aşkın bir süre devam eden ve dünyanın her yerinden yaklaşık 40 milyon insanın ölümüne sebep olan çatışmalara son verme kararı aldığını anımsatan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan mesajlarını Fransız Le Figaro gazetesine yazdığı makaleyle verdi. Erdoğan, ""Birinci Dünya Savaşı'nın gerek Avrupa'ya gerek dünyanın diğer bölgelerine getirdiği acıları, sıkıntıları ve yıkımı hatırlamak ve tarihten gereken dersleri almak bir zorunluluktur. 100 yıl önce sona eren kanlı savaş, insanlığa sömürgeciliğin, yayılmacılığın ve saldırganlığın sonuçlarını en açık biçimde göstermiştir. Aynı zamanda bu olayın sonrasında düzen kurma noktasında yapılan hatalar, maalesef İkinci Dünya Savaşı'nın koşullarını oluşturarak tarihte eşi benzeri görülmemiş acıların yaşanmasına sebep olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinin 100. yıl dönümünde, yaşanan çatışmaların tamamen tarihe karıştığını söylemek mümkün değildir" diye değerlendirmede bulundu. Makalesinde "Birinci Dünya Savaşı'ndan çıkarılması gereken en önemli ders, kalıcı barışı tesis etmenin ne kadar zor olduğudur" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bölgemizde yeni Sykes-Picot paylaşımlarının yapılmasına itiraz etmek veya DEAŞ, PKK ve FETÖ gibi terör örgütleriyle mücadele etmek, komşularımıza gösterdiğimiz saygının ve aralarında bulunduğumuz Avrupa milletlerinin güvenliğinin gereğidir" ifadelerini kullandı.

www.pierrecardin.com.tr

KURUMLARDA MB, GELİRDE ŞARIK TARA

Geçen yıl için 3 milyar 91 milyon 367 bin 707 lira vergi tahakkuk ettirilen Merkez Bankası, Türkiye'nin Kurumlar Vergisi rekortmeni oldu. Türkiye'nin gelir vergisi rekortmeni ise 2017 yılı için 53 milyon 583 bin 488 lira vergi tahakkuk eden, haziran ayında kaybettiğimiz ENKA Şirketler Grubu Onursal Başkanı Şarık Tara.

Gelir İdaresi Başkanlığı 2017 vergilendirme dönemine ilişkin yıllık Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi beyannamelerinin değerlendirilmesi sonucunda Türkiye genelinde en fazla vergi beyan eden 100 mükellef listesini açıkladı. Kurumlar Vergisi beyan eden mükellef listesinde ilk sırada Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yer aldı. 2017 yılı için 3 milyar 91 milyon 367 bin 707 lira vergi tahakkuk ettirilen Merkez Bankası Türkiye'nin Kurumlar Vergisi rekortmeni oldu. En fazla Gelir Vergisi beyan eden mükellef listesinde ise Gelir Vergisi rekortmeni, 53 milyon 583 bin 488 lira vergi taahhuk ettirilen, haziran ayında vefat eden ENKA Şirketler Grubu Onursal Başkanı haziran ayında Şarık Tara oldu.

Türkiye genelinde 2017 vergilendirme dönemi yıllık Gelir Vergisi beyanlarına ilişkin olarak 2018 yılı mart ayında 3 milyon 486 bin 592 mükellef tarafından yıllık gelir vergisi beyannamesi verildi. Gelir Vergisi beyannameleri ile 77 milyar 339 milyon 779 bin 509 lira matrah beyan edilirken, beyan edilen bu tutar üzerinden 20 milyar 636 milyon 779 bin 513 lira gelir vergisi tahakkuk ettirildi.

BANKALARA 15 MİLYAR LİRA VERGİ

Türkiye'nin kurumlar vergisi rekortmenlerine bu yıl da bankalar damga vurdu. Listede yer alan bankaların vergi tutarı 15 milyar lira oldu. Kurumlar vergisi mükelleflerinin Türkiye genelindeki ilk 100 sıralamasında ismi açıklanan firmalar arasında bu yıl 22 banka yer aldı. Bankalara 2017'deki faaliyetleri dolayısıyla 15 milyar 25 milyon 849 bin 543 lira vergi tahakkuk ettirildi.

Bir önceki yıl Türkiye'de 1 milyar liranın üzerinde kurumlar vergisi ödeyen mükellefler Ziraat Bankası ve Merkez Bankası ile sınırlıyken, bu bankalara geçen yıl Garanti Bankası, Akbank ve Türkiye İş Bankası eklendi. Böylece sayı 5'e çıktı. Listede ilk 8 sıra bankalardan oluştu. ■

10 İLK 100'DEKİ VERGİ 'REKORTMEN'İ KADIN SAYISI

2017 yılında en fazla gelir vergisi beyan eden mükellef listesinden yaptığı derlemeye göre, 100 kişilik listede 10 kadın vergi rekortmeni yer aldı. Rekortmen 10 kadına tahakkuk ettirilen vergi ise toplamda 98 milyonu buldu. Koç ailesinden Suna Kıraç; 28 milyon 169 bin 306 liralık vergiyle altıncı sırada, ENKA Şirketler Grubu Onursal Başkanı Şarık Tara'nın kız kardeşi Vildan Gülçelik; 12 milyon 8 bin 382 lira vergiyle 23. sırada, aynı aileden Sevda Gülçelik de 10 milyon 106 bin 329 liralık vergi ile 29. sırada yer aldı.

İLK SEKİZ SIRADA BANKALAR YER ALDI

SIRA	KURUMUN UNVANI	VERGİ TUTARI (TL)
1	TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.	3.091.367.707,75
2	T.C.ZİRAAT BANKASI A.Ş.	2.294.828.967,34
3	TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	2.081.589.217,14
4	AKBANK T.A.Ş.	1.433.112.164,35
5	TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.	1.398.457.749,26
6	YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	924.334.566,62
7	TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI TÜRK A.O.	799.684.743,09
8	TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.	743.466.593,37
13	QNB FİNANSBANK A.Ş.	450.363.872,61
18	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.	308.179.953,54
19	İLLER BANKASI A.Ş.	258.761.886,56
21	ING BANK A.Ş.	233.181.212,94
22	DENİZBANK A.Ş.	220.422.478,62
24	KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	199.790.129,01
32	TÜRKİYE SINAİ KALKINMA BANKASI A.Ş.	161.811.985,71
65	İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.	69.572.508,70
66	ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	69.454.269,47
76	TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.	60.756.103,42
79	CİTİBANK A.Ş.	58.768.116,01
82	ANADOLUBANK A.Ş.	56.858.136,66
85	ODEA BANK A.Ş.	56.055.786,23
89	AKTİF YATIRIM BANKASI A.Ş.	55.031.394,29
	TOPLAM	**15.025.849.542,69**

Finansal ihtiyaçlarınıza HSBC Premier uzmanlığı birebir.

Size özel birebir ilişki anlayışımızla hizmet veren HSBC Premier Müşteri Temsilciniz finansal ihtiyaçlarınıza uygun bankacılık çözümleriyle hizmetinizde. Siz sadece güzel anlara zaman ayırın, biz de size.

Size özel Premier Müşteri Temsilcinize bir telefonla ulaşabilirsiniz.

Tıklayın premier.hsbc.com.tr
Arayın 0850 211 0 112

HSBCTurkiye @HSBC_TR HSBCTürkiye

HSBC Premier

Birlikte büyüyoruz

HSBC Bank AŞ tarafından yayımlanmıştır. Premier, HSBC Bank AŞ'nin sunduğu bir hizmet/ürün paketidir. HSBC Premier müşterisi olmak için bankamızda en az 100.000 TL veya muadili para cinsinden bakiyenizin bulunması yeterlidir. HSBC Bank AŞ tarafından yatırım danışmanlığı ve portföy yönetimi hizmeti verilmemektedir. Mersis No: 2587864588194500

İLK GAZ 2019'DA

Rus gazını Türkiye ve Avrupa'ya taşıyacak dev enerji projesi Türk Akım'ın 930 kilometreyi bulan deniz etabı bitti. Türk Akım'da birbirine paralel iki hat devreye girdiğinde yıllık 31,5 milyar m3 doğalgaz Türkiye'ye gelecek.

Dünyadaki en büyük enerji altyapı projelerinden biri olan Türk Akım'ın 930 kilometreyi bulan, Türkiye'ye doğalgaz sağlayacak boru hattının deniz etabı tamamlandı. Projenin Avrupa'yı besleyecek ikinci hattı için rotalar tartışılıyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, son kaynak için Deniz Bölümünün Tamamlanması Töreni'nde bir araya geldi. Törende konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye ve Rusya arasındaki ilişkilerin ulaştığı yüksek seviyenin ifadesi olarak gördüğüm enerji iş birliği alanında atılan yeni bir adıma daha şahitlik etmek üzere bir aradayız. Türk Akım Projesi, inşallah 2019 yılında yapılacak testlerin ardından faaliyete geçmeye hazır olacaktır" diye belirtti. Türkiye'nin Rusya'dan 1987'den bu yana 387 milyar metreküplük doğal gaz alımı gerçekleştirdiğini hatırlatan Erdoğan, "Hedefimiz Rusya ile 100 milyar dolarlık bir ticaret hacmine ulaşmaktır" dedi.

ÇEVRECİ VE İLERİ TEKNOLOJİLER KULLANILDI

Türk Akım Projesi'nin önemini Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, "Türk Akım, Türkiye'yi önemli bir doğal gaz merkezi haline getirecek ve Türkiye Cumhuriyeti'nin konumuna da olumlu etki yapacaktır. İki ülke arasında güven olmadan böyle bir projeyi (Türk Akım) gerçekleştirmek mümkün değil. Sayın Erdoğan'a derin, içten şükranlarımı sunmak istiyorum, gösterdiği siyasi irade, cesareti için teşekkür etmek istiyorum. İnanıyoruz ki bu projenin tamamı, 2019 yılına kadar tamamlanacaktır. En çevre dostu, en ileri teknolojiyi kullanıyoruz. Artan rekabet koşullarında böyle siyasi irade, cesaret olmadan böyle bir proje gerçekleştirmek mümkün olmaz" sözleriyle değerlendirdi.

Türk Akım, Rusya'daki dev doğalgaz rezervlerini doğrudan Türkiye'nin doğalgaz dağıtım şebekesine bağlayarak Türkiye, Güney ve Güneydoğu Avrupa için güvenilir bir enerji kaynağı oluşturacak. ■

Enerjide stratejik ortaklığın meyvesi

- Toplam kapasitesi 31,5 milyar metreküp olan projenin deniz kesimi, 930 kilometre uzunlukta 2 boru hattından oluşuyor. Her bir hattın kapasitesi yıllık 15,75 milyar metreküp. + Hat Rusya'nın Anapa kentinden çıkarak Türkiye'de Kıyıköy'e giriş yapıyor. 2019 sonunda Rusya'dan Türkiye'ye doğal gaz akmaya başlayacak. Türk Akım, İstanbul, Bursa, Kocaeli, İzmir gibi sanayi kentlerine doğal gaz sağlayarak bölgedeki üretimin güvencesi olacak.
- Bir hatla Türkiye'ye 15,75 milyar metreküp doğaz gaz gönderilecek. İkinci hatla Türkiye üzerinden Avrupa'ya doğal gaz taşınacak. İkinci hat Türkiye'den Yunanistan'a ya da Bulgaristan'a bağlanacak. Bu konuda görüşmeler sürüyor.
- Türk Akım, Rusya'daki dev doğalgaz rezervlerini doğrudan Türkiye'nin doğalgaz dağıtım şebekesine bağlayarak Türkiye, Güney ve Güneydoğu Avrupa için güvenilir bir enerji kaynağı oluşturacak.
- Boru hattı sisteminin açık deniz kesimi South Stream Transport B.V tarafından inşa edilirken, açık deniz boru hattı sistemi, Karadeniz'den ilerleyecek paralel iki hattan oluşuyor.
- Türk Akım, Lüleburgaz'daki mevcut doğalgaz ağına Kıyıköy'den yeraltı boru hattı ile bağlanacak. Boru hattı güzergahı buradan Türkiye - Avrupa sınırındaki son noktaya kadar devam edecek.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Türk Akım'da ilk gaz akışının 2019 yılı sonunda gerçekleşeceğini söyledi.

930 KM

TÜRK AKIM DOĞALGAZ BORU HATTI'NIN DENİZ KESİMİNDEKİ UZUNLUĞU

Türkiye'de Sanayi 4.0
dönüşümü başladı.

Siz de bu dönüşümün içinde yer almak istiyorsanız, fabrikalarımız ve Ar-Ge çalışmalarımızdan edindiğimiz deneyimimizle, üretimden lojistiğe kadar tüm değer akışlarında, Sanayi 4.0 danışmanlığı, uygulama hizmeti ve proje desteği ile yanınızdayız!

BOSCH
Yaşam için teknoloji

Ayrıntılı bilgi için:
sanayidegelecek.com
i4.0@tr.bosch.com

KATILIM BANKACILIĞININ ÖNCÜ İSİMLERİNDENDİ

Eksim Yatırım Holding Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Tivnikli hayatını kaybetti. 6 Kasım tarihinde İstanbul'da toprağa verilen hayırsever iş adamı Tivnikli, Türkiye'de katılım bankacılığının kurulması aşamasında önemli görevler üstlendi. Tivnikli; FETÖ'nün 17/25 Aralık sürecinde hedef aldığı isimler arasındaydı.

Türkiye'de katılım bankacılığının kurulması aşamalarında önemli görevler üstlenen hayırsever işadamı, Eksim Yatırım Holding Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Tivnikli, kanser hastalığından tedavi gördüğü İstanbul Haseki Hastanesi'nde 59 yaşında hayatını kaybetti. Tivnikli'nin cenaze namazı kendi eseri olan Marmara İlahiyat Camisi'nde kılındı ve ardından Nakkaştepe Mezarlığı'nda toprağa verildi.

"İLAHİYAT CAMİSİ KENDİLERİNİN ESERİ"

Merhum Abdallah Tivnikli'nin cenaze namazına Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, TBMM Başkanı Binali Yıldırım, eski Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, eski Başbakan Ahmet Davutoğlu, bakanlar, belediye başkanları, iş adamları, ailesi ve sevenleri katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan da Tivnikli'nin tabutuna omuz verdi. Namazın ardından bir konuşma yapan Erdoğan, Tivnikli'nin hayırsever kişiliğine vurgu yaptı ve onun ülkesini seven gerçek bir vatanperver olduğunu ifade etti.

Abdullah Tivnikli'nin bir vakıf insan olarak gelecekte de kendisinden sonra hayırlarını devam ettirecek bir nesil bırakmanın gayreti içinde olduğunu söyleyen Erdoğan, "Bugün de bu anlamlı mekanda, Marmara İlahiyat Camisi'nde -ki kendilerinin bir eseridir- bu cenaze namazını kılmak suretiyle onu uğurluyor olmak ne kadar bu işin anlamlı olduğunu göstermesi bakımından çok şeyler ifade ediyor" dedi. ■

Abdullah Tivnikli'nin hayatından kesitler

■ Yüksek lisans eğitiminin ardından akademik çalışmalar için İngiltere'ye giden Tivnikli, burada katılım bankacılığı modelinin dünyadaki işleyişi, hukuki altyapısı ve uygulamaları hakkında eğitim aldı.

■ Tivnikli, Türkiye'de 1980'lerin başında serbest piyasa ekonomisine geçilmesiyle 1983'te aldığı bir davet üzerine katılım bankacılığının hukuki altyapısının hazırlanmasında görev yapmak üzere ülkesine döndü ve Albaraka Türk'ün kuruluş sürecinde yer aldı.

■ 1986'da aile şirketi olan Eksim kurulurken, enerji yatırımlarıyla büyüyen holdingin elektrik dağıtım ve satış hizmetlerinde Abdullah Tivnikli'nin önderliğinde önemli yatırımlar gerçekleştirildi. Abdullah Tivnikli, 1988'de Kuveyt Türk Katılım Bankası Yönetim Kurulu Üyesi, 2001'de aynı bankada Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve 2005'te Türk Telekomünikasyon AŞ Yönetim Kurulu Üyesi görevlerini yürüttü.

■ Vakıf faaliyetlerine daha fazla zaman ayırmak için 2015'te Kuveyt Türk'teki başkan yardımcılığı görevinden ayrılan Tivnikli, çok sayıda cami, okul, yurt ve aşevi yaptırırken, gençlerin yurt içinde ve yurt dışında eğitim almasına ve akademik çalışmaların hayata geçirilmesine hayırsever olarak sürekli destek verdi.

■ Tivnikli, İstanbul Araştırma ve Eğitim Vakfı ve SETA gibi birçok vakfın ve kuruluşun kurucuları arasında yer almasının yanı sıra, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyesi ve Bahreyn Krallığı Fahri Konsolosu olarak da görev yürüttü.

■ Abdullah Tivnikli, dört çocuk babasıydı.

Otomatik Katılım Sistemi'nde herkes fark bekliyor,

web sitesinden kolay başvuru farkı ile "Hızlı Otomatik BES" Vakıf Emeklilik'te

27 yıllık tecrübesi ile
Otomatik BES'te de öncü olan
Vakıf Emeklilik, sizin için her şeyi düşündü.
Gelin "Hızlı Otomatik BES" ile sözleşmenizi
oluşturup kullanıcı dostu Otomatik BES Şube
ile kolayca ve kısa sürede işleminizi
tamamlayın.

Ayrıntılı bilgi için: *vakifemeklilik.com.tr*

Otomatik BES Bilgilendirme Hattı | OKS
0 | 850 | 222 | 9 | 657

Vakıf Emeklilik
geleceğiniz bize emanet

İMAR VE İRFANA ADANMIŞ BİR ÖMÜR ABDULLAH TİVNİKLİ

İnsan maddi ve manevi ihtiyaçları olan varlıklar aleminin "eşref-i mahlukat" ı olarak yaratılmış bir varlıktır. İslam medeniyet ve tasavvurunun içinde bulunduğumuz ve iki asra yakın bir zaman tecrübe edilen modern batı merkezli medeniyetin gelişme ve kalkınma konusundaki temel farkı meseleye imar ve irfan odaklı olarak bakmasıdır.

■ **Mehmet Bulut** / İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Son iki asırda tüm dünyayı etkisi altına almış batı merkezli gelişme ve kalkınma tasavvuru ise meseleye imar+irfan olarak yaklaşmaktadır. İslamın meseleye bakışında "denge" önemli iken hakim modern batı merkezli yaklaşımda ise dengeden söz edilemez ve sadece maddi alandaki gelişme bile sonucu belirlemeye yetmektedir. İslam medeniyet merkezli gelişme ve kalkınma yaklaşımında manevi alanla maddi alanın birlikte geliştirilmesi ve insan ve toplumların ihtiyaçlarının kuşatıcı ve tutarlı bir bütünlük içinde değerlendirilmesi esastır. O nedenle günümüzdeki hakim batı medeniyetinin tüm etkisine rağmen "güzel müslüman" iş ve ticaret insanları meseleye farklı bakabilmekte ve bunu mensubu bulundukları İslam geleneği çerçeversinde uygulamaya da yansıtabilmektedir. Çünkü onlar kısa günün karından ziyade çok daha uzun vadeli, ebedi hayatı dikkate alan bir kar ve yatırım peşinde olmaktadırlar.

Sahih islam geleneğinin bizlere kadar ulaşmasında "adil emir, sadık tüccar, muhlis ve muhsin ilim insanlarının" belirleyici etkisi olmuştur. Dün olduğu gibi bugün de, yarın da bu özelliklere sahip idareci ve yöneticilere, iş ve ilim insanlarının öncü çalışmalarıyla ümmet doğru istikamette istikbale yürüyecektir. Bu üç sınıf arasındaki samimiyet, gayret, işbölümü ve işlerini "ashen-u amele" (yaptığı işi en güzel yapma) kıvamında gerçekleştirmeleri milletlerin ve islam ümmetinin içinde bulunduğu durumda belirleyici olmuştur.

İlk günlerden günümüze kadar adaletli yönetici, sadık tüccar ve ilim-irfan ehli insanlarının islamın yayılışında çok ama çok önemli hizmetleri olduğu erbabının malumlarıdır. Aşere-i mübeşşereden başlamak üzere üretim ve ticaretle meşgul olan elinin emeği ile geçinmenin ötesinde başta zekat vb. mali yükümlülükler olmak üzere maddi varlıklarıyla ilim, irfan ve hikmet yolunda müslümanlara ve insanlığa destek olan "şuurlu müslüman iş insanları" nın hayati bir rol oynadığı bilinmektedir.

Mutlak hakikattir ki zamanı ve mekanı sadece Allah tarafından bilinen ömür sermayesi günü geldiğinde her fani için sona ermektedir. "Her nefis ölümü tadacaktır, sonra bize döndürüleceksiniz" ilahi emrine uyarak tıpkı abisi Fahrettin Tivnikli'nin Aralık 2014'te 59 yaşında ebediyete göç ettiği gibi 6 Kasım 2018 de dar-ı bekaya göç etti ve gitti. Eksim Holding Yönetim Kurulu Başkanı, Türk Telekom Yönetim Kurulu Üyesi, İlim Yayma Vakfı Kurucusu, Aziz Mahmut Hüdayi Vakfı Yönetim Kurulu ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Mütevelli Heyet Üyesiydi Abdullah Tivnikli. Bu fani dünyadan göç ederken aslolan kubbede hoş bir sada bırakmaktı. İki güzel adamdı Tivnikli kardeşler. İkisi de kubbede hoş sadalar bırakarak, nice hayırlı hizmetlere imzalar atarak ve emeller atarak gittiler bu fani diyardan ebedi istirahatgahlarına.

"Kıyamet gününde sadık tüccar ile benim durumum işaret parmağı ile orta parmağın durumu gibidir" buyuruyor Kainatın Efendisi Hz.Muhammed (SAS). Bu iki kardeş "sadık tüccarlar" sınıfına dahil olabilmek için iş ve ticaret hayatlarındaki titizlikleri yanında ilim ve irfan yolunda dünyanın dört bir tarafında bir çok insan ve müesseseye dokundukları gibi sayıları kendilerince malum bir çok cami, okul, medrese, yurt, düşünce kuruluşlarının ortaya çıkması ve gelişmesinde maddi manevi bir çok katkıları oldu.

Abdullah Tivnikli ülkesi ve islam coğrafyasının imar ve irfanı için samimi gayret gösteren örneğine az rastlanan güzel bir iş adamıydı. Ülkemizin ve islam dünyasının maddi ve manevi alanda kalkınması ve daha güzel bir noktaya gelmesi için ekonomik ve finans alanındaki öncü çalışmaları yanında vakıf, eğitim ve araştırma kurumlarının oluşumu ve gelişiminde önemli roller oynadı. Erenler halkasının iznini sürerek Anadolu, Balkanlar, Kafkaslar, Karadeniz ve Afrika hav-

zasına “maya” lar çaldı. Müslüman iş adamları maddi alanda destek yapar fakat Abdullah Bey yaptığı maddi destekleri kadar bir ilim ve irfan insanı gibi hedef ve sonuç odaklı çalışmalara öncülük etti.

“El karda gönül yarda” anlayışını içselleştirmiş bir iş ve gönül insanıydı. Farklı kesimlerden insanların gönüllerine girdiği gibi farklı ülke ve coğrafyalardaki bir çok gönülde yer buldu. Başarı odaklı çalışmaları ve üstün gayretleriyle un üretiminden enerjiye, inşaattan uluslararası ticarete kadar iş hayatında başarılı projelere imza attı. Her kesimle kolay iletişim sağlayabilen ve her kesimden insanla hayırlı hizmetlerde işbirliğini hayata geçirebilen nadir özelliklere sahipti.

Başarı ve sonuç odaklı çalışan güzel bir insan ve belli prensipleri olan Müslüman bir iş adamı olarak ülkesinin kalkınması için başta islam ülkeleri olmak üzere yurt dışından Türkiye’ye sermaye ve yatırımcı getirmek için çok özel gayretleriyle önemli destekleri ve hizmetleri oldu.

Mensubu olduğu medeniyetin ve toplumun değerler sistemi ve dünya görüşüne göre iktisadi kalkınma ve büyümenin sağlanması için iş ve finans dünyasında islam ekonomisi ve faizsiz finans modellerinin gelişmesi için öncü çalışmalara imza attı. Kuruluşundan itibaren Albarakatürk bünyesinde birçok kişinin yetişmesinde özverili çalışmaları oldu. Sonrasında Kuveytürk’ün kuruluşunda ortak olmak suretiyle bu alanda önemli sorumluluklar üstlendi. İslam ekonomisi ve finansı ile ilgili teorik ve uygulamaya dayalı projeleri her kademede, hem özel ve hem de kamuda gelişmesi için çok gayret gösterdi.

Devlet ve özel sektörün çeşitli kademelerindeki etkili ve yetkili kişileriyle görüşmelerinde her zaman sözün dolaşıp geldiği yer vakıf ve hayır hizmetleri ile “nitelikli insan” sayısının arttırılması olurdu. “Nitelikli üst düzey beyin gücü” yetiştirme bağlamında “İslam alimi” ve “Müslüman ilim insanı” alanındaki boşluğun hızla kapatılması için birçok kurum ve kuruluşun oluşması ve kurumsallaşmasında önemli öncülükleri ve destekleri oldu. ADAM,

“El karda gönül yarda” anlayışını içselleştirmiş bir iş ve gönül insanıydı. Farklı kesimlerden insanların gönüllerine girdiği gibi farklı ülke ve coğrafyalardaki bir çok gönülde yer buldu. Başarı odaklı çalışmaları ve üstün gayretleriyle un üretiminden enerjiye, inşaattan uluslararası ticarete kadar iş hayatında başarılı projelere imza attı

İSAR, SETA, Uluslararası GENÇ vb. gibi birçok sivil toplum, düşünce ve araştırma kurumunun kurulması ve gelişiminde öncülük etti. En sonunda da yüksek öğretim alanında medeniyet coğrafyamızın öncülerini, en iyilerini yetiştirmesi için “Büyük ülkenin büyük üniversitelerinden” biri olma yolunda olan İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Mütevelli Heyetinde yer aldı.

Abdullah Tivnikli, anaokulundan üniversiteye kadar eğitimin her kademesinde niteliğin arttırılmasına özel bir önem verdi. Özellikle İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi (İZÜ) Mütevelli Heyet üyeliği döneminde ilim, irfan ve hikmet geleneğinin izini sürecek üst düzey beyinlerin sayısının arttırılması için fikri ve maddi her alanda son derece önemli öncülükleri ve destekleri oldu. Sürekli daha iyi ve daha kaliteli eğitim ve insandan söz etti ve bunun için sürekli fikirler üretti, yatırımlar yaptı ve yapılan yatırılmalara maddi ve manevi desteklerini günden güne ziyadeleştirdi.

İZÜ’nün hem ülkemiz ve hem de islam dünyasının fen, sağlık, mühendislik ve özellikle de başta tarih, iktisat, psikoloij, siyaset ve uluslararası ilişkiler olmak üzere sosyal bilimler alanında medeniyet coğrafımızın geleceğini inşaa edecek öncü beyinlerini yetiştirmesi konusunda programlar, araştırma merkezleri ve projelerin hayata geçirilmesinde üstün gayretleri oldu. İZÜ’de “islam ve müslüman alim” lerin yetişmesine yönelik çalışmalar yanında İslam hukuku, ekonomisi ve finansı alanında lisans, yüksek lisans ve doktora programlarının İngilizce, Türkçe ve Arapça olarak açılması, bu alanlarda üniversitenin araştırma altyapısının geliştirilmesi ile ilgili önemli teşvik ve destekleri olduğu gibi bu alanda yeni hayata geçirmek üzere ekip ruhuyla hayata geçirilmesi konusunda kararlılığını ortaya koydu. Doğru bildiği ve inandığı meselerin arkasında nezaket, cesaret, feraset ve kararlılıkla durdu.

İş, eğitim, nitelikli insan yetiştirme konusundaki kararlı ve başarı odaklı yaklaşımı nezaket, zerafet ve tevazusuyla genç kuşaklar ve iş dünyası için iyi bir model ve bilinmesi, öğretilmesi gereken bir şahsiyet olarak belirgin hale geldi. Merhum Abisi gibi aldığı mühendislik eğitimiyle sosyal zekayı birleştiren, mütevazı ve her alanda kavrayış ve analitik yaklaşımlarıyla gerçekten ümmetin çok ihtiyaç duyduğu adamlardan biri olarak aramızdan ayrıldı Abdullah Tivnikli. Çok ihtiyacı hissedilecek bir adam olarak ayrıldı bu dünyadan. Rabbim yerini dolduracak adamları ziyadeleştirsin. Başta Tivnikli biraderler olmak üzere dar-ı bekaya göçmüş ve bu dünyada iken öncü çalışmalara imza atmış sadık tüccar, adil emir, muhlis ve muhsin ilim ve irfan ehline Rabbimden rahmet, yakınlarına, hayrul haleflerine ve tüm sevenlerine sabr-ı cemil ecri cezil lütfetmesini dilerim. ■

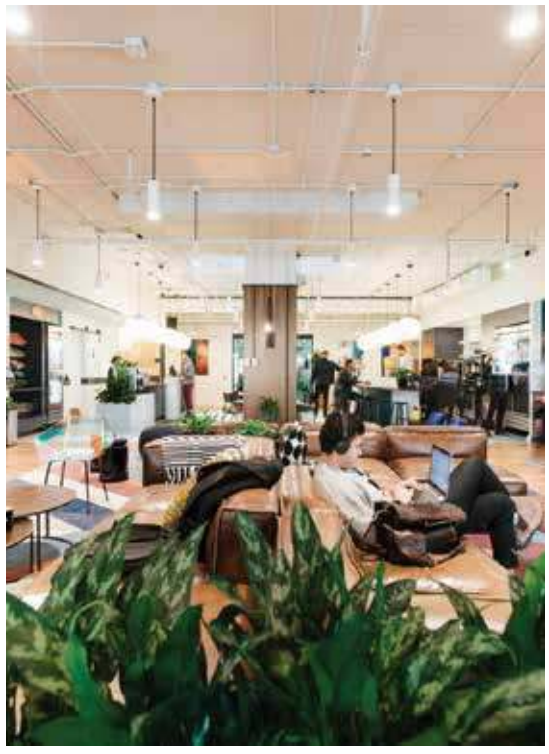

YENİ NESİL OFİS
WEWORK

Ortak çalışma alanı, yeni ekonomiyle birlikte hayatımıza giren kavramlardan biri. WeWork, teknolojik gelişmelerle birlikte yaygınlaşan esnek ve mobil çalışma ihtiyacına cevap veren bir start-up şirketi olarak, girişimcilik ekosistemi içerisinde yükselen değeriyle dikkat çekiyor.

Ezgi Çay

İş yaşamı büyük bir hızla ve değişiyor ve bununla beraber mobil çalışanlar ile saha çalışanlarının da sayısı her geçen gün artıyor. Bu artışa paralel olarak çalışma alanlarındaki trendler de hızla değişirken sanal ofis, hazır ofis ve açık ofis (co-working) konseptleri gün geçtikçe daha da önem kazanmaya başladı. Paylaşım ekonomisinin en önemli yapı taşlarından biri olan ortak çalışma alanı (co-working space) de hızla yayılmaya devam ediyor.

Bu alanda dünyanın en geniş ağına sahip olan WeWork, paylaşımlı çalışma alanlarının içerisinde akla ilk gelen şirketler arasında. WeWork, teknoloji şirketlerinin çalışanlarına sağladığı ferah çalışma ortamını, üye olan herkese sağlıyor.

WeWork çalışma şekli ise oldukça basit. Start-up şirketi içinde ofislerin olduğu büyük binaları önce kiralıyor, sonra burayı ortak kullanıma uygun, ferah mekânlar şeklinde yeniden düzenleyerek üyelerine çalışma alanı sağlıyor. Toplantı salonuna ihtiyacınız varsa, toplantı salonu. Sürekli ofis istiyorsanız, kapısını kilitleyebileceğiniz bir ofis imkanı da sunuyor. Hatta bina içerisinde kendinize ait bir masa ve bir sandalye bile kiralama imkanı tanınıyor.

23 ŞEHİRDE TOPLAM 80 ORTAK ÇALIŞMA OFİSİ

Miguel McKelvey ve Adam Neumann adında iki girişimci tarafından kurulan bu start-up, uzaktan çalışma trendinin hızla yaygınlaşmasıyla anlam kazanan ortak çalışma alanlarını; kreatif ekip, yazar, grafiker gibi profesyonellere kiralayarak gelir sağlıyor. Dahası, özellikle şehir dışı şirket toplantıları bu alanlarda yapılıyor. 20 milyar dolar pazar değerine ulaşan WeWork'un 23 şehirde toplam 80 ortak çalışma ofisi bulunuyor.

2010 yılında kurulan start-up şirketi WeWork'un müşterileri arasında, HSBC, General Motors, Microsoft, Merck ve American Express gibi büyük ölçekli şirketler bulunuyor. Bireysel anlaşmalar ise 45 dolarlık paket fiyatlardan başlıyor ve günlük bir masadan, daha kalabalık ekipler için alanlara kadar genişliyor.

WeWork'un hızlı yükselişi, eleştirileri de beraberinde getiriyor. Para kazanmaya 2015 yazında başlayan start-up için çekimser yaklaşanlar, gelir kalemlerinin bu değeri sağlamayacağına inanıyor. Esasen büyük bir alanın kiralanarak, daha küçük parçalar halinde başkalarına kiraya verilmesinden ibaret olan WeWork bir emlak işi olarak görülüyor ve emlak sektörünün tüm risklerini taşıdığı düşünülüyor. Silikon Vadisi'nin patlamak üzere olan teknoloji balonu olduğunu düşünenler buna en uygun örnek 'büyüyen emlak imparatorluğu' WeWork'u gösteriyor. ■

ENERJİYİ VE
EMEĞİ KORUYAN

eko
KREDİ

Şekerbank

Enerji verimliliği yatırımlarının finansmanında Türkiye'de öncü rol edinen Şekerbank, EKOkredi ile bugüne kadar 106 bine yakın bireysel müşteri, esnaf, çiftçi, işletme ve KOBİ'yi enerji tasarrufuyla tanıştırdı. EKOkredi ile 29,5 milyar kilovatsaat enerji tasarrufu sağlandı, 6,3 milyon ton karbon salımı engellendi, 153 bine yakın konut yalıtımı desteklendi ve 137 milyon metreküp doğalgaz tasarrufu elde edildi. Şekerbank, EKOkredi ile emeği ve enerjiyi koruyarak ülkemiz ekonomisine destek olmaya devam ediyor.

ekokredi.com.tr I 0850 222 78 78

DOLAR, TL KARŞISINDA ERİMEYE BAŞLADI

TL, Kasım ayı başından bu yana yüzde 7'ye yakın değer kazancıyla, gelişen ülke para birimleri arasında dolara karşı en iyi performans gösteren para birimi olarak pozitif ayrışmasını sürdürüyor.

Ağustos, eylül ve ekim aylarında yaşanan döviz kurundaki ani artışlar yerini gerilemeye bıraktı. Hükümetin almış olduğu tedbirler ve dış politika tarafında atılan doğru adımların etkisiyle dolar kuru 7,24 TL'den, kasım ayının son günlerine 5,21TL'ye kadar geriledi. Analistler TL'nin kasım ayı başından bu yana dolar karşısında yüzde 7'ye yakın değer kazancıyla en iyi performans gösteren gelişen ülke para birimi olduğunu vurguluyor.

Doların seyrini etkileyecek olan yurt içi veri gündemi pozitif etki beklenen yerel seçimler dışında henüz zayıf. Yurt dışında ise ABD Merkez Bankası (Fed) üyelerinin konuşmaları ve Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan gerilim belirleyici gibi gözüküyor. Bunun dışında olağanüstü bir gelişme olmaması durumunda Dolar/TL'de teknik açıdan 5,20 desteğinin kırılması durumunda 5,10 ve 5,00 seviyelerinin kısa vadede görülebileceğini ifade eden analistler, olası yükselişlerde ise 5,35'in direnç konumunda takip edileceği tahmininde bulunuyor.

Öte yandan yatırımcılar için 2002 yılından beri en iyi Kasım ayını yaşayan TL, kısa vadeli yatırmcılar ve hedge fonları için tekrar favori haline geliyor.

KURDAKİ HAREKETLİLİK GERİDE KALDI

Hatırlanacağı gibi Dolar kuru bu yıl ocak-nisan döneminde 3.70-4.00 TL; mayıs-temmuz döneminde 4.00-4.90 TL aralığında seyrettikten sonra ağustostan bu yana 5.00-6.90 arasında dalgalandı. Bu veriler ışığında dolar kurunun yıllı ortalaması esas alınarak Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) hedefleri belirlenirken, 2018 yılında ortalama dolar kuru 4.90 TL olarak tahmin edildi. Ardından 8 Ekim tarihinde Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Enflasyonla Topyekün Mücadele Programı'nı açıklarken, "Dengelenme süreci başlamıştır. Son dönemde kurdaki hareketlilik geride bırakıldı. Şimdiki amacımız kur dalgalanmalarının olumsuz etki yarattığı fiyatlanmalarda dengelenmeyi sağlamaktır. Belirsizlik sebebiyle fiyatlandırmalarda tahminler baz alınmıştır. Kurdaki volatile sonrası fiyatlarda normalleşme sürecine giriyoruz. Kurdaki bu normalleşmenin ardından fiyatlarda da normalleşmenin sağlanacağı bir sürece giriyoruz" diye konuşmuştu. YEP'te 2019 yılı GSYH'nın TL bazında 4 trilyon 450 milyar, dolar bazında da 795 milyar olacağı öngörüldü. Buna göre, gelecek yıl dolar kuru 5.60 TL tahmin ediliyor. Aynı hesaplamayla dolar kuru tahmini 2020'de 6.00 TL, 2021 yılında da 6.20 TL olarak öngörülüyor.

DÜŞÜŞ SANAYİCİ İHRACATÇIYI KORKUTUYOR

Öte yandan, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Eylül ayı beklenti anketinde 2018 yıl sonu dolar kuru beklentisi 6.5938 TL (önceki 5.9663 TL) olarak çıktı. Veriler piyasanın döviz kurlarındaki düşüşü hızlı beklediğini gösteriyor. Zira İstanbul Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Başkanı Mustafa Gültepe'nin açıklamaları ihracatçı sanayicilerin dolar kurunun 4,5 TL'nin altına düşmesinden kaygı duyduğunu gösteriyor. "Çünkü" diyor İHKİB Başkanı, "Dolar 7 TL'ye dayanınca Avrupalı alıcı indirip talep etti. Türk tekstil ihracatçısı da yüzde 5 ile 7'lik fiyat düşüşüne onay vermek zorunda kaldı. Bu süreçte iplik fiyatları da dolar bazında hızla yükseldi."

Yılbaşından sonra enflasyonun TL olarak maaş zamlarına yansıtılacağını belirten Gültepe, "15 günde yüzde 15 düşüş olur mu? Şimdi biz planlarımızı buna göre revize etsek tekrar bir çıkış olursa bunu nasıl yöneteceğiz" diye sorarken, ihracatçı sanayicilerin ortak kaygısını dile getiriyor.■

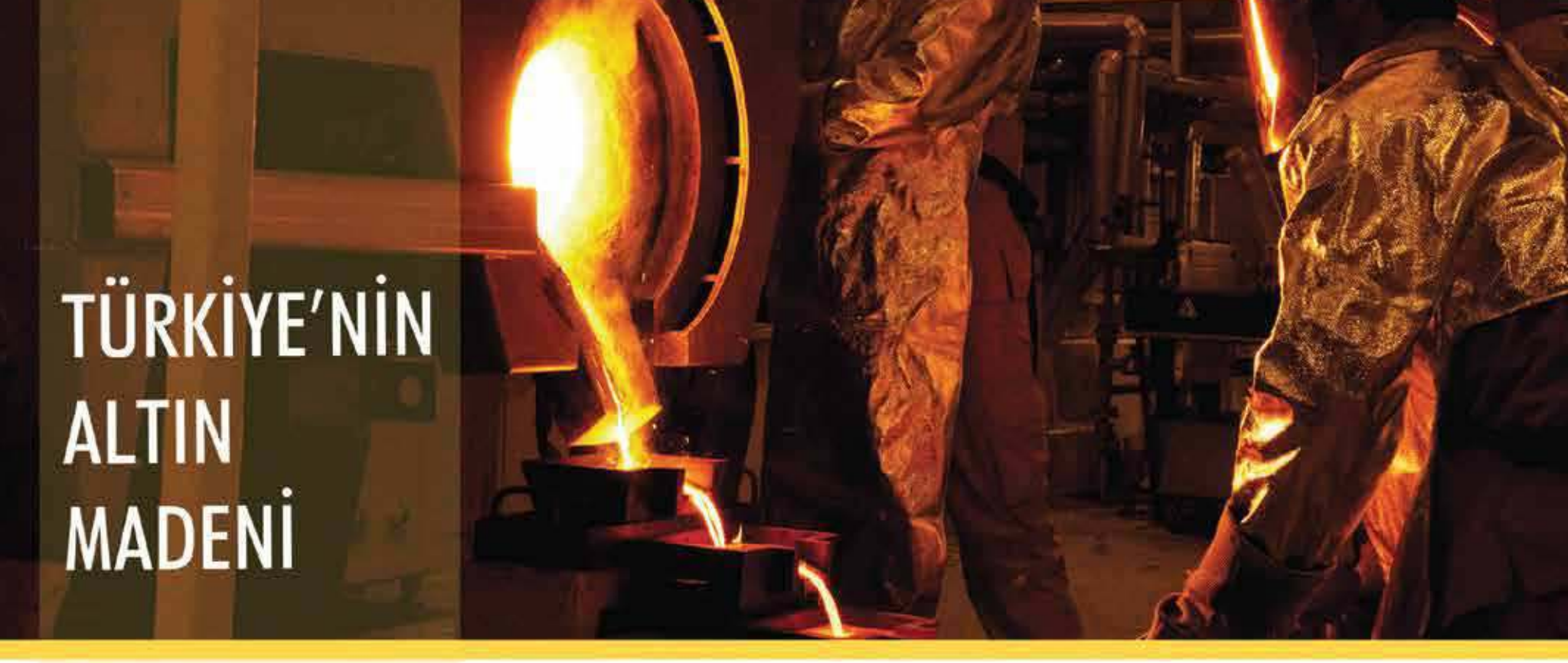

KOZA
ALTIN İŞLETMELERİ

Altın madenciliğinin Türkiye açısından arz ettiği stratejik önemin bilinciyle üzerimize büyük sorumluluk düştüğünün farkındayız. Yepyeni bir anlayışla Türkiye'de altın madenciliğinin gelişmesine katkı sağlamayı ve ülkenin ekonomik kalkınmasına destek vermeyi öncelik edindik.

Geleceğe her geçen gün biraz daha umutla bakarak, ülke kaynaklarının milli ekonomiye kazandırılması için daha çok çalışmaya ve üretmeye kararlıyız.

BİZ TÜRKİYE İÇİN ÇALIŞIYORUZ...

Genel Müdürlük
İstanbul Yolu 10. km
No: 310 Batıkent / Ankara
Tel: 0312 587 10 00
Faks: 0312 587 11 00
www.kozaaltin.com.tr

Ovacık Altın Madeni
PK: 14 - 15 Çamköy Sokak
No: 132 -133
Bergama / İzmir
Tel: 0232 641 80 17
Faks: 0232 641 80 19

Çukuralan Altın Madeni
Çukuralan Mahallesi
Kocagedik Tepe Mevkii
Dikili / İzmir
Tel: 0232 455 43 00
Faks: 0232 455 43 01

www.kozaaltin.com.tr

Kaymaz Altın Madeni
Kaymaz Mahallesi
Şükrü Tuncel Caddesi No: 51
Sivrihisar / Eskişehir
Tel: 0222 721 22 52
Faks: 0222 721 22 51

Himmetdede Altın Madeni
Himmetdede Mah.
Ankara Bulvarı No: 230
Kocasinan / Kayseri
Tel: 0352 220 70 00
Faks: 0352 220 70 13

Mastra Altın Madeni
Demirkaynak Köyü
Gümüşhane
Tel: 0456 247 10 01
Faks: 0456 247 10 14

ZEKAT POTANSİYELİ 10 TRİLYON DOLAR

Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi (SESRIC) Genel Direktörü Musa Kulaklıkaya, "Sadece İslami finans araçlarını kullanmak bile İslam dünyasında kalkınma sorunlarının çözümü için yeter de artar" dedi. Zekatın 2,5 trilyon doları geçtiğini hatırlatan Kulaklıkaya, İslam dünyasında 10 trilyon dolarlık bir zekat potansiyeli olduğunu söyledi.

İslami İşbirliği Teşkilatı (İKT) ve İslam Kalkınma Bankası'nın (IDB) bağlı kuruluşu olan İslam Ülkeleri için İstatistiki, Ekonomik, Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi'nin (SESRIC) düzenlediği İslami Kalkınma Sempozyumu'nda İslami finans araçlarının potansiyelinin 10 trilyon doları bulduğu belirtildi. 22-23 Kasım 2018 tarihleri arasında Hilton Bosphorus Otel'de gerçekleştirilen ve Albayrak Medya'nın medya sponsoru olduğu sempozyumda konuşan SESRIC Genel Direktörü Musa Kulaklıkaya, zekatın 2,5 trilyon doları geçtiğini söyledi. Kulaklıkaya, "Sadece İslami finans araçlarını kullanmak bile İslam dünyasında kalkınma sorunlarını çözümü için yeter de artar" dedi.

Zekat sisteminin hakkıyla işletilmesi halinde İslam ülkelerindeki sosyal kalkınmanın hızlanacağını belirten Kulaklıkaya, zekatla sosyal yaralarını saran bir toplumun daha hızlı büyüme potansiyeli olacağını ifade etti. Kulaklıkaya bu nedenle İslami finans enstrümanlarının kullanımı konusunda farkındalık oluşturmayı hedeflediklerini ifade etti.

Türkiye'nin 2004 yılında 339 milyon dolar kalkınma yardımı yaptığını hatırlatan SESRIC Genel Direktörü Kulaklıkaya, "Geçtiğimiz yıl Türkiye'nin resmi kalkınma yardımlarının 8 milyar doları geçtiğini gururla gördük. Bunda elbette hükümetin uyguladığı politikaların hükümetin tercihlerinin ve insanlığın sorunlarına duyarsız kalmamasının etkilerini görmek mümkün" diye konuştu.

YÜKSEK FAİZLE KAYNAK ZOR

İnsan Hakları Ortaklıkları Genel Sekreter Yardımcısı Raşid Khalikov ile beraber sempozyumun açılış konuşmasını yapan Derin Ekonomi yazarı ve İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Yülek ise finans sektörünün yapısının birçok ülkede kalkınmayı destekleyici niteliğe sahip olmadığını söyledi. Birçok ülkede finansal sektör diye bakıldığı zaman yüzde 90-95'nin ticari bankalardan oluştuğunu belirten Yülek, söz konusu bankaların yapıları sebebiyle çok kısıtlı bir alanda finansman yapabildiklerini ve çok yetersiz şartlarda olduğunu ifade etti. Yülek, "Genellikle maliyetler yüksek oluyor. Faizler veya kar payları yüksek oluyor. Vadeler düşük oluyor. İşadamları kendi istedikleri şartlarda finansman bulamıyorlar" ifadelerini kullandı.

Sempozyumu kapsamında düzenlenen oturumlarda Türkiye Cumhuriyeti Başkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Başkan Yardımcısı Hayri Maraşlıoğlu, Dünya Bankası Program Lideri Habib Rab, D-8 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (D-8) Genel Sekreteri Dato 'Ku Jaafar Ku Shaari, Güney-Güney İşbirliği (UNOSSC) Genel Sekreter Yardımcısı ve Direktörü Jorge Chediek, Malezya'dan Esma Nizam, Salina Kassim, Suudi Arabistan Kalkınma Bankası'ndan Khalifa Mohammad Ali, İslami Kalkınma Bankası'ndan Nosratollah Nafar, Pakistan'dan Bakare Najimdeen, SESRİK'ten Cem Tintin, Bahreyn'den Abdul Waheed, Abdul Samad, Albaraka Türk Katılım Bankası Genel Müdürü ve CEO'su Melikşah Utku, Uluslararası Egemen Servet Fonları Uluslararası Forumu Direktörü Duncan Bonfield, Tunus'tan Dr. Nabil Ghalleb, İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB) Genel Sekreteri Bello L. Danbatta, HSBC Bankası Borç Sermaye Piyasaları Direktörü Ali Taufeeq, Dr. Kabir Hassan, İstanbul S. Zaim Üniversitesi Rektörü Dr. Mehmet Bulut, IsDB İslami Finans Danışmanı Yahya Aleem-ü-Rehman, Dr. Ahmet Tıktık, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) Başkan Özel Danışmanı Rahman Nurdun, Ekonomik İşbirliği Örgütü (ECO) Genel Sekreter Yardımcısı Hüseyin Avni Bıçaklı, Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi (TURKKON) Genel Sekreter Bağdat Amreyev, Türkiye'nin Kalkınma ve Yatırım Bankası Finansal Kurumlar Daire Başkanı Recai Biberoğlu, Türkiye Merkez Bankası (TBC) Avrupa Komisyonu Müdür Yardımcısı Cevriye Aysoy, BM Yerleşik Koordinatörü ve UNDP Konut Temsilcisi Irena Vojáčková-Sollorano, UNCTAD Kıdemli Ekonomisti Diana Barrowclough, Eski Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, Afganistan İslam Cumhuriyeti Ekonomi Bakanı Mustafa Mastoor ve seçkin ekonomistler konuşmacı oldular. ■

120 YILLIK BİR GELENEK,

YEPYENİ BİR GELECEK...

Yıldız Entegre, köklü geleneğinin üzerine yepyeni bir gelecek inşa ediyor.
Yenilenen vizyonu, kurumsal değerleri, yeni logosu ve yepyeni ürün grupları ile
Türk Sanayiinin dinamolarından biri olma rolünü daha da öteye taşıyor.
Hem ülkemizde, hem de dünyada gidilecek çok hedef, elde edilecek çok başarı var.
Bu yolculukta üzerine düşeni yapmak için yenileniyor, güçleniyor...

www.yildizentegre.com | / yildizentegre

YILDIZENTEGRE

AVRUPA'NIN İLK ULUS-ÖTESİ PARTİSİ

Bugünlerde Brexit ve İtalya bütçe krizi gibi vakalarla çatırdama sinyalleri veren Avrupa Birliği'nde, tam aksi istikamette gelişmeler de yaşanıyor. Avrupa'nın mevcut ulusal siyasi partilerine alternatif olmak üzere yola çıkan Volt hareketi de bunlardan biri. Volt, genç Avrupalılar tarafından oluşturulan ulus-ötesi bir hareket olarak, 2019 yılında yapılacak seçimlerde başarı sağlayarak Avrupa Parlamentosu'na girmeyi hedefliyor.

Ezgi Çay

Britanya'da eğitim görmüş bir grup Avrupalı genç, Volt adında siyasi parti kurdu. Avrupa'nın ulus-ötesi hareketi Volt partisi, 2016 yılında Brexit tartışmalarıyla birlikte ortaya çıktı. Avrupa Birliği'nin yeterince demokratik olmadığını düşünen bir grup genç, 2016 yılında bir Facebook sayfasında bir araya gelerek partinin temellerini attılar.

Volt'un, AB üyesi ülkelerin yanı sıra İsviçre ve Arnavutluk'tan da binlerce üyesi var. Üyelerinin yüzde 70'inin daha önceden bir partiye üyeliği yok.

Politik olarak kendilerini ne sağ ne de sol gruplar içerisinde görmeyen, popülist söylemlerin çağın gerekliliklerini yerine getirmediğini savunan Volt partisi, mevcut sorunlara pragmatik çözüm yolları arıyor. Avrupa Birliği'ni 'büyükanne ve büyükbabaların politik ve sosyal projesi' olarak gören ulus-ötesi hareket,

AB'yi ortak çıkarlara uyum sağlamadığı için reddediyor. Jeremy Corbyn'nin 'Momentum' adıyla oluşturduğu gruba benzer olarak gösterilen Volt'un reform planlarında bloğun daha fakir üyelerini desteklemek ve büyük şirketlere yönelik vergileri artırmak gibi öneriler var.

HEDEFTE TÜM AVRUPA'YA YAYILMAK VAR

Avrupa'nın ulus-ötesi hareketi Volt partisi, Amsterdam'da toplanarak genç optimizmi ve çok dilli politika içerikli parti programını onayladı.

Volt bu esnada 18 ay boyunca internet grupları üzerinden çalışmalar yürüttü. Parti içerisinde küresel ısınmayla mücadele gibi bazı konularda farklı görüşler mevcut. Ancak AB çapında bir göçmen sistemi ve şirket yönetim kurullarında cinsiyet kotası konusunda ortak bir bakış açısı var. Pan-Avrupa hareketi olarak görülen Volt, üye yapısıyla dikkat çekiyor.

Alman Damian Boeselager ve Cahen-Salvador ile partinin kurucusu olan eski McKinsey danışmanı 26 yaşındaki Andrea Venzon, Volt'un tüm Avrupa'da aynı isimde olduğunu ve aynı politikaları güdeceğini söylüyor. Volt, Avrupa, ulusal ve yerel düzeyde aynı değerler, politik kurallar ve hedeflerle seçimlere katılmak için farklı Avrupa ülkelerinde birlikler kuruyor. İlk siyasi hedefleri arasında 2019 Avrupa seçimlerinde en az yedi Avrupa ülkesinden aday olarak parlamento seçimlerinde yarışmak var. Ulus-ötesi hareketin, Avrupa Parlamentosu'nda bağımsız bir grup oluşturması için 7 Avrupa ülkesinden 25 milletvekili elde etmesi gerekiyor.

Öte yandan Volt'un önünde hala ciddi engeller var. Volt üyeleri, 10 ülkede kayıtlılar ve hepsinde aday çıkarabilecekleri konusunda emin değiller. Bağımsız grup, yeşiller ve liberal partiler gibi yerleşik AB yanlısı gruplardan oy almak için mücadele edecek. Milenyum çağına uygun bir siyaset yapma idealiyle toplanan Volt partisi için genç zeki ve ekranlarda iyi görünen liderleri olması onlara birer avantaj oluşturuyor. Gönüllük esaslı çalışmalarını yürüten Volt, birliğin yüksek çeviri maliyetlerini azaltmak için parlamento üyelerinin akıcı seviyede İngilizce konuşabilmesini de şart koşuyor.■

Küresel ağ, yenilikçi çözümler, uzun vadeli iş birliği.

HSBC'de yatırım bankacılığı borç finansmanı ve kurumsal finansman çözümlerimizle başarınıza destek oluyoruz.

Bilgi için www.business.hsbc.com.tr

AKBANK

400 milyon USD
Sermaye Benzeri Eurobond İhracı

Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

CCI

500 milyon USD
Eurobond İhracı

Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

DeFacto

65 milyon USD
Murabaha Sendikasyonu

Tek Koordinatör ve Talep Toplayıcı

ENERJİSA

390 milyon USD
Halka Arz

Eş Global Koordinatör ve Konsorsiyum Üyesi

Koç

750 milyon USD
Eurobond İhracı

Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

MLPCARE

366 milyon USD
Halka Arz

Eş Global Koordinatör ve Konsorsiyum Üyesi

RÖNESANS GAYRİMENKUL

300 milyon USD
Eurobond İhracı

Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

RÖNESANS SAĞLIK YATIRIM
meridiam
SILA
ŞAM YAPI

288 milyon EUR
Elazığ Şehir Hastanesi Yeşil/Sosyal Proje Bonosu İhracı

Tek Düzenleyici, Global Koordinatör ve Finansal Danışman

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.

270 milyon EUR
SACE Destekli Finansman*

250 milyon EUR
Kulüp Kredisi**

* Global Koordinatör, Düzenleyici ve Orijinal Kreditör

** Yetkilendirilmiş Lider Düzenleyici ve Koordinatör

TSKB

300 milyon USD
Yeşil/Sürdürülebilir Tahvil İhracı

300 milyon USD
Sermaye Benzeri Sürdürülebilir Tahvil İhracı Bond Issue

Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

TURKCELL

500 milyon USD
Eurobond İhracı*

1 milyar USD
Kulüp Kredisi**

500 milyon USD
Eurobond İhracı*

* Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

** Dokümantasyon Koordinatörü

Tüpraş
Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

700 milyon USD
Eurobond İhracı*

157,5 milyon USD
&
261,5 milyon EUR
Kulüp Kredisi**

* Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

** Koordinatör ve Yetkilendirilmiş Lider Düzenleyici

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

1,5 milyar EUR
Eurobond İhracı

2 milyar USD
Eurobond İhracı

1,25 milyar USD
Sukuk İhracı

1 milyar EUR
Eurobond İhracı

2 milyar USD
Eurobond İhracı

Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

UB
United Biscuits

725 milyon GBP
Sendikasyon Kredisi

Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

YapıKredi

500 milyon TRY
Eurolira İhracı*

500 milyon USD
Eurobond İhracı**

* Tek Koordinatör, Talep Toplayıcı ve Yüklenici

** Eş Lider Düzenleyici ve Talep Toplayıcı

HSBC

Birlikte büyüyoruz

Bu doküman HSBC tarafından Türkiye'de yerleşik müşterileri bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır. HSBC, Türkiye'de HSBC Bank A.Ş. ve HSBC Yatırım Menkul Değerler A.Ş. olmak üzere dünyanın farklı ülkelerinde şube ve kuruluşlarıyla faaliyet göstermektedir. Yukarıda yer verilen işlemler, bir ya da birden fazla HSBC Kuruluşu tarafından 2015-2018 yılları arasında gerçekleştirilen bankacılık, menkul kıymetler ve/veya sermaye finansmanı işlemleri arasından örnek olarak seçilmiştir. HSBC Bank A.Ş. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun, HSBC Yatırım Menkul Değerler A.Ş. de Sermaye Piyasası Kurulu'nun gerekli lisanslarına sahip kuruluşlardır ve Borsa İstanbul üyeleridir. Tüm işlemler HSBC Bank A.Ş.'nin tabi olduğu yerel düzenlemelere uyumlu ve iş uygulama standartlarına bağlı kalınarak gerçekleştirilmektedir. Bu dokümanda HSBC tarafından verilen bilgilerin hiçbiri, HSBC'nin Türkiye Cumhuriyeti'ndeki bankacılık hedefleri kapsamında yaptığı bir teklif anlamına gelmemekte, pazarlama faaliyeti ve satış dahil sınır ötesi bankacılık hizmeti sağlama amacıyla sunulmamaktadır. Telif Hakkı 2018. Her Hakkı Mahfuzdur.

ÇAĞIN FOTOĞRAFI

Orta Amerika'dan gelen yüzlerce göçmen Meksika'nın Tijuana kentinde ABD sınırına hücum etti. Haftalardır yol alan ve çoğunluğunu Honduraslıların oluşturduğu 5 bin dolayındaki göçmenin biriktiği Tijuana'da gerginlik artıyor. Ülkelerindeki fakirlik ve şiddetten kaçtıklarını söyleyen Orta Amerikalılar ABD'ye geçmeye çalışıyor.

FOTOHABER
REUTERS

KAHVENİN CAZİBESİ DEVLERİ BÜYÜLÜYOR

Küresel içecek şirketi Coca Cola, Birleşik Krallık merkezli kahve zinciri Costa'yı 5.1 milyar dolara satın alarak, sıcak içecek işine girdi. İsviçre merkezli gıda devi Nestle ise kahve satmak için Starbucks'a 7,15 milyar dolarlık servet ödemeyi göze aldı. Sturbucks ise Avrupa'da memnun olmadığı 260 şubesini Meksikalı ortağı Alsea'ya devrediyor.

Küresel kahve pazarında hareketli günler yaşanıyor. Bir yanda kahve zincirleri el değiştirirken öbür yanda dev markalar büyük satın almalarla yeni yatırımlar yapıyor. Coca Cola, Birleşik Krallık merkezli kahve zinciri Costa'yı 5.1 milyar dolara satın alarak, soğuk içecekten sıcak içeceğe adım attı. Costa kahve zincirinin sahibi Whitbread Başkanı Alison Brittain, Coca Cola'nın verdiği teklifin beklenenin üzerinde olması sebebiyle anlaşmanın hisse sahipleri için "harika" olduğunu söyledi. Brittain için Costa'nın Coca Cola'nın küresel ölçekte ürün ve dağıtım kabiliyetiyle birleştirmesi, stratejik bir fırsat. Coca Cola Başkanı ve CEO'su James Quincey ise anlaşmanın şirkete kahve alanında uzmanlık kazandırabileceğini düşünüyor. Quincey satın almadan sonra, "Sistemimiz, Costa markasını küresel olarak büyütmek için çeşitli fırsatlar üretebilir. Sıcak içecek sektörü, Coca Cola'nın küresel markaya sahip olmadığı birkaç alandan biriydi. Costa güçlü kahve platformuyla bu pazara girmemize yardımcı olacak" açıklamasını yaptı.

NESTLE, STARBUCKS'A SERVET ÖDEDİ

Aslında küresel gıda firmaları arasında kahveye ilgi 2018'de daha da artmaya başladı. Geçen yılın ortalarında yaklaşık yüzde 1'lik bölümü 3,5 milyar dolara Amerikalı ünlü yatırımcı Daniel Loeb'in sahip olduğu 18 milyar dolarlık yatırım fonu Third Point tarafından satın alınan İsviçreli gıda devi Nestle de kahveye sevdalanan markalar arasında bulunuyor. Bu hisse devriyle Third Point'in Nestle'nin kâr marjlarını artırması ve asıl işi olmayan bölümleri kapatması beklentisi piyasada hakimdi. Ancak asıl hamle Nestle'nin Amerikan kahve zinciri Starbucks ile kahve ortaklığı için 7,15 milyar dolarlık ödemeyi göze alması oldu. Nisan ayında yapılan anlaşma ile Nestle, Starbucks ürünlerini Starbucks mağazaları dışında pazarlama hakkını elde etti. Anlaşma kapsamında Starbucks'ın 500 personeli de Nestle'ye transfer oldu. Starbucks CEO'su Kevin Johnson, Ağustos ayında tamamlanan anlaşmayı, "Küresel kahve ittifaklı Starbucks deneyimini Nestle'nin dünya çapındaki erişimi ve itibarıyla milyonlarca eve taşıyacak" diye değerlendirdi.

MEKSİKALI ALSEA ATAKTA

Bununla beraber Starbucks, yeniden yapılanma planları kapsamında satışlarda istenilen verimin alınamadığı Fransa, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'da bulunan restoranlarının haklarını Meksikalı ortağı Alsea firmasına devretme kararı aldı. Seattle merkezli Starbucks, Fransa ve Hollanda'da doğrudan sahibi olduğu 83 restoranla birlikte, dört Avrupa ülkesindeki 177 franchise restoranı da Meksikalı ortağına devredecek, böylelikle 260 restoran el değiştirecek.

Starbucks restoranlarını devralacak olan Meksikalı Alsea, halihazırda Arjantin, Şili, Kolombiya, Meksika ve Uruguay'da 900 Starbucks işletmesine sahip. Alsea, Starbucks'ın yanı sıra Burger King, Domino's Pizza, California Pizza Kitchen, The Cheesecake Factory ve Chili's gibi dünya gıda devi markalarla da işbirliği içerisinde bulunuyor. ■

TURKISH AIRLINES
DÜNYANIN
YENİ HAVACILIK
MERKEZİNE
YOLCULUK
DÜNYANIN EN FAZLA ÜLKESİNE UÇAN HAVAYOLU,
DÜNYANIN YENİ HAVACILIK MERKEZİNDE SİZİ BEKLİYOR.
İGA
TURKISHAIRLINES.COM
A STAR ALLIANCE MEMBER

WEB'İN BABASINDAN İNTERNETE ALTERNATİF

Ezgi Çay

1989 yılında HTML programlama dilini geliştirerek World wide web'de bilgi paylaşımını kolaylaştıran, bu öncü girişim sayesinde 'Web'in babası' olarak kabul edilen İngiliz bilişim profesörü Sir Tim Berners-Lee, verileri tekrar kullanıcının kontrolüne vermek amacıyla MIT'den uzmanlarla birlikte Solid adlı bir proje geliştiriyor.

"İnternetten kopmak tutsaklık gibidir." Bu söz, Web babası kabul edilen İngiliz bilgisayar profesörü Tim Berners-Lee'ye ait.

Tim Berners-Lee 1989'da CERN laboratuvarlarında HTML programlama dilini geliştirerek 'World Wide Web' (www) olarak tanımlanan internet üzerinden bilgi paylaşımını kolay hale getiren bilgi paylaşım sistemini kurdu.

Bugün kullandığımız milyarlarca web sayfası Lee'nin icadı sayesinde var olabildi ve birbirine bağlanabildi. Tim Berners-Lee bütün dünyayı etkileyecek bu devrimsel icat için patent başvurusu bile yapmadı. Tim Berners-Lee, eğer yapsaydı, bugün yapılan her web sayfası için ücret alarak dünyanın en zengin insanlarından biri olacaktı. 'Web'in Şövalyesi' Tim Berners- Lee, internetin sadece özgür ve ücretsiz olduğu takdirde insanlığa faydalı olabileceği inancıyla, icadını insanlığa hediye etti. Ayrıca internetin ücretsiz ve herkes için kullanılabilir olarak kalmasını sağlayabilmek için World Wide Web Consortium'u (W3C) kurdu ve web sitesi kodlarının teknik ve etik standartlarını belirlemek, özgür İnternet idealini sürdürebilmek için halen çalışıyor. Özgür internet idealinden vazgeçmeyen Lee, şimdi de interneti bağımsızlaştırmanın üzerinde çalışıyor.

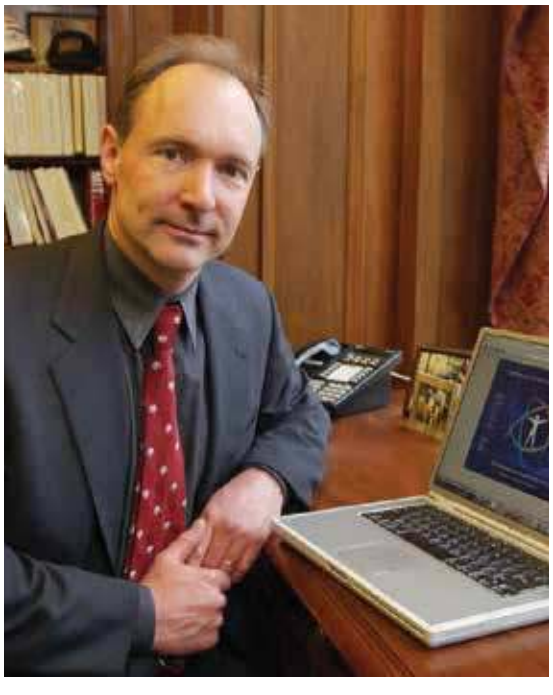

VERİ GÜVENLİĞİ ENDİŞELERİ

Google, Facebook ve Twitter gibi internet devlerinin kullanıcılarının verilerini kullanması internette veri güvenliğini tartışmaya açıyor. Geçtiğimiz yıl Facebook'un 87 milyon kişiye ait verileri Cambridge Analytica isimli firmaya sattığı ortaya çıkmıştı. Bu skandalın ardından bu şirketlere veri gizliliği hakkında dünya genelinde yaptırımlar uygulanmaya başladı.

World Wide Web'in Kurucusu Tim Berners-Lee verileri tekrar kullanıcıların kontrolüne sunmak için MIT'den uzmanlarla birlikte Inrupt adlı bir girişim kuruyor. Bu girişimin açık kaynaklı projesi Solid, kişisel veriler hakkında son sözü kullanıcıya vermeyi amaçlıyor. Solid sayesinde verilerin nereye gideceğini, hangi ögeleri kimin görebileceğini ve hangi uygulamaların o verilere ulaşabileceğini tamamen kullanıcılar belirleyecek.

Berners-Lee'nin Solid projesi, bireylerin veri kontrolünü geri almasına izin verirken Facebook, Google ve Amazon gibi şirketlerin hakimiyetini sona erdirmeyi amaçlayan bir girişim.

Facebook ve Twitter'dan farklı olarak Inrupt, sundukları hizmetlere dayalı olarak yalnızca kullanıcıların bu uygulamaların verilerini 'görüntülemesine' izin verecek ve benzer uygulamalar arasında kişisel verileri anında aktarılabilecek hale getirme yetkisine sahip olacak.

Berners-Lee, "Solid, kullanıcıların algılanan değer karşılığında kişisel verilerini dijital devlere teslim etmesini gerektiren mevcut modeli değiştiriyor" diyor.

Solid ismindeki bu sosyal medya platformu, özellikle gizliliğinizin tamamı ile size özel olmasını ve birçok farklı ayarla verilerinizin tamamının avuçlarınızın içinde olmasını hedefliyor. Solid'i bir 'devrim' olarak tanımlayan Tim Berners-Lee, interneti merkezsizleştirmeyi planlıyor. ■

PEUGEOT SUV 3008
HİÇBİR SUV BU KADAR İLERİ GİTMEDİ
47 ULUSLARARASI ÖDÜL

YENİ NESİL PEUGEOT i-COCKPIT®
FULL DİJİTAL GÖSTERGE PANELİ
PANORAMİK SUNROOF
İLERİ SÜRÜŞ GÜVENLİK SİSTEMLERİ
MOTION & EMOTION
PEUGEOT

Peugeot SUV 3008 1.6 BlueHDi 120 S&S EAT6 karma yakıt tüketimi 4.2 L/100km, ortalama CO_2 emisyon değeri 108g/km'dir. İlanda kullanılan görsel, Türkiye ürün gamı ile farklılık gösterebilir.

PEUGEOT TARAFINDAN TOTAL PEUGEOT MÜŞTERİ İLİŞKİLERİ (0216) 579 94 44

Turkcell ve Samsung, Türkiye'de bir ilki gerçekleştirdi. 5G teknolojisi, Turkcell altyapısı ve Samsung'un sunduğu 5G Sabit Kablosuz Erişim Teknolojisi sayesinde Türkiye'de ilk kez Turkcell'in kurduğu canlı deneyim alanlarında hayat buldu. 5G FWA çözümleri, son kullanıcıların fiber optik kablo döşemeden gigabit hızında geniş bant servislerine sahip olmalarını sağlayacak.

Ezgi Çay

5G KAPIDA

Telefonlarımız, saatlerimiz, evlerimiz ve otomobillerimiz, kopmayan, hızlı bir bağlantıya ihtiyaç duyuyor. Tüm bu cihazların ihtiyaç duyduğu bant genişliğini ve hızını kablosuz ağ 5G sağlayacak. Türkiye, dünyada 5G teknolojisini kullanacak ilk ülkelerden biri olma yönünde yapılan çalışmalara devam ediliyor. Dünyanın ilk dijital operatörü Turkcell ve 5G teknolojilerinin öncülerinden Güney Koreli Samsung, 5G yolunda tarihi bir adıma imza attı. Türkiye'nin 5G teknolojisine ihtiyacı olduğunu Turkcell Genel Müdürü Kaan Terzioğlu, "5G sadece bir haberleşme teknolojisi değil, topyekun dönüşümün, otomotiv, tarım, sağlık gibi sektörlerin dijitalleşmesinin ve Sanayi 4.0 dönüşümünün temeli" diyerek 5G teknolojisinin önemine vurgu yaptı.

Telekomünikasyon sektörünün bugün teşvik almayan tek sektör olduğunu altını çizen Turkcell Genel Müdürü Terzioğlu, "Türkiye olarak şunu görmemiz lazım; sabit ve mobil internet altyapısı ve servisleri bir lüks tüketim hizmeti değildir. İnsanların temel yaşama ihtiyaçlarını karşılayacak ve daha önemlisi ekonomimizi uluslararası rekabete hazırlayacak temel gereksinimlerdir. Bu yüzden bir çağrıda bulunmak istiyorum; ne sabit internet yatırımlarını yaparken harcadığımız her 1 liranın 50 kuruşu geçiş paralarına ne de mobil internet yatırımlarını yaparken yatırdığımız her 1 liranın yarıdan fazlası spektruma, hava parasına gitsin" diye belirtti.

FİBER KABLO HIZINDA GENİŞ BANT SERVİS

Samsung Electronics Türkiye Başkanı Dae Hyun Kim ise "Samsung'un küresel düzeyde attığı adımlarla pekişen 5G teknoloji birikimini Türkiye'deki son kullanıcılarla buluşturmak için bugün Turkcell ile birlikte önemli bir adım attık" dedi.

5G Sabit Kablosuz Erişim Teknolojisi sayesinde fiber kablo altyapısının bulunmadığı ev ve iş yerlerinde, yüksek kalitede Gigabit bağlantı hızlarına ulaşılabiliyor. Turkcell Maltepe Plaza ve Kadıköy'ün yanı sıra yeni nesil iletişim teknolojilerinin geliştirilmesi için Turkcell'in yürüttüğü üniversite iş birlikleri kapsamında İstanbul Teknik Üniversitesi'nde de denenen Samsung'un 5G Kablosuz Erişim Teknolojisi, esnek ve hızlı uygulanan bir çözüm olması açısından da öne çıkıyor.

Samsung, şubat ayında, 5G radyo (erişim birimi ve sanallaştırılmış RAN), 5G yönlendiriciler ve gelecek nesil çekirdekten oluşan dünyanın ilk tamamen ticari 5G FWA çözümlerini tanıtmıştı. Güney Koreli teknoloji devi, ilk ticari ASIC tabanlı 5G modemlerini ve RFIC'lerini kendi teknolojilerini kullanarak geliştirdi. 5G FWA çözümleri, son kullanıcıların fiber optik kablo döşemeden gigabit hızında geniş bant servislerine sahip olmalarını sağlayacak. ■

nef

RESERVE

KANDİLLİ

İstanbul'un en özel noktalarından Kandilli'de,
her gün mavi ve yeşile uyanacağınız bir yaşam
sizi bekliyor. Tanışmak için bekliyoruz.

444 9 633 | nefkandilli.com.tr

Doç. Dr. Ömer Bolat

Müslüman halkların umudu Türkiye

100 yıl önce Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanma sürecinden bu yana, İslam Dünyası yine çok zor bir dönemden geçmektedir. Türkiye'nin etrafındaki coğrafya adeta bir yangın yerini andırmaktadır. Ortadoğu ve Kuzey Afrika coğrafyasında karışıklıklar, iç savaşlar, darbeler yüzünden yüzbinlerce Müslümanın kanları akmakta, gözyaşları sel olmaktadır.

Filistin ve Kudüs'te İsrail'in saldırıları, İsrail'in ABD ile beraber Kudüs'ün ve Mescid-i Aksa'nın geleceğine ilişkin sinsi planları tam gaz devam etmektedir. Mısır'da 2013 Temmuz başında binlerce kişinin hayatını kaybettiği kanlı bir darbe ile Cumhurbaşkanı Mursi'nin devrilmesinden buyana halkın sıkıntıları artarak devam etmektedir. Libya'da Kaddafi'nin devrilme sürecini takiben patlak veren iç savaşın yıllardır devam etmesi, Suriye'de 11 milyon kişinin göç ettiği, 600 binden fazla insanın öldüğü yıkıcı iç savaş, Yemen'de on binlerce kişinin öldüğü ve milyonlarca kişinin açlıktan ölümle karşı karşıya kaldığı iç savaş yürekleri dağlamaktadır. Irak 2003'den buyana içine düştüğü yıkım ve gözyaşından sonra bir türlü istikrarı ve bütünlüğü sağlayamamaktadır.

Başını Birleşik Arap Emirlikleri'nin çektiği, Suudi Arabistan, Mısır ve Bahreyn'den oluşan dörtlü eksen İsrail ile birlikte bölgeyi dizayn etmeye çalışmaktadır. Bu beşli ittifak ABD'nin himayesinde, Ortadoğu'da, Afrika'da ve diğer dış dünyada Türkiye'nin etkisini ve gücünü kırmaya çalışmakta, İran'a ve Katar'a karşı izole etme ve ambargo uygulama politikası izlemektedirler. ABD'nin İran'a yönelik katı ticaret, finansal ve petrol ambargosu İran'a ciddi zarar vermektedir.

Suriye ise, ABD'nin PYD-YPG'li terör gruplarını himaye etmesi, Rusya ve İran'ın rejim yanlılarını güçlendirme çabalarıyla askeri bir manevra ve satranç alanına dönüşmüş olup, yıkım ve can kaybı her geçen gün artmaktadır. Doğu Akdeniz'de Kıbrıs Rum kesimi, İsrail ve Mısır üçgeninde, enerji kaynaklarının paylaşımı konusunda Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin haklarını ve konumunu dışlayan ittifaka karşı, Türkiye arama ve sondaj gemileriyle, deniz kuvvetleriyle cevap vermektedir.

Bir zamanlar istikrarın sembolü olan Suudi Arabistan adeta istikrarsız ve dengesiz politikalarla, Suud derin devletinin menfur bir şekilde ve hunharca işlediği ortaya çıkan Cemal Kaşıkçı cinayetiyle, dünyada büyük bir itibar kaybı ve beka endişesi yaşamaktadır.

Burma'nın Arakan eyaletinde Rohingyalı Müslümanların uğradığı zulüm ve katliamlar, Afrika'nın birçok ülkesinde açlıkla ve baskıcı rüşvetçi yönetimler altında ölüm kalım mücadelesi veren Müslüman halkların dramı da maalesef devam etmektedir.

Bu manzara karşısında, Müslüman halkların umut olarak baktıkları ve dualarıyla destek oldukları ve destek bekledikleri tek bir kale var. O da Türkiye'dir. 16 yıldır ülkesini istikrar içinde yöneten, büyüten, Filistin'den Afrika'ya, Kıbrıs'dan Asya'ya, Balkanlardan Ortadoğu'ya, Kafkaslardan Orta Asya'daki Türk Cumhuriyetlerine varıncaya kadar, karınca kararınca Müslümanların dertleriyle ilgilenen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Türkiye, tüm dünyada ezilen, dışlanan, horlanan Müslüman halklar nezdinde bir umut ve kurtarıcı olarak görülmektedir. Nitekim 3,5 milyonu Suriyeli olmak üzere 4,5 milyon Müslüman mülteci Türkiye'ye sığınmışlar ve yaşama mücadelesi vermektedirler.

Türkiye güçlenen ekonomisi ile, askeri gücü ile, Suriye, Somali, Afganistan, Kosova, Azerbaycan, Katar ve Kıbrıs'ta barışı korumaktadır. Ayrıca dış ekonomik yatırımlar, TİKA, THY, Yunus Emre Enstitüsü, AFAD, YTB gibi kamu kurumları, İHH, Deniz Feneri, Kızılay gibi sivil yardım kuruluşları eliyle yumuşak güç unsurları olarak tüm dünyada Türk ve Müslüman toplulukları için çok önemli ekonomik, kültürel, ulaştırma faaliyetleri göstermektedir.Bu gelişmeler ve gerçekler karşısında, son 6-7 yıldır hem Türkiye ağır siyasi karışıklıklar, darbe girişimleri ve finansal ekonomik saldırılara maruz kalmıştır. Hem de Osmanlı'nın bakiyesi olan yakın coğrafyamızda yukarıda zikrettiğimiz sıkıntılar ve karışıklıklar tahrik edilmiştir.

İnşallah Türkiye İslam dünyasının umudu ve gür sesi olmaya devam edecektir.

MÜSİAD Fuarı Müslüman iş aleminin yüzünü güldürdü

Türkiye'nin en güçlü iş dünyası kuruluşlarının başında gelen MÜSİAD'ın düzenlediği ve İslam dünyasının iş aleminin en büyük buluşması olan MÜSİAD Fuarı 17. EXPO ve Uluslararası İş Forumu'nun (İBF) 22. Kongresi 20-24 Kasım 2018 tarihleri arasında İstanbul'da başarıyla gerçekleştirildi. MÜSİAD'ın 1993 yılında İzmir'de başlattığı Expo ile 1996 yılında İstanbul'da başlattığı İBF Kongresi, bu yıl 140 ülkeden 7.000 ziyaretçi ve 100.000'i aşan Türk ziyaretçi, fuarda stant açan 410 katılımcı ile rekorlar kırmıştır. MÜSİAD Fuarına ve İBF Kongresine katılan iş insanları Türkiye'yi lider gördüklerini, Türkiye'den destek beklediklerini, kendilerinin umudu olan Türkiye'nin hep güçlü olmasını istediklerini beyan etmişlerdir. İBF Kongresinde ABD dolarının dünya finans ve ödemeler sistemindeki tahakkümünden kaynaklanan durumun istikrarsızlığa, keyfi müdahalelere ve müeyyidelere yol açtığı gerçeğinden hareketle, daha adil, gerçekçi ve çoğulcu bir finans ve ödemeler sistemine geçilmesinin yolları ve blockchain kripto paraların geleceği konusu tartışılmıştır. Dünya ticaretinin ve dünya ekonomisinin ağırlığının da Doğu Asya'ya, gelişmekte olan ülkelere kaydığı gerçeğinden hareketle, tek para biriminden çoklu ve ağırlıklı para birimlerinin yer alacağı alternatif bir finans sistemine geçilmesi önerilmiştir.

MÜSİAD Expo, MÜSİAD'ın, üyelerinin, Türkiye sanayinin, Türk savunma sanayinin, 1990'dan 2018'e, nereden nereye geldiğinin çok iyi bir özeti gibidir. "MÜSİAD'ın başarı hikayesi, Türkiye'nin başarı hikayesidir. MÜSİAD'ın gelişme seviyesi, Türkiye ekonomisinin ve sanayinin gelişme seviyesidir. MÜSİAD, Türkiye'nin birikimidir." Bu gerçeği gösteren ve başarıyla tamamlanan MÜSİAD Expo'da yüz milyonlarca dolarlık ihracat ve iç Pazar siparişleri yanında, MÜSİAD'ın hazırladığı, GABORAS Gayrimenkul Emlak Borsası, Organik ve Bio-tarım projesi, faizsiz konut finansman sistemi, Toplu Sanayi Sitesi TOSİ gibi önemli projeler iş dünyasına açıklanmıştır.

Bir ülkenin bugününe inanırsın,
köprülerine, havaalanlarına yatırım yapar,
uluslararası projelere imza atan şirketlerine destek olursun.
KOBİ'lerinin gücüne güç katar,
çiftçilerinin, sporcularının yanında olursun.

Bir ülkenin yarınlarına inanırsın,
gençlerine yatırım yapar, çocuklarının yanında olursun.

Biz bu ülkenin hem bugününe hem de yarınlarına inanıyoruz.
Hayalleri olan herkesin yanında yer alıyoruz.

30 ülkeye yayılan uluslararası ağı ve global gücüyle...

QNB Finansbank her zaman yanınızda.

QNB FINANSBANK

qnbfinansbank.com 0850 222 0 900

Ali Saydam

Her şey 4.0'a hazır mıyız?

Almanlar, Sanayi 4.0 diye bir yaklaşım attılar ya ortalığa... Bizde olayın suyu çıkmak üzere... Her sektörden çok sayıda şirket olayı bir şekilde kendine yontarak 'iletişim değeri' oluşturacağı ya da 'rekabet avantajı' sağlayacağı inancı ile bir 4.0 elbisesi biçmeye başlayıverdi.

Sağlık 4.0, Enerji 4.0, Turizm 4.0, Sigorta 4.0, Otomotiv 4.0, Bankacılık 4.0... Kısacası her şey 4.0.

Daha henüz 'digital' sözcüğünün tam Türkçe karşılığını bulup kullanmayı beceremeden, bir iki yazılım yatırımıyla 'sayısal kültür' edindiklerini sanan bazı kuruluşlar ortalığa dökülüp, yanılsamanın daniskasına araç olmayı sürdürüyorlar...

'Digital' için uzun süre 'sanal' kelimesini kullandılar... Sonra baktılar ki o aslında 'virtual'in karşılığı... O arada bir kenarda tam da kelimenin karşılığı olan 'sayısal' dururken, "Yahu bu sayısal lotoyu çağrıştırıyor" gibi sudan sebeplerle, 'digital'i 'dijital' yapıp kullanmayı sürdürdüler.

Sayısal kültüre hâkim ve bu kültürü tüm iş yapış, ilişki ve iletişim yönetim süreçlerinde kullanmayı layıkıyla başaran, ilim irfan sahibi kuruluşları kesinlikle tenzih etmek boynuzumuzun borcu. Ancak kahir çoğunluğu oluşturan, henüz internette turlarken kurabiyeleri (cookies) kabul edip etmeyeceklerini doğru dürüst kestiremeyen, hangi yazılımda neye ne kadar izin verecekle-rini kesinlikle bilmeyen; ancak kurumun 'sayısal kültür' gelişimi konusunda karar vermek durumunda olan 'yarı aydınları' ve onların yönetimindeki yapıları bekleyen bir büyük tehlikeden söz etmekte yarar var... Hızla sayısallaştığı iddia edilen ekonomimizi tehdit eden 'Siber Saldırı' hadisesinden.

Bir örnek... Turkcell'in Ağustos ayında duyurduğu, 2 milyon esnaf ve sanatkârın dijital iletişim ihtiyaçlarını karşılamak için TESK ile işbirliği; yine Turkcell'in, dar gelirli kadınların ekonomik hayata dahil olmaları hedefiyle faaliyet gösteren Türkiye İsrafı Önleme Vakfı için dijital müşteri kimlik doğrulama servisi 'Hızlı Giriş' ve dijital ödeme platformu 'Paycell' üzerinden ödeme sistemi oluşturması gibi adımlara bakıp Türkiye ekonomisinin hızla sayısallaştığını iddia edenlerin sayısı az değil.

Şunun altını kesinlikle çizmekte yarar var: Bu hızlı ve bir ölçüde 'ilkesiz' sayısallaşmayı takiben, siber saldırıların Türkiye'nin ekonomisine önemli bir tehdit oluşturabileceğini iddia etmek için bilim adamı olmak gerekmiyor... Dünyaya biraz daha dikkatlice bakmak yeterli.

Dünya Ekonomik Forumu (WEF)'nun hazırladığı "Ticaret için Bölgesel Riskler" başlıklı raporunda, Türkiye'nin de içinde olduğu Avrupa bölgesinde ticaret için riskleri belirlemiş. Varlık balonu, ulusal yönetişimin başarısızlığı, ulusal finansal kurumların başarısızlığı, işsizlik, mali krizler, şehir planlamasında başarısızlıklar, devletler arası çatışma, toplu göç, veri dolandırıcılığı gibi risklerin önünde "siber saldırılar" ilk sırada yer alıyor.

Bir başka veriye bakalım: Güvenlik firması FireEye'a göre Türkiye, ABD'den sonra dünyada en çok siber saldırıya uğrayan ikinci ülkeymiş. Microsoft'un yayınladığı istihbarat raporundan alınan diğer bir bilgiye göre her 1.200 internet kullanıcısından birinin bir botnet ağına dahil olmasıyla dünyanın en fazla zombi kullanıcı oranına sahip ülke Türkiye imiş.

Siber güvenlik konusu, sadece kritik verileri ya da fikri mülkiyeti tehdit etmiyor. Bu aynı zamanda fiziksel güvenliği de tehdit ediyor. Artık biyometrik güvenlik sistemlerinin de ve iki faktörlü kimlik sorgulama sistemlerinin de o kadar güvenilir olamadığını biliyoruz. Uluslararası arenada ise siber orduların doğuşundan bahsediliyor.

Biz daha siber tehditlere bile hazır olmadan "Her şey 4.0"a geçmeye çalışıyoruz.

YÜKSEK KALİTE DÜŞÜK FİYAT

BİM

TOPTAN FİYATINA
PERAKENDE SATIŞ

bimturkiye

www.bim.com.tr

MAKALE

ABDURRAHMAN KAAN

MÜSİAD Genel Başkanı

İSTANBUL NASIL İSLAMİ FİNANS MERKEZİ OLUR?

İstanbul, üreten coğrafya ile üretimi değere çeviren pazarlama, hukuk, finans ve yatırım ekosistemlerinin öncü şirket ve gruplarının yaşadığı coğrafyanın tam ortasında. İstanbul yeni havalimanı ile dünyanın ekonomi, bilimde, finansta %80'ini oluşturan 50 ekonomisini birbirine bağlayan, en fazla yere uçabilme kabiliyetine sahip bir şehir.

Dünyada 100 yıllık 1000 kent, 1000 yıldan eski 100 kent var. 1 milyon yerleşkenin olduğu gezegende 19 bin turizm varış noktası arasında da en çok uçulmak istenen ilk 10 şehir listesinde İstanbul var, yani İstanbul'u herkes biliyor. İstanbul, güzel zaman geçirmek için dünyanın hemen hemen her ülkesinde yaşayanların bildiği bir şehir. Bu büyük bir avantaj fakat şimdilik bir potansiyel enerji olarak sunabileceğimiz bir nimet.

İstanbul Finans Merkezi olabilmesi, iş, akademi, hukuk birçok alanda tercih edilen bir şehir olması için dünyadaki kriterler olan profesyonel yeterlilik, stratejik konum, üretkenlik, maliyet odaklı avantajlar sunmasından geçiyor. İyi eğitim olanakları sunması, kaliteli dil eğitimi, büyük pazar olması, önemli bir pazara giriş kapısı olması, yatırım ve promosyonlarla teklifler sunulması, bilgi kaynaklarına kolay ulaşılmalı, tatil alanları, yaşanacak yer olmalı ya da yakınında olmalı, üretim alanlarına yakın olmalı, hizmet alanları ve toplantı alanları çok olmalı. İstanbul bu saydıklarımızın hemen hemen hepsini bir şekilde sağlıyor, sanırım eksik olan tarafımız iyi eğitim, dil eğitimi, bilgi kaynaklarına ulaşım noktasında daha da gelişmeliyiz.

İstanbul'un finans merkezi olması için fark yaratan ve yenilikçi bir iklimin parçaları insanlar olan öğrenciler, göç edenler, emekliler, turistler ve en önemlisi girişimci ve yatırımcılar, stratejik, hukuki ve teknik hizmet sağlayıcılara yukarıda saydığımız gereklilikleri yaşam tarzlarına uygun şekilde sunabilmemiz gerekiyor.

İstanbul, stratejik, hukuki, teknik ve yaşam alanı imkanları gereksinimlerini yerine getirdikten sonra ekonominin olmazsa olması algı ve beklentileri güven unsuru ile pazarlanabilir değer haline getirecek topyekün şehir yönetimi misyonu oluşturmalıdır. Vizyoner, tutkulu, kollektif proje üreten, şehri İslami Finans alanında marka şehir olarak konumlandırmak için stratejik pazarlama bilinci ile işbirliği ekonomisini, bilgi toplumunu yönetebilen bir şehir yönetimi.

İstanbul, İslami Finans merkezi olma yolunda yukarıda bahsettiklerimiz dışında geniş iş çevresine sahip, finansal kurumların işlemlerini güvenerek gerçekleştirebilecekleri bir hukuki altyapısı olan, finansal ve teknik altyapı sahibi, finansal ürün çeşitliliğinin yanında araştırma merkezleri ile sürekli ürünler geliştiren, çok sayıda uzman, portföy ve fon şirketlerinin bulunduğu, insan kaynağı, teknoloji ve inovasyon geliştiricileri ile dünyanın ihtiyacı olan sistemi sunabilecek lider merkez.

İstanbul, kısa vadede dünyanın 8 ülkesi Suudi Arabistan, Malezya, Dubai, Kuveyt, Katar, Endonezya, Bahreyn ve Pakistan'dan hukuki, mali ve stratejik ve finansal çözüm ve ürün geliştirmede uluslararası kalitede daha iyi hizmet verebilme kabiliyetini geliştirebilmesi için İngiliz hukukunu çok iyi bilen, finansal bilgisi yüksek, native seviyede dil sahibi, hizmet noktasında kollektif akla sahip, Türk sıcakkanlılığı ile yaklaşım üretebilirse hızlıca farklılaşır. Orta vadede, bu 8 ülke de olmayan gelişmiş üretim ekonomisi ve yerel yönetim şirketleri, PPP projeleri ile kira sertifikası (sukuk), katılım sigortacılığı (tekafül), girişim sermayesi (muşaraka, mudarabah) ve altın ekonomisinde birçok yeni ürün ve hizmet sunarak dünyanın varlıklarının yenilikçi gelişim ekonomisine yatırım yapmasını sağlanabilir.

Kısa ve orta vadede yetişmiş personel sunma, finansal okur yazarlığı artırma ve küresel oyuncular için burayı uygun hizmet alınan bir zemine getirmek ile beraber, Türkiye'de mevduatın yüksek getirisi, kira sertifikası (sukuk) alanında mevduat faizi ile yarışamadığından bir yandan da büyüme potansiyeli olan şirketlere girişim sermayesi (muşaraka, mudarabah) ile yatırım yaparak onları büyütmeli ve kira sertifikası ile ortaklık modellerini destekleyecek şekilde bu yarışta öne taşımalıyız.

Yukarıda bahsettiklerimizin oturması ile kuralları belli, kurumsal yapısı oturmuş ve kültürü gelişmiş, dünyadaki hedef pazar ekonomilerinin tüm paydaşlarına katkıda bulunacak bir finansal ortak pazar olma adayı haline getirecektir.

Uzun vadede katılım ekonomisinin bankacılık, sigorta, sermaye piyasaları ve varlık yönetimi alanında uluslararası oyuncuların çoğalması ile Avrupa'da İslami finans konusunda en fazla uzman ekibin olduğu Londra ile rekabetten yerine dengeli işbirliği geliştiren, bölgesel stratejik platformlar oluşturabilen bir ekonomi haline gelebileceğiz.

Kadim medeniyetin sahibi olarak İstanbul, İslami finansın mutlak merkezidir. İstanbul iş dünyasına yayılmış bir İslami Finans ekosistemi inşa etme noktasında bankacılık, kira sertifikası (sukuk) alanlarında meyvelerini uzun dönemde alabileceği politikalar, işbirlikleri geliştirerek alacaktır. Bunun yanında dünyada irili ufaklı 80'e yakın katılım sigortacılığı (tekafül) yapan şirketler ile refah ekonomisine, altın ekonomisine ve katılım bankacılığına teknoloji geliştiren şirketleri ve bunlara yatırım yapan girişim sermayesi (muşaraka, mudarabah) fonlarını İstanbul'a hızlıca getirebilecek altyapısı mevcut. Doğru adımları, kollektif bir akılla birleştirebilirsek akıl, sermaye ve emeğin bir araya geldiği işbirliğini ortaya koyabiliriz. ■

Geleceği günümüze taşıyan bir dünya hastanesi...

Geleceğin sağlık anlayışını, teknoloji ve hasta konforuyla buluşturan, dünyanın ilk Leed Platinum sertifikalı tam teşekküllü sağlık kompleksi Memorial Bahçelievler Hastanesi hizmetinizde.

MEMORIAL
BAHÇELİEVLER

"Çünkü Sağlığınız Değerli"

444 7 888 | **memorial.com.tr**

Küresel ekonomiye ilişkin pek çok gösterge, ekonominin dünya çapında bir yavaşlamaya, hatta durgunluğa doğru seyrettiğine işaret ediyor. Bunun en somut delillerinden biri, global üretimdeki düşüşe paralel olarak enerji talebinin gerilemesi ve sonuçta petrol fiyatlarının keskin bir şekilde düşmesi. Tüm küre resesyon ihtimalini satın alırken, ABD ekonomisi peş peşe çeyreklerde hızlı büyümesini sürdürüyor. Bu büyümenin ardındaki dinamikler neler? Dünya ekonomisi daralırken bu performans ne kadar sürdürülebilir?

Enver Erkan

TÜM DÜNYA YAVAŞLARKEN

ABD NASIL BÜYÜYOR?

Küresel ekonomik büyüme dinamikleri üzerindeki risklerin son dönemde arttığını gözlemlemekteyiz. Son dönemde bu risklerin üzerinde artı veya eksi etkide bulunan parametreleri sıralayacak olursak global büyüme kalitesi ve sürdürülebilirliği, petrol fiyatlarındaki gerileme, Fed'in faiz artırım süreci, İngiltere Brexit süreci, İtalya bütçe sorunu, ABD tahvil faizleri gibi faktörler göze çarpıyor.

ABD'de görülen ekonomik iyileşme başta istihdam ve enflasyon bacağında gelen veriler tarafından teyit edilmektedir. İstihdam artışı güçlü seviyelerde devam ederken, işsizlik oranı Haziran itibariyle yüzde 4 seviyesindedir. Rekor düşük işsizliğin ücretler kanalından enflasyona yukarı etki yapması beklenmektedir. Ancak sıkı işgücü piyasası koşullarına rağmen ücret enflasyonu istikrarlı şekilde yükselemiyor. Halihazırda işsizlik oranı, uzun vadede Fed'in tahmin ettiği sürdürülebilir oranın (NAIRU) altındadır ve bu durum ücret ve enflasyon üzerinde yukarı yönlü bir baskı kaynağına dönüşebilir.

Büyüme ayağında ise, ikinci çeyrekten itibaren tüketici harcamalarının artan katkısı ile artış gözlenmektedir. İşletmelerin kârının artması, bireysellerin harcanabilir gelir artışı ile kesenin ağzını açması ve hükümet harcamalarının artması sayesinde 2014'ten sonraki en iyi büyüme patikasına oturulmuş durumda.

Ekonominin yaklaşık yüzde 70'ini oluşturan tüketici harcamaları beklenmedik şekilde yüzde 4'lük bir artışla 2014'ten beri en yüksek seviyeye çıktı. Sağlam işgücü piyasası harcanabilir gelir artışı yarattı ve tüketici harcamalarının büyümeye daha çok katkı vermesini sağladı; aynı zamanda daha düşük vergiler de talebi desteklemeye devam etti.

Ekonomide büyüme, işsizlik oranında düşüş, yukarı giden ücretler, harcanabilir gelirlerde artış ve dış ticarette kazanımlar (Çin'i köşeye sıkıştıran, eski adıyla NAFTA'yı istediği şekle sokan) Trump'ın güçlü olduğu konular

200 MİLYAR DOLARLIK GÜMRÜK DUVARI VE NETİCELERİ

Ekonomide büyüme, işsizlik oranında düşüş, yukarı giden ücretler, harcanabilir gelirlerde artış ve dış ticarette kazanımlar (Çin'i köşeye sıkıştıran, eski adıyla NAFTA'yı istediği şekle sokan) Trump'ın güçlü olduğu konular. Ancak Trump'ın 200 milyar dolarlık gümrük duvarları tedarik zincirlerine önemli ölçüde zarar verecek ve sonuçta başta Çin olmak üzere birçok ihracatçı Asya ekonomisinde de ekonomik büyüme yavaşlayabilir. Üretici maliyetlerinde ise ciddi artışlar olması beklenebilir. Üreticiler maliyet artışlarını bir noktaya kadar üstlenseler bile ister istemez ilave enflasyonist tepkiler söz konusu olabilir.

Nötr faizler de ayrı bir tartışma konusu, çünkü Fed'in faizleri artırmaya devam ettirdiği bir ortamda faiz artış hızının belli bir noktadan sonra yavaşlaması gerekir. O eşik, verilerin bozulmaya başladığı, başka bir deyişle ekonomik büyüme görünümünün yavaşladığı seviyedir. Fed kanadından gelen birkaç açıklamanın bu yönde olması ve ABD'de büyümenin sürdürülebilirliğinin tartışmalı olması Fed'in temkinli kalmaya devam etmesine neden oluyor.

AVRUPA YAVAŞLIYOR

Avrupa'da ekonomik toparlanma yavaşlıyor ve öncü göstergeler büyümede son çeyrek itibariyle momentum kaybına işaret ediyor. Trump'ın ticaret savaşlarını derinleştirmesi kapsamında Euro Bölgesi'ndeki büyüme dinamikleri açısından da aşağı yönlü riskler söz konusu olabilir. Bankacılık sektörü, sorunlu ülkelerin borçluluk oranları, EUR ve AB karşıtlığının popülerleşmesi, siyasi riskler Euro Bölgesi'nin başlıca riskleri.

Roma'daki popülist hükümetin etkisiyle İtalya'ya ilişkin belirsizlikler arttı. Almanya'da ise öncü göstergeler yavaşlamaya işaret ediyor. Almanya'da fabrika üretimini etkileyen geçici faktörler dengelenebilir, ancak harcama planları üzerindeki çıkmaz sona ermezse İtalya ekonomisi konusunda aşağı yönlü riskler söz konusu. Söz konusu yavaşlama Avrupa Merkez Bankası açısından önemli bir endişe kaynağı ve bankanın faiz oranlarını yükseltmesinde gecikme yaşanabilir.

İngiltere tarafında Brexit süreci siyasi gerilimi yükseltirken, post-Brexit dönemine ilişkin ticari ilişkiler ve gümrük duvarlarının net bir zemine oturtulmamış olması ekonomi üzerinde aşağı yönlü riskleri ve belirsizlikleri artırmaktadır.

ÇİN'DE KADEMELİ YAVAŞLAMA

Çin ekonomisindeki kademeli yavaşlama, politika gevşemesini tek başına büyümeyi desteklemek için yetersiz hale getiriyor. Büyüme yavaş yavaş geriliyor, hükümet yıl sonunda yüzde 6,5 büyüme hedefliyor ve bu seviyeye üçüncü çeyrek itibariyle gerilenmiş

durumda. Yani büyüme hedefleri üzerindeki riskler aşağı yönlü.

Daha yavaş kredi büyümesi, finansal kaldıraç oranlarının düşürülmesi ve finansal sektör riskini azaltmanın bir sonucu olarak yurtiçi ekonomik aktivite azalacaktır. ABD'nin Çin'den 250 milyar dolarlık ithalata uyguladığı ilave tarifeler kapsamında ticaret savaşı ihracata baskı yapabilir ve bunun üzerine daha yavaş küresel talep de ayrı bir risk olarak eklenebilir.

Büyüme üzerindeki ticaret savaşı riskleri, karar alıcıları ekonomiyi daha çok desteklemeye itebilir. Çin hükümeti ekonomiyi güçlendirmek için mali politika desteğini artıracak gibi görünüyor. Çin Merkez Bankası (PBOC), zorunlu karşılık oranlarını yıl sonundan önce yine düşürmek durumunda kalabilir. Mali politika cephesinde ise, hükümet altyapı yatırımlarını ve kamu harcamalarını hızlandırabilir. Büyümedeki yavaşlama, bu momentum ile birlikte dördüncü çeyrekte de sürebilir. Kredi büyümesindeki yavaşlama ekonomik faaliyeti de aşağıya çekiyor. Bu nedenle para politikası muhtemelen gevşetilmeye devam edecektir.

Hükümet, büyümeyi destekleyici önlemler alarak geniş kapsamlı politika desteğini hızlandıracaktır. PBOC de zorunlu karşılıkları düşürerek işin para politikası bacağında destek verecektir. ABD ile girilen ticaret savaşının endişeleriyle ihracata yönelik ilk göstergelerde yavaşlama başladı. Politika son birkaç ay içinde ekonomiyi desteklemeye yöneldi. PBOC piyasa faiz oranlarını düşük tutuyor ve bankacılık sistemine daha fazla likidite enjekte ediyor. Hükümet gerekirse büyümeyi desteklemek için altyapı harcamalarını da artırabilir.

Ticaret savaşının etkisi gün geçtikçe daha belirgin hale gelebilir. 250 milyar dolarlık Çin ithalatına ABD'nin uyguladığı vergiler, Çin büyümesi üzerinde aşağı yönlü etki yapacaktır. Trump ve Şi Cinping'in G20 görüşmesi öncesinde kaydedilemeyen ilerleme, ABD'nin sert tutumundan ve Çin'i değiştirmek istemesinden kaynaklanıyor. Korkulan o ki, ABD Çin üzerindeki baskısını daha da artıracak ve bu da küresel ticaretin hacim olarak önemli miktarda daralmasına yol açan süreci hızlandıracak. Çin'in soğuması dünyanın genelini yavaşlatır.

250 milyar dolarlık Çin ithalatına ABD'nin uyguladığı vergiler, Çin büyümesi üzerinde aşağı yönlü etki yapacaktır. Trump ve Şi Cinping'in G20 görüşmesi öncesinde kaydedilemeyen ilerleme, ABD'nin sert tutumundan ve Çin'i değiştirmek istemesinden kaynaklanıyor

ABD'deki GSYH rakamları Trump açısından bir artı ve Reagan döneminden bu yana en büyük vergi revizyonuyla ekonomiye büyük bir destek sağlanmış görünüyor. ABD'de ekonomik büyümenin yılın genelinde yüzde 3'ün üzerinde gerçekleşmesi bekleniyor. Pozitif yönde etkileyen unsurların başında ise Trump'ın vergi indirimi paketi ve güçlü işgücü piyasası gelmektedir.

Vergi indirimlerinin tüketim harcamalarına ve işletme yatırımlarına etkisi kapsamında büyüme bu yıl yüzde 3'ün üzerinde gerçekleşebilir. Sıkı işgücü piyasası koşullarının harcamalara pozitif etkisi teorik olarak beklenen bir durumdur.

Yine de Ocak 2018'de devreye giren kurumlar vergisi ve bireysel vergi indirimlerine rağmen Trump'ın hedeflediği yüzde 3'lük sürdürülebilir büyümenin başarılması biraz zor görünüyor. Büyümenin sürdürülebilirliği tartışıldığından dolayı Fed'in 2019 yılında daha da şahinleşme olasılığı değerlendirilmektedir. Küresel büyüme dinamiklerinin zayıflaması, ABD'nin de, Çin başta olmak üzere tüm dünyada meydana gelen soğumaya kayıtsız kalamayacağı bir sürece doğru gidildiğine işaret etmektedir. ■

Şıklığıyla göz alıyor rahatlığıyla keyif veriyor

Evinize bambaşka bir hava, hayatınıza rahatlık katacak birbirinden güzel mobilyalar İstikbal'de sizi bekliyor.

istikbal.com.tr | /istikbal

istikbal

Her ev güzeldir

TRUMP'A DEMOKRAT FREN

ABD Başkanı Donald Trump, ara seçimlerden Senato'yu koruyarak ama Temsilciler Meclisi çoğunluğunu Demokratlara kaybederek çıktı. Sonuçlar, Trump'ı artık çok daha zor günlerin beklediği şeklinde yorumlanırken, seçimler aynı zamanda ilklere de sahne oldu. Kadınlardan ve azınlık gruplardan seçilen adaylar, son seçimin hâkim rengini belirledi.

Duygu Bulkan

ABD'de yapılan ara seçimlerde, Cumhuriyetçi Parti ABD Senatosu'ndaki üstünlüğünü korumayı başarırken, Temsilciler Meclisi'nde Demokratlar sekiz yıl sonra çoğunluğu elde etti. Bu durum ABD için pek çok değişikliği beraberinde getirdi. Bunlardan belki de en önemlisi iki yıldır yasama ve yürütmenin tek bir partiye ait olduğu dönemin sona ermesi oldu. Bu sonuçla birlikte Başkan Trump'ın istediği yasal düzenlemeleri Kongre'den geçirmesi zorlaştı. ABD ara seçimleri aynı zamanda ilklere de sahne oldu. Kadın ve azınlık gruplardan gelen adaylar seçimlere damga vuran isimler oldu.

KADINLARIN ZAFERİ

2018 Kasım seçimleri ABD siyasal tarihine uzun bir aradan sonra en fazla seçmenin oy kullandığı seçimler olarak geçti. Aktif siyasete atılan ve sadece seçme değil seçilme hakkını da kullanan kadın adayların sayısı bu seçimde rekor kırdı. Bir önceki seçimde Kongre'de yüzde 20 ile temsil edilen kadınlar yeni seçimle birlikte yüzde 22 oranında temsil hakkı kazandı. Kazanan adaylara yakından baktığımızda bu dönemdeki ara seçim Amerikan politikasındaki değişimleri yansıtması açısından daha anlamlı hale geliyor. Amerikan tarihinde ilk kez iki Müslüman kadın, Rashida Tlaib ve İlhan Omar, Demokrat Parti'den Kongre'ye seçildiler. New York'tan Demokrat Parti'nin adayı olan 29 yaşındaki Alexandria Ocasio-Cortez Kongre'ye seçilen en genç kadın unvanını aldı. Müslüman kadınların yanısıra ilk kez kızılderili iki kadın aday da seçimden galibiyetle çıktı. Amerikan yerlilerini temsil eden, Sharice Davids Kansas eyaletinde, Deb Haaland ise New Mexico eyaletinde, Cumhuriyetçi rakiplerini eleyerek Kongre'de yerini aldı.

İki taraf arasındaki derin siyasi görüş ayrılıkları nedeniyle Trump'ın iktidara gelmesinden sonra en çok konuşulan konulardan biri siyasi kutuplaşma oldu. 2014'deki seçimlerde oy kullanma oranı yüzde 38 iken 2018 seçimlerinde bu oranın yüzde 50'ye yaklaşmasının altında yatan nedenlerden biri olarak Amerikan siyasetindeki bu keskin kutuplaşma gösteriliyor. Son dönemde hem seçmenin hem de siyasetçilerin daha önceki dönemlerde olmadığı kadar siyasi olarak ayrışmış olması medyada en çok tartışılan konuların başında geliyor.

> Amerikan tarihinde ilk kez iki Müslüman kadın, Rashida Tlaib ve İlhan Omar, Demokrat Parti'den Kongre'ye seçildiler. New York'tan Demokrat Parti'nin adayı olan 29 yaşındaki Alexandria Ocasio-Cortez Kongre'ye seçilen en genç kadın unvanını aldı

DEMOKRATLAR AVANTAJ ELDE ETTİ

ABD'nin eski başkanı Barack Obama'nın, potansiyel olarak ABD halkı için 'hayatlarının en önemli seçimi' olarak nitelendirdiği seçim sonrası, demokratların bu kazanımı, Trump'ın yürürlüğe koymak istediği tartışmalı düzenlemeler önünde bir engel olacak. Demokratlar Temsilciler Meclisi'nde ne kadar fazla koltuk sahibi olurlarsa, istedikleri yasaları geçirmeleri de o kadar kolaylaşacak.

Diğer bir cenahta, her ne kadar Trump paylaştığı Twitter mesajında ara seçimleri 'muhteşem bir başarı' sözleriyle nitelese de Cumhuriyetçiler için ise ara seçimler sonuçları biraz karmaşık gözüküyor. Cumhuriyetçiler Temsilciler Meclisinde çoğunluğu kaybetti, ancak Senato'daki ağırlıklarını güçlendiriyorlar. Bundan böyle, Temsilciler Meclisi Trump'ın vergi kayıtlarını isteyebilecek, hatta aleyhinde soruşturma başlatabilecek. ABD Başkanı'nın hayata geçirmek istediği politikalar artık Kongre'de tıkanabilir. Ayrıca Beyaz Saray üzerindeki denetimin de artması beklenebilir. Başkanlık döneminin ilk iki yılında Kongre'nin iki ayağında da kendi partisinin kontrolünün olması Trump'a kolaylık sağlamıştı. Bu artık geçerli değil.

TEMSİLCİLER MECLİSİ NASIL SEÇİLİR, GÖREVLERİ NELERDİR?

Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi, Amerika Birleşik Devletleri Kongresi'nin iki yasama organından biri. Toplam sandalye sayısı 435 olan Temsilciler Meclisi, her iki yılda bir yapılan seçimlerle yenilenir. Temsilciler Meclisi'nin üyeleri federal halkı temsil ederler. Her eyaletten seçilen üyelerin sayısı o eyaletin nüfusuna bağlıdır. Her 10 yılda bir yapılan nüfus sayımına göre eyaletlerin Temsilciler Meclisine yolladıkları üye sayısı değişebilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi'nin hemen hemen tamamı Amerika Birleşik Devletleri siyasetinin 2 ana partisi olan Demokratik Parti ve Cumhuriyetçi Parti'den

Temsilciler Meclisi alt meclis olarak görev yapar. Senato ise üst meclistir. Yasa tasarıları her iki mecliste ayrı ayrı tartışılır ve oylanır. Eğer her iki mecliste kabul edilen yasa tasarıları arasında farklar varsa bunlar karma bir komisyon tarafından uzlaştırılır ve ortaya çıkan yasa önerisi Amerika Birleşik Devletleri Başkanının onayına sunulur

oluşur. Meclis Başkanı (Speaker of the House) çoğunlukta olan partiden seçilir. Ayrıca Meclis komisyonlarının başkanları da çoğunluk partisinden seçilir. O yüzden azınlıkta olan partinin Temsilciler Meclisi kararları üzerindeki etkisi çok azdır. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki başkanlık sistemi yasama ve yürütme organlarını tamamen birbirinden ayırmıştır.

Hükümet Meclis içinden değil, başkanlık seçimleriyle seçilir. Meclis seçimleri başkanlık seçimlerinden ayrı olarak yapılır. Bunun sonucu olarak Temsilciler Meclisinde çoğunluğu elinde bulunduran parti ile hükümeti yöneten partinin iki ayrı parti olması mümkündür.

Temsilciler Meclisi alt meclis olarak görev yapar. Senato ise üst meclistir. Yasa tasarıları her iki mecliste ayrı ayrı tartışılır ve oylanır. Eğer her iki mecliste kabul edilen yasa tasarıları arasında farklar varsa bunlar karma bir komisyon tarafından uzlaştırılır ve ortaya çıkan yasa önerisi Amerika Birleşik Devletleri Başkanının onayına sunulur. Başkanın veto yetkisi vardır. Başkan bu yetkiyi kullanmayarak tasarıyı imzalarsa tasarı yasalaşmış olur. ■

‘Trump uzlaşmacı bir siyaset izlemek zorunda’

Prof. Dr. İlter Turan / İstanbul Bilgi Üniversitesi Siyaset Bilimi

■ ABD seçimleri, dış politika bağlamında göç sorunları istisna edilecek olursa büyük ölçüde iç politika odağında tartışıldı. Dış politika yapımında etkisi olan Senato’nun görevi açısından Cumhuriyetçiler ve Trump ekibi duruma hakim gözüküyor. Bu yüzden dış politikanın çok etkileneceğini düşünmüyorum. Buna karşılık, dış politikanın uygulamalarında sorunlarla karşılaşılacak olursa, Kongre’nin daha canlı bir dış politika çizgisine geleceği bu çerçevede de sadece Senato’nun değil aynı zamanda Temsilciler Meclisi Dış Politika Komisyonunun sorgulamalar yoluyla ABD dış politikasını etkilemeye çalışacağını tahmin edebiliriz.

LOBİLERİN ETKİSİNE DİKKAT

Bunun dışında tek üzerinde düşünülmesi gereken faktör Amerikan yasama kurumu, lobilere son derece duyarlı

olduğu için lobilerin baskısıyla silah satışı vs. konularda kayıtlar getirmeye çalışabilir. Şu anda ufukta böyle gözüken önemli bir olay da bulunmuyor.

İç siyasette ise yasamanın yetkilerine bakmak lazım. Önemli yetkilerinden bir tanesi bütçenin Temsilciler Meclisinden geçmesi. Bu kendi başına Temsilciler Meclisine büyük güç vermektedir. Trump yönetimi istese de istemese de siyasi tercihlerini şekillendirirken (ki bütçe de siyasi önceliklerin ifadesidir, kaynak tahsisini oradan almaktadır) Temsilciler Meclisini hesaba katarak uzlaşmacı siyaset izleyerek istediklerini elde edebilecektir.

İkinci bir husus yasaların tümünün kabul edilebilmesi için sadece Senato’da değil Temsilciler Meclisinde de kabul edilebilmesi gerektiği için iki ayrı metin ortaya çıkacak olursa yine demokratların talebine daha fazla yer vermek mecburiyeti ortaya çıkmaktadır. ABD iç ve dış politikasında bu realitenin şu veya bu şekilde etkileri hissedilecektir.

Bu seçim sonuçlarının ABD’nin dahil olduğu mücadeleler üzerinde çok etkili olacağından emin olamıyorum. Zaten karşılaşılan durumlar ABD siyasetinin sürekli gözden geçirilmesini davet ediyor. Mesela Suudi Arabistan’ın gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayeti, Yemen’de sınırsız güç kullanımı gibi konularda Meclis belki baskı unsuru oluşturabilir fakat çok büyük değişiklikler beklememek lazım. Suriye hususunda ise ABD’nin Suriye politikası ciddi bir eleştiriye uğramamıştır. ABD’nin İran gibi ülkelere yaptırım konusuna gelecek olursak, dünyada genel olarak bir dizi yaptırım ilan etmesinin hukuki temelden yoksun olduğu görüşü yaygın kabul görüyor. Bu durum karşısında birçok ülke örneğin İran’la ilişkilerini devam ettirmeye çalışacaktır. ABD ambargosu beklendiği ölçüde verimli sonuçlar doğurmayacaktır.

Amerikan halkı teamüllerine geri döndü

Doç. Dr. Burak Küntay / Bahçeşehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

■ ABD siyaseti için bu seçim normal bir ara seçimin çok ötesinde önem arz ediyordu. Bunun sebebi nedir önce buna bakmak lazım. Bu sadece ABD Başkanı Donald Trump'ın Kongre'deki ayaklardan birini, belki ikisini, belki hiçbirini kaybedip kaybetmeme meselesi değildi. ABD siyasetini değerlendirdiğimiz temel bazı kriterler vardır. Bazı paradigmalar vardır. Bunlara baktığımızda Trump'ın 2016 seçimlerinde bırakın genel seçimleri, ön seçimleri kazanması mümkün değildi. Fakat istatistiki olarak öyle şeyler hayata geçti ki Trump. ABD'nin Başkanı oldu. O zaman bunu çalışan insanlar olarak bizler şunu düşündük; "nerede hata yaptık?" Ekseriyetle seçmen, ihtimal, olasılık bunların üzerinde durduk. Bu seçim şu açıdan önemliydi. Acaba ABD seçmeni külliyen değişti mi? Burada gördük ki ABD halkı genel alıştığımız teamüllere tekrar geri döndü. Mesela bakıyorsunuz Başkan'ın partisinin oy artırmışlığı, seçildikten iki sene sonraki seçimde Bill Clinton'un 1994'deki seçimi dışında neredeyse yoktur. Buna baktığınız zaman Cumhuriyetçilerin oyu düşecek diyorsunuz.

BEKLENEN BİR SONUÇ

Temsilciler Meclisi'nin Demokratlar'ın çoğunluğunda olmasını bekliyorduk. Burada birçok kişinin gözünden kaçan bir diğer detay, valilerden 7 tanesi Cumhuriyetçiler'den Demokratlar'a geçti. Bunu da bekliyorduk. 3-5 minik marj dışında bizim projeksiyonlarımız neyse o oldu. Demek ki Amerikan halkı formatına geri döndü. Bir kere en önemli tarafı bu.

Gelelim siyasi tarafına... Donald Trump partisi içinde bile aman aman çok büyük destek görmese bile, Cumhuriyetçilerin genel duruş itibariyle Temsilciler Meclisi'nde de Senato'da da aldığı kararların arkasında durduğunu görüyoruz. Bunu birçok kimse atlıyor ama ABD'de kanun yapmanın çok basit bir olayı var. Hem Temsilciler Meclisi'nden hem Senato'dan birebir bir şekilde kanun geçerse kanunlaşır. İki ayaktan bir tarafı olmadığı sürece bu iş bitmiştir. Demokratlar bu iki ayaktan birinin düşmesiyle kanun yapma noktasında Trump'ı çok zora sokacaklar.

İkincisi Başkan'ın görevden azil süreci... Başkan'ın azil sürecini iki şey belirler. Birincisi Temsilciler Meclisi'nde basit çoğunluk. Buradan geçerse Başkan azledilmiş olur. Görevden alınması için ise Senato'nun 2/3 oyu gerekir. Senato'nun 2/3'ü zaten yok. Trump görevden alınmayacak ama azil süreci için gerekli sayıya ulaşıldı. Demokratlar bu noktada iki sene sonraki Başkanlık seçiminde Trump'ı yıpratmak için devamlı bu sürecin üzerine gidebilirler. İkinci önemli tarafı bu.

Üçüncüsü ABD'de 'executive order' (başkan tarafından çıkarılan, federal hükümetin faaliyetlerini düzenleyen kanun gücünde direktif) diye bir şey var. Başkan, Kongre'den geçiremediği bazı kararlara 'executive order' vererek hayata geçirebilir. Kongre arkasında durmazsa bunlar durur. Yani buradan anladığımız şu. Trump için ilk iki senelik rahatlık artık olmayacak. Bunun en büyük etkisini de bu seçimde değil bir dahaki seçimde göreceğiz. Sağlık reformunda neler yaşanacak, ABD vatandaşlığı ve göçmenliği konularında neler yapılıyor göreceğiz.

EĞLENCELİ BİR İKİ SENE GELİYOR

2020 seçimlerinde 'ABD bir daha Trump'la devam edecek mi?' sorusu gündemde. Trump'ın şuana kadar uyguladığı politikaların yüzde 90'ı ekonomide kısa vadeli çözümlerdi. Bir sonraki seçime kadar ekonomiyi ayağa kaldırmak durumunda. Bu kısa vadeli uyguladığı politikalar enflasyon artışına sebep olursa orta ve uzun vadede Trump kendi de "Ben aday olmayacağım" diyebilir. Trump'a çekil diye baskı yapabilirler veya ön seçimde partisi Trump'ı aday yapmayabilir.

Tabii bunlar uzak ihtimaller. Eğlenceli bir iki sene geliyor. Dış siyaset konusunda ise müspet bir gidişat olmayacağı gibi menfi bir gidişat da olmaz. Aynı dengede devam eder. Marjinal hamleler olmaz.

Prof. Dr. Murat Yülek

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri nasıl finanse edilecek?

Dünya ülkelerinin kalkınması için ne kadar para lazım? İsviçre'de düzenlenen Harmanlanmış Kalkınma Finansmanı Uluslararası Konferansı'nda (International Conference on Blended Development Finance and the New Industrial Policy) tartışılan temel konu buydu. Konferansa IMF eski Başkanı John Lipsky, Interamerican Development Bank Başkan Yardımcısı Nancy Birdsall ve IMF'ten Mark Plant gibi önemli isimler katıldı.

Neden bu soru? Çünkü, 'Binyıl Kalkınma Hedeflerinden (Millenium Development Goals) sonra Birleşmiş Milletler'in yeni rotası ve ekonomik varlık sebebi olarak belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (Sustainable Development Goals - SDGs) çok büyük miktarda finansman gerektiriyor. Kalkınma iktisatçıları bu ihtiyacı 'milyardan-trilyona' kelimeleriyle ifade ederek sloganlaştırdılar. 2000 yılında Birleşmiş Milletler gündemine alınan 'yürürlüğe giren binyıl hedeflerinin aynı kurum tarafından 2015 yılında 'başarıldığının' ilan edilmesinden sonra yeni hedef SDG'ler.

Birleşmiş Milletler'in SDG hedef listesi 17 kalemden oluşuyor. Bunların birincisi ve ikincisi yoksulluğun ve açlığın tamamen ortadan kaldırılması. Diğerleri sağlık ve mutluluk, eğitim kalitesi, cinsiyet eşitliği, temiz su ve hijyen erişilebilir, fiyatlarda ve temiz enerji sanayi, yenilikçilik ve altyapı, eşitsizliğin azaltılması, sürdürülebilir şehir ve toplumlar, sorumlu tüketim ve üretim, iklim, su altı hayatı, barış, adalet ve güçlü kurumlar ve hedeflerin başarılması için işbirliğinin sağlanması.

Farkedeceğiniz gibi hedefler belirlenirken, son dönemde sürdürülebilirliğe en büyük risk getiren faktörlerden birisi olan makroekonomik ve finansal istikrar atlanmış. O da bir sonraki Birleşmiş Milletler görev listesine dahil edilir diyelim.

SDG'lerin başarılması için gerekli kaynağın büyüklüğü Harmanlanmış Kalkınma Finansmanı Uluslararası Konferansı gibi konferansları ortaya çıkartıyor. Gerekli kaynak trilyonlar olunca bu kaynak nasıl bulunacak sorusu öne çıkıyor. Bu kaynaklar ya kamu kesiminden (yani zengin ülkelerin bütçelerinden) ya da özel kesimden gelecek. Birincisinin kısıtlı büyüklükte olduğu belli. Büyük ülkeler kendi sorunlarıyla dahi başa çıkamıyorlar. İtalya'da, Torino'da çöken köprü İtalya'nın mevcut altyapısının bakımına dahi kaynak ayıramadığını gösterdi.

İkincisi, özel kesim ise daha da zor. Zira özel kesim bu tip yatırımlara girebilmesi için ticari karlılığı temel alıyor. Ancak temel beşeri ve fiziksel altyapı projelerinin ticari karlılığı özel yatırımcıları mutlu edecek kadar iyi değil. Eğer bu özel kesim kaynakların bir kısmını borç verme şeklinde olarak sağlarsa bu kez de Mark Plant'ın altını çizdiği gibi gelişmekte olan ülkelerin kısa sürede trilyon dolarlık borç altına girmesi mümkün. Bu ülkelerin 1980 ve 1990'lardaki yanlış ve yüksek borçlanmaları, borçların ödenemeyecek seviyelere gelmesine sebep olmuş ve ancak HIPC gibi programlarla borçların silinerek ortadan kaldırılmasıyla sonuçlanmıştı. Özel kesim borç verdiği paranın silinmesine razı olmayacağı için hem risklerin karşılığı olarak yüksek faiz bekleyecek hem de borç vermeye yine de pek meyilli olmayacak.

Özel kesim her ne kadar altyapı projelerine girmeye ticari projeler kadar istekli olmasa da, özel sektör parasının kamu ve uluslararası kurum (Dünya Bankası, EBRD, ADB, IsDB, IDB gibi) parasıyla 'harmanlanabilmesi' SDG'ler yönünde kısıtlı da olsa manalı adımlar atılması için olmazsa olmaz bir şart. Zira yukarıda söylendiği gibi kamu (ve uluslararası kurum) parası hedeflerin büyüklüğü karşısında bir şey ifade etmiyor.

Bu da bu 'harmanlamayı' gerçekleştirecek kurumsal yapıları ve düzenlemeleri gerektiriyor. Yani, bu harmanlamanın nasıl yapılacağı konusunun tartışılması için vakit geldi geçiyor. Ben de konferansta bu görevi alanlar arasındaydım. Benim önerim, yeni nesil kalkınma bankalarının oluşturulmasıydı. Araç çeşitliliği ve kurumsal yapı düzenlemeleri (denetlemeler de dahil) 'yeni nesil' kalkınma bankaların bu süreçte görev almalarını sağlayabilir. Ancak mevcut kalkınma bankaları şu andaki usulleriyle yeni meydan okumalara cevap veremez.

Son olarak, kaynak bulunması kadar önemli bir diğer konu da bulunan kaynakların ne kadar etkin kullanılabileceği olduğunun da altını çizelim. Kurum (ve kişiler) genellikle kendilerini başarılı ilan ederler. Bin yıl hedefleri başarılı ilan edilse de dünyada fakirlik sorunu ve bununla birlikte sağlıktan eğitime kadar tüm sorunlar orta yerde duruyor. Bunun sebeplerinden birisi kaynak eksikliğiyse diğeri ve daha önemlisi mevcut kaynakların etkin ve verimli kullanılamamasıdır. Bunda Birleşmiş Milletler gibi uluslararası örgütler kadar ülke yönetimlerinin de hatası büyük.

KAMU İHALELERİNE GİRECEK ŞİRKETLERE BANKA TEMİNAT MEKTUBU YERİNE KULLANABİLECEKLERİ

QUICK KEFALET SİGORTASI

Banka kredi limitlerinizi düşürmeden kamu ihalelerinde teminat olarak kullanabileceğiniz Quick Kefalet Senedi ile siz işinize odaklanın. Biz size kefil oluruz.

Kefalet Sigortası için kefalet@quicksigorta.com adresinden ya da Quick Sigorta Acentelerinden detaylı bilgi alabilirsiniz.

QUICK YARDIM
0850 755 1 755

www.quicksigorta.com

QUICK SİGORTA

İbrahim Acar

Petrolde 35 dolar senaryosu

Dünya yeni bir ucuz petrol dalgasıyla karşı karşıya. Arz fazlası ve küresel ekonomideki yavaşlama belirtileri; varil fiyatını 60 doların altına çekti. İran'a uygulanan yaptırımları etkisiyle yükselmesi beklenen fiyatın son iki ayda aşağı yönlü seyretmesi dikkat çekiyor. Bu durum ilk bakışta, ABD'nin İran ve Rusya'yı petrol gelirleri üzerinden sıkıştırma hamlesi olarak okunabilir. Yaptırım, İran'a uygulansa da riskinin bütün dünyayı etkilemesi kaçınılmaz.

ABD; Suudi Arabistan ile birlikte hareket ederek bu tedirginliği azaltmaya çalışıyor. Trump'ın Suudi Arabistan'ı bu işte manivela olarak kullanması sürdürülebilir görünmüyor. Trump da bunun farkında. Çin, Hindistan, Güney Kore, Japonya, İtalya Tayvan, Türkiye ve Yunanistan'ın söz konusu ambargodan geçici olarak muaf tutulması; ABD yönetiminin işi fazla zorlaştırmadan yol almak istediği görüntüsü veriyor.

Kantarın topuzu fazla kaçınca, "aşırı ucuz sancısı" da başladı. Eylül sonunda 82 doları aşan ham petrolün varil fiyatı, 60 doların altına kadar sarktı. İki aylık düşüş yüzde 25'i buldu. Aşağı yönlü seyrin devam edeceği beklentisi var. Önümüzdeki yıl varil fiyatın 35 dolara kadar düşebileceğini dillendirenlerin sayısı da az değil. 35 dolar senaryosundan bahseden Rusya Merkez Bankası Başkanı Elvira Nabiullina'nın endişesi şöyle: "Bunun gerçekleşmesi halinde, yaptırımların da etkisiyle Rus ekonomisi 2019'da resesyona girer." Rusya; hesaplarını en olası senaryo olarak gördüğü 55 dolar/varile göre yapıyor. Üretimin kısılması için gözler; Petrol İhraç Eden Ülkeler Topluluğu (OPEC) üyesi ülkelerinin Viyana toplantısında olacak. Ancak yatırımcılar için arz ve talep dengesi gevşemiş durumda. Çünkü Suudiler; Trump'ın petrol fiyatlarının düşürülmesi yönündeki taleplerine itirazsız uyuyor.

Suudi Arabistan cephesinde ise işler çok daha karışık. Gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetinin Veliaht Prens Muhammed Bin Salman'a uzaması, Riyad'ı bu konuda Trump'a karşı tavizkar kılmaya yetiyor. Veliaht Prensi kurtarma telaşındaki Riyad yönetimi; arz fazlası nedeniyle fiyatların aşağı sarkmasının hesaplarını yapacak durumda değil. Dünyanın en büyük petrol ihracatçısı konumundaki Arabistan, günlük petrol üretimini 10.7 milyon varilin üzerine çıkardı. Trump; Kaşıkçı cinayeti üzerinden sıkıştırdığı Riyad yönetiminin bu cömert tavrından hayli memnun. "Hel min mezid/daha yok mu?" modundaki Trump; Arabistan'a teşekkür ettiği tweette fiyatların daha aşağı gitmesi yönündeki beklentisini de gizlemiyor: "Thank you to Saudi Arabia. But let's go lower. / Suudi Arabistan'a teşekkürler. Fiyatları daha da düşürelim."

Gelelim "Dünya ekonomisindeki yavaşlamanın bunda payı var mı?" sorusunun cevabına. Çünkü petrol fiyatlarında düşüşü bununla açıklayanlar da var. Evet küresel bir resesyondan bahsetmek mümkün. Emtia fiyatlarının aşırı yükselmesi ve gümrük tarifeleri üzerinden yaşanan çekişme nedeniyle, önümüzdeki yıl bir miktar yavaşlama olacağı beklentisi var. Nitekim; Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) geçen ay yayımladığı 2018 Ekonomik Görünüm Raporu'nda dünya ekonomisinin 'yumuşak inişe' hazır olduğunu ortaya koydu. Rapora göre OECD, dünya ekonomisi için yüzde 3,7'lik 2018 büyüme tahmini korunurken, 2019'a ilişkin büyüme tahmini 0,2 puan düşürülerek yüzde 3,5'e çekti.

Petrol ithal eden bir ülke olarak bu tartışmaları yakından takip etsek de aslında bizim çıkış yolumuz başka. Özellikle son yıllardaki yatırımlarla, dikkatimizi petrol fiyatlarının yanında başka alanlara çevirmeyi başardık. Bu nedenle artık tek derdimiz petrol değil. Güneşi rüzgar ve hidro enerjide alternatiflerimizi sürekli çoğaltıp, sürdürülebilir kılıyoruz. Yenilenebilir enerjinin üretimi arttıkça petrol türevlerine duyulan ihtiyaç azalıyor. Daha temiz enerji türlerinin kullanımı yaygınlaştıkça fosil yakıtların ekosistemi boğucu etkileri de minimize oluyor. Son yıllarda iyice artan yenilenebilir enerji yatırımları, Türkiye'nin petrole olan bağımlılığının azaltılması için çok önemli. Oturamadığımız bir masada belirlenen fiyatlarla tüketiciler olarak yakından ilgiliyiz. Uluslararası piyasada ham petrol fiyatları yükselince cebimizden daha fazla para çıktığı için üzülüyoruz. Azalınca da daha az ödeme yaptığımız için seviniyoruz.

İster arz fazlasından olsun, ister küresel ekonomideki yavaşlama beklentisinden kaynaklansın fiyatların düşmesi Türkiye gibi petrol ithalatçısı ekonomiler için olumlu bir tablo. 2018'in kapanış rakamı 60 dolarların civarında olacak gibi. Belki Rusya ve İran ekonomi aktörlerinin 'en kötü senaryo' olarak dile getirdikleri 35 dolarlara kadar inmez ama bu yıl sonu için beklenen 70-80 bandı beklentisinin uzağındayız artık.

TARİH	VARİL FİYAT/$
23 Haziran 2014	98,99
08 Haziran 2015	73,63
04 Temmuz 2016	56,51
10 Nisan 2017	55,98
27 Kasım 2017	60,22
31 Ocak 2018	65,45
29 Haziran 2018	77,70
28 Eylül 2018	82,24
31 Ekim 2018	75,04
22 Kasım 2018	62,78
23 Kasım 2018	58,80

Doğru paydaşlarla çalışmak

VİZYON

ister!

Güvenilir ve profesyonel bir sigorta danışmanlığı
için Vizyon'unuza güvenin yeter.

vizyonsigorta.com.tr

216 412 57 57

VİZYON SİGORTA | ARACILIK HİZMETLERİ A.Ş.

Doç. Dr. Kadir Tuna

Yeni bir küresel resesyona doğru

2018 yılını geride bıraktık. Yeni yıla ilişkin ise resesyon tartışmaları başladı. Küresel ekonominin 2019 yılında, 2007-2008 krizinde olduğu gibi çökmesi beklenmiyor. Ancak olası bir durgunluğa hazırlıklı olmalıyız. ABD ekonomisinin 2019 ya da en geç 2020 yılında durgunluğa gireceğine ilişkin beklentiler var. Hemen her gün anketler yayınlanıyor. Clinton döneminde eski bir hazine sekreteri olan Larry Summers, 2020 yılına kadar yaklaşık yüzde 50 oranında bir durgunluk ihtimalinin olduğunu söylüyor. Reuters ve bazı yatırım bankalarının yaptığı anketlerde durgunluk ihtimali yüzde 30-35 oranında çıkıyor. Oysa geçtiğimiz yıl ABD ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 4,2, üçüncü çeyrekte yıllık bazda yüzde 3,5 büyümüştü. ABD bankaları son krize rağmen güçlü sermaye yapısına sahip. Bankalar stres testlerinden başarıyla çıkıyor. Ancak faiz oranları yükseliyor. Artan borçlanma maliyetleri tüketici ve şirketleri finansmana erişimini pahalı hale getiriyor. Trump'ın agresif dış ticaret politikası ise ABD ve küresel ekonomi üzerinde en büyük baskıyı oluşturuyor. Trump'ın ticaret savaşları nedeniyle uluslararası ticarette tam bir çöküş yaşanıyor. Trump'ın ABD ekonomisini koruma adına Çin'den yapılacak kota koyması ciddi sorunlara neden olabilir. ABD, Çin'den ithalatı düşürecek. Öte yandan tüketici fiyatlarını artıracak ve Amerikan üreticileri için tedarik zincirlerini bozulma riski var. Kanada ve Meksika ile yapılan ticarette ciddi bir yavaşlamadan da ABD'nin zararlı çıkacağı görülüyor. ABD'li tüketiciler ise gergin ve son derece kaygılı. Tüketicilerin harcamaları artıyor, ancak gelir o oranda artmıyor. Geleceğe ilişkin endişelerin harcamaları kısması bekleniyor. Trump yönetimi gündemi meşgul eden bu tür tartışmalara karşı çıksa da er ya da geç ABD ekonomisinin bir durgunluğa girmesinin kaçınılmaz olduğunu gösteriyor. ABD'de mali koşullar sıkılaşırken, 2017 sonlarında yürürlüğe giren vergi indirimlerinin olumlu etkisinin azalması önemli göstergelerden biri.

Durgunluk olasılığı tetikleyen diğer unsur siyasi gelişmeler. Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan gerilim. Gerilimin yeni yılda şiddetlenmesinden endişe duyuluyor. Ayrıca, İngiltere'nin AB'den çıkması. AB'nin geleceğine yönelik kaygıları artıyor. İtalya ise AB'nin yumuşak karnı. İtalya ekonomisindeki kötü gidişatın Euro alanına yayılma riski var. ABD'nin İran'a yönelik ambargo kararının sonuçları bu yıl izlenecek. Trump ambargo nedeniyle petrol fiyatlarında muhtemel tırmanmaya karşılık Suudi Arabistan'ın günlük petrol üretimini artırmasını talep etti. Bu sayede petrolün varil fiyatı 60 doların altında işlem görüyor. Merak edilen esas konu ise Fed'in tüm bu gelişmelere karşı nasıl bir politika izleyeceği? Fed'in yeni yılda güvencin mi yoksa şahin duruşu devam edip etmeyeceği kuşkusuz gelecek veriler ile şekillenecek. Fed üyeleri arasında faiz artırımları konusu daha da sertleşebilir. Bazı üyeler küresel olasılığı durgunluğu gerekçe göstererek faiz artışlarının daha yavaş ve ihtiyatlı olması yönünden beyanda bulunuyor. Bunda haklılık payı çok yüksek. Verilerde genele bir toparlanma gözükse de tüm dünyada daha ihtiyatlı bir tüketici profili ile karşı karşıyayız. Tüketiciler küresel siyasi ve ekonomik risklerin geleceğe ilişkin belirsizlik yarattığının farkında. Satın alma kararlarını çok gerekmedikçe ertelemeyi tercih ediyor. Gelecek faiz artışlarının borçlanma maliyetlerinin arttırdığı düşünürse tüketimde yavaşlamanın hız kazanması muhtemel gözüküyor. Böyle bir durum üretim cephesini de elbette olumsuz etkileyecek. 10 yıldır toparlanmaya çalışan iş dünyası açısından bu yılın bazı sektörlerin dışında çok iyi bir tablo sunmadığı ortada. Bu yılda hane halkı, şirket ve kamu borçluluk oranlarını çok daha fazla konuşacağımız bir yıl olacak. Özel sektörün yatırımlarını kısmak zorunda kalması, kamuya daha fazla iş düşecek anlamına geliyor.

YENİ DESTİNASYON
HO CHI MINH

DÜNYANIN EN ÇOK ÜLKESİNE UÇAN HAVA KARGO TAŞIYICISI
ŞİMDİ VİETNAM, HO CHI MINH'E DE UÇUYOR.

TURKISH CARGO
SPECIAL DELIVERY
HO CHI MINH

TURKISH CARGO
SPECIAL DELIVERY
HO CHI MINH

TURKISH CARGO
SPECIAL DELIVERY
HO CHI MINH

TURKISH CARGO
turkishcargo.com

İRAN YAPTIRIMLARI EN ÇOK BU SEKTÖRLERİ ETKİLEYECEK

ABD'nin İran ile olan nükleer anlaşmadan tek taraflı olarak çekileceğini açıklaması ardından yürürlüğe koyduğu yaptırımların ikinci aşaması geçtiğimiz ay yürürlüğe girdi. Yaptırımlar ABD'nin tek taraflı kararına uymayarak İran ile ekonomik ilişkisini sürdüren ülkeleri de kapsayacağı için, birçok sektör bundan doğrudan veya dolaylı olarak etkilenecek. İlk olarak altın, değerli madenler ve otomotiv sektörlerinde başlayan yaptırımlar enerji, petrol ve finans sektörlerinde de geçerli olacak. İran'la nükleer anlaşma için masaya oturan Avrupa ülkeleri Trump'a destek vermese de, yaptırımların bazı sektörlerdeki sonuçları dünya çapında etki yaratacak gibi görünüyor.

Kadriye N. Tunçsiper

İran'a yönelik tek taraflı ABD yaptırımlarının ikinci aşamasının devreye girmesi ile petrol, nakliye ve finans sektörleri başta olmak üzere onlarca sektör ciddi zorluklarla karşı karşıya kalacak. Nükleer anlaşmaya bağlı kalan Avrupa ülkeleri, şirketlerini ABD'nin yaptırımlarından koruyacak ve İran'da işlerini sürdürmelerine izin verecek tedbirler almayı tartışırken, şu ana kadar uçak alımlarını askıya alan Boeing ve Airbus dâhil olmak üzere büyük firmanın ülkeden çıkışını önleyemedi. Avrupa'nın psikolojik desteğine rağmen birçok sektörün küresel ilişkiler nedeniyle zorluk yaşayacağı bu süreçte, İran'ın geçmiş deneyimleri ile kayda değer bir esneklik ve yaratıcılık göstermesi de bekleniyor.

1 | **PETROL:** ABD'NİN HEDEFİ İRAN'IN SIFIR PETROL İHRACATI

■ Ekonomisi büyük ölçüde petrole dayalı İran, dünyanın dördüncü en büyük rezervlerine sahip ülkesi ve uzun yıllardır bu alanda net ihracatçı olmayı sürdürüyor. Finans ile birlikte petrol, ABD yaptırımlarının temel hedefi durumundaki iki sektörden biri durumunda. ABD'nin kendisi İran'ın büyük bir müşterisi olmasa da, bu ülke ile petrol ticaretine devam eden diğer ülkeler, ABD'nin yaptırımlarıyla karşı karşıya kalacak.

Halihazırda, ABD'nin nükleer anlaşmadan çekilmesi kararı ile beraber, bazı büyük şirketler İran ile ekonomik ilişkilerini daha önceden askıya almıştı. 2016 yılı Ocak ayında sona eren eski yaptırımlardan bu yana İran'la imza atan tek büyük uluslararası petrol şirketi olan Fransız Total SA, İran-Çin şirketi CNCP ile yaptığı milyar dolarlık anlaşmadan çekileceğini açıklamıştı. Rusya'nın en büyük ikinci petrol şirketi olan Lukoil ve en büyük petrol rafineri tesisine sahip Hint şirketi olan Reliance ise mayıs ayı sonunda, yaklaşan ABD yaptırımları nedeniyle İran petrol şirketleri ile hiçbir ortak girişimde bulunmayacaklarını duyurmuştu.

ABD'nin İran'ı köşeye sıkıştırmak için ülkenin petrol ihracatını en düşük seviyeye çekmek istemesi, petrol arzının düşerek fiyatların yükselmesi riskini beraberinde getireceği için, Trump yönetimi Ortadoğu'daki müttefiklerinden petrol üretimlerini arttırmalarını istedi.

Yaptırımlar konusunda geçici olarak muaf olan 8 ülke arasında olan Türkiye, Çin, Hindistan, Güney Kore, Japonya ve İtalya ise, İran'dan petrol ithal eden ülkelerin başında geliyor. Bu sürenin dolması ile Rusya, Suudi Arabistan ve Irak'ın bu ülkenin yerini alacağı tahmin ediliyor.

Yaptırımların başlaması ile birlikte İran'ın günlük petrol ihracatı 1,3-1,5 milyon varil bandında seyrederken, günlük varil miktarının 1 milyon varilin altında seyretmesinin ülke ekonomisini oldukça zorlayacağı tahmin ediliyor. Şimdiye kadar 20 ülke İran'dan petrol alımını durdurdu ve ülkenin ihracatı yaklaşık 1 milyon varil azaldı. Uluslararası Para Fonu, İran ekonomisinin azalan petrol gelirleri nedeniyle bu yıl yüzde 1,5 ve gelecek yıl 3.6 oranında daralmasını öngörüyor. Dünya Bankası ise İran'da enflasyonun iki yıl içerisinde yüzde 31.2'ye yükselebileceğini açıkladı.

2 | **FİNANS:** İRAN SWIFT'TEN AYRILDI

■ ABD yaptırımlarının ikinci en büyük hedefi olan finans alanı da yaptırımın sonuçlarını en fazla hissedecek sektörlerden diğeri. Trump yönetimi, yabancı finansal kuruluşların İran Merkez Bankası ve İranlı diğer bankalarla işlem yapmasını da yaptırımlara tabi hale getirdi.

Yaptırımların ikinci aşaması ile beraber dünya genelinde bankalar arasında elektronik fon transferi sağlayan SWIFT şirketinin, İran Merkez Bankası'nın ve İran'daki diğer finansal kuruluşların SWIFT sistemine erişimini kesti. Bir ülkenin SWIFT'den ayrılması genel olarak "mümkün olan en ciddi mali yaptırımlardan biri" olarak görülüyor. İran örneğinde 2015 nükleer anlaşmasının öncesinde ülkeye karşı ekonomik baskıya önemli ölçüde katkıda bulunan SWIFT'e Tahran, 2016 yılında yeniden bağlanmıştı.

ABD'nin yaptırımlarla ilgili açıkladığı kara listede bankalar da bulunuyor. Ayrıca Alman sermayeli Helaba ve DZ Bank, ABD'nin yaptırımları yeniden hayata geçireceğini açıklaması sonrası İran'dan çıkacaklarını açıklamıştı.

3 | **OTOMOTİV:** AVRUPALI ÜRETİCİLER YATIRIMLARINI KESTİ

■ İran'a yönelik yaptırımlardan en fazla etkilenecek sektörlerden biri kuşkusuz otomotiv olacak. İran'la nükleer anlaşmanın yürürlüğe girmesi ardından özellikle Avrupa ülkelerinin bu ülke pazarına girişi heyecanlı olmuştu. Ancak yaptırım kararının duyurulması ile birlikte Peugeot, Renault ve Citroen İran pazarındaki yatırımlarını durdurma kararı aldı.

PSA Peugeot Citroen, 2016'da İran'da yılda 200 bin araç üreten bir fabrika açılacağını duyururken; Renault ise Tahran dışındaki bir fabrikada yılda 150 bin araç üretmek için 778 milyon dolarlık bir anlaşmaya imza atmıştı. İsveçli Scania ise ağustos ayı içinde teslim edilemeyecek siparişleri iptal ettiğini duyurmuştu. Mercedes Benz kamyon tedariki konusunda İran'la anlaşması bulunan Alman Daimler'in yaptırımlar konusundaki kararı ise bekleniyor.

4 LOJİSTİK VE DENİZCİLİK: YAPTIRIMLAR YUNANİSTAN'I VE İTALYA'YI DA VURACAK

■ Yaptırımların ikinci aşamasında İran'ın liman, tersane ve deniz taşımacılığının yanı sıra ülkenin gemicilik hattı ve iştirakleri de kara listeye alındı. Özellikle petrol taşımacılığına yönelik önlemler lojistik alanında Avrupalı şirketleri etkileyecek.

İran ham petrol ihracatında bu yılın ilk altı ayında yer alan 217 petrol tankerden 81'i, yani yüzde 37'si Yunanistan'a aitti. İran'ın 51 gemiyle taşımacılıkta ikinci sırada yer alırken, bu ülkeyi Danimarka, Çin ve Japonya izledi. Kısacası bu tablo, 6 ay muafiyet kapsamındaki Yunanistan'ın ekonomisi için büyük öneme sahip. Birçok uzman Yunan denizcilik şirketlerinin yaptırımlardan en az şekilde etkilenmesi için farklı pazarlara yönelmesi gerektiğini düşünürken, ABD finans piyasaları ile bağlantılı olmayan firmaların İran petrolünü taşımaya devam edebileceği de öngörülüyor.

Taşımacılık alanında İran yaptırımlarından etkilenecek olan sadece Yunan firmaları değil. Danimarkalı gemicilik şirketi A.P Moller-Maersk, Trump nükleer anlaşmayı iptal ettiğini açıkladıktan sonra Mayıs ayında İran'la çalışmayı durduracağını açıklayan ilk şirketlerden olmuştu. Dünyanın en büyük üçüncü konteynır işletmecisi CMA CGM de ABD yaptırımlarından etkilenmemek için İran piyasasından çekildi. CMA CGM 2016'da İran Denizcilik Bakanlığı ile işbirliği anlaşması imzalamıştı.

İtalya ise demiryolu işletmeciliği alanında kayıp yaşayacak ülkeler arasında olacak. Ferrovie delk Stato Italiano, 2017 yılında Kuzey İran'da yüksek hızlı bir hat inşa etmek için anlaşmaya varırken, gemi yapımcısı Fincantieri, mühendislik firması Maire Tecnimont ve gaz kazan üreticisi Immergas, İran'da yatırımları sekteye uğrayan diğer şirketler oldu. İtalya, geçtiğimiz yıl 1,7 milyar euro ile İran'ın en büyük Avrupa ticaret ortağıydı.

5 HAVACILIK: EN BÜYÜK ZARAR BOEING VE AIRBUS'IN

■ İran'a yönelik yaptırımların vuracağı bir diğer sektör havacılık olacak. Nükleer anlaşmanın hemen sonrasında İran'ın ulusal taşıyıcısı olan IranAir ile Airbus ve Boeing'in çok büyük boyutta satın alım anlaşmaları, yeni yaptırımlarla birlikte sekteye uğradı. Aralık 2016'da Boeing 17 milyar dolar ticari uçak satışı için anlaşırken, rakibi Airbus ise 19 milyar dolarlık anlaşmaya imza atmıştı. Airbus'ın aynı zamanda İran Aseman Havayolları'yla ayrı bir 3 milyar dolarlık anlaşması vardı. Kısacası İran ile toplam 40 milyar dolarlık anlaşmaya imza atan Boeing ve Airbus yaptırımlardan en fazla zarar gören şirketler oldu. Uzun yıllardır ABD'nin ekonomik baskısı nedeniyle yedek parça alamayan İran'ın bu alandaki sıkıntısının yaptırımlarla beraber yeniden başlayacak.

6 TURİZM: TÜRKİYE DE ETKİLENECEK

■ İran turizmi yaptırımların olumsuz etkisini görecek sektörlerden biri olacak. 2012 yılında 3,8 milyon olan ziyaretçi sayısı, nükleer anlaşmanın yürürlüğe girdiği 2015 yılında 5 milyonu aşmıştı. Yaptırım kararı ile İngiliz British Airways ve Fransız Air France Tahran uçuşlarını durdurma kararı aldı. Yaptırımlar, İran havayolu şirketlerinin Türkiye'de yakıt ikmali yapamaması nedeniyle az yolcu ile uçmalarına da neden oldu. Ayrıca yaptırımlar nedeniyle İranlıların ekonomik olarak zorluk yaşaması, Türkiye başta olmak üzere İranlı turist sayının azalmasına da neden olacak. ■

MODERN ŞEHİRLER
HES KABLO İLE YÜKSELİR!

Mega şehirlerin güçlü altyapısına iz bırakan Hes Kablo, 40 yılı aşkın tecrübesi ve ileri teknoloji ürünü kablolarıyla dünyanın 140'tan fazla ülkesini kesintisiz enerjiyle hayata bağlıyor.

HES® KABLO

Güven veren teknoloji

hes.com.tr

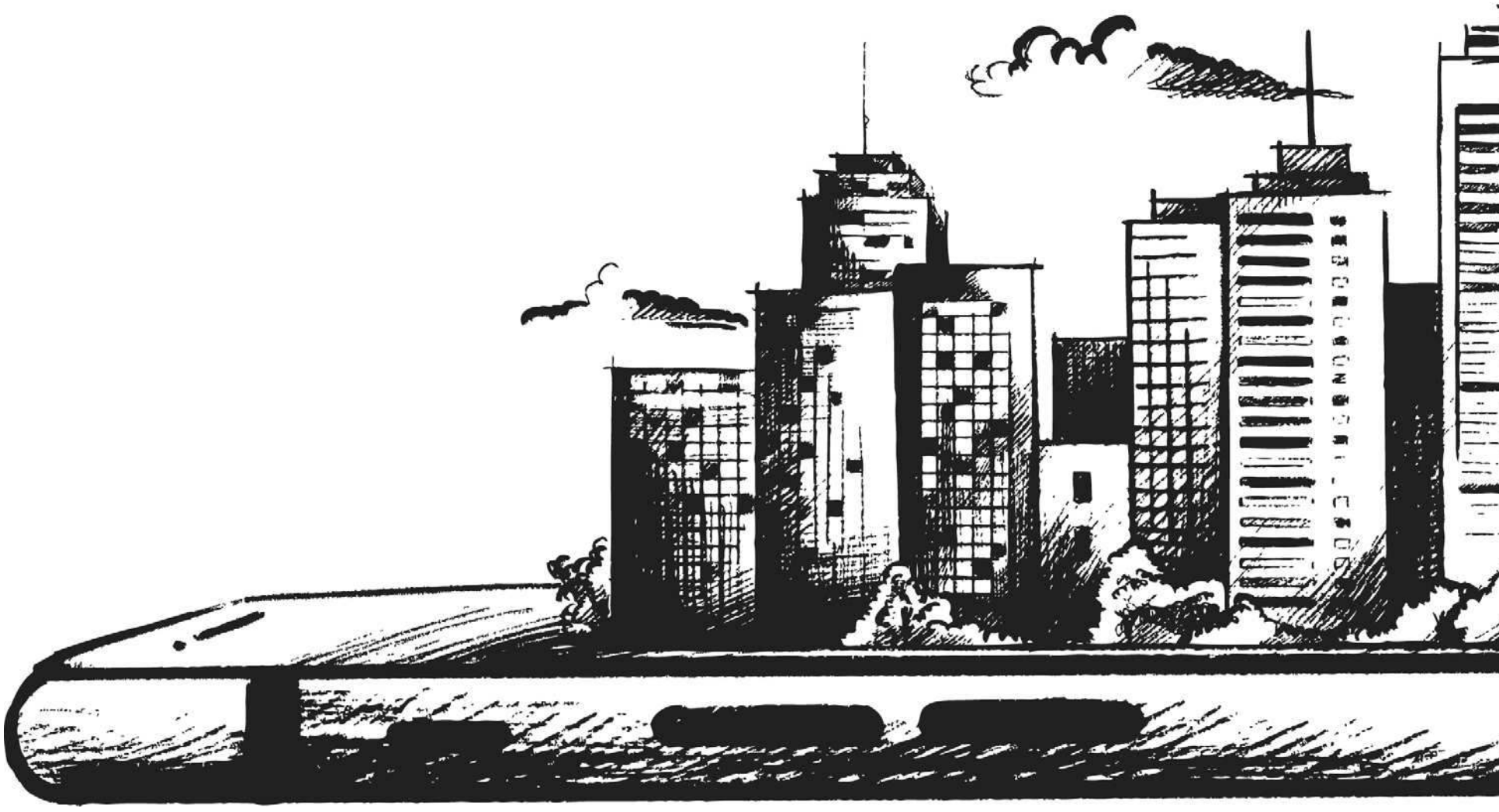

TEKNOLOJİNİN 50 BAŞKENTİ

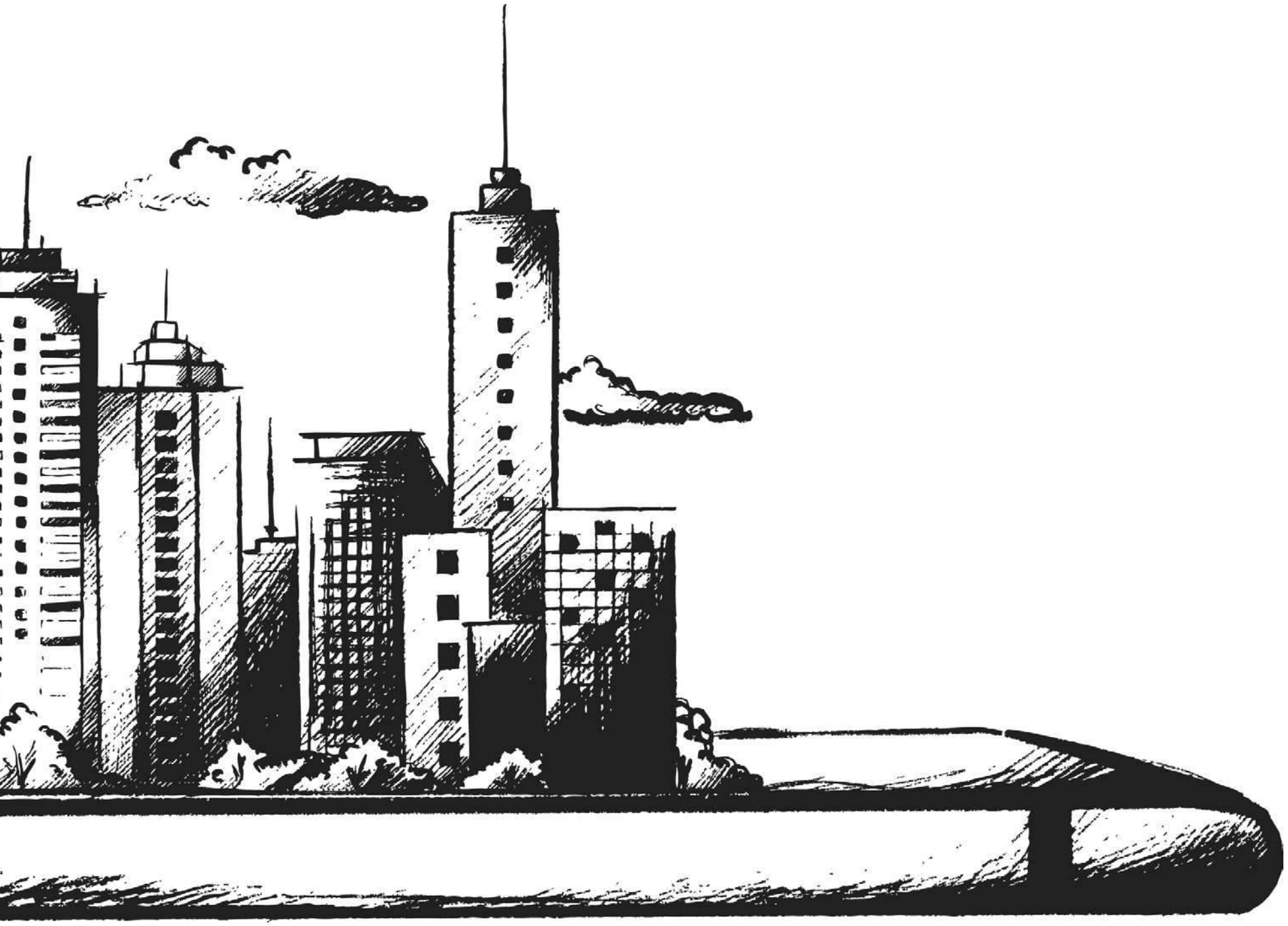

Birleşmiş Milletler'in son tahminine göre, 2030 yılına kadar dünya nüfusunun yüzde 66'sını oluşturacak 5 milyar insan şehirlerde yaşayacak. Bu oran 2050'de yüzde 75'e çıkacak. İnsanoğlu uzun tarihi boyunca hiç olmadığı kadar büyük bir yoğunlukla kentsel alanlara yığılırken, bu konuda en büyük cazibe unsurlarından biri, yüksek teknoloji ve bu teknolojinin öncülük ettiği yeni ekonomi. Yüksek teknoloji ve yeni iş alanları deyince, farklı kıtalara yayılmış bazı şehirler, diğerlerine göre biraz daha öne çıkıyor. Global ekonominin gidişatına şimdiden yön veren bu şehirler, diğer yandan geleceğin iş ve yaşam biçimlerini de inşa ediyorlar.

Kadriye N. Tunçsiper / Ezgi Çay / Esranur Eyupoğlu

Yaygın kabul edilen bir görüşe göre geçmişin şehirleri insanlar tarafından şekillendirildiyse, geleceğin şehirleri muhtemelen fikirlerle şekillenecek. Bu nedenle devletler arasındaki rekabet yerini yavaş yavaş şehirlerin rekabetine bırakıyor. Şu anda bile günümüz şehirleri ekonomi üzerinde hiç olmadığı kadar belirleyici. Özellikle gelişmiş ülkelerde bazı şehirlerin yarattığı ekonomi, bazı ülkelerin toplam ekonomisinin üzerine bile çıkabiliyor. Yenilikçilik kültürü, start-up ortaya çıkarma becerisi, ar-ge alanındaki kurum ve çalışan sayısı kadar teknoloji temelli işlerde çalışan profesyonelleri kendisine çekebilme potansiyeli şehirleri teknolojik şehir kategorisine sokabiliyor.

Dünya ekonomisine yön verecek girişimlerin ortaya çıkabilmesi büyük ölçüde çok sayıda teknoloji işletmesine ev sahipliği yapan, gelirinin büyük bir oranını ar-ge çalışmalarına harcayan, Teknokentleri ve start-up kültürü olan şehirlerle mümkün. Bunu uygulayan onlarca şehir ise artık teknolojik girişimcilik ile özdeşleştirilen o bölgenin Silikon Vadisi sıfatı ile anılıyor.

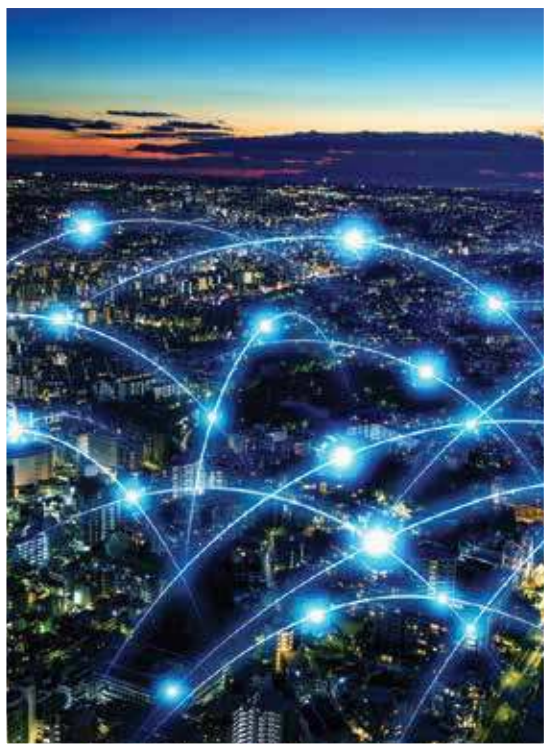

KENTSEL TEKNOLOJİLER REVAÇTA

Şüphesiz bu gelişme üzerinde kentsel teknolojilere yoğun ilginin de etkisi var. Şehirler kalabalıklaştıkça, daha rahat yaşam üzerine geliştirilen teknolojilerde de artış görüyor. Geçtiğimiz on yılın en önemli teknoloji girişimlerinden bazıları aslında şehirlere odaklı. Uber ve Airbnb muhtemelen en çok bilinenler olsa da daha birçok şirket kentsel teknoloji konusunda sermaye yatırımı çekmekte zorlanmıyor.

Şehirlerin nüfusunun artışı çevre kirliliği, gelir eşitsizliği, işsizlik gibi birçok problemi de beraberinde getirebiliyor. Şehirler küresel enerji tüketiminin yüzde 75'inden ve karbon salınımının da yüzde 80'inden sorumlu. Dolayısıyla gelecekte daha fazla insanın şehirlerde yaşayacağını düşünürsek, şehirlerin daha verimli hale getirilmesi bir zorunluluk. Bu nedenle her kıtadan şehirler akıllı şehir uygulamaları ile kentleri daha yaşanabilir kılmak için teknolojiyi günlük yaşama entegre edecek projeler geliştiriyor. Günümüzdeki en teknolojik şehirlerin geleceğe en hazır şehirler olması da bir tesadüf değil.

> Akıllı şehir denildiğinde ilk akla gelen Singapur ve Hong Kong'un başarısını takip eden Batılı şehirler de artık biz de varız diyebiliyor. Akıllı binalar, paylaşım ve dönüşüm ekonomisi ve yenilenebilir enerji artık daha fazla şehrin gündeminde.

ŞEHİRLERİN DE AKILLI OLMASI BEKLENİYOR

Şehirlerin ekonomide belirleyici hale gelmesi, şehir sakinlerinin şehirde kendilerini rahat ettirecek teknolojik gelişmelere açık olmasını da sağlıyor. Kent içi ulaşımdan enerji tasarrufuna kadar bir dizi yenilikçi uygulama ile şehirler de sürdürülebilirliği sağlamaya çalışıyor.

Akıllı şehir denildiğinde ilk akla gelen Singapur ve Hong Kong'un başarısını takip eden Batılı şehirler de artık biz de varız diyebiliyor. Akıllı binalar, paylaşım ve dönüşüm ekonomisi ve yenilenebilir enerji artık daha fazla şehrin gündeminde. Bu yüzden kıta farkı olmaksızın birçok şehir 2030 yılına hazırlanmaya şimdiden başladı. ■

50 şehir nasıl seçildi?

■ Dünyada teknolojinin öncüsü olan şehirler, onlarca rapor taranarak seçildi. Araştırma raporlarında yer verilen şehirler seçilirken, kıtaların öne çıkan şehirlerinin dengeli bir şekilde sıralanmasına dikkat edildi. Bilimsel ve yenilikçi teknolojileri üreten yanı sıra akıllı şehir özellikleri gösteren bu bölgelerin, gelecekteki potansiyeli de göz önünde bulunduruldu.

MİRASIMIZ

KUDÜS VE ÇEVRESİNDEKİ OSMANLI MİRASINI KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ

KIŞ GELDİ KUDÜS'Ü UNUTMA!

İYİLİK ISITIR HEPİMİZİ

Katkı Bedeli
100₺

MONT | BOT | ELEKTRİKLİ SOBA | BATTANİYE

0212 524 01 01

5₺ KUDÜSYAZ 5772 'YE SMS GÖNDER

www.mirasimiz.org.tr

Amerika kıtasında ABD'nin teknolojik şehirler içerisinde çok açık bir üstünlüğü mevcut. Dünyanın önde gelen teknoloji merkezlerini bünyesinde barındıran o kıtada San Francisco, New York, Los Angeles teknolojinin öncüsü olmayı sürdürüyor.

AMERİKA KITASI

San Francisco

Nüfus : 884.363
Ülke : ABD
Kişi başı milli geliri : 97,856 $
Öne çıkan markalar : Apple, Tesla, Facebook, Uber, Airbnb, Google

ABD'nin Kaliforniya eyaletinde yer alan San Francisco teknoloji denildiğinde ilk akla gelen şehir olma özelliğini koruyor. Silikon Vadisi'ne ev sahipliği yapan şehir, birçok girişimin ilk ortaya çıktığı yer olmasının yanı sıra teknolojik yeniliklerin de cazibe merkezi. Sadece Amerika'nın değil dünyanın birçok bölgesinden teknolojiye ilgi duyan ve bu alanda çalışmak isteyenlerin buluşma noktası olan Silikon Vadisi Apple, Google, Tesla, Facebook, Twitter ve daha onlarca uluslararası teknoloji şirketinin de üssü konumunda.

Tarihte ilk defa piyasa değeri 1 trilyon doları aşan Apple'ın anavatanı San Francisco küresel olarak risk sermayesi yatırımlarında, geçtiğimiz yıl 80 milyon dolar ile Pekin ve New York'un önünde ilk sırada yer aldı. Kent, 2017 yılının üçüncü çeyreğinden bu yılın ikinci çeyreğine kadar girişim sermayesi harcamalarında 33.8 milyon dolarlık bir artış kaydetti. Özellikle şehrin eğitimli nüfus için çekim merkezi olması, girişimleri buraya çekiyor. Şehirde 30 binden fazla teknoloji şirketi faaliyet gösteriyor. Bu alanda istihdamın yüksek olmasının da etkisi ile şehirde işsizlik oranı yüzde 2.4 ile çok düşük bir seviyede.

AT Kearney'in son yayınladığı Küresel Şehirler Raporu'na göre de San Francisco, yenilikçilik ve girişimcilik için halen dünyanın önde gelen merkezi. Şehirde tek başına 2011-2015 arasında 34 binin üzerinde uluslararası patent başvurusunda bulunuldu. Bu haliyle de San Francisco rapora göre geleceğin şehri olma özelliğini koruyor.

San Francisco'nun teknolojik üstünlüğü sadece Silikon Vadisi'nden gelmiyor kuşkusuz. Şehirde yenilikçilik ve girişimcilik bir kültüre dönüşmüş durumda. Öyle ki belediye tarafından kurulan çevrimiçi iş portalı, şehirde herkes için çok önemli bir rehber haline geldi. Ayrıca şehirde SFWIFI ile herkese ücretsiz internet imkânı sunuluyor.

San Francisco aynı zamanda 2030'da tüm enerjisini yenilenebilir enerji kaynaklarından elde etme hedefini açıklayan şehirlerin başında geliyor. Bu kapsamda 2016'dan itibaren 10 katlı ve üzerindeki binalara güneş paneli yerleştirilmesi zorunluluğu getirildi.

Nüfus : 8.623.000
Ülke : ABD
Kişi başı milli geliri : 83,470 $
Öne çıkan markalar : AOL, Logicworks, Scientific Games, Aventura Technologies

Dünyanın ekonomi merkezi olan New York, günümüzde bilgi temelli ekonomide söz sahibi olmayı sürdürüyor. Birçoklarının da kabul ettiği gibi Silikon Vadisi teknolojinin beyni ise, New York da bu beynin yaratıcılık merkezidir. ABD'nin nüfus yoğunluğu en yüksek kenti olan şehir, Silicon Alley bölgesine ev sahipliği yapıyor. Ar-ge kapasitesinde dünyada ilk sırada bulunan şehir, sadece 2015 yılında girişim yatırımlarında 7.3 milyar dolar çekmeyi başardı. New York aynı zamanda yaklaşık 100 bin kişiye iş sağlayan 7 binin üzerinde yüksek teknoloji şirketinin bulunduğu bir merkez. Şehir son birkaç yıldır sağlık teknolojisi ve biyoteknoloji konusunda ciddi yatırımlar çekiyor. Şehir geçtiğimiz yıl risk sermayesi yatırımlarında 149 milyon dolar ile San Francisco'nun ardından ikinci sırada yer aldı.

Halen teknoloji sektörü şu anda bile diğer ABD şehirlerine göre üç kat daha hızlı büyüyor. 7 bin 600'ü aşkın teknoloji şirketinin yer aldığı şehirde, bu şirketlerin dörtte biri bilgisayar sistemi tasarımı, beşte birinden fazlası internet bağlantısı ve yüzde 15 ise telekomünikasyon alanında faaliyet gösteriyor. New York Ekonomik Kalkınma Ajansı siber güvenlik, akıllı şehirler, yaşam bilimleri, dijital sağlık ve yaratıcı ve uygulamalı teknoloji gibi çeşitli alanlarda şirketleri destekliyor.

New York'un en önemli özelliklerinden biri de akıllı şehir konusunda oldukça ilerlemiş olması. Şehirde 500 kiosktan ücretsiz Wi-Fi hizmeti almak mümkün. 2025 yılına gelindiğinde şehrin tüm kesimlerinde hızlı geniş bant internetin olması hedefleniyor. Trafik sorununu çözmek amacıyla yönetim, sürekli sıkışan belirli noktaları izleyen sensör ve kamera ağına sahip. Ayrıca suç oranını azaltabilmek için akustik silah sesi izleme sisteminden yararlanılıyor. Buna göre ateşlenen bir silah tespit edilip emniyet güçlerinin akıllı telefonlarına uyarı gönderiliyor.

New York

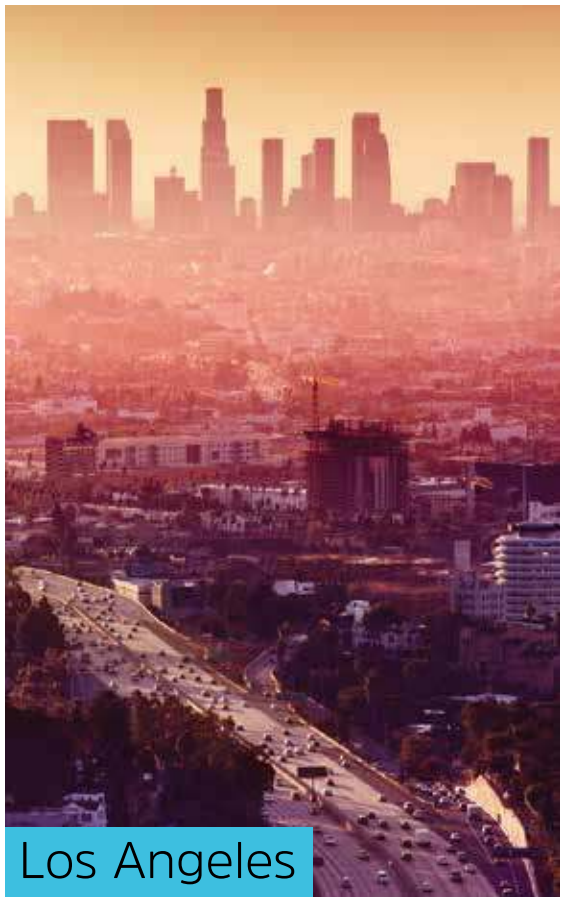

Los Angeles

Nüfus : 4,041,707
Ülke : ABD
Kişi başı milli geliri : 67.533 $
Öne çıkan markalar : Space X, Netflix, Snapchat

■ Hollywood ile özdeşleştirdiğimiz Los Angeles da teknolojinin kalbinin attığı şehirlerin başında geliyor. Özellikle start-up'lar için önemli avantajlar sunan şehirde kısa adıyla STEM olarak bilinen Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik sektörlerinde 221 bin yüksek kalifiyeli çalışan istihdam ediliyor.

Özel sektörde uzay araştırmaların öncüsü SpaceX genel merkezi de Los Angeles'ta. Ayrıca gezegenler arası koloni taşıma sistemi BFR, Los Angeles Limanı'nda üretilecek. Los Angeles iyi uygulamalar ve bilgi teknolojisi politikaları üzerine ulusal bir araştırma ve danışmanlık enstitüsü olan Dijital Yönetim Merkezi tarafından 2017 yılında Amerika'nın en iyi dijital şehri de seçildi.

Los Angeles aynı zamanda akıllı şehirler için örnek gösterilecek bir merkez. Sokaklarının tamamı mobil ve bulut tabanlı teknolojilerle aydınlatıldığı şehirde, aydınlatma sistemi tek bir merkezden yönetiliyor. Bu sayede karbon salınımı yüzde 70 azaltıldı. Yakın zamanda direkler LED aydınlatma işlevinin yanı sıra internet bağlantısı görevi de görecek.

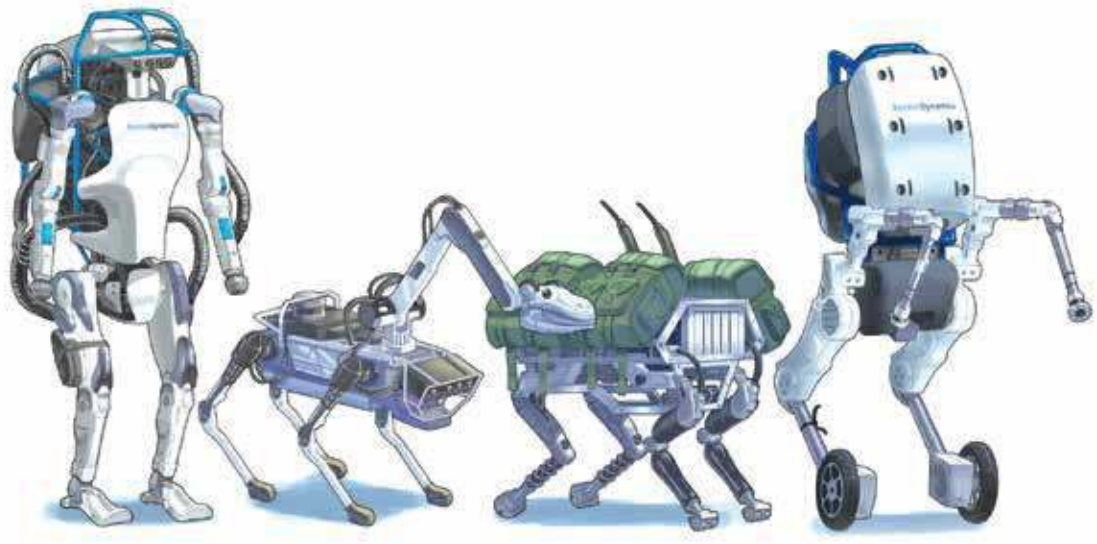

Nüfus : 685.094
Ülke : ABD
Kişi başı milli geliri : 87.308 $
Öne çıkan markalar : Boston Dynamics

■ Amerika'da ar-ge denildiğinde akla gelen ilk şehirlerinden olan Boston geleceğin teknolojilerini tasarlayan Harvard, MIT, Tufts gibi önde gelen üniversitelerin bulunduğu bir öğrenci şehri. Boston yetenekli teknoloji meraklılarına ve girişimcilerine sayısız fırsat sunuyor. Kentte, inovasyon laboratuvarlarına ve üniversite girişimlerine para aktaran risk sermayesi şirketleri Battery Ventures, Atlas Venture, Bessemer Venture Partners, Matrix Venture Partners) faaliyet gösteriyor. Facebook ve Amazon gibi büyük şirketlerin Ar-Ge ofisleri de Boston'da yer alıyor.

Boston'u teknolojik açıdan ilgi çekici yapan özelliklerden biri akıllı şehir uygulamalarını başarı ile gerçekleştirmesi. Akıllı şehir markası olarak kalıcı olmayı hedefleyen şehir, halkın kullanımına açık veri merkezi kurarak şehirdeki elektrik kullanımını, suç raporlarına ve trafik bilgilerine ulaşım imkânı sağlıyor. Bu açık veri kaynağı aynı zamanda özel sektörün otobüs güzergâh uygulamaları, trafik akış geliştirme uygulamaları, mobil bilet edinme uygulamaları, yolcuların uzun kuyruk gibi günlük sorunlarını çözen uygulamaları ile inovasyon yapmasını sağlıyor. Ayrıca şehrin çeşitli merkezlerinde banklar güneş enerjisi panellerini barındırıyor ve elde edilen enerji ile şehir sakinleri mobil cihazlarını şarj edebiliyor.

Boston yaklaşık 1 milyon metrekare alanda inşa edilecek ve kentin simgeleri olan üniversiteler tarafından desteklenen sürdürülebilir bir şehir alanı için de çalışmalar yürütüyor. Bu bölgenin 2050'ye dek tamamen yenilenebilir enerji kullanması hedefleniyor.

Boston

Toronto

Nüfus : 2,731,571
Ülke : Kanada
Kişi başı milli geliri : 44, 907 $
Öne çıkan markalar : Connected Lab., MyPlanet, Pivotal

Kanada, teknolojik ilerlemenin en önemli ülkeleri arasında ve dünyanın en ileri teknoloji şehirlerinden bazılarına ev sahipliği yapıyor. Bunlar arasında başı çeken Toronto, bilgi teknolojileri alanındaki işletmelerin yüzde 30'unun merkezi durumunda. Şehir ayrıca Kanada'nın en büyük 250 teknoloji şirketinin yüzde 44'üne de ev sahipliği yapıyor.

2017'de Google'ın Sidewalk Laboratuvarı'nın kurulduğu Toronto, dijital odaklı kentsel gelişim için akıllı şehirlerin test alanı olarak seçildi. Ayrıca 140 bin metrekarelik bir alanda kurulu MaRS Discovery Bölgesi, dünyanın en büyük inovasyon merkezlerinden biri durumunda.

Toronto bilim, teknoloji ve ar-ge alanında dünyanın en yetişmiş insan gücüne sahip şehirlerden biri durumunda. Waterloo Üniversitesi, Toronto Üniversitesi ve Ryerson Üniversitesi gibi teknoloji alanında da etkin üniversitelere ev sahipliği yapan Toronto sakinlerinin yüzde 64'ünün lise ve üstü eğitim seviyesine sahip ve yakın gelecekte STEM sayısına 10 bin mezunun katılması planlanıyor. Alphabet ve Spotify gibi üst düzey teknoloji şirketlerinin de güçlü bir şekilde yer aldığı kent, teknoloji alanında 5 bin 200 girişime ev sahipliği yapıyor.

Nüfus : 2,716,450
Ülke : ABD
Kişi başı milli geliri : 59,810 $
Öne çıkan markalar : Boeing, CareerBuilder, Orbitz, Groupon, Redbox, Motorola

Chicago

ABD'nin en kalabalık üçüncü şehri olan Chicago, Küresel 500 Şirket içerisinde 29'una ev sahipliği yapan, birçok ülkenin milli gelirinden çok daha yüksek ekonomiye sahip ve insan sermayesi açısından iddialı bir kent. Dünyanın en büyük uçak üreticilerinden biri olan Boeing'in merkez üssü de Chicago'da yer alıyor. Ayrıca Google'ın ilk perakende mağazasının Chicago'da açılması da gündemde.

Şehirde son 3 yılda 357 yeni teknoloji girişimi kuruldu. Dolayısıyla şehirde yüzde 3.6'lık düşük işsizlik oranının başarılmasında teknoloji tabanlı işlerin büyük etkisi var. Bu nedenle ABD'de 100 bin dolar gelir ortalamasına sahip 10 şehirden biri olan Chicago, IT çalışanları için de heyecan verici bir resim çiziyor.

Chicago'da son yıllarda ortaya çıkan girişimcilik kültürü 2016 yılında 1,7 milyar dolarlık bir fon yaratılmasına da yardımcı oldu ve gelecek vaat eden yeni şirketlerin ortaya çıkmasını sağladı. Salesforce, CareerBuilder, Orbitz, Groupon, Redbox, Motorola ve daha fazla sayıda teknolojik şirket ise Chicago'yu kendisine üs seçti. Kısacası Chicago, risk yönetimi yeniliğinden üretime, bilgi teknolojisinden sağlık hizmetlerine kadar her sektörde önemli bir oyuncu konumunda.

Dallas

Nüfus : 1,341.000
Ülke : ABD
Kişi başı milli geliri : 67,841$
Öne çıkan markalar : AT&T, Nortel, Alcatel

Dallas petrole bağımlı ekonomisini 1980'ler sonrasında çeşitlendiren ve bunda başarılı olan bir şehir. 512 milyar dolarlık ekonomisinin yüzde 60'ının inovasyon yoğun sektörlerin oluşturduğu şehirde, geleneksel sektörler de yeniden canlanıyor. Fortune 500 içerisinde 22 şirkete ev sahipliği yapan kent, teknoloji alanında telekomünikasyon, bilgisayar, sağlık, enerji teknolojileri konusunda uzmanlaşmıştır.

Telekom şirketlerinin ağırlıklı olduğu bir teknoloji kenti haline gelen Texas eyaletinin en büyük şehri olan Dallas'ta Telecom Corridor bölgesi teknolojik gelişmeler konusunda ön plana çıkıyor. Nortel, Alcatel, AT&T gibi Telekom firmalarının merkezlerine ev sahipliği yapan şehirde teknoloji firması Texas Instrument de 10 bine yakın kişiye istihdam sağlıyor. Dallas hızla gelişen yapısı sayesinde büyük mühendislik firmalarının da tercih ettiği bir kent. California merkezli Jamba Engineering 2016'da ana karargâhını Dallas'a taşıdı.

Vancouver

Nüfus : 631.490
Ülke : Kanada
Kişi başı milli geliri : 44,337 $
Öne çıkan markalar : Hootsuite General Fusion, Zyme Works, Saltworks, QuickMobile

■ Kuzeyin Silikon Vadisi olarak isimlendirilen, Kanada'nın önemli markalarından olan Vancouver, 2 milyar dolardan fazla gelir elde eden 600'den fazla dijital medya şirketine sahip bir şehir. Şehirdeki teknoloji odaklı üniversiteler ve düşük vergi oranları, gelecek teknolojiler açısından da şehri cazip kılıyor. Vancauver'da çok farklı teknolojik alanlarda birçok girişim faaliyette olsa da, Hootsuite General Fusion, Zyme Works, Saltworks, QuickMobile, Unbounce, Adbusters ve Broadband TV kendi alanlarında öne çıkan şirketler.

2015'te, Startup Compass, Vancouver'ı Dünyadaki En İyi Başlangıç Ekosistemleri listesine dahil ederken; tüm yatırımlar içerisinde teknoloji yatırımları şehirde yüzde 30 seviyelerini aştı. Şehrin en büyük üniversitesi British Columbia ise Kanada'nın en iyi teknoloji okulu seçildi ve QS Dünya Üniversiteleri Listesi'nde de ilk 25 içerisinde yer alıyor.

Montreal

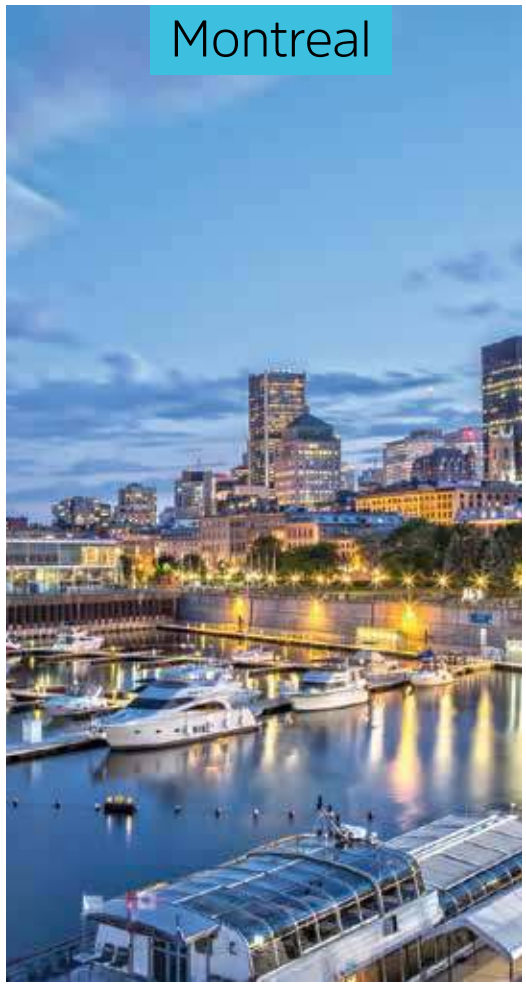

Nüfus : 1,942,044
Ülke : Kanada
Kişi başı milli geliri : 38,867 $
Öne çıkan markalar : Hexoskin, OMSignal

■ Kanada geçtiğimiz yıllarda yapay zekâ alanında lider olma hedefini açıkladı ve Montreal de bu alanda Toronto ile birlikte öncü olmayı amaçlıyor. Montreal, bir VR kulaklık üreticisi olan Vrvana'ya ve hem kullanıcının biyometrik sinyallerini ölçen giysiler üreten Hexoskin ve OMSignal şirketlerine ev sahipliği yapıyor. Şehir ayrıca oldukça güçlü bir start-up kültürüne sahip.

Montreal, Kuzey Amerika'nın video oyunu başkenti kabul ediliyor. Bununla beraber kent üç dijital festivale ev sahipliği yapıyor. Kanada'nın geri kalanından daha yüksek bir oranda akıllı telefon penetrasyonuna ve sosyal medya kullanımına sahip olan Montreal, aynı zamanda dijital bir şehir. 2017'de En Akıllı 7 Şehir içerisinde yer alan kent, teknoloji ile ilişkili 5 bin 250 şirkete ve 107 binden fazla çalışana sahip. Sektörün GSYİH'ye katkısı ise 11,6 milyar dolar.

Washington

Nüfus : 7,170,351
Ülke : ABD
Kişi başı milli geliri : 56,831 $
Öne çıkan markalar: Carahsoft, Iron Bow

■ ABD'nin başkenti, son on yılda teknolojide büyük bir atılım gerçekleştirdi. Öyle ki şehirde teknoloji ile ilgili işlerin sayısı, tüm işlerin yarısını oluşturuyor. Buna göre şehirde teknoloji alanında çalışan sayısı 312 bini aşıyor. Washington'da yıllık maaş ortalaması da 100 bin doları buluyor. Son dönemlerde oldukça başarılı olan LivingSocial, WeddingWire ve Newsit gibi internet girişimleri de Washington'da ortaya çıktı. Şehirde her 100 bin kişiye düşen patent sayısı ise geçtiğimiz yıl 40 olarak kaydedildi.

Her ne kadar ABD'nin ve dünyanın politik merkezi olsa da Washington'u teknoloji alanında ön plana çıkarak gelişmeler şehrin büyüyen kapasitesi ile de ilişkili. Geçtiğimiz beş yıl içerisinde kentte teknoloji alanındaki istihdam yüzde 25 artış gösterdi ve ortalama ücret yılda 105 bin doları aştı.

Nüfus : 724.745
Ülke : ABD
Kişi başı milli geliri : 87,734 $
Öne çıkan markalar : Amazon, Microsoft

■ Washington eyaletinin en büyük kenti olan ve Kuzey Amerika'nın en işlek 4. limanına sahip Seattle, ABD'nin 2016'da en fazla büyüyen şehri olmayı başardı. 1980 sonrasında ABD'nin teknoloji üssü kentlerinden biri haline gelen Seattle, 1 trilyon dolar piyasa değerine ulaşan ikinci şirket olmayı başaran Amazon'un merkez üssü durumunda. Microsoft dahil olmak üzere birçok teknoloji şirketine ev sahipliği yapan Seattle'da teknoloji ile ilgili maaşlar ortalama 100 bin dolar. Google, Facebook, Twitter, Dropbox, Space X ve diğer bazı teknoloji şirketleri ise kentte mühendislik ofisi açan önemli şirketler.

Teknoloji alanındaki atılımlarının bir neticesi olarak Seattle 2010 ve 2015 arasında teknoloji yeteneğine sahip istihdamını yüzde 50 oranında arttırdı. Kentteki ücret ortalamaları da 111 bin dolar ile birçok kentten yüksek durumda.

Seattle

Santiago

Nüfus : 5.614,000
Ülke : Şili
Kişi başı milli geliri : 15,880 $
Öne çıkan markalar : ACE Team, Amnesia Games, Sonda SA

■ Şili'nin başkenti Latin Amerika'da iş yapılacak önemli kentler içerisinde ön plana çıkıyor. Yaklaşık 5 milyon nüfusu ile Latin Amerika'nın en teknolojik kenti seçilen Santiago'nun bu başarısında maliyetlerin düşük olması kadar yetişmiş insan kalitesinin de etkisi büyük. Ayrıca kentte hükümetin de start-up'lar için finansal destekleri var. Teknolojik alandaki profesyonellerin artan talebine ve Santiago'nun yabancı inovasyon şirketleri için bir hedef haline gelmesi gerçeğine bir yanıt olarak, hükümet "Visa Tech" girişimini başlattı. Latin Amerika'da bir ilk olan bu girişim, uluslararası profesyonelleri bu büyüyen inovasyon ve teknoloji alanında çalışmaya çekmeyi amaçlıyor.

Santiago aynı zamanda Akıllı Şehir uygulamalarına erken dönemde başlayan şehirlerden biri durumunda. Şili'nin ilk sürdürülebilir şehri olmayı amaçlayan yönetim yakın zamanda 100 elektrikli otobüsün şehir içi toplu ulaşımda kullanılacağını ve 2040 yılında bu sayının 6000'e çıkarılacağını da açıkladı.

Nüfus : 2,099,451
Ülke : ABD
Kişi başı milli geliri : 65,332 $
Öne çıkan markalar : Changi, BMC, CloudMine, Discovery, Insperity

■ NASA'ya ev sahipliği yapan ve Uzay Şehri olarak anılan Houston birçok teknoloji ve yenilikçi firma için çok önemli bir konumda bulunuyor. Changi, BMC, CloudMine, Discovery ve Insperity kentteki önde gelen teknoloji şirketleri. Yılda 500 milyar dolar üzerinde gayri safi milli hasıla gerçekleştiren Houston, özellikle petrol teknolojileri sayesinde sivrilmiş durumda. Fortune 500 içerisinde 26 Houston merkezli şirket yer alırken, kent iş yaratma konusunda da birçok ABD şehrini geçiyor. Kentte teknoloji ile bağlantılı işlerde 20 binden fazla çalışan istihdam ediliyor ve Houston'da maaşlar Dallas ve Austin'den yaklaşık yüzde 5 daha yüksek.

Houston

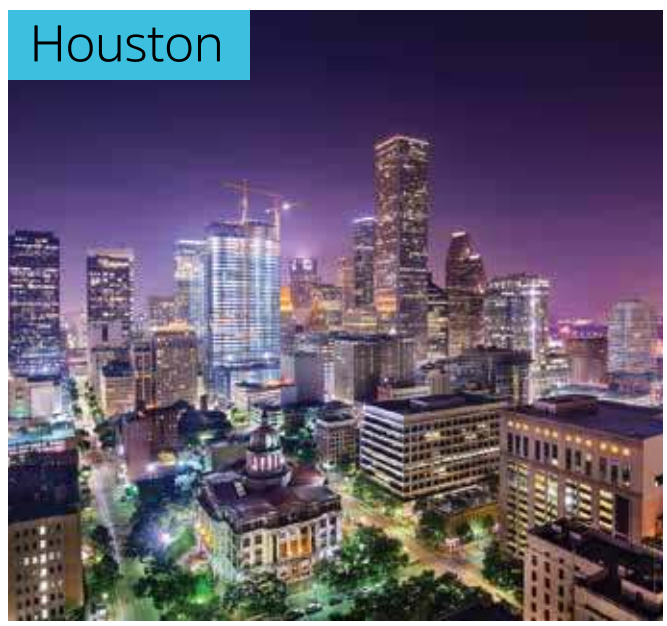

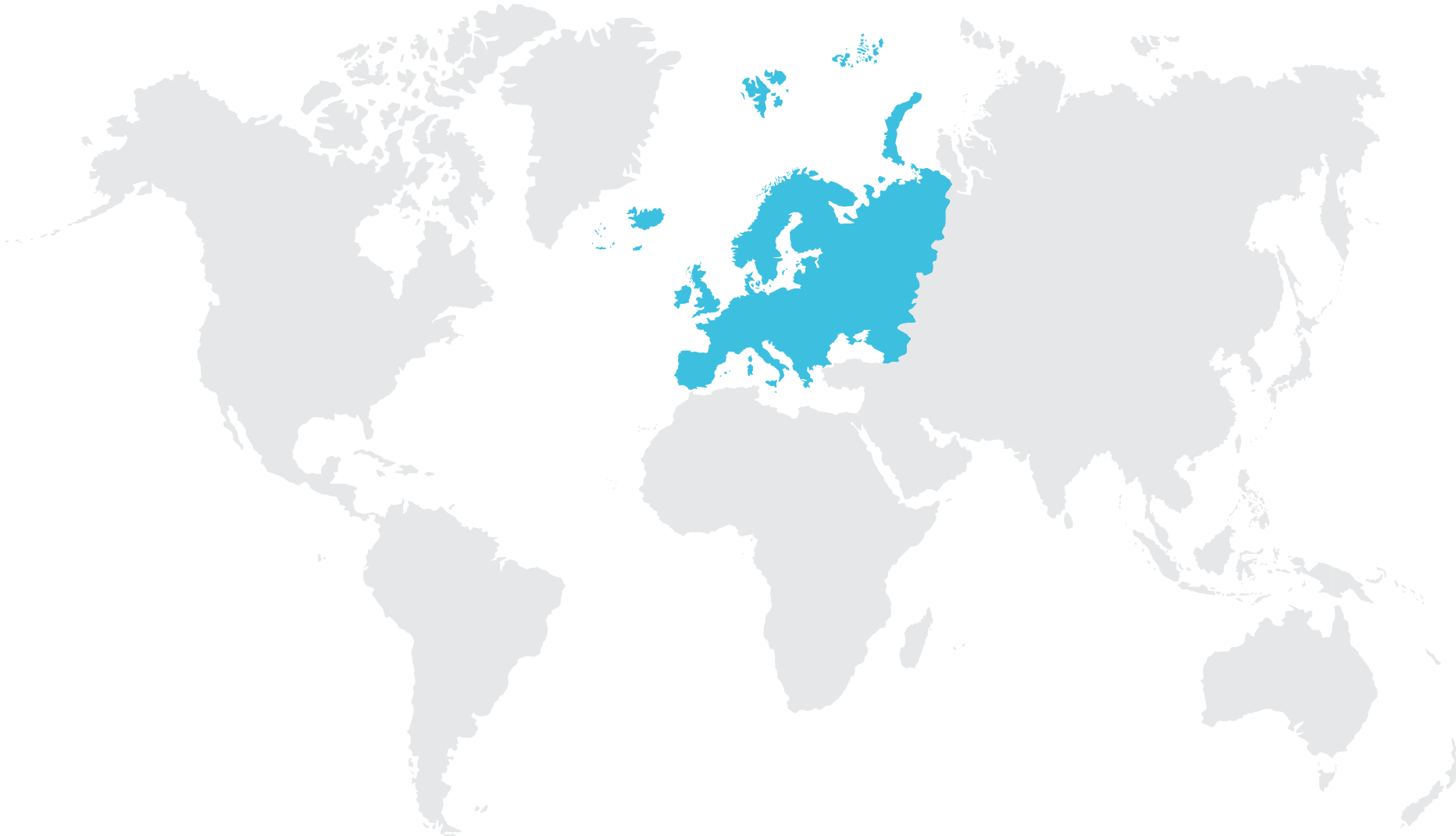

Sanayi Devriminin doğduğu eski kıta, teknolojide de oldukça iddialı. Özellikle iyi yetişmiş nüfusu ve teknoloji meraklılarını kendine çekebilmesi ile bilimsel araştırma ve ileri teknoloji konusunda gelişim gösteren kentler, akıllı şehir uygulamaları açısından da öne çıkıyor.

AVRUPA KITASI

Stockholm

Nüfus : 952.058
Ülke : İsveç
Kişi başı milli geliri : 67,084 $
Öne çıkan markalar : Spotify, Blocket, Skype

İskandinavya'nın en önemli kentlerinden olan İsveç'in başkenti Stockholm'de start-up kültürü ve mantalitesi oldukça gelişmiş durumda. Kentte Silikon Vadisi'nin başarısını yansıtan bir yoğunluk ve büyüme var. Şehir teknoloji alanında risk sermayesi pazarında dünyanın ikinci hızlı büyüyeni olarak derecelendirildi.

Stockholm'de yüksek teknoloji şirketleri IBM, Ericsson ve Electrolux ciddi istihdam sağlıyor. Şehrin kuzeyindeki Kista'da büyük bir bilişim merkezi bulunuyor. Stockholm'ün start-up kültürü büyük oranda İsveç'in sosyal güvenlik ağından yararlanıyor. Sosyal yardım sistemleri girişimcilerin kendilerine biraz daha güvenerek risk almalarını sağlıyor.

Stockholm aynı zamanda aşırı modern bir şehir olarak da nitelendirilebilir. Şehir, yüksek hızlı internet ile mühendislik ve tasarım kültüründen besleniyor. Geçtiğimiz sene İskandinavya'da ilk sürücüsüz minibüslerinin İsveç'in başkenti Stockholm'de deneneceği açıklanmıştı. Özel kamera ve sensörlerin bulunduğu elektrikli minibüsler, kendileri için ayrılan yolda ilerliyor. Donanımlarıyla çevresindeki insan, araç ve diğer objeleri algılayabilen ve direksiyonu olmayan araçlarda, acil durumlarda kontrolü ele alabilecek operatörler bulunuyor.

Kuluçka merkezi, hızlandırıcıları, beraber çalışma ortamı ve melek yatırımcı ağlarının birleşimi ile Stockholm Avrupa'nın start-up başkentlerinden biri. Dünyadaki müzik meraklıları tarafından takip edilen Spotify, İsveç'in en başarılı ilan sitesi Blocket ve Skype bu kentte kuruldu. Şehirde aynı zamanda diğer girişimcilere ilham veren birçok örnek de bulunuyor. Bunlardan bir tanesi, Klarna Group. Avrupa ve Kuzey Amerika'daki online dükkanlar için güvenli ödeme çözümleri sunuyor.

İsveç, Silikon Vadisi'ne yeni girişimler kazandırıyor. Belirli tipteki işleri temsil eden bu start-upların dışında, şehirde kurulmuş daha küçük bir start-up olan Lifesum da oldukça ilgi çekici. 2014'te 6.7 milyon dolarlık fon alan sağlık uygulaması, Apple Watch piyasaya sürülürken seçilen 40 uygulamadan bir tanesi oldu.

Nüfus : 8,173,941
Ülke : İngiltere
Kişi başı milli geliri : 63,739 $
Öne çıkan markalar : Vertical Aerospace, Armanuki, Transferwise, BenevolentAI

Birleşik Krallığı meydana getiren İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda'nın yönetildiği merkez olan Londra, dijital sektörlere yatırım yapmayı ve inovatif küçük işletmeleri teşvik edecek mekanizmaları kurmayı amaçlıyor. Bu kapsamda şehir hem yenilikçi projelerin doğduğu hem de bunların hayata geçtiği bir teknoloji merkezi.

Londra'nın uzun yıllardır Avrupa'daki en büyük ve hızlı büyüyen teknoloji merkezi olmasında Silikon Vadisi'nden sonra küresel olarak yenilikçi girişimlere yönelik kültürü belirleyici bir etken. Dünyadaki girişimcilerin yüzde 25'i bir şekilde Londra ile ilişkili durumda ve kentte 187 bin 427 teknoloji şirketi faaliyet gösteriyor. Ayrıca ülkenin dünyaya açılan ekonomik gelişim kolu UKTI de, dünya çapında başarılı iş girişimlerini kente çekmek için çeşitli fırsatlar sunuyor.

Dünyanın en kozmopolit şehirlerinden biri olarak Londra, Birlikte Daha Akıllı Bir Londra girişimi ile kentteki sorunları çözmeyi de amaçlıyor. Bu amaçla 20'den fazla proje birkaç yıl içerisinde hayata geçirilecek. Bu kapsamda Londra Veri Ofisi faaliyete geçerek, bir yol haritası da oluşturulacak.

Londra Avrupa'nın en teknolojik şehri olarak değerlendirilmesinde, kentsel teknolojiye ilişkin girişimlerin desteklenmesinin de etkisi büyük. Örneğin Rolls Royce'un uçak taksi projesi lüks uçan taksileri 2020'de hizmete sunmayı planlarken, geçtiğimiz ay Vertical Aerospace adlı start-up firması Birleşik Krallık´ta ilk kez piste gerek duymadan dikey kalkış yapabilen bir elektrikli uçan araç için üretim ve test izni aldı. Dört pervaneli olan dört kişilik elektrikli drone, şu anda 160 kilometre mesafe kat edebiliyor. Taksiler hizmete girene kadar bu mesafenin 500 kilometreye ulaşması hedefleniyor. Böylece İngiltere'nin başkenti Londra'dan en fazla kullanılan rotalar olan, İskoçya'nın başkenti Edinburgh'a veya Fransa'nın başkenti Paris'e bu araçla gitmek mümkün olacak.

Londra

Nüfus : 821.752
Ülke : Hollanda
Kişi başı milli geliri : 69,752 $
Öne çıkan markalar : Revue, Philips, WeTranfer, Booking

Amsterdam

Hollanda, yüzölçümünün yaklaşık yüzde 26'sı deniz seviyesinden aşağıda bir ülke olarak, büyük teknik mühendislik projelerini destekliyor ve sürdürüyor. Başkent Amsterdam ise kendisini akıllı şehir teknolojileri konusunda 2025 yılı hedeflerine hazırlıyor. Kent, İspanya'nın Navarra Üniversitesi'ndeki IESE Şehirleri Hareket Endeksi'nde dünyadaki en gelişmiş 10 şehri arasında yer almasının yanı sıra 2016'da Avrupa Komisyonu'ndan milyon dolarlık İnovasyon Başkenti de dahil olmak üzere sayısız ödül kazandı.

Akıllı şehir girişimlerinin en önemli örneklerinin bulunabileceği Amsterdam'da yaklaşık 100 pilot proje yönetiliyor. Yüksek teknolojiye dayanan geri dönüşüm uygulamaları ve yeni nesil katı atık yönetimi ile 400 bin konutu atıkları yakarak ısıtmak, uluslararası alanda iş yapacak start-up şirketlerini ortaya çıkarmak, karbon emisyonunu azaltmak üzere şirketleri bir araya getirerek ortak teknolojiler geliştirmek bunlardan bazıları. Ayrıca belediyenin trafiği yönetmeye yardımcı olmak için TomTom'un GPS verilerini kullandığı Amsterdam, sokaklardaki park-metrelerini akıllı telefon uygulamalarıyla değiştiren ilk şehirlerden biri. İddialı pilot projelerden biri çöp toplama girişimi. Renk kodlu sistemle çalışan proje, kamyonların aynı anda hem çöpleri hem de geri dönüştürülebilir parçaları almasını sağlıyor. Geri dönüşüme büyük önem verilen Amsterdam'da, Dönüşüm Ekonomisi adı verilen bir program hayata geçiriliyor. Bunun için kurulan şirketlerden biri VDL Grup, otomobillerden gaz salınımını sıfıra indiren bir teknolojinin mimarı. MedTech Kuluçka Merkezi ise sağlık sektöründe dönüşüm ekonomisi üzerine birçok şirketi sıfırdan alıp ileriye doğru büyüterek taşıyor.

Amsterdam Üniversitesi'nden ve Hollanda devletinden destek alan Plastic Whale isimli şirket, ülkenin her yerini kuşatmış nehir kıyılarından topladığı pet şişelerden ve pet şişe kapaklarından balıkçı tekneleri ve kaydırak gibi ürünler imal ediyor. Benzer bir şirket Reblend, eskimiş elbiseleri yüzde 100 geri dönüştürebilen teknolojiler geliştiriyor. Gumpdrop adlı firmaya bağlı Gum-tec isimli marka, Amsterdam'da yere atılan sakızları eksiksiz bir şekilde toplayıp, içerisinde bulunan kauçuk yardımı ile ayakkabı tabanı haline getiriyor. Amsterdam'ın çevre kirliliği konusunda izmaritten sonra en büyük kâbusu olan sakızlar yardımıyla üretilen Gumshoe adlı ayakkabıların tamamının tabanı geri dönüştürülmüş sakızlardan elde ediliyor.

Berlin

Nüfus : 3,711,930
Ülke : Almanya
Kişi başı milli geliri : 37,328 $
Öne çıkan markalar : SAP, Delivery Hero

Almanya'nın başkenti olan Berlin, 5.8 milyonluk Brandenburg Eyaletinin merkezinde yer alıyor. 1982 yılında kurulan Alman Teknoloji Müzesi (Deutsche Technikmuseum) burada bulunuyor. Şehirde 70 civarında Ar-Ge merkezi, 40 teknoloji parkı ve çok sayıda ulusal laboratuvar bulunuyor. Nüfusunun yüzde 3'ü, Ar-Ge sektöründe istihdam edilen kent hem Avrupa'ya hem de tüm dünyaya çeşitli hizmetler sunuyor.

Berlin gelirinin yüzde 4,2'si Ar-ge'ye harcanıyor. Bu dünya ortalamalarının 3 kat üzerinde bir oran. Şehirde bilgi teknolojileri ve internet start-uplarına her yıl yüz milyonlarca euro kaynak yatırılıyor. İleri teknoloji ürünleri, elektrikli ekipmanlar, makine, veri işleme ekipmanları ve ilaçlar en büyük ihraç kalemleri.

Berlin Start-up şirketleri sayısı açısından Almanya'da ilk sırada yer alıyor. Buna göre her 10 bin kişiye düşen start-up sayısı 121. Ayrıca kentte girişim sermayesi ve melek yatırımcılar da oldukça aktif ve her yıl bilgi teknolojileri ve internet start-up'larına yüz milyonlarca Euro kaynak aktarılıyor.

Dublin

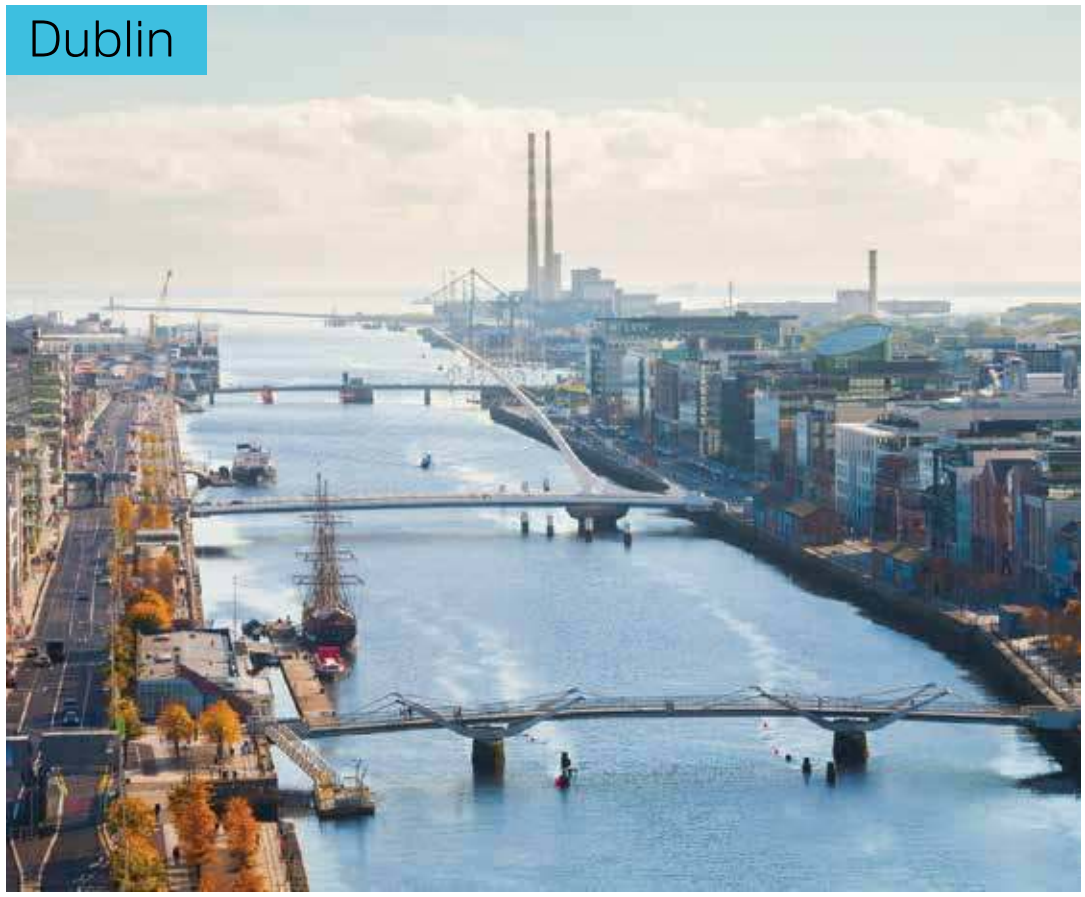

Nüfus : 527.612
Ülke : İrlanda
Kişi başı milli geliri : 65,353 $
Öne çıkan markalar : Baltimore Tech, Blue Force, FINEOS

Genç, teknoloji meraklısı büyük bir işgücü, AirBnb, Apple, Google, LinkedIn ve Facebook gibi büyük isimleri barındıran ve Kelt Kaplanı sıfatı ile anılan İrlanda'nın başkenti Dublin, birçok rapora göre dünyanın en teknolojik 20 şehir listesinde her zaman yer alıyor. Avrupa'nın bilişim merkez üslerinden biri olan Dublin, son 25 sene içerisinde yaptığı atak ile yüksek teknoloji endüstrisinde söz sahibi hale geldi. Kentte çalışan teknoloji profesyonellerinin sayısı 7 bin civarında. Kentte çalışan bu profesyonellerin ortalama maaşı ise 65 bin dolar seviyesinde.

Dublin, özellikle vergi avantajları nedeniyle neredeyse tüm büyük çok uluslu teknoloji şirketlerine ev sahipliği yapmanın yanı sıra, aynı zamanda gelişen bir teknoloji girişimciliğinin de merkezi. Bu yenilikçi şirketlerin birçoğu, kendi yeteneklerini geliştiren bazı büyük teknoloji firmalarında yıllarca çalışan ama daha sonra kendi başlarına çıkmaya ve bir başlangıç yapmaya karar vermiş girişimciler tarafından kuruluyor. Bu girişimci kültür risk sermayedarlarını da cezbediyor. Buna göre kentte sermaye yatırımı 2011 yılında 274 milyon Euro (yaklaşık 294 milyon $) seviyesinden 2016 yılında yaklaşık 1 milyar Euro'ya (yaklaşık 1.07 milyar dolar) yükseldi. Yazılım ve bilişim sektörü, 2010-2014 yılları arasında şehre gelen tüm doğrudan yabancı yatırımların yüzde 45'ini aldı. Şehirde halen dünyanın önde gelen 17 tıbbi teknoloji şirketi, en büyük 10 teknoloji şirketinden 9'u ve dünyanın en büyük 10 ilaç teknolojisi şirketinden 9'u yer alıyor.

Nüfus : 1,456,039
Ülke : Almanya
Kişi başı milli geliri : 44,469 $
Öne çıkan markalar : Siemens, Infineon Technologies

Almanya'nın en büyük 3. şehri Münih'te, biyo-teknoloji, yazılım, havacılık sektörlerinde faaliyet gösteren önemli firmaların imalat merkezleri mevcut. 1901 yılında Nobel alan Wilhelm Conrad Röntgen'den 2005 bilim Nobel'ini alan Theodor Hansch'a kadar bu şehir bilimsel araştırmalarda öncü bir yere sahip oldu. Parçacık fiziğinin önemli kuruluşlarından Max Planck Society bu şehirde. Siemens, BMW, MAN, Linde, Alliance, gibi küresel teknoloji ve sanayi şirketlerinin merkez üslerinin bulunduğu şehir, aynı zamanda büyük bir medya merkezi. Random House, ARD, Pro7, Sat1 Münih'e de ev sahipliği yapıyor.

Münih

Nüfus : 1.609,000
Ülke : İspanya
Kişi başı milli geliri : 28,156 $
Öne çıkan markalar : Wallapop, Tiendeo

Singapur'a rakip olacak derecede Akıllı Şehir yatırımlarına odaklanan Barcelona bunun faydalarını görmeye şimdiden başladı. Kentte 450 kilometreye ulaşan fiber kablolar ile tüm alanlara yayılan Wi-fi hizmeti, akıllı şehir uygulamalarının temelini oluşturuyor. Ayrıca tüm şehir ışıkları LED 'e dönüştürüldü ve direkler birer Wi-fi noktası haline geldi. Akıllı park sistemi ise şehir sakinlerinin hayatını kolaylaştıran bir uygulama oldu.

2016 yılında dünyanın önde gelen teknoloji fuarı Mobil Dünya Kongresi (MWC) de Barcelona'da gerçekleştirildi. Fuarda birçok inovasyon ve yeni cihaz tanıtıldı. Şehir son zamanların en önemli kentsel dönüşüm projelerinden birini de gerçekleştiriyor. 22@ Barcelona projesi, yenilikçi firmalar için modern mekânlar öneriyor.

Barselona'nın eski endüstriyel alanının dönüşümüne odaklanan 22@Barcelona projesi, 200 hektarlık Poblenou sanayi bölgesinin dönüşümünü kapsıyor. Kentsel yenileme projesi aynı zamanda bilgi toplumunun sorunlarına cevap verecek yeni bir model. Barcelona Teknoloji Okulu, Barselona'nın dijital bölgesi olan 22@Barcelona semtinin merkezinde yer alıyor.

Barcelona

Nüfus : 602.481
Ülke : Danimarka
Kişi başı milli geliri : 64,692 $
Öne çıkan markalar : Sitecore, 3Shape, KMD

Danimarka'nın sürdürülebilir yaşam konusundaki kararlılığı Kopenhag'ın en akıllı şehirlerden biri olmasını sağlıyor. Öyle ki ülkedeki atıkların yüzde 42'si geri dönüşümde kullanılıyor, yüzde 54'ü enerjiye dönüştürülüyorken, yalnızca yüzde 4'ü çöplük alanlara gidiyor. Dünyadaki en temiz çöp yakma tesisi Amager Bakke / Copenhill Kopenhag'da bulunuyor. Tesiste yılda 400 bin ton atık yakılarak, 60 bin hanenin enerji ihtiyacı karşılanıyor. Yeniden yapılandırılmasıyla kentle yepyeni bir ilişki kuracak Amager Bakke tesisinin çatısı da Kopenhaglılar için kayak merkezi haline getiriliyor.

Zirvesi ve kriteriyle meşhur Avrupa şehri Kopenhag, 2025 yılına kadar karbon emisyonunu sıfıra indirerek bu alanda bir ilke imza atmak istiyor. 670 milyon dolara mal olan Amager Bakke tesisinde kullanılan filtreleme ve diğer teknolojilerin kükürt emisyonunu yüzde 99.5, azot oksit emisyonunu ise yüzde 90 oranında azaltacağı tahmin ediliyor. Kent 2016 Küresel Yeşil Ekonomi Endeksi listesinde de ilk sırada bulunuyor.

Kopenhag

Paris

Nüfus : 2,241,346
Ülke : Fransa
Kişi başı milli geliri : 38.476 $
Öne çıkan markalar : Dailymotion

Avrupa Komisyonu tarafından 2016'da En Yenilikçi Şehir seçilen Paris sadece turizm açısından değil, teknoloji açısından da belirleyici kentlerden biri. Şehir Avrupa'nın üç büyük otomobil fuarından biri olan Paris Otomobil Fuarı'na ev sahipliği yapıyor. İki yılda bir Frankfurt ile dönüşümlü olarak düzenlenen fuarda ağırlıklı olarak elektrikli ve otonom araçlar tanıtılıyor. 2011 yılında düzenlenen 49. Uluslararası Havacılık Fuarı da Paris yakınlarındaki Bourget Havaalanında gerçekleştirilmişti.

Paris'te ayrıca araştırma ve geliştirme sektörüne yılda yaklaşık 20 milyar dolar yatırım yapılıyor. Bu sektörde 260 bin personel çalışıyor. İleri teknoloji üretiminde çıta yüksek. Şehrin en büyük ihracat kalemini, uzay ve havacılık sektörü imalatı oluşturuyor. Dassaul Aviation, Airbus, Safran, Air France-KLM gibi firmalar burada bulunuyor. Bu sektörde, yılda 7.7 milyar euro ihracat gerçekleştiriliyor.

Helsinki

Nüfus : 631.695
Ülke : Finlandiya
Kişi başı milli geliri : 45,703 $
Öne çıkan markalar: Linux, Rovio

Dünyanın en işlevsel şehri olma hedefini kabul eden Helsinki, Avrupa'da akıllı şehir merkezlerinin başında geliyor. Dünyanın en yenilikçi şehirleri sıralamasında her zaman üst sıralarda yer alan kent, Linux, Nokia, Rovio, Supercell, Clash of Clans gibi şirketlerin merkez üssü. Kentte oyun geliştirme konusunda uzmanlaşmış 90 şirket de faaliyet gösteriyor. Rovio, Jolla, Kiosked, Steam Republic, Blyk bu konuda ön plana çıkan girişimler. Helsinki gelişmiş teknoloji sektörü yanında girişimcilik kültürü ve bilgi tabanlı ekonomisi ile Avrupa'da sıklıkla ilk 5 şehir arasında sayılıyor.

Zürih

Nüfus : 402.762
Ülke : İsviçre
Kişi başı milli geliri : 80,189 $
Öne çıkan markalar : Logitech

İsviçre'nin başkenti Zürih ülkenin Ar-Ge merkezlerinin ev sahipliğini yapıyor. 2015-2016 dünya üniversiteleri sıralamasına göre Mühendislik ve Teknoloji alanında dünyanın en iyi beşinci üniversitesi burada bulunuyor. İsviçre'de ve dünyada araştırma ve eğitimin lider oyuncusu Zürih Federal Teknoloji Enstitüsü, QS Dünya Üniversite Sıralamaları, Times Higher Education Dünya Üniversite Sıralamaları ve Academic Ranking of World Universities (ARWU) tarafından Kıta Avrupası'nın en iyi üniversitesi seçildi.

Zürih düşük vergi oranları ile birçok denizaşırı firmanın merkezi durumunda. Google'ın Avrupa'da açtığı en büyük ofis burada. Toplantı salonları farklı temalara göre düzenlenmiş, ilginç tasarımıyla dikkat çeken ofiste 2000 kişi çalışıyor ve çoğunun kalıcı bir masası yok. Google'ın kurucusu Larry Page, insanların ev ortamında daha rahat çalışabileceklerinden yola çıkarak, üretken olmaları için böyle ofisler planladıklarını belirtiyor.

Brüksel

Nüfus : 1,163,486
Ülke : Belçika
Kişi başı milli geliri : 43,323 $
Öne çıkan markalar : Proximus, Skytech, Zetes

Belçika'nın ve Avrupa Birliği'nin başkenti Brüksel'in toplu taşıma ağı oldukça gelişmiş, şehir içi tren sistemi buradan diğer büyük kentlere gitmek için son derece uygun. Trenlerin sefer sayıları oldukça fazla ve tüm biletler açık zaman çizelgeli olarak satılıyor. Yani istediğiniz saatte istediğiniz yere gidebilmeniz mümkün.

Biyoteknoloji açısından önemli bir merkez olan Brüksel'de, birçok alanda araştırma yapılıyor. Bunun haricinde Fujitsu, hem Brüksel hem de diğer şehirler için araştırma, geliştirme ve inovasyonu hayata geçirmek üzere uluslararası Blockchain İnovasyon Merkezi'nin açılışını burada gerçekleştirdi. Merkez "Blockchain" teknolojisini akıllı şehirlerde sunulacak hizmetlerin tasarım ve uygulamasını geliştirmek için kullanıyor.

Nüfus : 14,804,116
Ülke : Türkiye
Kişi başı milli geliri : 22,067 $
Öne çıkan markalar : BAYKAR, Peak Games, Yemek sepeti, Gram Games

İstanbul

Bu yıl TEKNOFEST'e ev sahipliği yapan İstanbul, gelişmiş havayolu, limanları, tren yolları ve karayolları ağları ile lojistik rekabetçilikte Avrupa beşincisi. Collier'in Avrupa'nın en önemli lojistik ağları araştırmasının sıralamasına göre, ulaşım altyapısı ve erişilebilirliğinde Rotterdam, Antwerp, Amsterdam ve Hamburg'dan sonra geliyor. Şehir yetişmiş insan kaynağına kolay erişimde ise Paris'ten sonra ikinci sırada bulunuyor.

Toplamda 100 milyar doları aşan bir finansmanla açılışı yapılan Marmaray, Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve Avrasya Tüneli, şehrin yaşam kalitesini arttıran unsurlar. İki kıta arasında ticareti ve turizm potansiyelini yükseltti. Dünyanın en büyük 30 metropolünden biri olan İstanbul, her yıl milyonlarca havayolu yolcusu ağırlayan İstanbul Atatürk havalimanı ile dünyada 4. sırada. Hizmete açılan 3. Havalimanı metropolün uluslararası cazibesini daha da arttıracak. Kanal İstanbul Projesi ise Akdeniz-Karadeniz aksındaki uluslararası deniz yolu ticaretini canlandıracak, ekonomik anlamda İstanbul'a adeta ikinci bir şehir ekleyecek fırsatlar sunacak.

İstanbul son yıllarda Türkiye'nin savunma sanayi alanındaki yatırımları ile de bu alanda öncü hale gelmeye başladı. Yerli İHA üretimi konusunda Baykar Holding'in başarıları yanı sıra 2013'te aktif olarak faaliyete başlayan Teknofest İstanbul da Savunma sanayi için önemli çalışmalar yürütüyor.

Nüfus : 5,270,575
Ülke : Türkiye
Kişi başı milli geliri : 22,516 $
Öne çıkan markalar : Aselsan, Roketsan

Ankara

Ankara genel olarak güçlü ve istikrarlı bir ekonomisi, coğrafi konumu, modern altyapısı ve artan genç nüfusu ile teknoloji gelişimi konusunda önemli bir potansiyele sahip. Sanayi payının artmasına paralel olarak teknolojik merkezlerin çoğaldığı şehirde 6 teknokent bulunuyor. 2002 yılında kurulmuş olan Bilkent Cyberpark bunlardan biri. Türkiye'nin ilk ve en büyük teknoloji geliştirme bölgesi Cyberpark'ta 3 bin 500'den fazla Ar-Ge personeli çalışıyor. Bilkent Cyberpark, bünyesinde yer alan 230'un üzerinde Ar-Ge firması, öncü araştırma merkezleri ve nanoteknoloji laboratuvarları ile bir teknoloji üssü. Ankara'da, dünya çapında başarılı teknolojiler ve teknoloji şirketleri oluşturmak isteyen ODTÜ ve ODTÜ Teknokent tarafından bu yıl 14'üncüsü düzenlenen Yeni Fikirler Yeni İşler (YFYİ) Hızlandırma Programı'nın finalinde teknoloji odaklı 22 girişim görücüye çıktı. Programdan çıkan şirketler ciddi başarılara imza atıyor. Bugüne kadar ODTÜ Teknokent'ten yapılan Ar-Ge ihracatı 1,3 milyar doları geçmiş durumda.

Tallinn

Nüfus : 426.538
Ülke : Estonya
Kişi başı milli geliri : 30,850 $
Öne çıkan markalar : Starship Technologies

■ Estonya'nın başkenti Tallinn, SSCB döneminde siber teknolojinin merkez üssü görevini, günümüzde Baltıkların siber kenti ünvanı ile sürdürüyor. İnsanları bir araya getiren dijital inovasyonda dünya lideri şehirlerden biri olan Tallinn'de, resmi işler internet üzerinden yürütülüyor. Uluslararası telefon servisi Skype, robot üreticisi Starship Technologies ve müzik yükleme sitesi Kaza da Estonya kökenli teknoloji girişimleri.

Tallinn, bilgi teknolojisi sistemlerinin insanların çıkarlarına hizmet ettiği ve hayatımızı hızlı, rahat ve güvenli kıldığı dijital şehir imajından sonuna kadar faydalanıyor. Estonya'nın E-hizmetler (E-vergi sistemi, mobil park, e-okul, e-sağlık) açısından dünyanın en ilerici ülkeleri arasında yer alması dolayısıyla NATO siber güvenlik merkezini ve Avrupa Birliği de Bilgi Teknolojileri Ajansı'nı buraya taşıdı. Ayrıca şehrin kullanıcı dostu niteliği Ericsson, Kühne + Nagel, Stora Enso, Royal Vopak gibi çok sayıda yabancı yatırımcıyı ve büyük şirketleri bu şehre çekmiştir. Bu şirketler dışında birçok teknoloji devi de geliştirme merkezlerini Tallinn'e getirmiştir.

Oulu

Nüfus : 199.526
Ülke : Finlandiya
Kişi başı milli geliri : 52,422 $
Öne çıkan markalar : Nokia, Supercell

■ Finlandiya'nın sadece 250 bin nüfusa sahip küçük şehri Oulu en hızlı gelişen bölgelerden birisi. Özellikle yüksek teknoloji sektöründe, eğitim, çalışma ve araştırma ve geliştirme için iyi fırsatlar sunan şehir, 1958'de Oulu Üniversitesi'nin kuruluşu sonrasında yüksek teknoloji alanında tanınmaya başladı. İskandinavya'nın ilk bilim parkı olan Technopolis Plc'ye de ev sahipliği yapan şehir, Nokia gibi birçok yüksek teknoloji şirketinin doğum yeri olması ile de tanınıyor. Halen şehirde birçok araştırma enstitüsü faal durumda ve teknoloji sektöründe 10 binden fazla çalışan istihdam ediliyor.

Hamburg

Nüfus : 1,754,182
Ülke : Almanya
Kişi başı milli geliri : 44.469 $
Öne çıkan markalar : Abt Sportsline, Philips

■ 2011'de Avrupa'nın Yeşil Şehri seçilen Hamburg, bunu büyük ölçüde teknolojik kapasitesi sayesinde gerçekleştirdi. Akıllı şehir uygulamasının en başarılı örneklerini sunan kent, HafenCity ile Avrupa'nın en büyük şehir içi gelişim projesini hayata geçiriyor.

Start-up'lar konusunda Berlin ile yarışan Hamburg, genç ve yaratıcı bir girişim kültürüne sahip. Yüksek bir istihdam oranına sahip şehir, kişi başına gelirde de Almanya'da ilk sırada yer alıyor. Google, Facebook, Freenet ve Xing'in ofislerini de barındıran şehirde, Airbus, Philips ve Siemens'in teknoloji temelli araştırma merkezleri bulunuyor.

90'larda küreselleşen dünyada sivrilmeye başlayan ve dünyanın üretim üssü haline gelen Asya, teknoloji konusunda devasa şehirler ortaya çıkardı. Çin, Hindistan ve Tayvan başta olmak üzere teknoloji temelli oluşturulan ekonomi sayesinde bazı şehirler teknoloji konusunda öncü olacak kadar iddialı.

ASYA KITASI

Singapur

Nüfus : 5,816,381
Ülke : Singapur
Kişi başı milli geliri : 57.714,30 $
Öne çıkan markalar : Razer, Private3D, Xmini, Creative Technology

Dünya nüfusunun neredeyse yarısının yaşadığı Güneydoğu Asya bölgesinde iş yapmak isteyen firmaların üs için tercih ettiği şehir olan Singapur, birçok rapora göre dünyanın en teknolojik kenti. Cam gökdelenler ve modern mimarisi ile bir uzay şehrini andıran Singapur, Aslan Şehir olarak da biliniyor. Serbest piyasa ekonomisini dünyada en iyi işleten şehirlerin başında gelen Singapur, farklı statüsü ile düşük vergi oranları, yüksek hukuki standartları ve şeffaf bürokratik yapısıyla, küresel sermayenin Asya bölgesindeki ihracat ve ithalat dağıtım ağının kalbi durumunda.

Tarım teknolojileri, biyoteknoloji, elektronik, kimya endüstrisi başta olmak üzere bir çok alanda ileri teknolojilere saldırgan yatırım stratejisi izleyen ülkede GSK, Pfizer, ve Merck gibi global ilaç şirketlerinin üretim fabrikaları ve Ar-Ge tesisi yatırımları bulunuyor. İlaç sektörü gelirleri ülke ekonomisinin yüzde 8'ine karşılık geliyor. Microsoft ve Google gibi birçok küresel şirketin araştırma merkezlerinin yer aldığı Singapur, 60.39 Mbit/sn hızla dünyanın en hızlı internetine sahip.

Doğu Asya'nın bölgeleri ile kıyaslandığında trafik sorununun daha az olduğu Singapur'da, sürücüsüz otobüslerin 2022'de tarifeli seferlere başlamasını planlanıyor ve 10 teknoloji şirketi, 2022 yılında geçilecek olan sürücüsüz otobüs teknolojisi üzerine çalışıyor. ABD'li teknoloji devi Microsoft da Singapurlu araç paylaşım girişimi Grab'a yatırım yaptı. Microsoft'un bulut servisi Azure'ye entegre olacak Grab, yüz tanıma, farklı dil uygulamaları, tehlikeli durumları önceden algılayan uyarı sistemi gibi teknolojiler üzerine çalışmalar yapacak.

Sanal şehir uygulamalarına Singapur'da farklı bir boyuta ulaştı. Çeşitli kamu kuruluşlarından alınan geometrik, coğrafi mekansal ve topolojik görüntü ve veriler ve demografik, hareket veya iklim gibi arşivlenmiş ve gerçek zamanlı verilerden yararlanılarak 3D haritalar oluşturuluyor. 3D haritalar kullanıcılara Singapur'a ait zengin görsel modellerini ve gerçekçi büyük boyutlu simülasyonlarını oluşturabilmesini sağlayacak. Geliştirilen sanal şehir modeli kamusal alanın güvenliğini sağlamak amacıyla kullanılacak. 3D haritalar yardımıyla kamusal alanda bir patlama meydana geldiğinde veya şehri bir doğal afet etkilediğinde neler yapılması gerektiği önceden belirlenebilecek.

Nüfus : 38.140.000
Ülke : Japonya
Kişi başı milli geliri : 41,635.91 $
Öne çıkan markalar : Toshiba, Sony, Hitachi, Fujitsu, Canon

Tokyo metropolitan bölgesi ile beraber toplam nüfusu 42 milyona ulaşan dünyanın en büyük metropol kenti. Tokyo'nun milli geliri, Rusya'dan daha büyük. Ama bu rakam bile Japonya'nın toplam ekonomik büyüklüğünün yüzde 20'si demek. Gelişmiş ulaşım ağına sahip Tokyo şehrinin metrosunu günde 2.3 milyon insan kullanıyor. Tokyo 2030'a hazırlanıyor. Hidrojen temelli bir toplum oluşturmak biyoçeşitliliği, yeşil ve temiz havayı ve çevreye uygun bir şehir dönüşümü gerçekleştirmek temel amacı.

Gaz emisyonunu 2030 yılında yüzde 30 azaltmaya yani 2000 yılındaki seviyenin altında indirmeyi, enerji tüketimini de aynı şekilde yüzde 38 azaltmayı, geri dönüşüm kapasitesini yüzde 37 artırmayı, yenilenebilir enerji üretimini yüzde 30 artırmayı hedefliyor. 200 bin araç için 150 hidrojen istasyonu kurmayı ve yeşil sektörlerde 50 bin kişiyi istihdam etmeyi amaçlıyor. Tokyo 2020 Oyunları'nda hidrojen istasyonlarını dünyaya tanıtacak. Gaz salınımının yüzde 70'i binalar tarafından gerçekleştirildiği için bu alanda akıllı binalar teknolojilerine yatırım yapıyor. İşe büyük firmalardan başladı. Şehirdeki en büyük bin 300 binaya yasal zorunluluk ve cezalar da dahil olmak üzere karbon salınımını azaltacak tedbirler uyguluyor.

Geliştirdiği yeni teknoloji sayesinde 25 kilometre uzunluğundaki raylarda seyahat eden trenler, hareket ettirme, durdurma, kapı açılması-kapanması ve her türlü duraklama dahil otomatik pilot tarafından yönetiliyor. Toshiba, Sony, Hitachi, Fujitsu, Canon gibi küresel teknoloji şirketlerinin merkezi Tokyo'da bulunuyor.

Tokyo

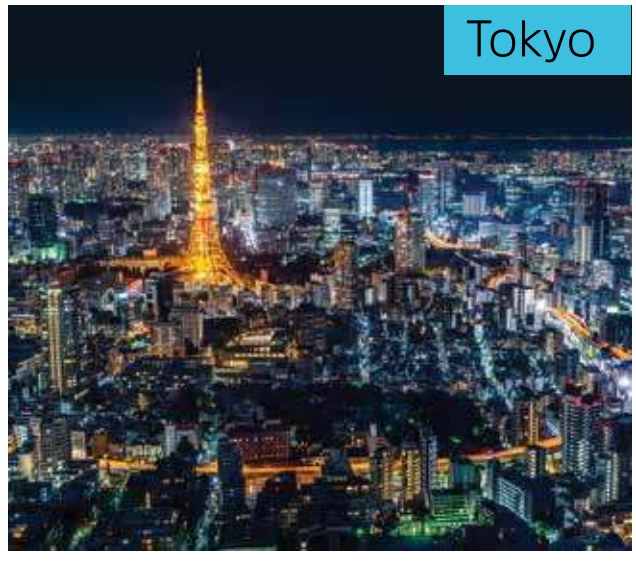

Seul

Nüfus : 10.117.909
Ülke : Güney Kore
Kişi başı milli geliri : 38,660 $
Öne çıkan markalar : Samsung, LG

Uluslararası ticaretle bütünleşen Seul kenti, Güney Kore ekonomisinin kalbini oluşturuyor. Güney Kore'nin Seul kenti otomobil, akıllı telefon, elektronik ürünleri ve gemi inşa sektöründe dünya devi şirketlere ev sahipliği yapıyor. Samsung, LG, Hyundai, Kia gibi uluslararası teknoloji ve otomobil markalarının üretim ve yönetim merkezleri Seul şehrinde yer alıyor. Geleceğin şehri olarak nitelendirilen Seul, 2thinknow araştırmasına göre bugün dünyada en çok patent üreten şehir olma özelliği taşıyor. Akıllı telefonlardaki LTE teknolojisi de patent aldığı alanlardan birisi.

Güney Kore'nin Silikon Vadisi olarak görülen Seul şehri, akıllı metro sistemiyle ABD ve Avrupa'daki pek çok metro sistemine dakiklik ve sorunsuzluk anlamında fark atıyor. Seul şehri metropol yerleşim yerleriyle birlikte 25.6 milyonluk bir hinterland ile birlikte Güney Kore toplam milli gelirinin yarısını tek başına üretiyor.

Gelişmiş teknolojik altyapıya sahip olan Seul kenti, dünyada fiber optik geniş bant internet kullanım oranında birinci sırada yer alıyor. Kentte 52 gigabyte hızında internete erişilebiliyor. Şehir yönetimi 44 milyon dolarlık bir yatırımla, 10 bin park cadde ve kamu alanlarında Wi-Fi interneti bedava sunuyor. Arcadis araştırmasına göre yüksek yaşam kalitesinde Asya'da ilk sırada yer alan Seul, akıllı şehir olma yolunda yatırımlarda bulunuyor. Seul yönetimi kenti Blockchain teknolojisiyle akıllı bir şehir haline getirmek için 108 milyon yatırım yaptı.

Nüfus : 24.151,500
Ülke : Çin
Kişi başı milli geliri : 59,660.00 $
Öne çıkan markalar : Zhangjiang Hi-Tech Park

Şangay

Çin'in yüksek teknoloji şehirlerinin çoğu gibi, Şangay da patentlerde ve girişim sermayesinde başarılı bir konumda. Şangay, binden fazla girişimde çalışan 100 binden fazla elemanı barındıran Zhangjiang Hi-Tech Park'a ev sahipliği yapıyor. Şangay, bilgi teknolojileri alanında alınan patentlerde girişimciler için öncelikli şehirler arasında yer alıyor.

Şangay'da yapay zeka teknolojisine yapılan yatırımların toplam tutarı 15 milyar dolara yaklaşmış durumda. Kentte geliştirilen akıllı kent projesiyle trafik cezaları yapay zekâ desteğiyle kesiliyor. Tamamen video kameralarla donatılan akıllı kentte taksiler trafiği kontrol ederken yapay zekâ tarafından tespit edilen hatalı sürücülere trafik cezası kesilebiliyor. Üstelik bazı bölgelerdeki drone'lar, yüz tanıma teknolojisiyle suçluları tanıyarak gerekli mercilere bildiriyor. Doğru tespit oranının da (%90) hayli yüksek olduğu bu sistemin önümüzdeki dönemlerde birçok farklı noktada kullanılması bekleniyor.

Nüfus : 7,047,559
Ülke : Tayvan
Kişi başı milli geliri : 24,318.00 $
Öne çıkan markalar : Asus, MSI, Gigabyte ve Acer

Taipei

Tayvan'ın ekonomik, siyasi ve kültürel olarak en önemli şehri ve başkenti olan Taipei, teknoloji endüstrisinin en çok geliştiği Uzakdoğu şehirlerinden birisi. Dünyanın en yüksek ikinci binası olan Taipei 101'in de bulunduğu şehir, 1960'larda Tayvan mucizesi olarak adlandırılan büyük kalkınma hamlesine paralel olarak gelişen şehir; Asus, MSI, Gigabyte ve Acer gibi devlerin merkezlerine de ev sahipliği yapıyor.

Taipei aynı zamanda donanım ve endüstriyel tasarımda Asya'nın liderleri olma özelliğini taşıyor. Bilgi iletişim teknolojisi altyapısı ve insan kaynağı açısından akıllı şehir çözümleri geliştirmek için ideal koşullar sunuyor. Ülkenin başkenti Taipei, akıllı şehirleri ve uluslararası kaynakları birbirine bağlayan bir merkezin tanıtımında lider bir rol oynamayı hedefliyor. Taipei şehri IOTA'nın Tangle teknolojisini kullanarak akıllı şehir olmaya hazırlanıyor. TangleID teknolojisini kullanarak vatandaşların kimlik bilgileri de IOTA sistemi üzerinden oluşturulacağı Taipei'de şehrin çeşitli yerlerine koyulacak sensörler ile (hava kirlilik ölçer, nemölçer, sıcaklık ölçer) insanların şehir hakkında güncel bilgileri edinmesi üzerine çalışılıyor.

Taipei'de bulunan ASUS'un Zenbo adlı robotu evde yalnız, bakıma ve ilgiye ihtiyaç duyan kişilere adeta "yardımcı robot" görevi üstleniyor. Zenbo; konuşuyor, kitaplar hikâyeler okuyor, telefon konuşması alıyor ve cevaplıyor, ayrıca siz hareket halindeyken sizi arkanızdan takip ediyor ve hatta gerektiğinde 911'i arıyor.

Nüfus : 19,612,368
Ülke : Çin
Kişi başı milli geliri : 16, 900 $
Öne çıkan markalar : Xiamoi, Toutiao, Meituan Dianping

Pekin

Dünya'nın en kalabalık üçüncü kenti olan Pekin, hem ekonomik hem de politik anlamda Çin'in karar merkezi. Pekin, Silikon Vadisi'nin elinde bulundurduğu dünyanın en iyi teknoloji merkezi olma özelliğini almaya hazırlanıyor. Pekin, şehir çapındaki akıllı telefon kullanımı ve kişi başına düşen patent sayısı ile dikkat çekiyor. Expert Market tarafından hazırlanan dünyanın teknoloji şehirleri raporuna göre, Pekin birinci sırada yer alarak teknoloji alanındaki başarısını gösterdi. Çin'in başkentinin büyük pazar, hızlı tüketici adaptasyon oranı, hızlı iş geliştirme zaman çizelgeleri ve inovasyonla Silikon Vadisine "tek gerçek rakip" olarak görülüyor. Pekin Çin'in inovasyon, teknoloji, bilim, Ar-Ge konularında da başarılı bir konumda.

Pekin toplamı 1,38 trilyon RMB (yaklaşık 212 milyar ABD Doları) eden 54 start-up projeleriyle ilk sırada yer alıyor. Kent 2018 yılının yarısında 29 unicorn girişimine ev sahipliği yaptı. Pekin, IPO'nun değeri yaklaşık 26 milyar dolar olan JD.com'un da dahil olduğu 100 milyon dolar değerinde gelir elde etti. Didi Chuxing, Xiamoi, Toutiao, Meituan Dianping, JD Finance gibi unicorn şirketleri e ticaret, çevrimiçi finans alanlarında kent ekonomisine katkıda bulunuyor.

Nüfus : 7,447,817
Ülke : Çin
Kişi başı milli geliri : 46.193,61 $
Öne çıkan markalar: Advanced Card, Animoca, Team and Concepts, Vtech

Hong Kong

Çin başta olmak üzere Asya'da yükselen ekonomilerin finansal kaynaklara erişiminde kritik bir rol oynayan Hong Kong finans merkezi, iş altyapısı ve insan sermayesinde çok güçlü. Hong Kong doları dünyada en fazla dolaşımda olan 13. para birimi.

Asya'nın en büyük teknoloji, perakende ve finans şirketlerine ev sahipliği yapan kent, finansal kaynaklara erişim kolaylığı, ticari fırsatları, düşük vergi avantajları, mülkiyet ve işçi hakları ve bağımsız yargı sistemi ile yüzlerce küresel firmanın tercih ettiği bir yer.

Birçok büyük teknoloji şirketine ev sahipliği yapan kentte akıllı telefon kullanım oranı yüzde 107. Konutlarda bilgisayar bulundurma oranı yüzde 80 ve tamamı internete bağlı. İnternet bağlantısı en hızlı şehirlerden biri olan Hong Kong, geçen yıl 243 milyar dolarlık yüksek teknoloji ihracatı yaptı. Bu, kent devletinin tüm ihracatının yüzde 51'ini geçiyor. Start-up ekosistemi açısından oldukça canlı olan Hong Kong'da 2016 yılında 5 bin'den fazla çalışanı olan 2 bin kadar yeni girişim başlatıldı. 2017 yılında ise start-up'larda çalışan personel sayısı yüzde 21 artış kaydedildi.

Kentte, Bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT), hizmet olarak yazılım (SaaS), şeylerin interneti (IoT), veri analizi, biyoteknoloji, yapay zekâ (AI), robotik, sanal gerçeklik (VR) ve artırılmış gerçeklik (AR) alanlarında yeni girimlere öncelik veriliyor.

Bangalore

Nüfus : 8.499.399
Ülke : Hindistan
Kişi başı milli geliri : 5,051 $
Öne çıkan markalar : Flipcart

Bangalore, 2000'li yıllardan beri dünyanın en büyük sözleşmeli bilişim desteği veren şirketlerine ev sahipliği yapıyor. 350 bin profesyonelin teknoloji temelli işlerde çalıştığı şehir, yüzde 10.3 büyüme oranı ile Hindistan'ın en hızlı büyüyen ikinci kenti durumunda. Şehir aynı zamanda ülkenin dördüncü en hızlı büyüyen tüketici pazarına sahip. 2017 Dünya Ekonomik forumu tarafından Bangalore, inovasyon ve teknoloji dahil olmak üzere, dünyanın en dinamik şehri seçildi.

"Gelecek on yılın en hızlı büyüyen kentlerinden biri" olarak görülen Bangalore, barındırdığı çok sayıda bilgi teknolojisi şirketlerinden dolayı Asya'nın Silikon Vadisi olarak anılıyor. Hindistan'ın en büyük biyoteknoloji şirketi olan Biocon'un bulunduğu Bangalore, Hindistan'daki 265 biyoteknoloji şirketinin yaklaşık yüzde 47'sine ev sahipliği yapıyor. Bangalore'un BT endüstrisi üç ana kümeye ayrılmıştır: Hindistan Yazılım Teknolojileri Parkları (STPI); Uluslararası Teknik Parkı, Bangalore (ITPB); ve Elektronik Şehri. Bangalore, bilişim endüstrisinde işgücü maliyetini düşük tutmak isteyen büyük şirketlerin 'outsourcing' yatırımlarıyla besleniyor. Düşük maliyetli ve çok iyi İngilizce konuşan işgücü sayesinde şehir adeta bir outsourcing cenneti. Uber ve Amazon gibi dev şirketlerden, Flipkart ve Big Basket gibi yeni girişimlere kadar teknoloji dünyasından pek çok şirketin merkezinin bulunduğu şehir ucuz mühendislik hizmetleriyle de ön plana çıkıyor.

Nüfus : 8,817,166
Ülke : Japonya
Kişi başı milli geliri : 48.556 $
Öne çıkan markalar: Elecom, Panasonic, Konica

Japonya'nın en kalabalık ikinci kenti ve antik çağlardan bu yana ülke ekonomisinin lokomotiflerinden biri olan Osaka, tek başına İsviçre ile eşit ölçekte gayrı safi milli hasıla üreten önemli bir merkez konumunda bulunuyor. Ülkenin GSMH'sının yüzde 15'ini üreten şehir KOBİ'ler için cennet olarak da adlandırılıyor. Şehirdeki şirketlerin yüzde 99,6'sı KOBİ özelliği gösteriyor. İngiliz dergisi Economist'e göre dünyanın en yaşanabilir şehirleri arasında 3. Sırada gösterdiği kent Expo 2025 için hazırlanıyor. Osaka'da yüzlerce küçük ve orta boy işletme teknoloji konusunda çalışmalar yürütüyor.

Osaka

Shenzhen

Nüfus : 12,905,000
Ülke : Çin
Kişi başı milli geliri : 25.000 $
Öne çıkan markalar : Tencent, ZTE, Huawei

Çin'in en büyük ve zengin 5. kenti Shenzhen gerçek nüfusunun yabancı işçilerle birlikte 18 milyona dayandığı belirtiliyor. Bugün 300 milyar dolarlık GSMH'ya ulaşan şehrin ekonomisi, Portekiz, İrlanda ve Vietnam'dan daha büyük. Hem Çin'den hem de Çin dışından gelen uluslararası teknoloji şirketlerinin merkezleri ve üretim üsleri burada. Tencent, ZTE, Huawei, TP-Link, BYD ve Konka kentteki bazı büyük teknoloji markalarının ana üssü bu kentte bulunuyor. Dünyanın denizde üretim yapılan en büyük gemi fabrikaları Shenzen'de.

Gelişmiş imkanlara sahip Shenzen, bilim ve teknoloji parklarını yerli ve yabancı start-up şirketlerine açtı. 11 kilometrekare büyüklüğündeki Shenzen Hi-Tech Endüstriyel Parkı, biyoteknoloji, ilaç, inşaat materyalleri, kimya ürünleri, bilgisayar, yazılım, medikal parçalar, ve Ar-Ge sektörlerinde faaliyet gösteren binlerce yerli ve yabancı şirkete imkan sunuyor.

Apple CEO'su Tim Cook ile Çin başbakanı Le Keqiang Shenzen'de bir Ar-Ge merkezi kurma kararı aldı. Kentten çıkan teknolojik patent sayılarında patlama var. TCL, Gionee, CoolPad, Zopo gibi dünyanın en büyük telefon üreticilerinin merkez ofisleri de bu kentte bulunuyor. Geçen sene 10 milyardan fazla AR-GE yatırımı alan şehir kişi başına AR-GE yatırımı konusunda İsrail ve Güney Kore ile aynı seviyelere ulaşmış. Ülkenin üretime yönelik baskının bir parçası olarak, Shenzhen, son birkaç yıldır fabrikalar ve robotlar için bir merkez olarak önemli ölçüde büyüdü.

Nüfus : 21.750.000
Ülke : Hindistan
GSMH : 4,600 $
Öne çıkan markalar : HCL Technologies, Infosys Technologies, Wipro

Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi, bilgi teknolojisi, telekomünikasyon alanlarında uzmanlaşmış bir şehir. Başbakan Modi'nin açıkladığı Akıllı Şehirler Misyonu çerçevesinde geliştirilecek 100 Hint şehri içerisinde yer alan Yeni Delhi, yaygın metro ve otobüs ağı yanı sıra teknolojik gelişmeleri günlük yaşama uyarlayan bir merkez. Şehir IBM, HP, Cisco, Microsoft, Tata Consulting, Amazon gibi dev teknoloji şirketlerinin ofislerini de barındırıyor.

Yeni Delhi

Nüfus : 2.672.849
Ülke : BAE
Kişi başı milli geliri : 41.197 $
Öne çıkan markalarr : Emirates Integrated Telecommunications

Dünyada en hızlı büyüyen 5 şehirden biri olan Dubai, finans, turizm ve ticaret alanındaki başarısını sürdürmek için teknolojiye de yatırım yapmaya başladı. Buna göre Dubai'de binaların yüzde 25'i 2030'a gelindiğinde 3D ile yapılacak. Kentte 2019'da açılacak olan Geleceğin Müzesi ile sağlık, bilim, eğitim, enerji ve teknoloji alanındaki gelişmeler araştırılacak. Ortadoğu'nun teknoloji hub'ı olma iddiasındaki Dubai bunun için yenilikçilik projelerini destekliyor. Geçtiğimiz yıl 7.4 milyar dolar yatırımın yapıldığı şehir, 5 yıl içerisinde blockchain teknolojisinde bir numara olmayı da amaçlıyor.

Dubai

Jakarta

Nüfus : 9. 608.000
Ülke : Endonezya
Kişi başı milli geliri : 3,620 $
Öne çıkan markalar : Foxconn

Güneydoğu Asya'nın en büyük şehri olan Endonezya'nın başkenti Jakarta her zaman bölgenin sanayi alanlarından biri kabul edildi. 1980'den bu yana 6 kat büyüyen şehir artık teknolojide de iddialı. Kent ileri teknoloji ürün imalatında uluslararası firmalara önemli fırsatlar sunuyor. Apple'ın akıllı telefonlarının Asya'daki en büyük üreticisi olan Foxconn, maliyet avantajları nedeniyle 1 milyar dolar değerindeki tesisini 2015'te Jakarta'ya taşıdı. Kent ayrıca telekomünikasyon alanında Asya'nın en etkin bölgeleri arasında. Geçtiğimiz aylarda Goldman Sachs'ın yayınladığı bir rapor da Endonezya'nın büyük nüfusu, yüksek ekonomik büyümesi ve piyasa potansiyeli nedeniyle, teknoloji şirketlerine yönelik bir sonraki savaşın merkezi olacağını gösteriyor. Dolayısıyla Jakarta Asya'daki teknolojik atılımını sürdürecek.

Chengdu

Nüfus : 14,427,500
Ülke : Çin
Kişi başı milli geliri : 13.805 $
Öne çıkan markalar : Dr. Panda

Çin'in Siçuan eyaleti başkenti Chengdu ülke ekonomisinde önemli bir yer kaplıyor. En kalabalık 5. kent durumunda olan Chengdu, Fortune 500 şirketlerinden 12'sinin şubesine ev sahipliği de yapıyor. Elektronik ve bilişim sektörleri için ulusal üs seçilen kent, aynı zamanda telekomünikasyon alanında ar-ge merkezi durumunda. Chengdu aynı zamanda birçok teknoloji ürününün imalat merkezi. Dünyadaki tüm Ipad'lerin yaklaşık yarısı ve Intel'in ürettiği mikroçiplerin yarısı bu şehirde üretiliyor. Şehrin yüksek teknoloji geliştirme bölgesi 29 bin kişiyi istihdam ediyor.

Nüfus : 429.515
Ülke : İsrail
Kişi başı milli geliri : 37,778.2 $
Öne çıkan markalar : Fiverr, Wix ve StoreDot

İsrail'in ekonomi merkezi Tel Aviv teknolojik atılımını son yıllarda geliştirdi. Özellikle siber güvenlik ve veri analitiği alanında ilerlemeler kaydeden şehir, Fiverr, Wix ve StoreDot gibi şirketlerin başarısına da yardımcı oldu.

Tel Aviv'in hareketli teknoloji ekonomisinin arkasında, çok sayıda melek yatırımcı ve risk sermayedarı güçlü ve köklü bir şekilde duruyor. Ayrıca dijital veri ve teknolojideki işletmeler için kazançlı bir vergi indirimi de mevcut. Şehrin doğusunda yer alan Ramat Hachayal, modern bir yüksek teknoloji bölgesi. Ülkede mevcut 307 ar-ge merkezinin büyük çoğunluğu da Tel Aviv'de yer alıyor. Şehirdeki yüksek teknoloji şirketi sayısı ise 2 bin.

Tel Aviv

Dünyanın merkezine uzak kabul edilse de Avustralya'nın gelişmiş ekonomisi sayesinde teknolojik anlamda ileri seviyeye yaklaşan kentler özellikle paylaşım ekonomisinde iddialı. Kıtada teknolojik şehir denildiğinde akla gelen şehir ise Avustralya'nın başkenti Melbourne.

Afrika ise gelişen ekonomisi sayesinde sanayi ve ticaret konusunda büyük potansiyelini yavaş yavaş teknolojik alana da kaydırma uğraşısı içinde. Kıtanın teknolojik kentleri ise aynı zamanda kıtayı dünyaya açan şehirler olan Johannesburg, Nairobi ve Kigali.

AVUSTRALYA VE AFRİKA KITALARI

Melbourne

Nüfus : 4.850.000
Ülke : Avustralya
Kişi başı milli geliri : 66,800 $
Öne çıkan markalar : Nuix, Telsta

Avustralya'nın başkenti Melbourne aynı zamanda ülkenin teknoloji başkenti kabul ediliyor. Girişimcilerin de katkı sağladığı bilgi tabanlı işler son on yılda yüzde 25 artış gösterdi. Yazılım alanında ön plana çıkan şehirde NEC, SAP, Slack, GoPro ve IBM başta olmak üzere birçok uluslararası şirketin merkezi bulunuyor.

Melbourne, Avustralya'nın en iyi 20 teknoloji şirketinin yarısından fazlasına ev sahipliği de yapıyor. Bilgi ve iletişim teknolojisi endüstrisinde, IBM, Microsoft ve Intel gibi birçok uluslararası firma da dahil olmak üzere 8 bin'den fazla şirket faaliyet gösteriyor. Kentte bilgi teknolojisi yıllık 34 milyar Avustralya Doları gelir sağlıyor ve bu rakam Asya-Pasifik bölgesi için kentin ilk sırada yer almasını sağlıyor. Ayrıca sektörde Avustralya'nın bu alandaki iş gücünün yaklaşık yüzde 31'ine tekabül eden 91 bin kişi istihdam ediliyor.

Paylaşım ekonomisinde iddialı olan Melbourne'de Community Garden Network çiftçileri, gıda ve sürdürülebilir büyüme konusunda bir araya getirerek eğitiyor. Eatwithme ise insanların birbirini davet ederek yemek paylaşmasını sağlıyor. Oldukça tutulan bu iki uygulama dışında kentte Nintendo gibi önde gelen teknoloji firmalarının üretim ve yönetim üssü de bulunuyor.

Melbourne dijital gelişmeleri takip eden bir şehir. Kentte tren, otobüs, kafe, belediye kütüphaneleri, otel lobileri veya diğer halka açık sitelerde ücretsiz Wi-Fi bulmak çok kolay. Akıllı şehir uygulamaları açısından da kent, geçtiğimiz yıl ICF tarafından ekonomik ve sosyal dönüşüm açısından yapılan değerlendirmeye göre ilk 7 içerisinde gösterildi.

Nüfus : 4,434,827
Ülke : Güney Afrika Cumhuriyeti
Kişi başı milli geliri : 18,918 $
Öne çıkan markalar : JoziHub

Afrika'daki 20'ye yakın teknoloji merkezinin başkenti neresi diye sorulduğunda, kuşkusuz en kabul edilebilir yanıt Güney Afrika Cumhuriyeti'nin başkenti Johannesburg olacaktır. Şehir Afrika'nın en büyük ve gelişmiş telekomünikasyon endüstrilerinden birine sahip olmasının yanı sıra JoziHub gibi önde gelen teknoloji merkezine de ev sahipliği yapıyor. Afrika'nın dijital ağ geçidi olarak bilinen Güney Afrika'nın gelişen teknoloji sahnesinin merkezi olmayı başaran Johannesburg küresel teknoloji şirketlerinin de radarında. 2016'da IBM, Johannesburg'da yeni bir Bulut Veri Merkezi açtıklarını duyurdu.

Johannesburg internet kullanımı ve akıllı telefon penetrasyonunda da Afrika'nın önde gelen şehirlerinden birisi. 2015 yılı sonunda şehir, bin Wi-fi noktası ile yavaşça ücretsiz internet kentine dönüştü. Şehrin yedi bölgesindeki tüm kütüphanelerin ve kliniklerin yarısından fazlası zaten ücretsiz Wi-Fi'den yararlanabiliyor.

Johannesburg

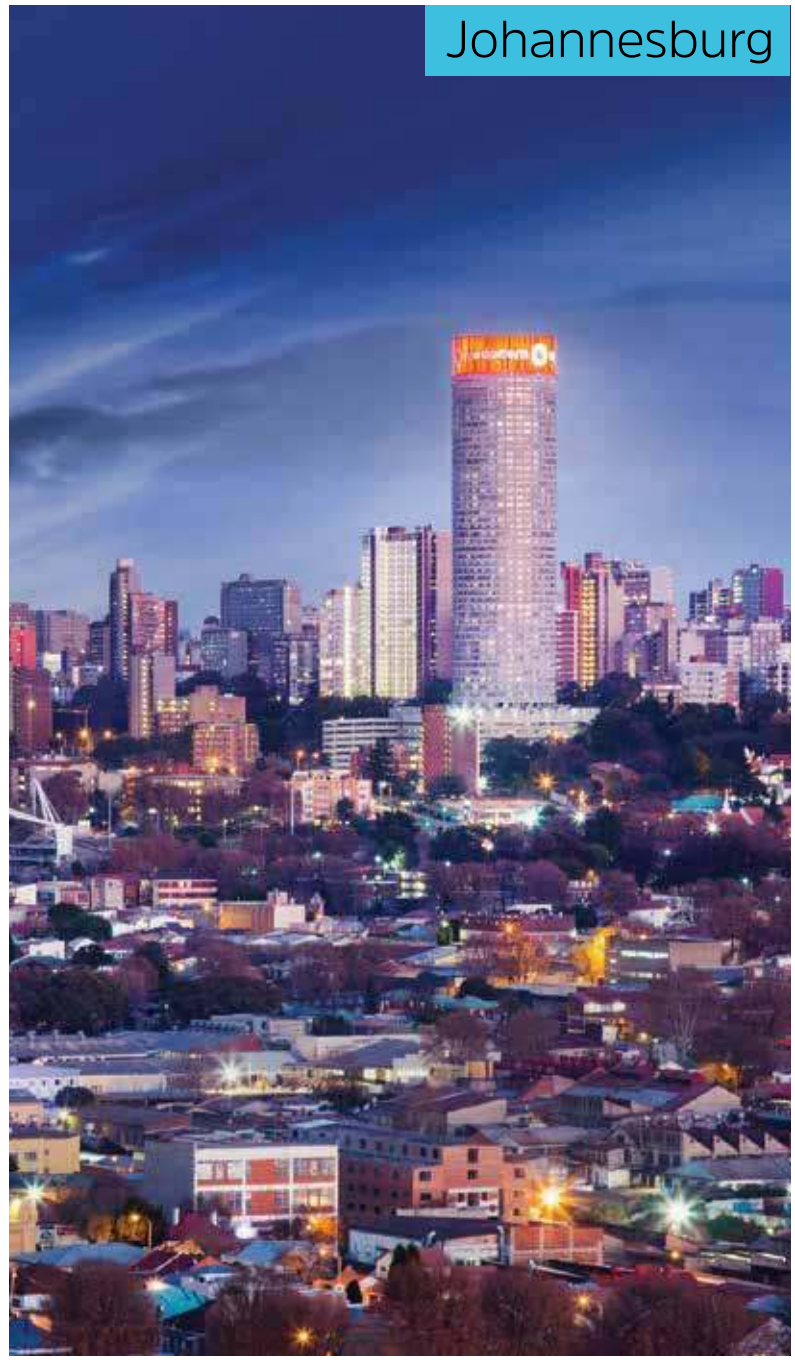

Nairobi

Nüfus : 3,138,369
Ülke : Kenya
Kişi başı milli geliri : 1,900 $
Öne çıkan markalar : M-Pesa

Kenya'nın başkenti Nairobi, teknolojiye yapılan yatırımlar sayesinde ülkenin son 10 yıldaki ekonomik başarısında lokomotif kent olmayı başardı. Para transferi ve finansal hizmetler için dönüştürücü bir mobil uygulama olan M-Pesa'nın başarısı, şehrin kıtanın teknoloji üslerinden biri olması konusunda çok önemli bir yerde olmasını sağlıyor. M-Pesa, Kenya'da sayısız küçük işletmenin kurulmasına da yardım etti. Ayrıca teknoloji alanındaki şehrin potansiyeli Google, IBM, Airtel, Cisco System gibi birçok küresel şirketin Afrika karargâhları için Nairobi'yi seçmesini sağladı.

2002'den 2010'a kadar Kenya'nın teknoloji ihracatının değeri 16 milyon dolardan 360 milyon dolara fırladı. 2014 yılında teknoloji sektörü Kenya'nın GSYİH'sının yaklaşık yüzde 8,4'ünü oluşturuyor. Kıtadaki birçok şehir mümkün olduğu kadar teknoloji meraklısı olmaya gayret etmekle birlikte, Wi-Fi kullanılabilirliği bu hedefe ulaşmak için belirleyici bir faktör haline gelmiştir. Nairobi'de ülkenin en büyük ağ sağlayıcısı Safari.com ve belediyenin ortaklaşa çalışması ile ücretsiz Wi-Fi taksilerin tadını çıkarmak mümkün.

Nüfus : 859,332
Ülke : Ruanda
Kişi başı milli geliri : 2,225 $
Öne çıkan markalar : K-Lab, Think, The Office ve Impact Hub Kigali

ARuanda 2000 yılında, ülkeyi tarımdan bilgi temelli bir ekonomiye dönüştürmeyi amaçlayan Vizyon 2020 girişimi başlattı. Agresif bir değişimi hedefleyen girişim; özellikle K-Lab, Think, The Office ve Impact Hub Kigali gibi birçok teknolojik şirkete ev sahipliği yapan başkent Kigali için çok daha belirleyici oldu. Kigali'de özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler için yazılım çözümleri sunan bu işletmelerin yanı sıra gençlere kodlama konusunda eğitim veren ve mobil uygulama üreten Hehe Ltd. de ön plana çıkıyor. Büyüyen orta sınıf nüfusunun taleplerine ayak uydurmak için 2013 yılında başlatılan Smart Kigali girişimi, başkentinin Doğu Afrika'da vatandaşları için ücretsiz Wi-Fi bölgeleri sağlayan ilk kent olmasını da sağladı.

Kigali

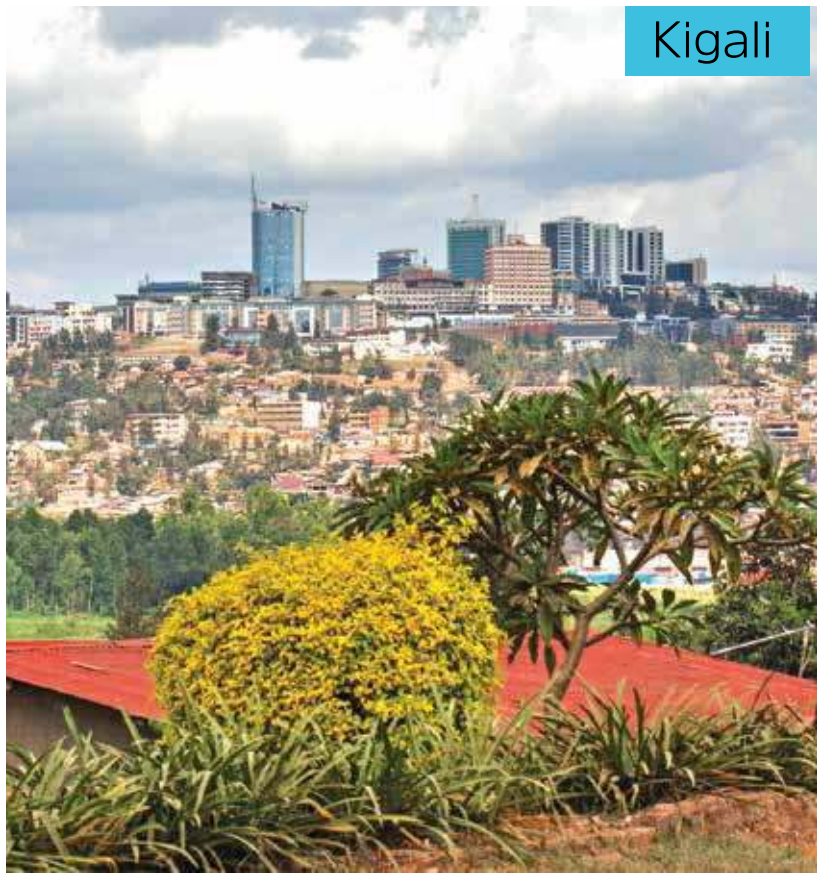

PttAVM.com

Türkiye'nin Millî e-Ticaret Platformu

www.epttavm.com /epttavm /epttavm /epttavm

Pierre Chiartano

Kongre ara seçimleri ve hegemonya sonrası dönemde Trump

ABD'de Kongre ara seçimleri hem Demokratların hem de Cumhuriyetçilerin zaferiyle sonuçlandı. Zira ABD Başkanı Donald Trump'ın liderlik ettiği Cumhuriyetçiler Senato'da ağırlığını korurken, Temsilciler Meclisi'ndeki çoğunluğu Demokratlara kaptırdı. Demokratlar Temsilciler Meclisi lideri Nancy Pelosi'yi aday göstererek Demokratların ülkedeki hâkim eğilimle bağlantısı zayıf siyasi bir bataklıkta çırpındığını gözler önüne serdi. Bir süre önce Trump, Pelosi'yi tekrar aynı koltukta görmeyi umduğunu belirterek, bunun kendisinin ikinci dönem yeniden seçilmesini sağlayacağını ifade etmişti. Bu da Trump'ın Kongre'yi "dostane" bir şekilde yönettiğini gösteriyor. Yeni senatörlerden bazılarının Trump destekçisi olduğu Kongre, bütçe ve yüksek rütbeli atamalara karar veriyor. Trump, Demokratların yükselişini ifade etmek için kullanılan "Mavi Dalga" sloganına atıfta bulunarak, söz konusu dalganın yalnızca bir söylenti olduğunu belirtti. "Senato'daki çoğunluğumuzu güçlendirip Temsilciler Meclisi'ndeki beklentileri önemli ölçüde azaltarak tarihe meydan okuduk," diyen Trump şöyle devam etti: "Şimdi hedef 2020 seçimleri [...] Seçim sonuçları 1962 Başkan Kennedy'den beri bir ABD başkanının ilk ara seçimde partisi adına elde ettiği en büyük Senato zaferidir. Üstelik bunu Demokratların zengin bağışçılarının ve özel çıkar gruplarının neden olduğu büyük bir bağış dezavantajına ve düşmanca medya yayınlarına rağmen başardık!"

ABD'yi dışarıdan takip eden birinin onlarca medya kaynağını taramadığı ya da Amerikalılarla kaliteli bir irtibat ağına sahip olmadığı takdirde ABD Başkanı ve medya arasındaki savaşı ve bu yönetimin hedeflerini ve başarılarını anlaması hayli zor. Ancak bazen düzen yanlısı medya kuruluşları, kasti olmasa da, bazı kırılmalar göstermektedir. Örneğin Washington Post, "Trump'ın bir dürüstlük abidesi olduğunu, göreve geldiğinden beri iyisiyle kötüsüyle verdiği sözlerin hepsini yerine getirdiğini" kabul ederken, gazetenin serbest kürsü sayfası başkanın "yalanlarına" değiniyor. Dürüstlük, genellikle siyasetçilerden uzak olduğunu düşündüğümüz bir vasıf. Dolayısıyla, Trump'ın başarı listesine göz atmak ve uluslararası senaryonun ana hatlarını belirlemek daha doğru olacaktır. Trump seçim kampanyasında Afro-Amerikan seçmenlere seslenerek, "Kaybedecek neyiniz var?" Bir de beni deneyin" demişti. İş piyasasının çok iyi rakamlara ulaşmasıyla, "siyahi" Amerikalıların işsizlik oranı da şimdiye kadarki en düşük seviyelerde seyrediyor. Seçim kampanyasında Trump, 2000 yılından bu yana düşüş eğiliminde olan ve on yıl içinde işgücünün yaklaşık yüzde 30'unu kaybeden imalat sektörünü yeniden canlandırma sözü vermişti. Şimdi, mavi yakalı işler tekrar yükselişte. Öyle ki, Kasım 2016 ve Kasım 2017 arasında imalat sektöründeki çalışan sayısı toplam 189.000 kişi artmıştır. Dahası, kurumlar vergisinin indirilmesi de yabancı yatırımları ABD'ye çekecektir. Bu 1981, 2001 ve 2003 yıllarındaki vergi indirimleri gibi olmasa da yine de işe yarayacaktır.

Bununla birlikte, kendinden önce gelen üç ABD başkanının da söz verdiği ancak yerine getiremediği İsrail'deki ABD Büyükelçiliğini Tel Aviv'den Kudüs'e taşıma projesini Trump gerçekleştirdi. Aynı şekilde DAEŞ'i temizleme sözü veren Trump göreve gelmesinden iki yıl sonra sözde İslam devleti hilafetini ortadan kaldırmak üzere. DAEŞ karşıtı Amerikalı General John R. Allen'ın Ağustos 2015 tarihli istifa mektubunun gösterdiği gibi, ABD'nin 2015'te bu hedefe ulaşmak için siyasi irade göstermesi uzak bir ihtimaldi. General Allen Obama yönetimindeki Beyaz Saray'ı mikro-yönetim olmakla suçlamıştı.

Trump, terörizm tehdidi oluşturduğunu düşündüğü ülkelere seyahat yasağı getireceğine dair söz vermişti. Birkaç yanlış girişimden sonra, yasağın nihai versiyonu Anayasa Mahkemesi tarafından onaylandı. Trump ayrıca halka karşı kimyasal silah kullanılması durumunda Suriye'yi cezalandırma sözünü Barack Obama'nın aksine iki kez harfiyen yerine getirdi. Dahası yaptığı vergi reformu, ekonomik krizden etkilenen şehirlerin ve beldelerin mücadelesine yardımcı olma konusunda bazı hükümler içermekte ve bir şekilde fakirleri gözetmektedir.

Bununla birlikte, savunma harcamalarında tarihi bir sıçrama kaydetme sözünü de tutan Trump, sağlık hizmetlerinde ileri evre hastaların test kürlerinden faydalanmalarına imkân tanımak için "Deneme Hakkı" mevzuatını imzalayarak ve Obamacare olarak da bilinen Hasta Koruma ve Ekonomik Bakım Yasası'nı yürürlükten kaldırarak fevkalade bir iş yaptı.

Trump, bazı tarihsel değişiklikleri dikkate alan çok hassas bir gündemi takip ediyor. İlk olarak, küreselleşmenin vurduğu ve Pas Kuşağı olarak bilinen ABD'nin nispeten eski ve ağır sanayilerini barındıran kuzey ve kuzeydoğu bölgelerindeki Amerikalıların güvenini yeniden kazanmayı ve sonrasında yeni bir çağ açmayı hedefliyor.

ABD artık hegemonya sonrası döneme giriyor. Soğuk Savaş'tan daha güçlü bir şekilde çıkan ABD öncü bir güç olarak stratejik politikasını kilit ülkelere çevirmek için ticaret açığını kullanmıştı. ABD ekonomisi öylesine güçlüydü ki zor durumda olan müttefiklerine yardım etmek, krizleri bertaraf etmek ya da düşman bir ülkeyi ve Washington'un politikalarını engelleyen iradesiz hükümetleri zayıflatmak için herhangi bir ülkeden ya da bölgeden yapılan ithalatı artırmaya güç yetirebiliyordu. Bu, öncü bir rol oynamanın ve yönetilemeyecek kadar büyük ve karmaşık bir küresel proje ortaya koymanın bedeliydi. 90'lı yılların sonunda üretim göçü yoluyla dünya çapında yeni pazarlar ve yeni bir orta sınıfın yaratılması sonucunda ABD'de maaşlarda durgunluk ve istihdam kaybı yaşandı. Şimdi ise bu yük taşınamayacak kadar ağır.

Trump'ın yeniden müzakere etme sözü verdiği Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA) bu projenin temel taşıydı. Fakat NAFTA, Çin, Japonya ve Almanya gibi güçlü ülkelerle yaşanan ticaret dengesizliği kadar sorunlu bir konu değil. ABD ana akım medyasının bir kısmının ve diğer uluslararası medyanın küreselci stratejileri desteklemek üzere şekillenmesi Trump ile ABD medyasının büyük bir kısmı ve yabancı uyduları arasındaki acımasız savaşın nedenini açıklıyor.

Hegemonya ve nüfuz empoze etmenin başka bir aracı olan finans yerel siyasi liderliği zayıflatmak ve hükümetleri istikrarsızlaştırmak için kullanılabilir. Zira bir devletin finans piyasası dinamiklerine karşı tek başına yapabileceği çok az şey vardır. Hâl böyle olunca, Berlin-Washington ilişkilerinin gerilemesi işten bile değil. Her ne kadar finans piyasası sınırlı, zayıf ve dağınık bir yapıda olsa da Almanya gibi güçlü bir sanayi temelli ekonomi daha fazla bağımsız olma ve siyasi liderliğini daha istikrarlı hale getirme şansına sahiptir. Jeopolitik "ruhu" Avro-Atlantik'ten ziyade Avrasyalı olan güçlü ve özgür Almanya Eski Kıta'daki merkezi coğrafi konumu ile Avrupa'ya liderlik etmek için doğdu.

Böylesine bir dinamiğin İslam dünyası için ilginç olabilecek tarafı, başarısız olmuş bu küreselci projenin ve bununla bağlantılı bazı saçma ideolojilerin dinlerin etkisini kademeli olarak zayıflatmasıdır. Peki neden? Belki de dindar kimliğinden ve güçlü değerlerinden mahrum bırakılmış kuzu gibi uysal ve geleneksel aileye alternatif olan yeni sosyal modellerle kolayca uyumlu hale getirilebilen bir tüketici kitlesi oluşturmak için. Şüphesiz burada yeni ihtiyaçlar ortaya çıkarmak ve yeni pazarlar açmak gibi ekonomik bir amaç söz konusu. Bu laiklik kisvesi altında bir tür ekonomik çıkar. Bu nedenle, pek çok Batılı sol parti ve hareket "faydalı aptallar" olarak küreselci projeye katılarak sıradan vatandaşı ve devlet egemenliğini neredeyse hiç dikkate almayan kirli finansa bulaşmış kapitalist bir projenin hizmetçileri oldular. Dinin ultra-radikal versiyonu yalnızca Afganistan'daki Sovyet karşıtı cihatta olduğu gibi stratejik bir savaş durumunda ya da Suudi Arabistan'ın Çin'in saldırgan ekonomik etkisini durdurmak için Endonezya'daki Vahabi vakıflarına ve İslam'ın çarpıtılmış versiyonlarına zemin hazırlayan yatırımlarında olduğu gibi durumlarda sosyo-politik bir araç haline gelir. Her iki durumda da, ultra-radikal dinciler ülkeleri yok etme amacına elverişli bir hale getirilir.

Trump, kötü küreselleşmenin zararlarını yok etme projesine devam etmek istiyor. Peki bu siyasetin küreselleşme ihtimali var mı? İtalyan hükümetinin büyük şirket çıkarlarına yönelen AB liderliğine karşı mücadelesi başarılı olursa bu mümkün olabilir. Bu arada, Arap halkları da yerel liderleri ile ilgili aynı hoşnutsuzluğu yaşıyor. Ancak egemenlikçilik ya da popülizme kıyasla henüz siyasi bir hamle olmadığı için bu hoşnutsuzluk hali radikal İslam'a dönüştürülebilir. Böylece, bu ihtiyaçların her türlü siyasi ve demokratik gelişime dönüşmesi ihtimali ortadan kalkacak, bu da İslam dünyasını uzaktan kontrol etmek isteyenlerin hoşuna giden bir sonuç olacaktır.

● *Gazeteci / İtalya*

Dr. Mamdouh G. Salameh

ABD'den OPEC karşıtı yasa tasarısı

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), 1960 yılında Bağdat'ta beş ülke (İran, Irak, Kuveyt, Suudi Arabistan ve Venezuela) tarafından kurulan ve merkezi 1965'ten beri Avusturya'nın Viyana kentinde bulunan 15 üyeli hükümetlerarası bir örgüttür. OPEC'in küresel petrol üretiminin yüzde 42,6'sını ve dünyadaki kanıtlanmış petrol rezervlerinin yüzde 71,8'ini oluşturduğu tahmin ediliyor. Bu, örgütün dünya petrol piyasası üzerinde ve daha önce dünyanın en büyük çok uluslu petrol şirketlerinden (Exxon, Mobil, Chevron, Gulf Oil, Texaco, BP & Shell) oluşan "Yedi Kız Kardeş" olarak bilinen kartel tarafından kontrol edilen fiyatlar üzerinde önemli bir etki oluşturmasını sağlıyor.

OPEC'in misyonu, "üye ülkelerin petrol politikalarını koordine etmek ve birleştirmek ve tüketicilere etkili, ekonomik ve düzenli bir petrol tedariki, petrol üreticilerine sabit bir gelir, ve petrol endüstrisine yatırım yapanlara adil bir getiri sunmak üzere petrol piyasalarının istikrarını sağlamaktır." Bunun yanı sıra uluslararası petrol piyasası hakkında önemli bir bilgi sağlayıcı olan OPEC'in Petrol Sepeti, 2000 yılından beri petrol fiyatları için önemli bir kıstas olmuştur.

OPEC'in etkisi, dünya petrol talebindeki tavan ve taban seviyelerle yakından ilişki. Öyle ki, 14 Eylül 2018'de kuruluşunun 58. yıldönümünü kutlayan örgütün yarım yüzyılı aşkın varlığı, ambargo, çatışma ve hatta savaşlarla şekillenmiş durumda.

Günümüzde OPEC daha önce hiç olmadığı kadar Suudi Arabistan'ın etkisi altında. OPEC içinde karar verme işinin çoğu zaman oldukça karmaşık olmasının nedeni de örgütün fiili lideri Suudi Arabistan'ın politikalarının fiyat ve arz açısından bazen diğer OPEC üyelerininkiyle büyük ölçüde farklılık göstermesidir.

OPEC'in 2014 yılı fiyat düşüşünden sonra çalkantılı birkaç yıl geçirmesinin nedeni örgütün fiili liderinin petrol fiyatlarını artırmak için üretimin kesilmesiyle ilgili geleneksel ve kabul görmüş politikasını hiçe sayarak tamamen siyasi nedenlerden ötürü küresel petrol piyasasına petrol yağdırmaya karar vermesidir. OPEC 27 Kasım 2014'de gerçekleşen 166. toplantısında Suudi Arabistan'ın güçlü baskısı altında üretimi kesmeme kararı aldı.

Sonuçta Suudi Arabistan, başarısızlıkla sonuçlanan stratejisinden vazgeçmek ve Rusya'yla birlikte OPEC / OPEC dışı üretim kesintisi anlaşması imzalamak zorunda kaldı. Söz konusu anlaşma uyarınca OPEC ve Rusya 1 Ocak 2017'den itibaren petrol fiyatlarını desteklemek için petrol üretimlerini günde 1,8 milyon varil azalttı.

Küresel petrol piyasaları üzerindeki kontrolünü daha da güçlendirmek çabasında olan ABD, petrol fiyatlarını sabitlediği iddiasıyla OPEC'e karşı dava açmasına imkân tanıyacak bir yasa tasarısını Kongre'de tartışıyor. "Petrol Üretmeyen ve İhraç Etmeyen Karteller Yasası" ya da kısaca NOPEC adı verilen tasarı ilk defa bu yıl Mayıs ayında ortaya atıldı.

Bununla birlikte, yeni bir şey olmayan NOPEC fikri 2000 yılına dayanmaktadır. Önceki ABD Başkanları George W. Bush ve Barack Obama tasarının yasa haline gelmesine karşı çıkmışlardı. Ancak bu kez, ABD Başkanı Donald Trump'ın söz konusu tasarıyı yasaya dönüştürmesi kuvvetle muhtemel. Nitekim, OPEC'i yıllardır eleştiren Trump'ın 2016 başkanlık seçimlerinde konuyla ilgili ağız dalaşı uluslararası gazetelerin baş sayfalarına yansımıştı.

Kongre'nin ticarete müdahale eden ve ABD'deki ekonomik rekabeti zayıflatan güç birleşmelerini önleme hakkı olsa da, diğer ülkelerin ticari uygulamaları üzerinde herhangi bir yargı yetkisi yoktur. OPEC üyelerinin petrol ticaretinde hangi ticari uygulamaları kabul edecekleri yalnızca kendi meseleleri olup kimseyi ilgilendirmemektedir. Şayet ABD OPEC'in ticari uygulamalarını beğenmiyorsa, OPEC üyelerinden petrol alımını durdurmalıdır.

Şu ana dek ABD neredeyse bütün ülkeler üzerinde yaptırımlar uygulayarak Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) kurallarını ihlal etmiş, BM tarafından tanınan İran nükleer anlaşmasından ve yine BM'nin desteklediği İklim Anlaşması'ndan gözünü kırpmadan çekilmiştir. Dahası, petrol fiyatlarını düşürerek jeopolitik ve ekonomik amaçlarına ulaşmayı hedefleyen ABD petro-dolar üzerinden, ABD petrol üretimindeki ve petrol ve rafine ürün stoklarındaki artış hakkında abartılı iddialarla petrol fiyatlarını manipüle ediyor.

Şayet NOPEC yasalaşırsa ve ABD NOPEC yasası kapsamında herhangi bir OPEC üyesine dava açmaya kalkışırsa, OPEC üyeleri toplu olarak ABD'deki bütün varlıklarını son kuruşuna kadar geri çekerek ve ülkedeki yatırımlarını durdurarak misilleme yapabilirler. Ayrıca Amerikan çıkarlarını kendi petrol endüstrilerinde millileştirebilir ve petro-doları saf dışı bırakarak yerine petro-yuanı benimseyebilirler.

OPEC'e duyulan siyasi öfke, petrol fiyatlarıyla birlikte yükselme eğilimindedir. Nitekim, petrol grubuna karşı ilk antitröst yasası çıkarma çabası, 1970'lerin sonunda bir çift ağır petrol şokunun ardından gelmişti.

Bütün bunlar, 2000'lerin başında neredeyse her yıl olduğu gibi akademik bir tartışma konusu olabilir. Aradaki tek fark OPEC'i antitröst yasasına tabi tutmaya yönelik mevzuatı revize etmek için önceki Kongre çabalarına destek veren Trump'ın şimdi başkan olması. ABD Başkanı son aylarda, petrol fiyatlarını yükselttiği iddiasıyla Twitter üzerinden OPEC'i ağır sözlerle eleştiriyor.

OPEC gerçekten bir kartel mi?

Kartel, amaçları fiyat sabitleme, arz sınırlama ve rekabeti önleme yoluyla ya da diğer kısıtlayıcı uygulamaları kullanarak müşterek kârlarını artırmak olan üreticiler ve tedarikçiler birliği olarak tanımlanır. Antitröst yasaları ise kartelleri caydırmayı ya da men etmeyi amaçlamaktadır. Dolayısıyla OPEC bir kartel değil. Sırf kârını maksimize etmek amacıyla fiyat sabitleme, tedarik kısıtlama ve rekabeti bastırma yoluyla küresel petrolün her yönüne hakim olan önceki "Yedi Kız Kardeş" karteline karşı bir denge unsuru olarak kurulan bir örgüt nasıl bir kartel olabilir? Üstelik OPEC'in kuruluşunun temel amacı, üreticilere kendi petrolleri üzerinde daha fazla kontrol sahibi olmalarını sağlamaktır.

OPEC, 1960 yılında Bağdat'ta kurulduğunda, örgüt tüzüğünde var olma nedeninin istikrarlı bir küresel petrol piyasası ve istikrarlı fiyatlar sağlayarak üyelerinin haklarını savunmak olduğu belirtildi. OPEC'in geçtiğimiz 58 yıl boyunca yaptığı tam olarak budur ve böyle yapmaya da devam edecektir.

Büyük kanıtlanmış rezervleri ve üretim kapasitesiyle OPEC, petrol fiyatlarının, üyelerinin sonlu varlıklarına makul bir getiri sağlayacak kadar adil olmasını sağlama ve böylece yeni petrol aramaları yapmalarına ve küresel petrol talebini karşılamak için üretim kapasitelerini genişletmelerine imkân tanıma hakkına sahiptir. Bunu yaparken, ABD'nin yararlandığı küresel ekonomiye de önemli ölçüde hizmet etmektedir. Dahası, tüm dünyaya ihraç edilen ABD kaya petrolü OPEC'in hiçbir zaman rekabeti engellemediğinin bir kanıtı.

Bir kartelin, ürünün fiyatını yükseltmek ve pazarı kendi üyeleri arasında paylaştırmak için üretimi durdurması beklenir. Ancak, OPEC hiçbir zaman beli bir fiyatı sabitlemeye çalışmamış ve böyle bir hedef koymamıştır. Belli bir fiyat talep etmek ve fiyat sabitlemek birbirinden tamamen farklı şeylerdir. Jeopolitik gelişmelere rağmen küresel petrol piyasasının temelleri petrol fiyatları üzerinde her zaman belirleyici olmuştur. OPEC'in bu temeller üzerinde hiçbir kontrolü olmadığı için fiyat hareketleri üzerinde de hiçbir kontrolü yoktur. Yalnızca piyasa koşullarından yararlanmakta ve piyasa kurallarını uygulamaktadır. Örneğin, OPEC, 1982'de üretim kotası sistemini kabul ettikten sonra bile 1980'lerde fiyatlarının düşmesini engelleyemedi. Ayrıca, petrol fiyatlarının varil başına 180 dolara yükseldiği 2008'de de fiyatları düşüremediği gibi 2014 petrol fiyatlarındaki sert düşüşü de durduramadı. Bu, OPEC'in üretimi kısıtlayarak petrol fiyatlarını artırıp artıramadığı veya bazı üyeleri arasındaki siyasi sorunların ve çatışmaların neden olduğu yüksek fiyatlardan yararlanıp yararlanamadığı sorusunu gündeme getiriyor.

Petrol arzının sınırlandırılmasına gelince, yalnızca küresel petrol kaynaklarının kontrolünü elinde bulunduran "Yedi Kız Kardeş" gibi gerçek bir kartel bunu yapabilir. Oysa OPEC hiçbir zaman böyle bir durumda olmadı. OPEC küresel petrol piyasasının yalnızca yüzde 42,6'sını oluştururken, dünyadaki diğer petrol üreticisi ülkeler yüzde 57,4'ünü oluşturuyor.

Dahası, OPEC hiçbir zaman müşterilerine veya küresel ekonomiye bilerek zarar verme niyetinde olmadı. Küresel ekonomi ya da müşterileri üzerindeki herhangi bir olumsuz etki, OPEC üyelerinin ekonomilerini jeopolitik bir araç olarak zayıflatmak ya da OPEC üyelerinin zararı pahasına kendi ekonomilerinin düşük petrol fiyatlarından yararlanmalarını sağlamayı amaçlayan uluslararası politikalardan kaynaklanan bir tali hasardı. Üstelik OPEC tarihi boyunca DTÖ'nün rekabet kuralları ile ilgili herhangi bir anlaşmazlığa hiç karışmadı.

Hal böyleyken OPEC, NOPEC Yasası konusunda çok endişelenmemelidir. Zira ABD'ye karşı misilleme yapacak kadar güçlü. ABD'nin OPEC'e veya üyelerinden herhangi birine karşı bir dava açması durumunda, örgüt ABD'ye yaptığı petrol ihracatını tamamen durdurabilir ve hatta fiyatları yükseltmek için petrol üretimini kesebilir. Bu en çok da dünyanın en büyük petrol tüketicisi olan ABD ekonomisine zarar verecektir. OPEC ve Suudi Arabistan'ın ABD'ye karşı alabileceği bir diğer önlem de petrol işlemlerinde petro-doları bırakıp petro-yuana geçmektir. Bu ABD'ye karşı yapılabilecek en büyük misilleme olacaktır.

SUUDİ ARABİSTAN OPEC'DEN AYRILACAK MI?

Riyad merkezli Kral Abdullah Petrol Araştırma Merkezi tarafından yapılan bir araştırma, Suudi Arabistan'ın, petrolün küresel talebin bir gün zirve yapacağı ve Suudi Arabistan'ın o güne hazırlanmak zorunda kalacağı gerçeğini göz önünde bulundurarak, OPEC üyeliğinin geleceği üzerinde düşündüğünü söylüyor.

Ancak küresel petrol talebi hiçbir zaman zirve yapmayacaktır. Elektrikli araçların ortaya çıkması ve kullanımının yaygınlaşması petrol talebindeki artışını yavaşlatabilir. Dolayısıyla petrol talebinin zirve yapması beklenmemektedir. Ancak 21. yüzyılda ve muhtemelen sonraki yüzyıllarda bir petrol sonrası dönem de olmayacaktır. Dolayısıyla, Suudi Arabistan petrol talebindeki zirveye hazırlanmak için OPEC'den ayrılmak zorunda değil.

Her zaman OPEC üyeliğinden çekilme seçeneğine sahip olan Suudi Arabistan bundan ne avantaj elde edecek? OPEC'in fiili lideri olmanın Suudi Arabistan'a kazandırdığı önemli siyasi ve ekonomik etkiler var. Şayet OPEC'den çekilmeye karar verecek olursa, tıpkı İngiltere'nin AB'den ayrılma kararıyla küresel ekonomi üzerindeki gücünü kaybetmesi gibi Suudi Arabistan da küresel petrol piyasasındaki etkisini büyük oranda kaybedecektir.

Şayet Suudi Arabistan'ın OPEC'den ayrılma amacı petrol politikalarında sınırsız hareket özgürlüğü elde etmek ve üretimini serbestçe artırmaksa, bu gerçekleşmeyecektir. Zira 2005 yılında günde 9,6 milyon varille zirve yapmasından beri Suudi Arabistan'ın petrol üretimi düşüş eğilimi göstermektedir. Trump'ın yoğun baskısı üzerine Suudi Arabistan'ın bu yıl Ekim ayında piyasaya sürdüğü günde 400.000 varil petrol bile yeni üretimden ziyade, karadaki veya denizdeki tankerlerde depolanmış petroldü. Dolayısıyla, OPEC adına söz sahibi olan Suudi Arabistan'ın fazla kapasitesi olmamakla birlikte, kanıtlanmış petrol rezervlerinin ve üretim kapasitesinin gerçek hacmi hakkında küresel petrol piyasası tarafından sürekli olarak denetlenmekten çok uzaktır.

Suudi Arabistan'ın Rusya'yla ortaklığı OPEC'e bir alternatif değil. Bu, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in ülkesinin küresel petrol piyasasındaki etkisini artırmak için başvurduğu taktik bir ortaklıktır. Bütçesini dengelemek için varil başına 100 dolardan fazla bir petrol fiyatına ihtiyaç duyan Suudi Arabistan'ın aksine, Rusya varil başına 40 dolar veya altında bir petrol fiyatı ile yaşayabilecek bir enerji süper gücüdür. Dahası, Suudi Arabistan ve Rusya ideolojik ve siyasi olarak birbirine taban tabana zıt durumdalar. Rusya, Çin'in desteğiyle ABD'nin şu anki tek kutuplu rolünü zayıflatmaya çalışırken, Suudi Arabistan ABD'nin gözündeki konumunu korumak için her şeyi yapacaktır. Kısacası, böyle bir ortaklık uzun ömürlü olmayacaktır.

● *Dünya Bankası Danışmanı/Petrol Ekonomisti*

AVRUPA ORDUSU

ATLANTİK'TE KOPUŞUN BAŞLANGICI MI?

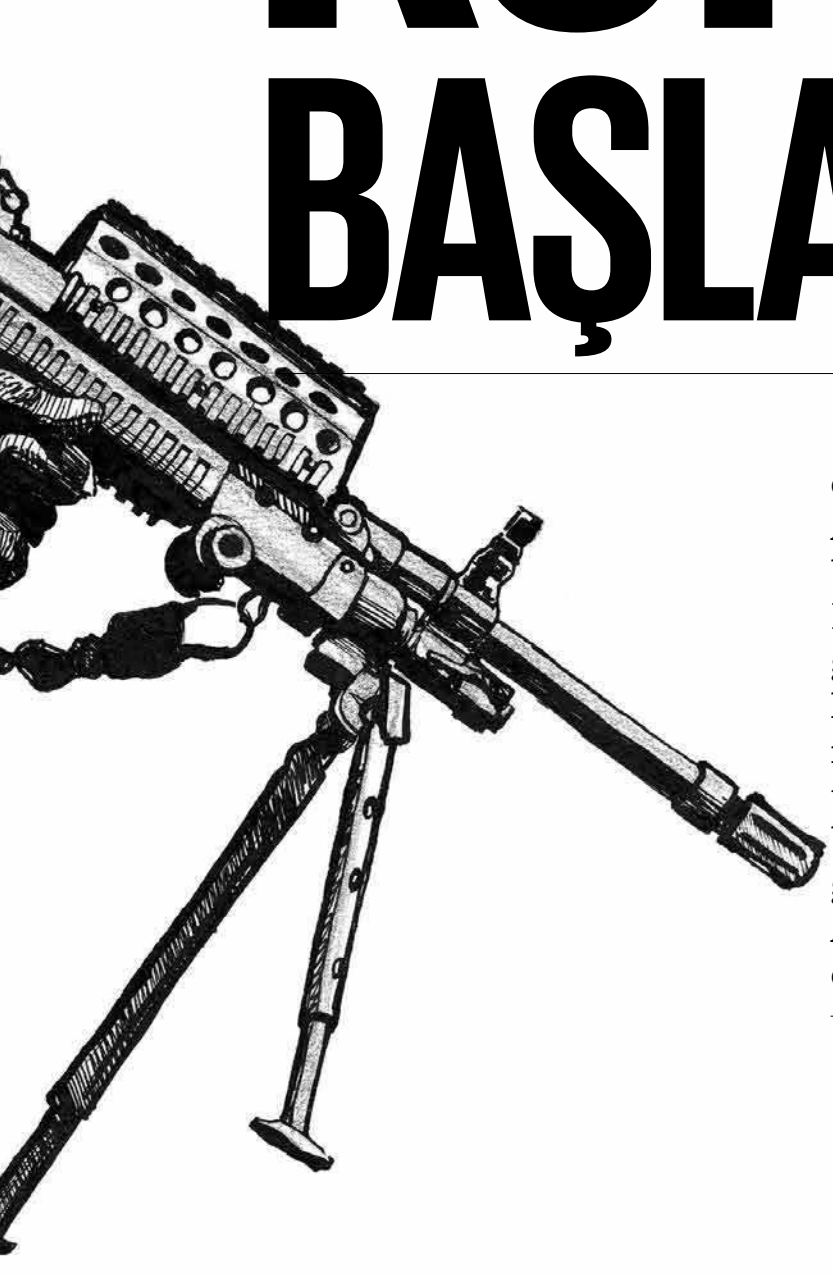

Trump'ın başa geçmesiyle daha görünür hale gelen ABD-Avrupa çatlağı, büyük bir kırılmaya doğru gidiyor. Fransa lideri Macron'un dile getirdiği 'Avrupa Ordusu' kurma fikri, bu kırılmanın işaret fişeği gibi. ABD tarafından sadece NATO bütçesiyle ilgili bir sorun gibi gösterilen çatlak, aslında Avrupa açısından çok daha derin köklere sahip.

Soner Okuşluk

ABD Başkanı Trump'ın Avrupa ülkelerinden NATO için daha fazla bütçe ayrılmasını istemesiyle başlayan tartışmalar tekrar alevlendi. Konuyu tekrar gündeme getiren, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un Kasım ayı başında Paris'te düzenlenen I. Dünya Savaşı'nın 100. yılı anma törenleri sırasında dile getirdiği Gerçek Avrupa Ordusu fikri oldu. ABD Başkanı Trump, Macron'un ABD'yi de Avrupa güvenliği için potansiyel bir tehdit olarak konumlandırmasını "rencide edici" bulduğunu bir dizi tweet ile sert bir şekilde ifade etti. İkilinin Elysee Sarayı'ndaki buluşmasına da yansıyan bu soğukluk, son yıllarda ABD-AB ilişkilerinde kanıksanan bir durumun yansıması.

Aslında Trump'ın çok ses getiren "İkinci Dünya Savaşında ABD ordusu yardıma gelmeden önce Paris'te Almanca öğrenmeye başlamışlardı" ifadesinde kullanılan üslup, ABD-Fransa ilişkileri açısından bir ilk değil. Fransa'nın 1966 yıllında NATO'nun askeri kanadından çekilme kararı ve Fransa'daki NATO güçlerine ülkeyi terk etmeleri yönündeki uyarısı, dönemin ABD Dışişleri Bakanı Dean Rusk'ın "Fransa'daki mezarlıklarda yatan ABD askerlerinin de bu boşaltma emrinin kapsamında olup olmadıkları" sorusuna yol açmıştı.

Her ne kadar ifadelerin naiflik düzeyi zaman içinde değişebiliyor olsa da Avrupa'nın ABD'ye bağımlı olmayan bir güvenlik modeli arayışına Fransa'nın verdiği katkı aynı motivasyonla sürmekte.

DEMOGRAFİK SAAT AVRUPA'NIN ALEYHİNE İŞLİYOR

Avrupalı müttefikler, Trump'ın seçilmesinden bu yana ABD ile ilişkilerinde ittifak tarihinde görülmemiş derecede bir güvensizlik yaşıyor. Trump ise her fırsatta Avrupa'nın savunma harcamalarında "maliyetin adaletsiz bir biçimde ABD üzerine yüklenmesinin" sürdürülemez bir durum olduğunu ve bu durumu değiştirecek adımların atılacağı sinyalini veriyor.

Bir Avrupa ordusunun gerekliliğini savunan görüşler aslında İkinci Dünya Savaşı sonrasına kadar uzanıyor. Dönemin Avrupa'sındaki bölünmüş politik yapılar, Soğuk Savaş ve kıtanın ABD'ye olan ekonomik bağımlılığı bu idealin gerçekleşmesi için gerekli zeminin oluşmasına

Soğuk Savaş sonrasında NATO'nun temel caydırıcılık kurgusu, müttefiklere yönelik tehditler, küresel güvenliğin sağlanması, ülkeler arası çatışmalar ve bölgesel karmaşalara yönelik caydırıcılık olarak belirlenmişti

imkân tanımamıştı.

Bu görüş yakın dönemde ilk kez Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker tarafından 2014 yılı ilkbaharında Rusya'nın Kırım'ı ilhakından sonra güçlü bir sesle dile getirildi. Juncker'in de dâhil olduğu önemli bir Avrokrat grubu, 2050 yılına kadar bir Avrupa Ordusu tesis edilirken, her üye ülke ordusunun zayıf noktalarının güçlendirmesi ve bölgesel prototip askeri birlikler kurulmasını modelinin üzerinde çalışıyor.

Trump'ın iş başına gelmesinden itibaren Avrupa'nın güvenliği için yeni yollar inşa etme eğilimi, taraflar arasında artık gizlenmeyen karşılıklı güvensizlik ile yakından ilişkili. Ancak bunun da ötesinde, 2050'li yıllara gelindiğinde Avrupa'nın dünya üzerinde önemli bir üretim üssü olma avantajını yitireceğine yönelik raporlar ve demografik saatin kıtanın aleyhinde işlemesi de bu kararı bir anlamda zaruri hale getiriyor. Avrupalılar, kaynakları halen yeterli seviyedeyken ve "demografik kış" gelmeden önce gerçek anlamda caydırıcı bir askeri güvenlik sistemi oluşturmanın vazgeçilmez bir gereksinim olduğunun farkında.

AVRUPA'NIN GÜVENLİK ÖNCELİKLERİ DEĞİŞİYOR MU?

Soğuk Savaş sonrasında NATO'nun temel caydırıcılık kurgusu, müttefiklere yönelik tehditler, küresel güvenliğin sağlanması, ülkeler arası çatışmalar ve bölgesel karmaşalara yönelik caydırıcılık olarak belirlenmişti. Sovyet tehdidinin ortadan kalkmasından sonraki ilk yıllarda ittifakın fiili birlikteliği, mevcut olmayan ancak potansiyel risklere dayalı hale gelmiştir. Soğuk Savaşın en yoğun yaşandığı yıllarda ABD'nin Avrupa'da konuşlandırdığı nükleer silah sayısı 8.000 adede kadar çıkmışken, Soğuk Savaş sonrası ve devam eden süreçte karşılıklı anlaşmalar neticesinde bu rakam günümüzde yaklaşık 200 adede düşürülmüştür. Günümüzde kıtada bulunan nükleer silahların yüzde 90'ı halen ABD ve Rusya'ya ait.

11 Eylül saldırıları NATO'nun ilgi odağını hızla, "küresel terör" ve "teröre kaynak sağlayan ülkeler"e yöneltti. Bu kapsamda başta Irak ve Afganistan olmak üzere Güney Asya ve Afrika'nın birçok bölgesinde askeri operasyonlar yapıldı. Bu operasyonlara yol açan politik gerekçelerin ABD dış politikası ile NATO öncelikleri arasındaki çizgiyi giderek bulanıklaştırması ve operasyonların ortaya çıkardığı yıkıcı sosyoekonomik tablo, birçok Avrupa ülkesi ile NATO arasında yabancılaşmanın temel sebepleri arasındadır.

2014 yılı Mart ayında Rusya'nın Kırım'ı kanunsuz ilhakına kadar, Avrupa'nın savunma ve güvenlik kurgusunda ön plana çıkan başlıklar, kontrolsüz göç dalgaları, küresel terör ve siber güvenlik gibi

konvansiyonel tehditlerle sınırlıdır. Bu tehditler nitelikli istihbarat ağı, bölgesel güvenlik düzenlemeleri, siber teknoloji ve uluslararası işbirliği gibi araçlar yoluyla kontrol altında tutulabilecek ortak özellikler taşıyor.

Rusya'nın Kırım'ı ilhakı her ne kadar Avrupa'nın risk ve tehdit algısının yeniden tanımlanmasına yol açmış olsa da, bazı somut gerekçeler bu tehdidin kısa vadede kıtanın tamamına nüfuz edecek bir boyuta ulaşmayacağını göstermekteydi. Özelikle Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin liderliğindeki ilk iki dönemde Avrupa ile Rusya ilişkilerinde yaşanan olumlu gelişmeler ve izlenen tutarlı politikalar, bu krizin bölgesel düzeyde kalacağı yönünde güçlü bir algı oluşturmaktaydı. Putin'in bu dönemlerde sıklıkla vurguladığı, Rusya'nın Avrupalı olduğu ve ulusal güvelik anlayışının "egemenlik alanına yönelecek tehditlere karşı savunma" yönünde olacağı mesajı da bu algının oluşmasında oldukça pay sahibi olmuştu.

DÖNÜM NOKTASI KIRIM'IN YASADIŞI İLHAKI

Rusya 2000'li yılların başından itibaren AB ve NATO'nun doğuya genişleme yaklaşımına karşı, hegemonya alanı olarak gördüğü Avro-Asya bölgesinde daha proaktif bir politika izlemeye başladı. Bu alan dâhilinde yer alan Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan ve Moldova gibi ülkelerde iç politika ve seçimlerin manipüle edilerek Rusya yanlısı hükümetlerin göreve getirildiği, enerji arzının politik bir baskı aracı olarak kullanıldığı ve Rusya

Irak harekâtları ve Afganistan operasyonlarında olduğu gibi Suriye'de de NATO'nun savunma ve güvenliğe ilişkin karar mekanizmalarında Anglo Sakson ittifakını temsil eden ABD ve İngiltere'nin gölgesinde kalmış olması, Fransa'nın geleneksel ve ulusalcı yayılma ideallerinin son yıllarda zarar görmesine yol açtı

ordusunun önemli ölçüde operasyonel etkinliğe sahip olduğu görülmektedir.

Bu çerçevede, Kırım'ın ilhakını tetikleyen sürecin Ukrayna'nın NATO ve AB ile yakınlaşma süreciyle eş zamanlı oluşu ve iki ülke arasındaki derin tarihi ve etnik bağlar dikkate alındığında, Rusya'nın sınırlarında yeni bir NATO ülkesi istememesi politik tutarlılık ve ulusal güvenlik kurgusu açısından çok da beklenmedik bir durum değil. Farklı görüşlere açık olmakla birlikte, güncel gelişmeler Rusya'nın Avrupa için doğrudan bir güvenlik tehdidi oluşturduğunu henüz doğrulamıyor.

Halihazırda üzerinde çalışılmakta olan Avrupa ordusu konsepti yerleşik caydırıcılık unsurları, diplomatik arka plan ve jeopolitik dengeler gibi sebeplerle Rusya'nın gerçek anlamda bir tehdide dönüşmeyeceği yaklaşımı üzerine inşa edilmekte.

BATI AVRUPA RAHAT, DOĞU AVRUPA PANİKTE

Rusya, Avrupa'nın batısında bir risk olarak algılanmazken, Rusya ile sınır komşusu olan Baltık ülkeleri ve Doğu Avrupa ülkeleri açısından Kırım'ın kanunsuz ilhakı tam anlamıyla bir ulusal güvenlik travmasına yol açtı. 2017 Temmuz'unda bölgeye yaptığı ziyarette Polonyalı yetkililer Trump'tan Rusya'ya karşı caydırıcı unsur niteliğinde bir ABD zırhlı taburunun sınır bölgesinde kalıcı olarak konuşlandırılması talebinde bulundular. Polonya bu talebin yaratacağı masraflar için 2 milyar doları şimdiden gözden çıkarmış durumda. Geçtiğimiz aylarda Litvanya da bu kalkan içinde yer almaya hazır olduğunu Savunma Bakanı Raimundas Karoblis aracılığıyla ifade etti.

FRANSA AVRUPA'NIN LİDERLİĞİNE OYNUYOR

Fransa'da halen önemli bir politik geleneği temsil eden Gaullizm her ne kadar günümüzde ulusalcı ve aşırı sağcı Marine Le Pen ta rafından sahiplenmiş olsa da ülkedeki her kesimin benimsediği ve Fransa dış politika geleneğinde ağırlığı olan bir yaklaşımdır. Bu geleneğin dış politikadaki yansımaları, Fransa'nın De Gaulle döneminde uyguladığı reel politik odaklı bağımsızlık kurgusundan esinlenmektedir. Batılı müttefikleriyle ilişkilerinde ulusal çıkarları ve reel politiği ön plana alması, 1964'te Mao Zedong önderliğindeki Çin Halk Cumhuriyeti ile ilk resmi ilişki geliştiren batılı lider olması ve yine ABD'nin itirazlarına rağmen 1950'lerin sonunda Fransa'yı nükleer güç haline getirmiş olması bu duruşun belirgin sonuçları olarak karşımıza çıkmakta.

Kıta Avrupası'nın askeri açıdan en önemli aktörü konumunda bulunan ve "Gerçek Avrupa Ordusu" kavramının sözcülüğünü üstlenen Fransa'nın ittifak içindeki mevcut duruşuna askeri ve güvenlik idealleri açısından ayrı bir parantez açmak yerinde olacaktır. Irak harekâtları ve Afganistan operasyonlarında olduğu gibi Suriye'de de NATO'nun savunma ve güvenliğe ilişkin karar mekanizmalarında Anglo Sakson ittifakını temsil eden ABD ve İngiltere'nin gölgesinde kalmış olması, Fransa'nın geleneksel ve ulusalcı yayılma ideallerinin son yıllarda zarar görmesine yol açtı. Bu durum iç politik tartışmalarda da Fransa'nın Ortadoğu ve Afrika'da sömürgecilik geçmişine dayalı jeopolitik ağırlığını giderek yitirmekte olduğuna dair bir kamuoyu oluşturmuş durumda.

İşte Macron'un bir Avrupa ordusu kurulmasına öncülük etmek istemesindeki temel motivasyon De Gaulle'ün başaramadığı şekilde Avrupa'nın ABD ve İngiltere'den bağımsız, Fransa'nın liderliğinde bir güvenlik yapısına kavuşması.

ABD İÇİN GERÇEK MASRAF KAPISI HİNT-PASİFİK

Trump'ın, NATO'nun mali yükünün büyük oranda ABD tarafından üstlendiğine ve bu yükün her ülkenin GSYH'si oranında eşit şekilde paylaşılması gerektiği yönündeki söylemi çok yeni değil. Galler-2014 NATO zirvesinde bu oranın her ülke için yüzde 2 olarak belirlenmesi ve 2022 yılına kadar ittifakın her üyesinin bu koşulu gerçekleştirmesi karara bağlanmıştı. Trump'ın mali yükün adaletsiz dağılımıyla ilgili söylemi aslında kâğıt üzerinde belirli bir gerçeklik temeline dayanıyor. 2017 yılında ABD'nin milli savunma giderleri 602 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu tutar NATO'ya üye ülkelerin toplam savunma harcamalarının yaklaşık yüzde 70'ine eşit düzeyde. NATO'da ikinci büyük harcama bütçesine sahip müttefik olan İngiltere'nin bu bağlamdaki payı ise sadece yüzde 5,9 seviyesinde.

Ancak ABD savunma bütçesinden Avrupa'nın güvenliği için yapılan harcamalara bakıldığında tablo önemli ölçüde değişiyor. ABD, 2017 yılında Avrupa'nın güvenliği için toplam 30,7 milyar dolar harcamışken, 2018 yılında tahmin edilen rakam 36 milyar dolar. Bu rakamlar ABD savunma bütçesinin yaklaşık yüzde 5'ine eşit seviyede. NATO'nun Avrupalı müttefiklerinin 2017 yılında yaptığı toplam savunma harcamaları ise yaklaşık 239,1 milyar dolar. Öte yandan ABD'nin savunma harcamalarının teorik dağılımında Hint-Pasifik bölgesi yüzde 50, Orta Doğu, Afrika ve Atlantik bölgesi ile ABD'de konuşlu stratejik füze savunma kapasitesi yüzde 25 pay alırken, Avro-Asya toplamda yüzde 25'lik bir ağırlığa sahip.

Avrupalı müttefiklerin bu noktada Trump'a karşı kullandıkları temel argüman, kıtanın toplam savunma sanayi harcamalarının birincil askeri tehdit olarak kabul edilen Rusya'nın harcadığından daha fazla olduğu ve sağlanan caydırıcılığın aynı zamanda ABD'nin ulusal güvenliğine de katkı sağladığı yönünde. Geçtiğimiz Temmuz ayında AB Konseyi Başkanı Donald Tusk, Trump'ı hedef olan açıklamasında AB ülkelerinin savunma bütçesinin Rusya'dan fazla, Çin'e ise eşit düzeyde olduğu ve "ABD'nin AB'den daha iyi bir müttefiki olmadığını" dile getirmiştir. Bu yaklaşım aynı zamanda, ABD'nin Avrupa'da yaptığı direkt savunma harcamalarının, kendi güvenliğini sağlama gereksiniminin bir parçası olduğu görüşünü de dolaylı şekilde yansıtmakta.

Bu alandaki maliyet dağılımını inceleyen ekonomik modelleme çalışmalarında vurgulanan diğer önemli bir nokta ise savunma sanayinin ekonomiler üzerinde oluşturduğu çarpan etkisiyle ilgili. Savunma sanayiinde yapılan harcamalar gerçekte ABD ekonomisi açısından belirtilen seviyelerden daha düşük bir maliyet oluşturduğu gibi, ekonomik verilerin iyileşmesine de yol açıyor.

AVRUPA ORDUSU'NUN ÖNCELİKLİ HEDEFİ RUSYA DEĞİL

Avrupa Ordusu, onlarca yıldır süregelen ve gerçekleşme yönünde emin adımlarla ilerlenen Birleşik Avrupa idealinin mihenk taşları arasında belki de en önemlisi. Dünyanın herhangi bir bölgesini hedef alabilecek küresel güvenlik tehditlerinin asimetrik yöntemlerle ve beklenmedik zamanlarda ortaya çıkma eğilimi, günümüzde küresel kapsamda ve topyekûn bir caydırıcılık anlayışını zorunlu kılıyor.

Egemen ve gelişmiş devletler 2. Dünya Savaşı'ndan başlayarak birbirleriyle artık sınır hâkimiyeti ya da toprak edinme amacıyla savaşlar yürütmüyorlar. Bu durum Avrupa-Rusya ilişkilerinde de öngörülebilir bir dönemde mümkün görünmemekte. Avrokratlar, ekonomik büyüklüğü İspanya ve Portekiz'in toplam ekonomik büyüklüğüne eşit olan Rusya'nın yakın gelecekte Avrupa'ya yönelik bir tehdit oluşturmayacağı görüşünde hemfikir. Avrupa'daki bütün ülkelerin ayrı ayrı orduya sahip olması, teknik açıdan birçok zorluğu yanında getirdiği gibi tam bir bürokrasi karmaşasına yol açıyor. Tek bir Avrupa ordusunun aynı bütçeyle, çok daha etkin ve verimli bir silahlı güce dönüşmesi sürpriz olmayacak.

Avrupa Ordusu'nun ne derece etkin olacağı veya NATO'ya gerçek anlamda bir alternatif olup olamayacağına ilişkin yapılacak değerlendirmeler, bu oluşumun askeri güvenliğin ötesinde, kıtanın geleceği açısından ifade ettiği önemi dikkate almak durumunda. Bu sebeple, geleceğe yönelik demografik ve ekonomik kaygılara ilave olarak Avrupalı ulusların bir daha hiç birbiriyle savaşmadan bir arada yaşama ülküsü ile kurulmak istenen bu ordunun verimliliğini sadece dış tehditlere karşı değil aynı zamanda gelecekte ortaya çıkabilecek iç tehditlere karşı konumu çerçevesinde de değerlendirmek gerekir. ■

BÖLGESEL SAVUNMA FONLAMA SEVİYELERİ

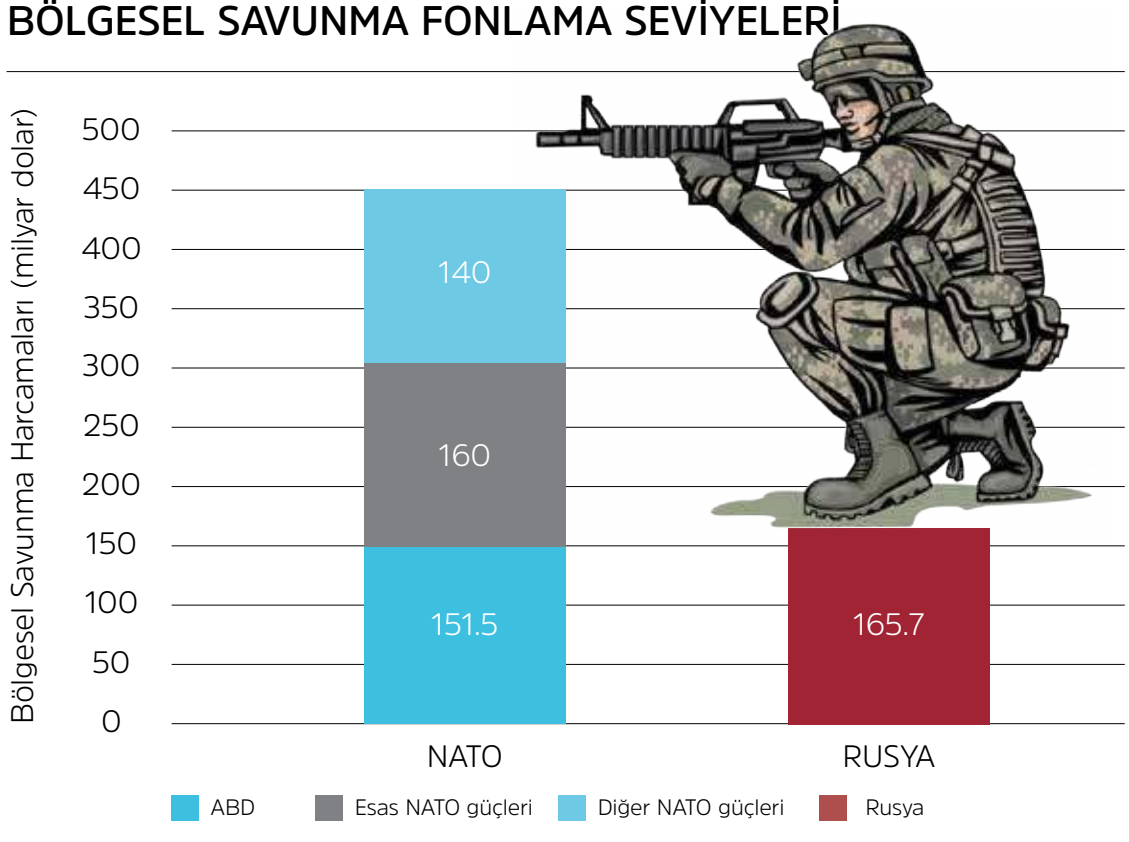

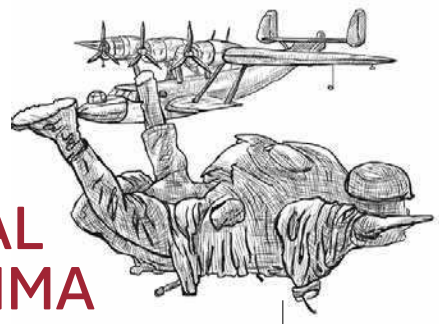

GLOBAL SAVUNMA HARCAMALARI ARTIYOR

Dünya savunma harcamaları 1 trilyon 730 milyar dolar seviyesine ulaştı. Askeri harcama sıralamasının başında ise yine açık farkla ABD geliyor. ABD'nin 2017 yılı savunma bütçesi 610 milyar dolarla dünya genelinde savunmaya yapılan yatırımların üçte birini oluşturdu. ABD'nin savunma bütçesi, ikinci sıradaki Çin'in yaptığı askeri harcamaların 2,2 katını buluyor. ABD'nin 2018 yılında da yaklaşık 700 milyar dolarını savunmaya harcayacağı tahmin ediliyor. Listede Türkiye 15. sırada yer alırken, ABD'yi sırasıyla takip eden ilk 10 ülke ise şöyle: Çin, Suudi Arabistan, Rusya, Hindistan, Fransa, İngiltere, Japonya, Almanya, Güney Kore.

%

23

TEÇHİZAT

%

35

CARİ HARCAMALAR

30 milyar dolar

SUUDİ ARABİSTAN'IN SAVUNMA HARCAMAS

TÜRKİYE'NİN SEKTÖRDEKİ TOPLAM İHRACATI

2 milyar dolar

18.2

milyar dolar

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA HARCAMASI

15

TÜRKİYE'NİN SIRALAMADAKİ YERİ

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA VE HAVACILIK CİROSU

6 milyar dolar

%

1.73

milyar dolar

GLOBAL SAVUNMA HARCAMALARI

%

40

PERSONEL HARCAMASI

milyar dolar

700

ABD'NİN SAVUNMA HARCAMASI

milyar dolar

228

ÇİN'İN SAVUNMA HARCAMASI

İKİNCİ DEMİR LEYDİ DÖNEMİNİN SONU

MERKEL'DEN SONRA ALMANYA VE AVRUPA

Demir Leydi unvanı, İngiltere'de 1979-1990 yılları arasında görev yapan Başbakan Margaret Thatcher ile özdeşleşse de, 2005 yılından bu yana Almanya şansölyesi olan Angela Merkel için de sıklıkla kullanılan ve çok yerinde bir lakap. Ülkesinin ilk ve tek kadın başbakanı olan Merkel, Doğu Alman kökenli olması nedeniyle başlangıçta biraz yadırgansa da, geçen zaman içerisinde dünyanın en güçlü liderlerinden biri haline geldi. Erken seçim olmazsa 2021 yılına kadar iktidarın zirvesinde yer almayı sürdürecek deneyimli siyasetçinin yeniden aday olmayacağı açıklaması ise, AB'nin lider ülkesi Almanya'da ve genel olarak Avrupa'da yeni bir dönemin başlayacağına işaret ediyor.

Kadriye N. Tunçsiper

Hiç kimse 2005 yılında iktidara geldiğinde Angela Merkel'in 10 yılı aşacak şekilde Almanya'nın başında olacağını düşünmüyordu. Bugün gelinen noktada, Trump zihniyeti karşısında Batı medyası tarafından özgür dünyanın yeni lideri ilan edilen Merkel, sebebi ister zirvede bırakmak isterse iktidar yorgunluğu olsun, şimdiden Avrupa tarihinde önemli bir figür haline geldi.

Komünist Doğu Almanya'da yetişen Angela Merkel Leipzig Üniversitesi'nde fizik eğitimi aldı. 1990'da fizik doktoru olan ve Berlin Duvarı'nın yıkılması ile kendisini siyasetin içinde bulan Merkel Doğu Almanya'nın ilk ve son demokratik olarak seçilmiş hükümeti için basın sözcüsü vekilliği görevini üstlendi. İki Almanya'nın birleşmesi sonrası ilk genel seçimlerde Alman Federal Meclisi'ne giren Merkel, kısa bir süre sonra da Hristiyan Demokrat Parti (CDU)'ye katıldı. Parti içerisinde iki Almanya'nın birleşmesinin mimarı Helmut Kohl tarafından keşfedilen Merkel, Kohl'un çevre bakanı, ardından aile bakanı oldu. 2000 yılında Kohl'un yolsuzluk skandalı ile önü açılan ve parti lideri olan Merkel, 2005 yılında ise Almanya'nın en genç ve ilk kadın şansölyesi olarak uzun sürecek iktidarının başlangıcını ilan etti.

Merkel'in başbakanlığı dönemi, neo-liberal politikaları yanı sıra göçmenlerin uyumundaki başarısızlık söylemleri, Türkiye'nin tam üyeliğinin mümkün olamayacağı itirafları ile Margaret Thatcher'ın unvanı olan Demir Leydi lakabını alarak başladı. Ancak ülkesinin ekonomik krizden neredeyse hiç etkilenmeyen tek Avrupalı ülke olarak Avrupa Birliği'nin de-facto liderliğini üstlenmesi ile dünya çapında popülerliğini arttırdı.

Bu süreçte Rusya'ya karşı diğer Avrupalı liderlere göre daha temkinli söylemler geliştiren Merkel, 2008 yılında Bükreş'teki NATO zirvesinde, ABD'nin Ukrayna ve Gürcistan'ı NATO'ya üye yapma planlarına karşı çıkan birkaç liderden biri oldu. Yunanistan borçları konusunda sert tutumu bu ülkede tepki ile karşılansa da, Fransa'nın Avrupa Birliği'ni finansal anlamda daha fazla birbirine bağlama planları ile de mücadele ettiği gibi Brexit sürecinde de birliğin çıkarları için geri adım atmadı.

Merkel'in başbakanlığı dönemi, neo-liberal politikaları yanı sıra göçmenlerin uyumundaki başarısızlık söylemleri, Türkiye'nin tam üyeliğinin mümkün olamayacağı itirafları ile Margaret Thatcher'ın unvanı olan Demir Leydi lakabını alarak başladı

AÇIK KAPI POLİTİKASI ÇOK ELEŞTİRİLDİ

Almanya'nın kayda değer ekonomik büyümesi, işsizliğin düşürülmesi ve Avrupa entegrasyonu konusunda hiç kimsenin kuşku duymayacak şekilde hakkını teslim ettiği Merkel'in karşısına 2015 yılında mülteci krizi çıktı. Yüzbinlerle ifade edilebilecek göç dalgası karşısında pek çok kişi sınırların kapanmasıyla ilgili olarak görüşlerini yüksek sesle dile getirmeye başladığı bir anda, Başbakan Angela Merkel 'iltica yasalarının hiçbir üst sınırı yoktur' diyerek farklı bir tutum almasıyla dünya kamuoyunu şaşırttı. Ama aynı zamanda, partisini ve ülkesini bölen ve Almanya'nın siyasi manzarasının parçalanmasını hızlandıran karar da bu oldu.

Açık kapı politikası Merkel'e Almanya'da yoğun protesto ve partisinin kan kaybetmesi olarak geri dönerken; 2015'te yaklaşık 1 milyon mülteciyi kabul eden Merkel tebrikleri de üzerine çekti. Mülteci tartışmalarının en yoğun olduğu günlerde, Berlin Duvarı'na gönderme yapan Macaristan'ın popülist başbakanı Viktor Orbán'a yönelik ise "Yüzümü bir duvara bakarken büyüdüm. Hayatımın geri kalanında Avrupa'da dikilen daha fazla engel görmemeye kararlıyım" ifadesiyle alkış aldı.

Koalisyon pazarlıkları ile oldukça çetin geçen müzakereler sonrası, geçtiğimiz yıl dördüncü kez başbakanlık koltuğuna oturan Merkel, partisinin parlamento seçimlerindeki kötü performansı yanı sıra bu yıl Bavyera ve Hessen'de hayal kırıklığı sonrasında aralık ayındaki parti başkanı seçimlerine katılmayacağını duyurdu. Başbakanlık için de aday olmayacağını duyuran Merkel'in bu kararı Almanya ve Avrupa siyasetinde yeni bir dönemin başlangıcı olacak.

ANGELA'SIZ SİYASET NASIL ŞEKİLLENECEK?

Bir neslin farklı bir başbakan görmediği Almanya'da Angela'sız bir iktidarın nasıl olacağı bugünlerde Almanya'nın en çok tartıştığı konuların başında geliyor. Hristiyan Demokrat liderliği için partinin parlamento grubu eski başkanı Friedrich Merz, parti genel sekreteri Annegret Kramp-Karrenbauer ve Sağlık Bakanı Jens Spahn adaylığını koyan isimler oldu.

Avrupa Parlamentosu'nda 1994-2009 tarihlerinde Federal Meclis'te milletvekilliği yapan Merz, Angela Merkel'le arasında geçen Meclis Grubu Başkanlığı yarışını kaybetmişti. Friedrich Merz koyu bir muhafazakâr olarak yabancı düşmanlığını körükleyen bir siyasetçi olarak biliniyor. Merkel ile yaşadığı sorunlar sonrasında siyasete uzun bir ara veren Merz gençler arasında çok tanınmasa da bir dönem vergi reformu formülleri ile oldukça ilgi çekmişti. Uzun yıllar verdiği arada hatırı sayılır bir ekonomik kariyer yapan ve ırkçı AfD'ye kaçan oyları geri getirme vaadinde bulunan Merz, ilk anketlerde parti liderliği için ilk sıraya yerleşen aday oldu. Friedrich Merz aynı zamanda Avrupa yanlısı duruşu ile öne çıkan ve Avrupa federalizminin yılmaz savunucusu Habermas ile Avrupa Ordusu konusunda ortak bir bildiriye imza atacak kadar Avrupa Birliği yanlısı. Bu nedenle Merz'in seçilmesi parti içinde güçlü bir Avrupa şüpheciliğine karşı; Almanya'nın AB politikasına yeni bir soluk getirebilecek bir gelişme olabilir.

Merkel'in halefi olarak gösterdiği Saarland Eyalet Başbakanı Annegret Kramp-Karrenbauer ise bu yıl CDU Genel Sekreteri seçildi ve parti liderliği için en güçlü adaylardan biri olarak görülüyor. Üslubu ve kişiliği ile 'Mini Merkel' olarak nitelendirilen Kramp-Karrenbauer, özellikle iç politika ve göçmenler konusunda Merkel'den farklı fikirlere sahip olsa da Merkel'in açıktan desteklediği bir siyasetçi.

Adaylığı kesinleşen bir diğer isim olan Sağlık Bakanı Jens Spahn ise Merkel'in parti içindeki en büyük muhalifi durumunda. Koyu bir Katolik ve muhafazakâr olan Spahn, özellikle ülkedeki yabancılara yönelik sivri çıkışlarıyla sık sık gündeme geldi. Çifte vatandaşlığın kaldırılmasını savunan Spahl, Köln'de Türkiye'deki darbe girişimini protesto eden binlerce Türk'e bunu gidip Türkiye'de yapmaları çıkışında bulundu.

CDU seçimleri için adı geçen ve Almanya'nın en büyük eyaleti Kuzey Ren Vestfalya Eyalet Başbakanı olan Armin Laschet ise adaylığını açıklamasa da göçmenlere yakın tutumu ile bilinen ve partisinde güçlü bir isim. Yükselenlerin Cumhuriyeti ve Göç kitabında göçmenlerin Almanya için bir şans olduğunu dile getiren ve bu nedenle Türk Armin olarak da adlandırılan Laschet eski bir gazeteci.

Merkel'in halefi olarak gösterdiği Saarland Eyalet Başbakanı Annegret Kramp-Karrenbauer ise bu yıl CDU Genel Sekreteri seçildi ve parti liderliği için en güçlü adaylardan biri olarak görülüyor

KİM SEÇİLİRSE SEÇİLSİN DEĞİŞİM KAÇINILMAZ

Adaylar ön plana çıktıkça Merkel sonrasında Alman siyasetinde bir değişimin ortaya çıkacağını görmek aslında hiç de zor değil. Her ne kadar 2021'e kadar görevinin başında kalacağını belirtse de Merkel'in 2019'da bir erken seçime zorlanacağı düşünülüyor. Armin Laschet dışındaki adayların, Merkel'in açık kapı politikasına ve göçmenlere karşı olması, önümüzdeki birkaç yıl Almanya'nın gündemini yine göçmenler tarafından belirleneceğini gösteriyor. Friedrich Merz'in "Müslümanlar bizim geleneklerimizi, göreneklerimizi ve alışkanlıklarımızı kabullenmek zorundalar" şeklinde öncü kültür tartışmasını başlatması bu nedenle şaşırtıcı değil. Kısacası Merkel sonrasında Almanya ve Avrupa, Merkel'in ılımlı muhafazakâr CDU'sundan çok farklı bir çizgiye kayacak ve bu durum kuşkusuz en fazla ülkedeki göçmenleri etkileyecek. ■

TEKNOLOJİDEKİ DIŞA BAĞIMLILIĞA EN GÜÇLÜ KALKAN TEKNOPARKLAR

Yüksek teknolojili ürünlerin yerli imkanlarla geliştirilmesine yönelik çalışmalar yoğun bir şekilde devam ediyor, bu ürünlerin ticarileşmesinde ise teknoparklar önemli rol oynuyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, yasası çıktıktan sonra kurulan teknoparklardan bugüne kadar 63,3 milyar liralık satış gerçekleştirildiğini, 3,6 milyar dolarlık da ihracat yapıldığını söyledi. Teknoparklarda yer alan işletmelere birçok vergisel muafiyet, prim istisnası gibi kolaylıklar sağlanıyor. Teknoparklar vasıtasıyla üniversitelerle sanayiciler, teorik bilgiyle pratik bir araya getiriliyor. Bakan Varank'ı "Bu bölgelerde geliştirilip ticarileştirilen pek çok ürün sayesinde ülkemizin teknoloji seviyesi ve yetkinliği artmış, sağlanan ithal ikamesiyle teknoloji alanındaki dışa bağımlılığımızın azalmasına önemli katkılar sağlanmıştır" diye değerlendiriyor.

81
Türkiye'deki teknopark sayısı

59
Faaliyetteki teknopark sayısı

22
Altyapı çalışmaları devam eden teknopark sayısı

5.150
Teknoparklarda faaliyet gösteren teknoloji tabanlı işletme sayısı

1.038
Toplam Ar-Ge merkezi sayısı

750
milyon TL
Teknoparklara 14 yılda verilen hibe desteği

283
Toplam tasarım merkezi sayısı

3.6
milyar dolar
2001'den bugüne teknoparklardan yapılan ihracat

63.3
milyar TL
2001'den bugüne teknoparklardan gerçekleşen satış

2001
Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun çıktığı yıl

1.022
Teknoparklardaki tescilli patent sayısı

49.332
Teknoparklardaki istihdam (40 bini Ar-Ge personeli)

İTALYA'DAN AB'YE POPÜLİST İTİRAZ

Euro Bölgesi'nin üçüncü büyük ekonomisi İtalya'nın giderek artan borç yükü, son dönemde derinleşen siyasi krizin de etkisiyle, ülkeye yönelik endişeleri derinleştiriyor. En son bütçe konusunda yaşanan gerginlik, durumun ciddiyetini bir kez daha ortaya koydu. Karşılıklı olarak restleşen iki taraf arasında anlaşma sağlanamaması ihtimali, bugünlerde bir yandan da Brexit'le uğraşan AB'nin geleceği hakkında yeni bir belirsizlik odağı doğurabilir.

Duygu Bulkan

Her şey aslında İtalya'nın harcama planlarını AB'ye sunmasıyla başladı. Ülke önümüzdeki üç yıl içinde yüzde 2,4 daha fazla harcama yapmayı planladığını söyledi. Ülkenin borç sorunu hem kamu sektöründe hem de bankacılık sektöründe alarm verecek düzeyde. Avrupa Ekonomik Komisyonu, Eurozone bölgesinde 2018'de ise büyümenin yüzde 2,1 civarında olacağını ama 2019'da da AB'nin yüzde 1,9 büyümeye gerileyeceğini tahmin etmekte. Yani AB için zaman içinde ekonomik daralma tahmini yapılmakta. AB borç ortalaması yüzde 85 iken Euro bölgesindeki en yüksek borç oranı Yunanistan'dan sonra (yüzde 180) İtalya'nınki (yüzde 132).

Bu esnada İtalya ekonomisi dört yıl içinde neredeyse ilk kez durma noktasına geldi. Ülke, üçüncü çeyrekte yüzde 0,1 büyüdü. Moody's İtalya'nın kredi notunu Baa2'den Baa3'e düşürdü. Belki de İtalya ile ilgili artan korkunun en açık göstergesi ülkenin 10 yıllık devlet tahvili getirisinin getirisi. Kamu borcu 2,4 trilyon Euro. 10 yıllık İtalyan devlet tahvilinin getirisi şu anda yüzde 3,58 seviyesinde (5 yıldan bu yana en yüksek seviye).

İtalya ekonomisi dört yıl içinde neredeyse ilk kez durma noktasına geldi. Ülke, üçüncü çeyrekte yüzde 0,1 büyüdü. Moody's İtalya'nın kredi notunu Baa2'den Baa3'e düşürdü

YENİ BİR YUNANİSTAN MI?

Avrupa'daki diğer devlet tahvilleriyle karşılaştırıldığında sadece Yunanistan'ın daha yüksek getirisi var. Yunanistan'ın 10 yıllık tahvil getirisi yüzde 4,64. Bu durum İtalya 'yeni Yunanistan mı?' sorusunu gündeme getiriyor fakat İtalyan ekonomisi Yunanistan ile karşılaştırılamayacak ölçüde daha büyük bir ekonomi. Yunan krizi Avrupa'nın ötesine ulaşmıştı. İtalya'da, IMF şimdilik yer almıyor.

Yunanistan ile İtalya arasındaki diğer bir önemli fark, kamu borcunun finansman yapısı. Yunanistan'ın borcunun yaklaşık yüzde 80'i yurtdışı temelliydi. Dolayısıyla, yabancı alacaklıların çıkarlarının güçlü bir şekilde dikkate alınması gerekiyordu. Tam tersine, İtalya'nın ulusal borcunun yaklaşık yüzde 70'i yerli alacaklılar tarafından tutuluyor. Bu, çözümü birçok yönden kolaylaştırıyor.

Analistler İtalya'da sorunun parayla değil, parasal birliğin kurallarını gözlemlemekle ilgili olduğunu ifade ediyor. Yeni hükümet bu kurallara uymak istemiyor ve bütçe planını Brüksel'in isteklerine göre düzeltmeyi reddediyor. Bu durum aynı zamanda durumu daha da zorlaştırıyor. Uluslararası Para Fonu'na (IMF) göre, ülke ekonomisinin 2008 kriz öncesi seviyelerine gelmesi en iyi ihtimalle 2020'den önce mümkün görünmüyor.

İtalya'da yeni hükümet, seçim vaatlerini yerine getirmek amacıyla tasarruf politikasına son vermeyi, temel gelir uygulamasına geçilmesini ve erken emeklilikten yararlanılmasını temel ekonomik planları olarak belirledi. Yeni kamu harcamalarıyla refah seviyesinin artırılması,

'İtalya dayatmasını devam ettirecek'

Beste Naz Süllü / Gedik Yatırım Danışmanlığı

İtalya'nın AB kurumları ve üye ülkelerden çokça eleştirilen 15 Ekim'de sunduğu bütçe taslağında, gelecek yıl için GSYH'ye oranla bütçe açığı hedefi yüzde 2,4 olmuştu. İtalya, bütçe açığının 2020 yılında yüzde 2,1'e, 2021'de ise yüzde 1,8'e düşürüleceğini açıklamıştı. Avrupa Birliği (AB) Komisyonu'nun, 2019 bütçe taslağında aşırı yüksek kamu borcunu düşürmeye yönelik etkin önlem alınmadığı gerekçesiyle İtalya'ya yönelik cezai yaptırım süreci başlatılması kararına İtalyan hükümeti "geri adım atmama" yönünde karşılık verdi.

Muhtemelen de İtalya kendi dayatmasını devam ettirecek ancak İtalya AB'nin en büyük ekonomilerinden bir tanesi. Bu nedenle İtalya'nın dayatması AB içerisinde siyasi bir krizi başlatır, var olan sorunlar farklı ve daha büyük bir boyuta ulaşır. Başbakan Yardımcısı ve İçişleri Bakanı Matteo Salvini, "Geri adım atmıyoruz çünkü ekonomik manevrada koyduğumuz paralar sağlıkla ilgili ve sağlık hakkına dokunulmaz. Para İtalyanların parası ve bu parayı nasıl harcayacağımızı İtalyanlara soracağız" dedi. Muhtemel ceza senaryoları arasında, finansal kurumlara yönelik yaptırımlar var ve İtalya GSYH'nin yüzde 0,2'si kadar ceza alabilir. Ayrı ayrı veya birlikte paket halinde bu süreç işletilebilir.

ekonomik büyüme, vergi kesintilerine gidilmesi ve altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesi planlanıyor. Yeni hükümet, ülkenin altyapı projelerine ve sosyal refah programlarına yaptığı harcamaları önemli ölçüde arttırmak isterken, yıllar boyunca, İtalyan politikacılar ülkenin mali kısıtlamalarını, Brüksel veya Berlin tarafından dayatılan haksız sınırlamaların sonucu olarak nitelendirdiler. Hükümetin geçen baharda iktidara gelmesinden beri İtalya'nın borçlanma maliyeti ise ikiye katlandı. Bu, kamu borcunun 2,4 trilyonun üzerinde ya da GSYİH'nın yüzde 132'sinin üzerinde olduğu bir ülkede ciddi bir sorun.

İtalya'nın ekonomik durgunluğunun ardındaki nedenler ise esnek olmayan bir işgücü piyasası, aşırı harcama, vergilendirme ve aşırı düzenlemelere bağlanıyor. Ancak son 15 yılda hiçbir hükümet, önemli reformlar yapamadı.

Tüm bu ekonomik konjonktürde, son olarak Avrupa Birliği Komisyonu tarafından yapılan yazılı açıklamaya göre İtalya'nın 2019 yılı taslak bütçe planı birliğin mali kurallarına ciddi uyumsuzluk içerdiği gerekçesiyle reddedildi.

İtalya, nisan ayında açıkladığı istikrar programında 2019 yılı bütçe açığı hedefini yüzde 0,8 olarak belirlemişti. Yeni hükümet ise bu oranı planlananın 3 katı kadar artıracak bir bütçe taslağı hazırlamıştı. AB yetkilileri, Birliğin en önemli anlaşmalarından biri olan Maastricht Anlaşması'na imza atan her ülke gibi, İtalya'nın da bu anlaşmayla belirlenen şartlara sadık kalması gerektiğini belirtiyor.

İtalya'nın ekonomik durgunluğunun ardındaki nedenler ise esnek olmayan bir işgücü piyasası, aşırı harcama, vergilendirme ve aşırı düzenlemelere bağlanıyor. Ancak son 15 yılda hiçbir hükümet, önemli reformlar yapamadı

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu ile bütçe anlaşmazlığına düşen İtalya hükümeti Komisyona yeniden meydan okudu. Başbakan Yardımcısı Luigi Di Maio AB tarafından belirlenen sürenin dolmasına ramak kala yaptığı açıklamada bütçenin değiştirilmeyeceğini duyurdu. Di Maio "ne bakanlık bütçelerinde, ne de büyüme tahminlerinde" değişiklik yapılacağını söyledi.

Roma yönetimi 2019 yılında da aynı oranda borçlanmayı, 2020 yılından itibaren ise ek borçlanma oranını yüzde 2,1'e indirmeyi hedefliyor. AB Komisyonu kararlaştırılan reformların

'AB-İtalya bütçe krizi politik bir kriz'

Pierre Chiartano / İtalyan gazeteci yazar

■ "Aslında sorun, İtalyan bütçesi olduğundan, ekonomik gibi gözüküyor. Ama bunun yerine bir politik sorun gibi. Çünkü burada, söz konusu olan sadece İtalyan kamu mali varlıklarının değil, aynı zamanda Almanya'nın ihtiyaçları etrafında inşa edilen bir AB'nin de önemli bir rolü var. Euro temelde Mark'ın kılık değiştirdiği bir sembol. Tabii ki de, diğer AB üyesi ülkelerin ekonomileri, bu tür bir katılıktan etkilenmektedir.

AB yönetiminin Konsey'e geçişiyle üye devletlerin tek başına çıkarlarıyla ilgili geri adımlar atıldı. Almanya Başbakanı Angela Merkel'in dar bir yolu vardı: Ya Almanya'nın istikrarı ya da AB'nin kırılganlığı. Yunanistan bunun bedelini ödedi, acil paket yardımı sadece Yunanistan'ın borcunu Alman ve Fransız bankalarına geri ödemeye yaradı ve Atina'da yalnızca sosyal ve ekonomik bir enkaz bıraktı. AB'nin temel ruhu ihanete uğradı. İtalyan hükümeti bu tür bir AB'ye karşı çıktı. Sorunlar iyi biliniyordu, ancak 2008 küresel mali krizi, Avrupa projesinde reform yapma umudunu çıkmaza soktu. Çünkü ihtiyacımız olan 'Avrupa' farklı bir Avrupa olmalıydı. Sorumsuz Euro bölgesi projesi, Yunanistan'ın belini büktü. İtalya'nın ise şimdilik daha güçlü bir hükümeti ve çok daha büyük bir ekonomisi var.

AB-İtalya bütçe krizi politik bir krizdir, çünkü rakamlar bize daha önceki hükümet bütçe kanunlarının AB ile ilgili herhangi bir baş ağrısı yaşanmadan daha kötüsünü ortaya koyduğunu göstermektedir. Yani İtalyan 5 Yıldız Hareketi ve Lig Partisi koalisyon hükümetinin 2019 bütçe bütçesi, öncekilere göre oldukça mütevazı. İtalyan politikacılar, çözülmesi gereken problemi biliyorlar, ancak bu hükümet, Birliğin Avrupa'daki gibi İtalya'daki çıkarlarından korkuyor.

AB ROMA'YA BİR ŞEY ÖĞRETECEK AHLAKİ KONUMDA DEĞİL

AB komisyonunun Roma'ya bir şey öğretmek için ahlaki bir duruşu yok.

ek borçlanmanın daha da artmasına yol açacağını iddia ediyor. Komisyonun hesaplamalarına göre İtalya'nın ek borçlanma oranı 2020 yılında yüzde 3'lük sınırı aşacak. İtalya Hükümeti büyüme hızının GSYH'nin yüzde 1,5'una çıkacağını tahmin ederken, AB Komisyonu İtalyan ekonomisinin sadece yüzde 1,2 oranında büyüyebileceği noktasından hareket ediyor.

Roma hükümeti Komisyon'un bütçenin revize edilmesi şeklindeki talebini reddetmekle AB tarafından cezalandırılma riskini göze almış oldu. Bu durumda İtalya aşırı borçlanma nedeniyle yüksek para cezasına

çarptırılabilecek ya da AB'den daha az yardım alması kararlaştırılabilecek.

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Valdis Dombrovskis yaptığı açıklamada “İtalyan hükümetinin masaya koyduğu bütçe doğrultusunda, ülkenin açık ve net bir şekilde istikrarsızlığa yöneldiğini görüyoruz. Ülkenin borçlarına dayalı ‘Aşırı Açık Prosedürü’nün başlatılması uygun görülebilir” diye konuşmuştu.

AŞIRI AÇIK PROSEDÜRÜ NEDİR?

Aşırı Açık Prosedürü, Avrupa Komisyonu tarafından İstikrar ve Büyüme Paktı düzenlemelerinde belirtilen bütçe açığı tavan değerinin aşılması halinde uygulanmaktadır. Çeşitli aşamaları içeren prosedürün son aşamasında, üye devletlere ekonomik ve parasal birliğin düzgün işlemesinin gereklerinden biri olan bütçe açığını düşürmeleri yönünde yaptırım uygulanması yer almaktadır. ■

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Valdis Dombrovskis yaptığı açıklamada “İtalyan hükümetinin masaya koyduğu bütçe doğrultusunda, ülkenin açık ve net bir şekilde istikrarsızlığa yöneldiğini görüyoruz. Ülkenin borçlarına dayalı ‘Aşırı Açık Prosedürü’nün başlatılması uygun görülebilir

Avrupa'daki ve dünyadaki hükümetler, şirketler karlarını Lüksemburg üzerinden yönlendirerek milyarlarca euro potansiyel vergi geliri kaçırdılar. İsveçli IKEA, Alman finans kurumu Deutsche Bank ve Amerikan teknoloji şirketi Apple dahil olmak üzere toplam 343 şirket, mümkün olduğu kadar az vergi ödemek için karmaşık finansal yapıları devreye soktu. Bu programlar, Jean-Claude Juncker'in Başbakan olduğu bir zamanda Lüksemburg vergi dairesi tarafından onaylandı. Belki de Juncker’in AB’nin ‘başkomiseri’ olmasının ana sebebi budur. Bu kişi İtalya’ya mektup yazdığında ahlaki güvenilirliği nedir?

Bazı uzmanlara göre, İtalyan hükümeti ve AB arasındaki çekişmeyi İtalya kazanacak. Ancak bu İtalyan 5 Yıldız Hareketi'nin AB İşlerinden Sorumlu Bakanı Paolo Savona'nın işaret ettiği kadar kolay olmayacak. İtalyan hükümetinin başka seçeneği yok. Önceki hükümetlerin izlediği kemer sıkma önlemleri işe yaramadı. Borç ve işsizlik arttı bu ekonomik durgunluğu beraberinde getirdi. İtalyanların stratejiyi değiştirmesi gerekiyor. Ve bu sadece İtalya için bir ana sorun değil. Son zamanlardaki Macron hükümetine karşı gerçekleşen ‘sarı yelekliler’ protestolarında da bu görülmektedir.

Bu noktada ‘yayılma’, Almanya'nın tahvilleriyle karşılaştırıldığında yerel üye devletin hazine bonolarını düzene sokan sihirli bir kelimedir. Peki neden? Ekonomik birlik böyle bir farklılığa izin vermemeli. Merkez bankasının borcun son alıcısı olması gerekir. Bu sadece Avrupa merkez bankasının Kantitatif Kolaylaştırma (QE) denilen kısa bir süre için geçerli oldu. İtalya için, QE son dönemde işe yaradı ama son birkaç ay içinde yayılmanın yükselişi sona yakın. İtalyan borcunun sorunu Brüksel'in para cezalarından değil mali piyasalardan geliyor. Fakat neden QE, AB içinde sürekli bir eylem değil? Çünkü Almanya, diğer üye devletlerin yanlış davranışlarına ilişkin tasarıyı ödemek istemiyor. Bu yüzden Berlin, bu rolün gerektirdiği herhangi bir sorumluluk almak istemiyor. Angela Merkel bu tutumun en iyi oyuncusuydu. Şimdi, onun siyasi dönemi son buluyor ve bu, benzeri görülmemiş bir krizi tetikleyebilecek olan İtalya'nın duruşuna karşı olan AB kırılganlığının nedenlerinden biri.”

BİRLEŞİK KRALLIK'TA BREXIT ÇATLAĞI BÜYÜYOR

HERKES KENDİ YOLUNA!

Avrupa çapında krize yol açan Brexit için İngiliz merkezi yönetimi çalışmalarını hızlandırsa da, Birleşik Krallık'a dâhil İskoçya ve Kuzey İrlanda'dan gelen 'çatlak' seslerin desibeli gün geçtikçe artıyor. Brexit karşıtı oy kullanan iki bölgede AB üyeliğinden çıkış ile beraber, geçmişte reddedilen bağımsızlık süreçlerinin yeniden hayata geçirilmesine yönelik çabalarda artış var. Brüksel'e karşı İngiliz milliyetçiliğinin yükseldiği bir dönemde, İskoçya ve Kuzey İrlanda'nın olası bağımsızlık girişimleri kıta ve dünya çapında önemli sonuçlar doğurabilir.

Kadriye N. Tunçsiper

Birleşik Krallık'ta Bakanlar Kurulu'nun AB ile Brexit anlaşmasını onaylaması ardından gözler İskoçya ve Kuzey İrlanda'ya çevrildi. Anlaşma ayrıntılarına göre resmi olarak 20 Mart 2019'da ayrılığın tamamlanması öngörülse de taraflar bir geçiş sürecinin hayata geçirilmesi konusunda uzlaştı. Birleşik Krallık 2020'ye kadar AB avantaj ve yükümlülüklerine sahip olmaya devam edecek. Başından beri Brexit'i istemeyen İskoçya ve Kuzey İrlanda'da ise müzakereler sürerken, bağımsızlık yanlıları gün geçtikçe güçleniyor. Yıl boyunca Katalonya sorunu ile uğraşan Avrupa'da yakın gelecekte bu iki bölgenin talepleri daha çok tartışılacak gibi görünüyor.

İSKOÇYA YENİDEN REFERANDUMA GİTMEYİ TARTIŞIYOR

İskoçya'yı AB pazarında tutmayı ve gümrük birliğinin devam etmesini savunan bölgesel yönetim, Brexit sürecinde İskoçya'nın menfaatleri doğrultusunda hareket edilmesini savunuyor. İskoç bağımsızlığının en önemli destekçilerinden biri olan bölgesel yönetim başbakanı Sturgeon, İngiltere'nin AB'den ayrılmasının, ülke ekonomisi için büyük belirsizlik yaratacağını iddia ediyor. Bu amaçla hazırlatılan bir rapora göre, Brexit'in İskoçya'ya maliyeti yılda 12.7 milyar sterlini bulacak.

2014'te yüzde 55 ret oyu ile bağımsızlığa hayır diyen İskoçya'da, Brexit kararı ardından koşulların değiştiğini ve yeniden bağımsızlık referandumuna gidilmesi gerektiği savunulsa da, bu yöndeki çalışmalar Brexit süreci netleşene kadar şimdilik askıya alındı. Brexit sonrası İskoçya'da AB bürolarının varlığını sürdürmesini isteyen İskoç yönetimi, bir gün İskoçya'nın bağımsız bir ülke olarak AB'nin tam üyesi olacağını sıklıkla vurguluyor.

BREXIT'İN KIRMIZI ÇİZGİSİ: KUZEY İRLANDA

Brexit referandumunda İskoçya gibi AB içerisinde kalınmasını oylayan Kuzey İrlanda'da ise AB üyesi İrlanda ile birleşme konusu yeniden gündeme gelmişti. İki bölge arasında herhangi bir sınır olmadığı için, ayrılık sürecinin daha fazla etkileyeceği Kuzey İrlanda ve AB üyesi İrlanda'nın ticari ilişkileri de çok yoğun. Bu nedenle Kuzey İrlanda konusu süreçte çok daha yoğun tartışmalara neden oluyor.

AB İngiltere'nin ayrılması ardından Kuzey İrlanda ile gümrük birliğinin devamını savunurken; İngiltere için bu karar bağımsızlığa müdahale olarak algılanıyor. Birçok uzmana göre İngiltere'yi müzakerelerde köşeye sıkıştırmak isteyen Brüksel yönetiminin bu hamlesi, aynı zamanda Kuzey İrlanda'nın İrlanda'dan kopmaması açısından da büyük öneme sahip. Kuzey İrlanda sınırı etrafında müzakerelerin tıkanması anlaşmada şimdilik tedbir maddesi ile çözüldü. Buna göre iki İrlanda arasına herhangi bir

fiziki sınır getirilmeyecek. Kamuoyuna sızan anlaşma taslağına göre Kuzey İrlanda gıda konusunda AB'ye tabi olacak ve İrlanda sınırında gümrük kontrolü yapılmayacak. Öte yandan Birleşik Krallığa bağlı diğer ülkelerden Kuzey İrlanda'ya gelen mallar için ise gümrük kontrolü yapılabilecek. Tedbir maddesi, taraflar arasında Kuzey İrlanda sorununa kalıcı çözüm içerecek bir ticaret anlaşması kabul edilene kadar yürürlükte kalacak.

Birleşik Krallık Başbakanı Teresa May'i oldukça zorlayan Brexit sürecinde İrlanda konusu hükümette de çatlak yarattı. Kuzey İrlanda için önerilen yönetim anlayışını İngiltere'nin bütünlüğü için ciddi bir tehdit olarak nitelendiren Brexit Bakanı Raab istifa etti. Benzer gerekçelerle istifa eden isimlerden biri de Kuzey İrlanda'dan Sorumlu Devlet Bakanı S. Vara oldu.

Serbest İrlanda ve Birleşik Krallık arasında 1986'da imzalanan ve sınırları kaldıran Hayırlı Cuma Anlaşması ile Kuzey İrlanda'nın İrlanda'ya bağlanma talebi, herhangi bir engelle karşılaşmadan İngiltere tarafından kabul edilecek.

ANLAŞMASIZ AYRILIK

Brexit sürecinde şimdilik taraflar uzlaşmış görünse de sorunun asıl şimdi başladığını düşünenler de var. İskoçya Bölgesel Yönetimi Başbakanı anlaşmada İskoçya'ya hiç atıf yapılmamasını hatırlatarak Brexit Anlaşması'na parlamentoda ret oyu vereceğini söyleyen ilk isimlerden biri oldu. Kuzey İrlanda'da İngiliz yanlısı Demokratik Birlik Partisi de Brexit anlaşmasına destek vermeyeceğini ima eden açıklamalar yaptı. Kısacası İrlanda tarafının istekleri karşılansa da parlamentoda İngiltere yönetiminin kabul ettiği anlaşmanın onaylanmama riski de bulunuyor.

İngiltere'de Parlamento'da anlaşmanın kabul edilmemesi halinde tarafları çok daha sıkıntılı bir süreç bekliyor. Anlaşmasız ayrılık seçeneği halinde Britanya, AB ile gümrük birliği uzlaşmasından yararlanamayacak. Parlamento onayının olmaması halinde hükümet krizinin ortaya çıkabileceği ve Brexit referandumunun tekrarlanması da olasılıklar dâhilinde olacak. ■

Dr. Mehmet Akif Soysal

Cari açıktan cari fazlaya giden yolda doğru enerji karışımı

TCMB'nin en Kasım ayından yayımladığı son bilgilere göre; bir önceki yılın Eylül ayında 4.441 milyon ABD doları açık veren cari işlemler hesabı, bu yılın aynı ayında 1.830 milyon ABD doları fazla vermiştir. Bunun sonucunda, on iki aylık cari işlemler açığı 46.058 milyon ABD dolarına gerilemiştir.

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise, bir önceki yılın Eylül ayında 588 milyon ABD doları açık vermişken, bu ayda 5.075 milyon ABD doları fazla vermiştir. Döviz kurlarının TL aleyhine çalışıp ihracat adına rekabetçilik kazanmamıza vesile olan son dönem yeni veriler ile Türkiye'nin yoluna ışık tutmaktadır. Kısaca özetleyecek olursak; cari açığın en büyük kalemini enerji ithalatı oluşturdu. Buna göre petrol fiyatlarındaki dalgalanma ve döviz kurundaki artışla yükseliş gösteren **Türkiye'nin enerji ithalatı son 5 yılda 213 milyar doları** buldu. Aynı dönemde **Türkiye'nin toplam cari açığı yaklaşık 220 milyar dolara** ulaştı. Trajik değil mi?

Türkiye'nin elindeki mevcut bilgiler ve teknolojiler ile ülkenin enerji ithalat faturasına merhem olacak petrol ve gaz rezervi yoktur diyebiliriz. Buna rağmen birçok enerji konulu araştırmada Nükleer Enerjinin iyi bir alternatif olacağına dair bulgular mevcuttur. Her ne kadar literatürde daha az olsa da birçok STK'larca nükleer karşıtı bilgi yayılmaya çalışılsa da veriler halen çok boyutlu olarak nükleer enerjinin önde olduğunu ifade ettiği kanısındayım. Sizleri bilgi kirliliğinden kurtarmak ve kendi fikrinizi oluşturmak amacıyla yine rakamlar ile paylaşımda bulunmaya çalışacağım. 2009 -2017 yılları arasında Güneş panellerinin yüzde 75 ve Rüzgar türbinlerinin yüzde 50 maliyetleri düşmesine rağmen bu süreçte yoğun olarak bu alternatiflere geçen Almanya'da elektrik fiyatı yüzde 51, Kaliforniya'da yüzde 24, Danimarka'da ise yüzde 50 civarı artış kaydedilmiştir. Yani madem maliyetler düşüyor nihai elektrik fiyatları bu ülkelerde neden artmıştır. Hatta ABD'nin Kaliforniya eyaletindeki elektrik fiyatı ABD ortalamasından yüzde 50 fazladır. Bu sorunun temelinde iki enerji türünün (Rüzgar ve Güneş) de devamlı surette elektrik arzında dalgalanmalara maruz kalmasıdır. Zira her iki enerji türü de yıl içerisinde kapasitelerinin yüzde 30 ila yüzde 50 arasında ki bir kısmı kullanıma verebilmektedir. Elektrik depolanamamaktadır ve bu enerjiler ihtiyaç anında gereği karşılayamazken gerekmediği zaman fazlasını sağlamaktadırlar. Nükleer enerji ise yılın her saati aynı düzeyde üretim yapar. Kapasite kullanımı yüzde 95 üzerindedir.

Nükleer enerjinin maliyetinin görece makul olduğuna dair teze destek olarak enerji ihtiyacının yüzde 70'inden fazlasını nükleer enerjiden karşılayan **Fransa'nın elektrik fiyatlarının Almanya'nın fiyatının yüzde 50 altında** olması bir diğer temel veridir.

1950'lerden itibaren üretime başlayan nükleer santraller, 30 ülkede, 450 santralle Dünya'nın elektrik ihtiyacının yüzde 11'ni hali hazırda karşılamaktadır. Ülkeler ve kullanım miktarları aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir.

	İşletmedeki Nükleer Santral Sayısı	İnşaat Aşamasındaki Santral Sayısı	Elektrik Üretiminde Nükleer Enerjinin Payı (yüzde)
Fransa	58	1	72.28
Slovakya	4	2	54.14
Belçika	7	-	52.1
Macaristan	4	-	51.27
Ukrayna	15	2	50.29
İsveç	8	-	42.7
İsviçre	5	-	40
Çek Cumhuriyet	6	-	36.4
Slovenya	1	-	35.19
Bulgaristan	2	-	35.03
Finlandiya	4	1	33.71
Ermenistan	1	-	31.41
Güney Kore	24	4	30.3
İngiltere	15	-	20.4
ABD	99	2	19.74
İspanya	7	-	19.7
Tayvan	6	2	18.4
Rusya	37	6	17.14
Romanya	2	-	17.09
Kanada	19	-	15.63
Almanya	7	-	15.5

Bu tablo World-nuclear.org den derlenmiştir.

AB üye ülkeleri enerji ihtiyaçlarının ortalama yüzde 30'nu nükleerden sağlamaktadırlar. İlginç rakamlara bir göz atacak olursak; ABD'de 99, Kanada'da 19, Rusya'da 35, Fransa'da 58, reaktör bulunmaktayken, yüzölçümü küçücük çevre hassasiyeti çok yüksek olan İsviçre'de 5, İsveç'te 8, İngiltere'de 15, Belçika'da 7 adet reaktör bulunmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerden ise

sadece bizde nükleer santral yok dersek yeridir. Ayrıca dünya genelinde 60 adet yeni santral yapım halindedir. Her ne kadar yapım halindeki santraller Orta ve Uzak Doğu ülkelerinde olsa da ABD ve Avrupa var olan santrallarin “upgrade” “yenileme ve yükseltme” işlemlerini yaparak kapasitelerinin yüzde 15 civarı arttırmaktadırlar.

Ayrıca nükleer enerji ile alakalı ana başlıklardan biri de teknoloji transferi konusudur ki; nükleer reaksiyon teknolojisine sahip olunması ile hem yeni ve daha ucuz maliyetle reaktörlerin üretilmesi ve nihayetinde daha düşük maliyetli elektrik elde edilmesi, ayrıca muhtelif sağlık mamullerine izotop üretiminin sağlanması ve askeri savunma amacıyla kullanılmasıdır. Ayrıca not olarak belirtmekte fayda var; nükleer reaktörlerde ki atık çubuklar nükleer bombalarda kullanılabilmektedir. Bu nedenle genel kabul gereği nükleer bomba üretim kapasitesine sahip olmayan ülkelerde yapımı dış kaynakça sağlanan nükleer santrallerin atık yakıtları geri alınmaktadır. Ancak Türkiye’nin Rusya ile yaptığı anlaşmada Rusya’nın bu atık nükleer çubukları geri alacağına dair bir madde yoktur. Yani çubuklardan askeri sanayide kullanım imkânımız olacaktır.

Elbette her nimetin bir külfeti var. Nükleer enerjinin atık problemi söz konusudur. Enerji imalatı için kullanılan maddenin çıktısını doğada zararsız hale gelme süresi 220 yıldır. Bu noktada atıkların ne şekilde bertaraf edileceğine ve bu süreçte nasıl depolanacağına dair genel kabul görmüş bir çözüm henüz yoktur. Ancak pek yeni iki gelişme meydana çıkmıştır. Bunlardan atıkların yeniden yakıt olarak kullanılması teknolojisiyken diğeri de Plazma vitrifikasyondur. P.Vitrifikasyon; her türlü (düşük, orta ve yüksek yoğunluklu) radyoaktif atıklar için uygun olan bu yöntemde, atıklar önce cam kırığı veya kum ile karıştırılır, sonra plazma ile eritilerek cam cürufu haline getirilir. Sonuçta ortaya çıkan cam cürufu sızdırmaz, katı bir formdur ve içindeki radyoaktif atığı 1.000.000 yıl herhangi bir tehlike ve sızıntıya neden olmadan saklayabilir (Handbook of Vitrification Technologies for Treatment of Hazardous and Radioactive Waste, USEPA).

Nükleer enerjiyi avuç içi kadar yüzölçümüne sahip ülkelerinde üretmeye devam edip söz konusu Türkiye’de üretime gelince, aynı ülkelerin Türkiye’de kurdukları dernekler vasıtasıyla karşı çıkılması için propaganda yapmaya çalışmaları ve bizlerin buna inanma eğilimi göstermesi ayrı bir trajedidir.

Konumuza tekrar dönüp ekonomik açıdan bakacak olursak, doğru karışım (nükleer, güneş, rüzgar, petrol türevleri) ile enerji maliyetimizi aşağı çekerek cari açığımızı küçültmek için nükleer enerji bir konu başlığı olabilir. Zira sadece son beş yılda bile enerji ithalatına verdiğimiz 213 milyar dolar dövizin beşte birini elimizde kaynak olarak tutabilseydik, bugün ülkemizin ihtiyacı olan dış kaynağı geri ödemesiz sağlama imkânına sahip olabilirdik. Ancak elbette bertaraf işlemi için de hassasiyeti öncelememiz gerekir.

Robert M. Cutler

Doğu Akdeniz’de enerji gelişmeleri

Kıbrıs, Mısır, Yunanistan ve İsrail arasında dört adet üçlü grup oluşturmak mümkündür. Zira bunlar, Türkiye ile birlikte Doğu Akdeniz'de enerji gelişimi ve ihracatı konusunda ortaya çıkan işbirliğinin temelini belirleyecek dört devlet.

Bu nedenle, yukarıda bahsedilen ülkelerden oluşan birbirine geçmiş dört üçgenin kısaca incelenmesi Doğu Akdeniz’deki hidrokarbon enerji karmaşasının hangi yönde gelişmeye başlayacağını göstermesi bakımından faydalı ve yol gösterici olacaktır.

Türkiye’nin bölgede bir başka önemli bir oyuncu olduğunu ve bu ülkelerin her biri ile şu veya bu şekilde (işbirlikleri de dahil olmak üzere) karşılıklı ilişkileri olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda, bu ülkeyi de gelişimi yöneten bir "değişken" olarak tanımlamak mümkündür.

Kıbrıs-Mısır-Yunanistan ve Kıbrıs-İsrail-Yunanistan son zamanlarda en büyük gelişme potansiyeli gösteren iki üçlü grup. Geçen ayki makalede, bunlardan birincisini ele alarak Kıbrıs konusunda üçlü işbirliği için bir yürütme sekretaryası kurulduğunu ve enerji işbirliğinin daha geniş bir güvenlik işbirliğine dönüştürülebileceğine dair beklentileri yazmıştım.

Çin medyası Mısır merkezli Al-Ahram Siyasi ve Stratejik Araştırmalar Merkezi'nden bir araştırmacının söz konusu işbirliğini “bölgesel ittifak için bir çekirdek” olarak tanımladığını aktardı. Burada “ittifak” kelimesinin özel diplomatik anlamında değil, genel anlamda kullanılmasının potansiyel bir saldırıya karşı askeri bir taktik olduğu varsayılmalıdır.

Geçtiğimiz ay bu üçlü işbirliği pek kayda değer bir gelişim gösteremezken, Kıbrıs-İsrail-Yunanistan işbirliği, Kasım ayı başlarında Güney Kıbrıs Dışişleri Bakanı Nikos Christodoulides’in Washington'ı ziyaret etmesinden ve ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo da dahil olmak üzere bazı ABD’li yetkililerle görüşmesinden sonra güçlendi. Yunan gazetesi Ekathimerini'nin belirttiği gibi, bu toplantılar oldukça önemliydi.

Amerikan enerji şirketi ExxonMobil'in Lefkoşa hükümetinin talep ettiği Münhasır Ekonomik Bölge’de petrol ve doğalgaz sondajına başlama planları göz önüne alındığında bu toplantıların zamanlaması da oldukça büyük önem arz ediyor. ExxonMobil gemisi Türkiye'nin açıkça herhangi bir toprak iddiasında bulunmadığı Kıbrıs açıklarındaki 10. Blok’ta keşif amaçlı bir sondaj yapacak ve sondaj çalışmaları 2019 Şubat’ının sonuna kadar devam edecek.

Yunan gazetesi, Washington’ın halihazırda diğer üç ülke (Kıbrıs, İsrail ve Yunanistan) ile dörtlü bir görüşme yapma olasılığını dikkate aldığını açıkladı. Güney Kıbrıslı bakanın Washington'dan ayrılmasından kısa bir süre sonra, ABD’nin enerji kaynaklarından sorumlu Dışişleri Bakan Yardımcısı Francis Fannon bölgeyi ziyaret etti. Gezi programında Yunanistan yer almazken, ABD’li yetkili Kıbrıs, Mısır ve İsrail'i ziyaret etmeyi planlıyor.

Fannon'un bu üç ülkeye verdiği önem, daha önce tartışılan diğer iki gruptan ayrı olarak, Kıbrıs'ın olası ama gerekli olmayan bir katılımcı olduğu Mısır-İsrail enerji işbirliğine odaklanıyor. Nitekim, Mısır, önümüzdeki yıl başlarında İsrail doğal gazını ithal etmeye başlayacak. ABD Ticaret ve Kalkınma Ajansı (USTDA), Amerikan şirketlerinin daha iyi pazar erişimine sahip olabilmesi için Mısır'ın enerji altyapısını genişletmesini destekliyor.

Anlaşma kapsamında, ABD’nin Noble Enerji, İsrail’in Delek Sondaj ve Mısır’ın East Gaz şirketleri İsrail'in güneyinden Sina yarımadasına kadar uzanan (Ariş-Aşkelon olarak da bilinen) Doğu Akdeniz Doğalgaz Boru Hattı’nın yüzde 39'una sahip olmak için 518 milyon dolara anlaştılar.

Bazı İsrailli analistler, İsrail’in Mısır gazını ithal ederek iç pazarda daha fazla rekabet yaratabilmek için Doğu Akdeniz Doğalgaz Boru Hattı’nın iki yönlü olması konusunda ısrar ediyorlar. Ancak, şayet Doğu Akdeniz Doğalgaz Boru Hattı şimdi öngörüldüğü gibi İsrail'in Mısır’a ihracatı için kullanılırsa, (Pan-Arap Boru Hattı olarak da bilinen) Arap Gaz Boru Hattı da aynı amaca yönelik kullanılabilir. Altı yıldır kullanılmayan ve şu anda denetim altında olan Doğu Akdeniz Doğalgaz Boru Hattı çalışır vaziyete getirilirse, Mısır, Mart 2019'dan itibaren İsrail açıklarındaki Leviathan sahasından yılda 1 milyar metreküp gaz ithal etmeye başlayacak. Bu rakamın 2022 yılına kadar yılda 7,2 milyar metreküpe çıkarılması planlanıyor. Türk donanmasının taktik manevraları Kıbrıs açıklarındaki gazın gelişimini zorlaştırsa da, İsrail gazı Avrupa'ya ihraç edilmek üzere Mısır’ın az kullanılan tesislerinde sıvılaştırılabilir. Suudi Arabistan ve Mısır da böyle bir projeyi gerçekleştirmek için öne çıkan devletler.

● *Carleton Üniversitesi Avrupa, Rusya ve Avrasya Çalışmaları Enstitüsü Uzman Araştırmacı*

EYÜPSULTAN'DA PARDUS'LA YILDA 2 MİLYON TL TASARRUF

Üç yıl önce yerli yazılım PARDUS'a geçen Eyüpsultan Belediyesi, ABD merkezli şirketlere lisans ve hizmet ücreti ödemeyerek yıllık 2 milyon TL tasarruf ediyor. Bu tasarruf elbette yalnızca PARDUS'a geçişle değil, uygulama tarafında da kendini gösteriyor. Zira otomasyon ve veri tabanında da 'postgrsql' sistemi kullanılıyor. Tamamen açık kaynak kodlu olan bu sistem, tasarrufun bu düzeye ulaşmasını sağlayan en önemli unsurlardan biri olarak dikkat çekiyor.

"ÖNCÜLÜK ETMEKTEN DOLAYI MUTLUYUZ"

PARDUS'a geçen ilk belediye olan Eyüpsultan Belediyesi Başkanı Remzi Aydın, yerli ve milli işletim sistemlerinin önemine değinerek "Yerli ve milli kaynakların kullanılması konusunda öncülük etmekten dolayı mutluyuz" dedi.

Tasarruf edilen paranın aktarıldığı alanlar üzerine konuşan Eyüpsultan Belediye Başkanı Remzi Aydın, "Eğitim konusunda okullara ve öğrencilere yaklaşık 1 milyon lira destek sağlarken, kültür ve sanat alanında ise, Eyüpsultan Film Akademisi, Eyüpsultan Tiyatro Okulu, Haliç Genç Edebiyat Günleri, yazı akademisi ve çeşitli sempozyumlar, festivaller ve sergiler gerçekleştirdik" dedi.

PERSONELE EĞİTİM VERİLMİŞTİ

PARDUS işletim sistemine geçiş öncesi Eyüpsultan Belediyesi personeline eğitim verilmiş, Bilgi İşlem Müdürlüğü personeli ile belediyenin diğer müdürlüklerinden birer personel PARDUS eğitimine katılmıştı. Eğitimde Linux tabanlı işletim sistemi PARDUS'un kullanımı öğretilmişti.

PARDUS NEDİR?

PARDUS, tamamen açık kaynak kodlu olarak TÜBİTAK tarafından geliştirilen Türkiye'nin yerli işletim sistemi. Açık kaynak kodlu olduğu için herhangi bir lisans ücreti olmayan ve herkesin geliştirmesine açık olan bu sistem, haliyle herhangi bir merkezi birim ya da geliştiriciye sahip değil. Dolayısıyla yalnızca tek bir şirket bünyesinde de geliştirilmiyor. Yazılım geliştirmeyi bilen herkes kod yazarak PARDUS'u dilediği gibi özelleştirip uygulama geliştirebiliyor.

PARDUS'UN SUNDUĞU AVANTAJLAR NELER?

Linux tabanlı olarak geliştirilen Pardus, şu ana kadar toplamda 7 farklı özel sürümüyle kullanıcılara sunulmuş durumda. Bunlardan beşi ana ve ikisi ise kurumsal sürü olarak değişiyor. Özellikle kamu kurumları ve KOBİ'lerin kullanımı için geliştirilen kurumsal sürümler belediye ve bu tarz kurumlar için önem arz ediyor.

Pardus, tamamen Türkçe uygulamalar sayesinde kullanım kolaylığı sağladığı gibi aynı zamanda esnek ve güvenli bir çözüm olarak da ön plana çıkıyor. Eyüpsultan Belediyesinin yaptığı gibi diğer belediyelerin de PARDUS'a geçmesi ve 2023 yılına gelindiğinde 1 milyon 800 bin bilgisayarda bu milli işletim sisteminin kullanılması bekleniyor. ■

Remzi Aydın
Eyüpsultan Belediyesi Başkanı

Prof. Dr. Ahmet Ulusoy

Risk ve fırsat kıtası Afrika

Afrika kıtası hemen yanı başımızda çok büyük doğal kaynaklar rezervine ve genç insan potansiyeline sahip, dünya üzerindeki tarım yapılabilir ama ekilmeyen toplam arazilerin yüzde 60'ını barındıran bir bölge.

Birleşmiş Milletler tahminlerine göre bu yüzyılın sonunda dünya nüfusu 11 milyara ulaşacaktır. Bu nüfusu besleyebilecek en geniş arazilere sahip olan bir bölge Afrika kıtası.

Afrika kıtası doğal kaynak zengini bir coğrafya; dünyadaki altının yüzde 18'i, elmasın yüzde 53'ü, platinin yüzde 75'i, petrolün yüzde 8'i, demir ve bakır gibi temel sanayi hammaddelerinin önemli bir kısmına sahip.

**

Yine, Dünya Bankası verilerine göre dünyada en hızlı büyüyen 10 ülkeden 6'sı Afrika kıtasında. Bu hızlı büyümenin arkasında Çin'in Afrika'da derinlemesine başlattığı yatırımların ve Afrika kaynaklarını keşfetmesinin etkisi var.

AB ülkelerinin Çin'in kıtaya hızla yayılan nüfuzundan rahatsız olduklarını da belirtelim.

Afrika kıtasında hızla artan, yıllık 20 milyon civarında yeni işgücüne katılan genç nüfus var. Bu katılımın 30 yıl boyunca devam edeceği tahmin edilmektedir.

Bu insan kaynağı üretim, kalkınma, beşeri sermaye stoku potansiyeli taşıdığı gibi; iş bulunamadığında radikalizme yönelme (terörizm) ve göç etme riski de taşımaktalar.

Ya genç nüfus fırsata dönüştürüp eğitilecek, üretim sürecine sokulacak bölgeye ve dünyaya faydalı olacaktır. Ya da işsiz kitle olarak terörizmi ve göçü besleyen kaynak olacaktır.

**

Afrika kıtasının yıllık yaklaşık 130 - 170 milyar dolar arasında altyapı yatırımı ihtiyacı var. Bunun sadece bir kısmı karşılanabiliyor ve altyapı ihtiyacından kaynaklanan yıllık döviz açığı 68-108 milyar dolar arasında değişmektedir.

Dolayısıyla eğitimden sağlığa, karayolundan demiryoluna, telekomünikasyondan kamu hizmeti üretimi alanlarına kadar çok büyük altyapı yatırımlarına ihtiyaç var.

7 Kasımda (3 gün süren) Afrika Yatırım Bankası'nın organize ettiği uluslararası yatırım forumunda çok uluslu finans kurumları, varlık, emeklilik ve sigorta fonları yetkililerinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda yaklaşık 208 milyar liralık 230 proje için bir ön anlaşma yapıldığı açıklanmıştır. Dolayısıyla bölgeye son dönemde risk algısı nedeniyle gelmeyen yabancı sermayenin, özellikle Afrika Yatırım Bankası'nın öncülüğünde başlatılan girişimle, tereddütleri giderilmeye çalışılmaktadır.

**

Afrika kıtasının genelinde kötü yönetimler nedeniyle zenginlik potansiyelleri yeterince değerlendirilememiş, dünyada en fakir 10 kişiden 6'sının yaşadığı bir bölge olmuştur.

Yine, Dünya Bankası'nın tahminlerine göre 2030 yılında en fakir 10 kişinin 9'u Sahra altı Afrika ülkelerinde yaşayacaktır.

Hindistan ve Çin'in yaptıkları gelişme hamlesiyle 1990'lı yıllarda yüzde 30,6'larda olan 2 doların altında gelir elde eden (fakirlik sınırının altı) nüfus oranı, 2018 yılında yüzde 8,6'ya çekilebilmiştir. Oysa, Afrika'daki fakir nüfusun oranı gittikçe artmaktadır. Bunun en önemli nedeni hükümetlerin iyi yönetemeyişidir.

**

Afrika'nın diğer baş ağrıtan alanı ise sağlıktır. Yılda 5.5. milyon kişi ölümcül bulaşıcı hastalığa yakalanıyor. Hastane yetersizliği yanında doktor ve hemşire sayısı da batılı ülkelerde kıyaslanamayacak ölçüde düşük. Temiz içme suyuna ulaşılamama bu sorunun en temel kaynağı.

Afrika'da başka vahim bir durum ise 600 milyon insanın elektrik enerjisine ulaşamayışıdır. Aslında çok ciddi yenilenebilir enerji potansiyel taşıyan bir bölgenin, güneş panelleri ile ve rüzgar enerjisi ile sorunu bir şekilde halledebilirler.

Kaynaklar iyi organize edilebilirse ve bölgesel işbirlikleri geliştirilebilirse kısa sürede bütün kıta ülkeleri ışığa kavuşabilir.

**

Sonuç olarak söylememiz gereken hemen yanı başımızdaki Afrika kıtasının çok büyük yatırım imkanları, dünya için büyük fırsatlar taşıdığıdır.

Aynı zamanda, iyi yönetilemediği ve yönlendirilemediği takdirde başta terörizm ve göç dalgası olmak üzere dünya için büyük bir tehdit riski de barındırmaktadır.

Burada önemli olan bir başka konu da, Türkiye'nin son yıllarda Afrika kıtasına olan ilgi ve işbirliğinin daha da artırılması gerektiğidir. Bu işbirliği hem insanlık açısından önemli, hem de bu ülkelerin zenginliklerinin daha etkin kullanılması için Türk iş adamlarının tecrübelerini aktarmaları noktasında önemli.

Her şeyden önemlisi de, Afrika'nın yükselişine önayak olmak için bize tarihi geçmişimizin yüklediği bir misyon var.

Shuriah Niazi

30 yıl sonra hak yerini buldu(!)

Kuzey Hindistan eyaleti Uttar Pradeş'in Meerut şehrinde 1987 yılında katledilen Müslümanların aileleri için adalet yerini buldu. 31 Ekim'de Delhi Yüksek Mahkemesi Uttar Pradeş Emniyet Müdürlüğü'ne mensup 16 eski polis memurunu, 42 Müslümanı gözaltındayken öldürmeleri gerekçesiyle ömür boyu hapis cezasına çarptırdı. Bağımsız Hindistan'ın en büyük ve en sarsıcı gözaltı cinayetinin faillerinin cezalandırılmasının 30 yıldan fazla sürmesi ülkenin yargı sisteminin mağdurların ailelerine adaleti teslim etmekte ne kadar liyakatsiz olduğunu gösteriyor.

Zanlı polis memurları, daha önce ilk derece mahkemesi tarafından beraat ettirilmişti. Ancak Yüksek Mahkeme, alt mahkemenin kararını bozarak silahsız, masum ve savunmasız kişileri kasıtlı bir şekilde öldürdükleri iddiasıyla zanlıları cezaya çarptırdı. Kararı veren Yüksek Mahkeme yargıçları S. Muralidhar ve Vinod Goel, mağdurların ailelerinin adalet için 31 yıl beklemek zorunda kaldıklarını ve bu uzun bekleyişin ailelerin devlet mekanizmasına olan inancını sarsmış olabileceğini vurgulayarak, adaletin çok geç kaldığının farkında olduklarını belirttiler. Yargıçlar, mağdurlar için etkin bir adalet sağlama çabalarının, yargılamanın sistematik gecikmelerle 20 yıldan uzun bir süreye yayılması nedeniyle sekteye uğradığını ifade ettiler.

Vahşi katliamdan sağ kurtulanlar ve mağdurların yakınları ve arkadaşları adalet yerini bulduğu için rahatlamış olsalar da, olayın şokunu atlatabilmiş değiller. Hükümet ve polisin davayı düşürmek için her şeyi yapmasına rağmen mağdur ailelerinin vazgeçmediklerini söyleyen görgü tanığı Zulfikar Nasir, "Oruçluyken emniyete götürüldük. Bize nasıl muamele ettiklerini hala hatırlıyorum" dedi. Hashimpura katliamının mağdurlardan birinin kız kardeşi olan Shahin Khan ise, "Polisler hüküm giymiş olsa da cinayet emrini veren üst düzey yetkililer ve onları yıllarca koruyan siyasi liderler cezadan kurtuldular. Merkez ve eyalet yönetimlerindeki en üst düzey yetkililer ve siyasiler utanmadan davayı örtbas etmeye ve kanıtları bilerek imha etmeye çalıştılar. Üstelik, medya da konuyu yeterince güçlü bir şekilde dile getirmedi ve yasal süreçte yaşanan bariz gecikmelere sessiz kaldı" diye belirtti.

Mağdurlardan birinin oğlu olan Milan Ahmed, babası polis tarafından vurularak öldürüldüğünde henüz beş yaşındaydı. Ahmed, "Geçen sene vefat eden annem tüm hayatı boyunca acı çekti. Eşine ve diğer mağdurlara adaletin teslim edildiğini görmeye ömrü yetmedi" diye konuştu.

Hashimpura katliamı, Mayıs 1987'deki halk ayaklanmaları sırasında gerçekleşti. Mart-Haziran 1987 döneminde patlak veren şiddetli ayaklanmalarda yaklaşık 350 kişi hayatını kaybetti. O dönemde Hindistan halkının öfkesi, Ayodhya'daki Babri camisi konusundaki anlaşmazlık yüzünden tırmandı. Hindular 1528-29 yıllarında Hindistan'daki Babür imparatoru Babur döneminde inşa edilen caminin yerinde Hindu tanrısı Rama'nın tapınağının bulunduğunu ve camiyi inşa etmek için tapınağın yıkıldığını iddia edildi. Alan, Hindular arasında geleneksel olarak Lord Rama'nın doğum yeri olarak kabul edildiği için tartışmaya konu oldu. Dönemin Başbakanı Rajiv Gandhi liderliğindeki Hindistan Ulusal Kongresi Partisi hükümetinin caminin açılması talimatını vererek Hinduların ortaçağa ait camide ibadet etmelerine izin vermesi Meerut da dahil olmak üzere ülkenin birçok yerinde Müslümanların şiddetli protesto gösterilerine yol açtı. Mart 1987'de başlayan ayaklanmalar Nisan ayında sona ermiş olsa da, 19 Mayıs'ta, 10 kişinin kundaklanarak öldürülmesiyle şiddet olayları yeniden tırmandı. Orduya durumu kontrol etme çağrısında bulunuldu. Ancak, ertesi gün bir sinema salonunun bir çete tarafından kundaklanmasıyla 22 kişi daha hayatını kaybetti.

22 Mayıs'ta, Uttar Pradeş Emniyet Müdürlüğü'nde görev yapan 19 polisin, bir arama sırasında ağırlıklı olarak yoksul fabrika işçilerinin, gündelikçilerin ve dokumacıların yaşadığı Müslüman yerleşim yeri olan Meerut'un Hashimpura bölgesinden 45-50 Müslümanı tutukladıkları, kamyonlara bindirip şehrin kenar mahallelerine götürdükleri, orada acımasızca vurdukları ve cesetlerini yakındaki bir sulama kanalına attıkları iddia ediliyor. Olay Ramazan ayında meydana geldiği için semt sakinlerinin çoğu polisler tarafından tutuklandıklarında oruçluydu. Vurulanlardan dördü ölü numarası yaparak hızlıca kaçtı ve polis karakoluna giderek korkunç olay hakkında şikayetçi oldular. Birkaç gün sonra, kanalda yüzen cesetler bulunması üzerine bir cinayet davası açıldı ve 19 polis cinayetle suçlandı. Ancak, bu polislerin hiçbiri tutuklanmadı ve resmi olarak suçlanmadı.

1988'de eyalet hükümeti, Uttar Pradeş Emniyeti Suç Şube Merkezi Soruşturma Dairesi'ne soruşturma emri verdi. Daire işlenen cinayetler konusunda 60 il emniyet personelini suçladığı soruşturma raporunu ancak altı yıl sonra Şubat 1994'te sundu. Ancak, rapora dayalı hiçbir acil adım atılmadı ve suçlanan 19 zanlı polise yönelik iddianame ancak 2 yıldan fazla bir süre sonra Mayıs 1996'da mahkemeye getirildi. Kısacası, oldukça yavaş ilerleyen dava sürüncemede kaldı. Müslümanlar, Meerut yakınlarındaki bir yerde öldürülmüş olsa da, olay yeri komşu Ghaziabad semtinin sınırları dahilinde olduğu için duruşma Ghaziabad mahkemesinde yapıldı.

2002'de Hindistan Yüksek Mahkemesi'nin emriyle dava Ghaziabad mahkemesinden Delhi mahkemesine devredildi. Ancak Mart 2015'te, Hashimpura katliamı davasında suçlanan 16 polisin tamamı beraat ederken, sanık polislerden üçü uzun duruşmalar sırasında öldü. Mahkeme, olayda hayatta kalanların hiçbir zanlı polisi tanıyamadıkları için polisler aleyhinde yeterli kanıt bulunmadığını açıkladı.

Uttar Pradeş Hükümeti ve mağdurların aileleri, sanıkların beraatına karşı Yüksek Mahkeme'ye temyiz başvurusunda bulundu.

Uttar Pradeş Emniyet Müdürlüğü, tarihinin Müslümanlara karşı acımasızlık ve barbarlıkla dolu olduğu ve Uttar Pradeş hükümetlerinin durumu değiştirmek için neredeyse hiçbir şey yapmadığı belirtiliyor.

Son dönemde dünya ölçeğinde artan ticaret savaşları ve korumacılık eğilimleri, Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) varlığını ve fonksiyonunu sorgulamaya açtı. Bu konuda çeşitli ülke ve kurumlardan gelen çağrılar var. Sözgelimi Avrupa Komisyonu, örgütün kapsamlı bir güncelleştirmeden geçmesini istiyor. Uzmanlar ise, reform konusunda görüş birliğine varılmasının gerekli fakat bir o kadar zor olduğu fikrinde.

Duygu Bulkan

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ KURTARILABİLİR Mİ?

Tarife savaşları şeklinde başlayan korumacılık, iktisat literatüründe de kabul edildiği şekliyle ilgili tüm tarafların zararına sonuçların ortaya çıkmasına ve dünya ekonomisinin bir bütün olarak refah kaybına neden oluyor. Bu açıdan dış ticaret konusunda uluslararası hukukun önemi ve bu hukukun en önemli uygulayıcılarından biri olan Dünya Ticaret Örgütü'nün yapısında reform yapılması son dönemlerde sıklıkla gündeme geliyor.

G20 ülkelerinden gelen ticaret ve yatırım bakanları, yaptıkları ortak açıklamada, Dünya Ticaret Örgütü'nü geliştirmek için "acil bir ihtiyaç" olduğunu söyledi. Son olarak Avrupa Birliği (AB) ve Çin yetkilileri önümüzdeki ay Pekin'de DTÖ yapısında yapılabilecek değişiklikleri görüştü. 9 Ekim'deki toplantıda, özellikle Kanada ve AB'nin önerilerine Çin'in de desteğinin alınmasına ve bu şekilde güçlü bir müzakere pozisyonu edinilmesine çalışıldığı değerlendirildi.

Komisyon, reform planının üç temel ilkeyi kapsadığını belirtti: günümüzün küresel ekonomisi için kural ticaret kitabının güncellenmesi, DTÖ'nün izleme rolünün güçlendirilmesi ve DTÖ uyuşmazlık çözümü sistemi üzerindeki bir çıkmazın giderilmesi. Resmi açıklamaya göre AB, önümüzdeki haftalarda küresel ticaret organına somut teklifler hazırlamak amacıyla bu ilk fikirleri çeşitli DTÖ ortaklarıyla tartışmaya devam edecek. Konuyla ilgili hem Çin hem AB hem de diğer ülkelerden tepkiler peşi sıra gelmeye devam ediyor.

Ticaretten Sorumlu Avrupa Komiseri Cecilia Malmstrom, "Çok taraflı ticaret sistemi geçtiğimiz on yıllara kadar, dünya çapındaki şirketler için istikrarlı, öngörülebilir ve etkin bir çerçeve sağladı ve birçok ekonominin hızla büyümesine yardımcı oldu" diyor.

Malmstrom, "Ayrıca bugün, DTÖ açık, adil ve kurallara dayalı ticaretin sağlanmasında vazgeçilmezdir" dedi. Malmstrom, "Başarısına rağmen, DTÖ hızla değişen küresel ekonomiye yeterince uyum sağlayamadı" diyerek DTÖ'nün değişmediğini belirtiyor.

'AB BU KONUDA LİDER ROLÜ OYNAMALI'

Malmstrom, "Sistemin, günümüzün küresel ekonomisinin zorluklarını ele alabilmesi ve tekrar herkes için çalışabilmesi için harekete geçme zamanı" derken aynı zamanda "AB bu konuda lider rol oynamalı" düşüncesinde.

> G20 ülkelerinden gelen ticaret ve yatırım bakanları, yaptıkları ortak açıklamada, Dünya Ticaret Örgütü'nü geliştirmek için "acil bir ihtiyaç" olduğunu söyledi

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Gao Feng, Eylül ayında yaptığı açıklamada, Çin'in DTÖ reformunu desteklediğini, ancak örgütün temel ilkelerinin değiştirilemeyeceğini söylemişti. Halihazırda ticarette korumacılık ve tek taraflılığın dünya genelinde yayıldığını ve DTÖ'nün otoritesinin sınamalarla karşı karşıya olduğunu dile getiren Gao Feng, Çin'in bu koşullar altında örgüt için gereken reformları desteklediğini ve çok taraflı ticaret sistemini ilerleteceğini kaydetmişti.

Reformun "birbirine saygı, eşitlik ve karşılıklı yarar" ilkeleri temelinde kalkınmaya odaklanarak gelişmekte

'DTÖ oyun alanı, asıl mesele ABD hegemonyasının devamı'

Prof. Dr. Güneri Akalın / İstanbul Aydın Üniversitesi

■ ABD aleyhine DTÖ'ye Kanada'nın, Türkiye'nin, Çin'in çeşitli başvuruları oldu. Bu durum Trump'ı rahatsız ediyor ve gerekirse ayrılacaklarını söylüyorlar. Mevcut dünya düzeni ABD tarafından belirlendi ve mevcut düzenin kendi lehlerine çalışmadığını anladılar. Kendileri ticaretin serbestleşmesini önermelerine rağmen Çin'in DTÖ'ye katılımıyla birlikte önlenemeyen yükselişi mevcut sistemin aleyhine işlemeye başladı. Çin öngörülmeyen bir üyeydi ve bu düzen ulus devletlerin kendi serbest piyasa ekonomileri içerisinde birleşerek DTÖ'yü regüle etmeleri anlamında ve korumacılığa karşı bir sistem olarak geliştirilmişti. Çin devreye girdikten sonra söz konusu ortam serbest piyasa ekonomisi olmaktan çıktı. Bu ABD'lilerin arzu etmediği bir sonuç. Ticaret savaşlarından sonuç alamazlarsa örneğin Uygurları, Kuzey Kore'yi, Vietnam'ı kullanarak ufak çaplı iç isyanlar çıkartarak bir takım düzenlemelere gidecekler. DTÖ bir oyun alanı. Asıl mesele ABD hegemonyasının devamı. DTÖ, ABD'lilere yardımcı olursa yapı içerisinde kalırlar. Kısa bir süre önce NAFTA'ya şekil verdiler. Şimdi hedefte DTÖ var. IMF, Dünya Bankası ve OECD'de sırada. Trump sadece DTÖ ile itilaf yaşamıyor AB'yi dağıtmak istiyor. Almanya'yı yalnızlaştırmak istiyor. Mesele sadece Çin veya DTÖ değil. Kendisini tehdit ettiğine inandığı özellikle AB bağlamında Almanya ve Çin'i hedefte görüyor.

olan ülkelerin rasyonel ihtiyaçlarını karşılaması gerektiğini ifade eden sözcü, ayrıca örgütün varlığını tehdit eden sorunların çözülmesine öncelik verilmesi gerektiğini sözlerine ekledi.

İKİ DÜNYA ARASINDAKİ MESAFEYİ KISALTMAK

Çin Devlet Konseyi Üyesi ve Dışişleri Bakanı Wang Yi de DTÖ reformunun amacının, ekvatorun kuzeyi ile güneyi arasındaki mesafeyi daha da artırmak değil; ülkelerin küreselleşme sonuçlarını daha adil şekilde paylaşmasını sağlamak olduğunu belirtti.

İngiltere Başbakanı Theresa May, DTÖ uluslararası ticaret sisteminde güvenini sürdürebilmesi için DTÖ içinde reform yapılması gerektiğini söylerken, konuya ilişkin başka bir açıklama yapan Kanada Uluslararası Ticareti Çeşitlendirme Bakanı James Carr ise, "DTÖ içindeki zorlukları biliyoruz ve reform yapmak için yeni yollar

bulunması gerektiğine inanıyoruz. Bu çalışmalar başladı. DTÖ, engelleri aşmayı ve ilerlemeyi başarabilir" dedi. Rusya Federasyonu Ekonomik Kalkınma Bakan Yardımcısı Azer Talibov da Arjantin'deki G20 Ticaret Bakanları toplantısında, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) reformuna duyulan ihtiyacı dile getirdi. Talibov'un açıklamasında şu görüşlere yer verildi: "Gelecek reformun ana yönleri olarak, DTÖ anlaşmalarının hükümlerine aykırı olarak örgütün bazı üyeleri tarafından tek taraflı kısıtlayıcı önlemler politikasına, DTÖ Anlaşmazlık Çözüm Kurulunun etkin çalışmalarının tesis edilmesine, örgütün üyeleri tarafından yükümlülüklerinin yerine getirilmesinin sıkı bir şekilde izlenmesine ve yeni çok taraflı kuralların geliştirilmesiyle mücadele etme ihtiyacı var." ■

'DTÖ amacına göre hareket etmiyor'

Hasan Ali Cesur / ASKON Genel Başkanı

■ Günümüz dünyasında 'güçlü olan benim, benim dediğim olacak' fikri ile hareket eden bir ekonomik yapı gözlemekteyiz. Trump'ın ABD Başkanı olması ile birlikte, direttiği konuların başında da ticari hususlar önde geliyor. Trump, 'önce ben istediğimi alayım, geri kalanlar ne yaparsa yapsın' düşüncesi içerisinde. Tabi bu da kendisine karşı bloklar oluşturmaya neden oluyor. ABD'nin getirmiş olduğu ticari yaptırımlar birçok ülkenin canını acıtmakta. ABD'nin hedefinde AB, Çin, Rusya, İran var. Trump ek vergiler ile AB ve Çin'e karşı ekonomik savaşı başlatmış oldu. Bütün bu karşılıklı uygulamalar başka hükümetlerin de gümrük tarifelerini yükseltmesiyle dünya ekonomisinde korumacı bir döneme girilmesine ve bunun küresel ticareti yavaşlatarak ekonomik durgunluğa sebep olması endişesini getiriyor.

TEK TARAFLI ADIM ATMAK DTÖ İLKELERİNE AYKIRI

Aslında mevcut haliyle dış ticarette tek taraflı adım atmak DTÖ ilkelerine ve kurallarına aykırı. Ne var ki, mevcut şekli ile bu kural çiğnenebiliyor. DTÖ'nün yapısı da işte bu nedenle değiştirilmek isteniyor. ABD'nin ek vergiler ile ticari savaş başlattığı ülkeler de tabi olarak aralarında bir bloklaşmaya giderek ABD'ye gerekli cevabı vermeye çalışıyor. Bu bağlamda AB ve Çin arasında ortak çalışma grubu oluşturuldu. Bu grup gümrük tarifelerinin yanı sıra devlet teşvikleri ve zorunlu teknoloji transferi gibi korumacı tedbirlerin dış ticarete etkisini ele alarak DTÖ'nün yapısında değişikliğe gidip günümüz çerçevesinde revize etmek istiyor. ABD'nin bu çıkışlarından başta komşuları Meksika ve Kanada olmak üzere Brezilya, Arjantin, Japonya Avustralya gibi ülkeler de rahatsızlık duyuyor. Kısacası bir an önce bu konuda bir şeyler yapmak gerekiyor ve bu gerekliliği isteyen onlarca devlet var. Bu nedenle DTÖ'nün yapısında istenilen değişikliklere ilişkin gerekli desteklerin geleceği aşikar.

DÜNYA ABD'DEN BÜYÜKTÜR

Bir yanda gerilim politikalarının büyüttüğü bir Trump yönetimi ve bir yanda ABD politikalarından zarara uğrayan AB, Çin ve Rusya gibi devler. DTÖ üzerinden devam ettirilmeye çalışılan bu savaşın DTÖ'ye getireceği artı ve eksileri zamanla göreceğiz. Fakat kendince su musluklarının başına geçtiğini düşünen ABD yönetimin unuttuğu bir gerçek var. Bu kavga politikası içte kendisini güçlendirebilir fakat dünya genelinde ise birçok müttefik ülkenin dostluğunu da kaybettirir. Trump şu an bunu yaşamaya başladı. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın dile getirdiği gibi 'Dünya beşten büyüktür'. Ve elbette Dünya ABD'den büyüktür. Kanada, AB ve Çin'in DTÖ üzerinden yakınlaşması bazı başlangıçları beraberinde getirebilir. Kısaca dünya üzerinde yalnız siyaset yürütmek mümkün değildir. ABD'nin de bu yalnızlığı uzun yıllar yürütmesi mümkün değildir. Bu nedenle kısa vadede ABD çıkarları açısından yararlı gördüğü bu ekonomik savaşın olumsuz yönlerini zaman içinde görmeye başlayacaktır. DTÖ yapısında ABD'ye karşı planlanan revizyon da bunun başlangıcıdır" dedi.

‘Ortak bir noktada buluşulması zor’

Bozkurt Aran / TEPAV Ticaret Çalışmaları Merkezi Direktörü

Şu anda küresel finans mimarisinin Dünya Bankası ve IMF’den sonra 3 ana ayağından biri de DTÖ. Bu örgütün diğerlerinden en önemli farkı kurallarının ‘bağlayıcı hukuk kuralı’ olarak tüm üyelerce tanınmasıdır. Ülkeler arasında menfaat birliği ortaya çıkmadığı zaman kural çıkarılamıyor. Burada açmaz DTÖ’nün çalışmasında değil DTÖ’nün kuruluş ilkelerinde. DTÖ’de kapsamlı ve ticaretin her yönünü düzenleyen değişikliklerden ziyade, özel konularda ülkelerin anlaşabildiği kadar, çok taraflı (multilateral) değil çoklu (plurilateral) anlaşmaların yapılabilmesi olanakları araştırılıyor. Bugüne kadar 8 adet tur yapılmış başarı ile. En sonuncusu 1994 yılında tamamlanan Uruguay Turu’dur. Kurallı ticaret bugün İki temel sorunla karşı karşıyadır. Birincisi gereksinim duyulan yeni düzenlemelerin yapılmamasıdır. Örnek verelim. Hizmet ticareti konusunda düzenleme yetersiz. Tarım ve sanayi mallarında bunun yapılabilmesi kolay ama hizmet ticaretinde de yapılabilmesi gerekiyor. Diğer önemli konu dijital ticarettir. DTÖ sistemi içinde elektronik ticaret, e-kitap, müzik, bilgisayar programlarının internet üzerinden ticaret olarak kabul ediyor. Hâlbuki genel olarak elektronik ortam kullanılarak yapılan pazarlama faaliyetine ve ticaretine elektronik ticaret deniyor. Bu alanların düzenlenmeye ihtiyacı var. Anlaşılıyor ki geçmişte olduğu gibi tur olarak nitelendirilebilecek çok kapsamlı ‘turlar’ yapılamayacak. Belki çözüm, olabildiğince çok üyenin katıldığı ve belirli konularda anlaşmalar yaparak, çoklu sisteme dönmek.

Diğer bir konu ise ‘korumacılık’tır. Bu eğilimi bir ticaret politikasına dönüştüren güç ise şaşırtıcı şekilde Amerika oluyor. Diğer bir ifade ile ABD 70 yıl önce kurulmasına önayak olduğu düzeni şimdi tahrip etmekle meşgul. Gelişmiş sanayi toplumlarında ‘eşitsizlik’ gündemin ana konusunu oluşturuyor. Küreselleşmenin gelişmiş toplumlara getirmiş olduğu refah artışının, toplumun içerisinde adil bir şekilde dağıtılmadığı iddiası gündemde. Özellikle mavi yakalıların gelirlerinde bir gerçek düşüş görülüyor. Böylece ilk defa korumacılığın ana nedeni istihdam konusu olarak ortaya çıkıyor.

Küreselleşmenin toplumlara getirmiş olduğu refah artışı, o toplumun içerisinde eşit bir şekilde dağıtılmıyor. ABD ve Avrupa bunun örneği. Bu dönemde ilk defa korumacılığın ana nedeni olarak istihdam ortaya çıkıyor. ABD sermayesi ve teknolojisi Meksika’da yatırım buluyor. Bu rekabet toplumda rahatsızlık yaratıyor. Bunu gidermek için de Trump gibi popülist politikacılar ortaya çıkıyor. ‘Ben bu toplumun ilgilenilmemiş kesimiyle ilgileneceğim ve onlara haklarını iade edeceğim’ diyor. Başkan seçildikten sonra da bu maksatla istihdamı öne koydu. Ticaret savaşlarındaki tek amaç ticaret açıklarını gidermek değil ticaret açıklarının neden olduğu istihdamın dışarıya kaçmasını önleyebilmek. Bütün bunlara ilaveten Çin’in önlenemez yükselişini de ilave etmek gerek.

Dolayısıyla bu ortamda DTÖ’nün yeni bağlayıcı hukuk kuralları geliştirmesine olanak sağlayacak bir ortak anlayışın ortaya çıkacağını düşünmüyorum. 1994’den bu yana bir ilerleme olamadı. Bu da bir açmaz yaratıyor. Dolayısıyla da ABD’nin DTÖ’den ayrılabileceğini düşünmüyorum ama etkinliğini sınırlayabilir. Reform konusunda ortak bir anlayış ortaya çıkmadığı müddetçe de reform söz konusu olamaz.

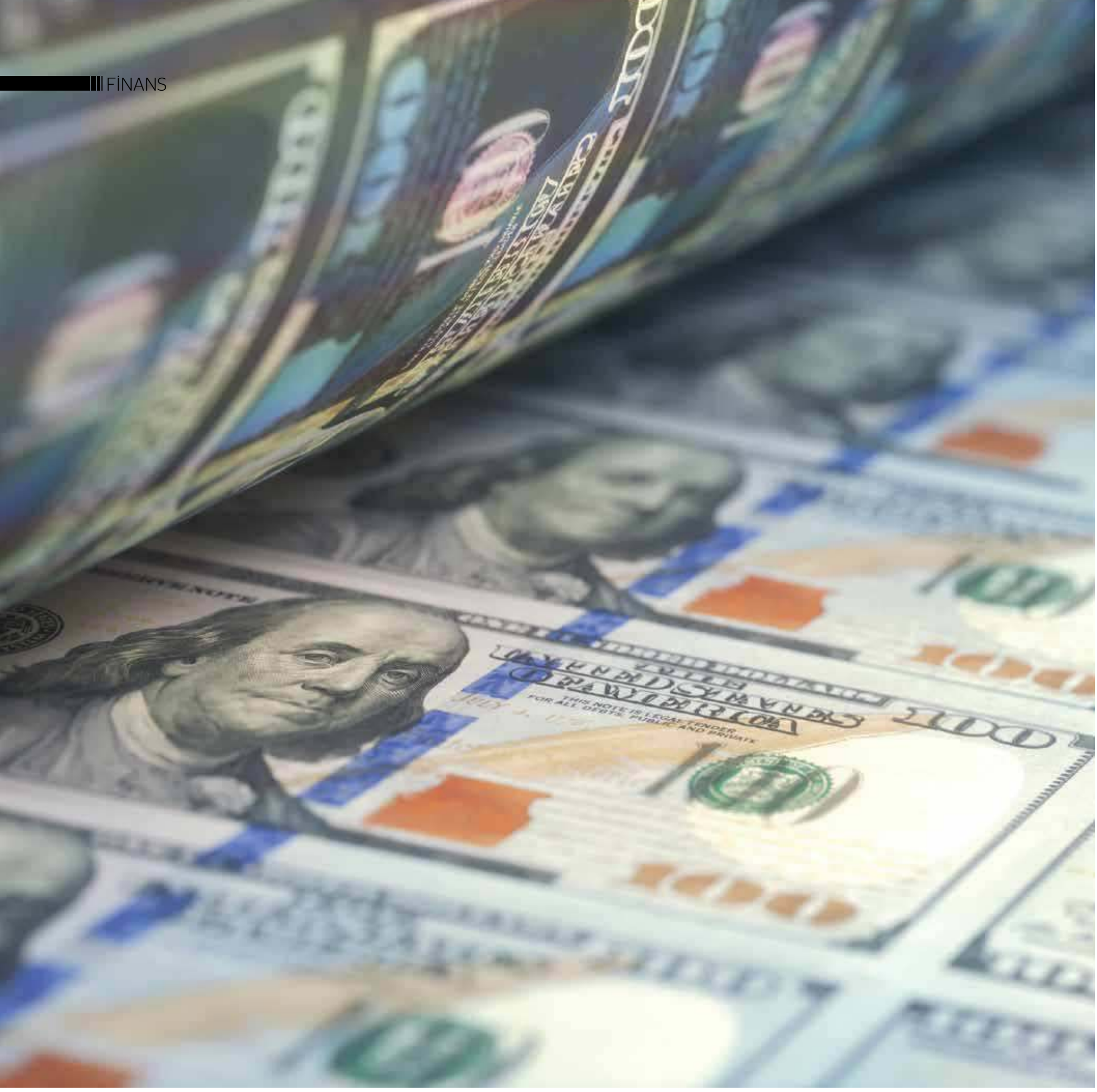

DÜNYA PARA BASMA ÜSLERİ

Bağımsızlığın en önemli sembollerinden biri olan banknot basma işi, birçok ülke tarafından, tesis maliyetlerinin yüksek olması ya da teknoloji yetersizliği gibi nedenlerle başka ülkelerde gerçekleştiriliyor. Özel şirketlerin global banknot para basma işinin yüzde 16'sını elinde tuttuğu günümüzde, Avrupalı ve Kuzey Amerikalı şirketler pazara hâkim durumda.

Kadriye N. Tunçsiper

2011 yılında İngiliz kargo uçakları Libya'ya değeri 1,5 milyar doları bulan yaklaşık 280 milyon Libya doları taşıdı. Pek bilinmese de bunun nedeni, ülkenin parasını bir İngiliz şirketinde bastırmasıydı. Bir yıl önce Kaddafi rejimi tarafından ısmarlanan banknotlar, Birleşmiş Milletler yaptırımları nedeniyle ülkeye ulaştırılamamıştı ve Kaddafi'nin devrilmesi sonrasında İngiliz şirket teslimatı geç de olsa gerçekleştirmişti. Yasal nedenlerle bunun mümkün olmadığı bazı ülkeler olsa da, şu anda da parasını yurtdışında bastıran birçok ülke var.

PAZARA HÜKMEDENLER

Dünya çapında ne kadar banknot üretildiğini ve tedavüle sokulduğunu tam olarak bilmek mümkün olmasa da, şu anda dolaşımda yaklaşık 375 milyar banknotun olduğu; talebi karşılamanın yanı sıra kirli ve yıpranmış olanları değiştirmek için yılda yaklaşık 150 milyar banknotun basıldığı kabul ediliyor.

Son derece uzmanlaşmış birçok şirket, dünyanın birçok para birimi basım işi ile para kazanıyor. İngiliz banknot üreticisi De La Rue'nin, ticari baskı pazarının yüzde 11'ini oluşturduğu tahmin ediliyor. Yaklaşık 140 ülkenin merkez bankası için banknot üreten şirketin ürettiği banknotların, bir haftada Everest'in zirvesine iki kez ulaşacak kadar çok olduğunu belirtelim. Şirketin en yakın rakibi Alman Giesecke & Devrient ise 100 ülkenin merkez bankasının ihtiyacını karşılıyor. Kanadalı Banknote Company ve ABD ve İsveç merkezli Crane ise pazardaki diğer büyük oyuncular. Bu şirketler aynı zamanda pasaport gibi kıymetli evrak basım işinde de uzman durumda.

Son yıllarda bu firmalara rakip olarak Çin'in devlet banknot basım matbaası da ön plana çıkıyor. Birkaç yıl önceye kadar sadece yuan basan matbaa, ilk olarak Nepal para birimi basması ardından Tayland, Bangladeş, Sri Lanka, Malezya, Hindistan, Brezilya ve Polonya dâhil bir dizi ülke için basım işini üstlendi. Çin'in bu alandaki en büyük avantajlarından birinin, daha teknolojik olarak gelişmiş Batı rakiplerine kıyasla nispeten düşük

Son derece uzmanlaşmış birçok şirket, dünyanın birçok para birimi basım işi ile para kazanıyor. İngiliz banknot üreticisi De La Rue'nin, ticari baskı pazarının yüzde 11'ini oluşturduğu tahmin ediliyor

bir maliyetle güvenlik özellikleri sağlayabilmesi olduğunu söyleniyor.

PARAYI DIŞARDA BASTIRAN ÜLKELER

Bir banknot yazıcı genel olarak yılda bir ila yaklaşık 1,4 milyar banknot üretme kapasitesine sahip. Yani eğer bir merkez bankası bundan daha az üretebiliyorsa, para basımını dışarıya yaptırması daha mantıklı görünüyor. Bununla beraber bazı ülkeler ulusal güvenlikleri nedeniyle verimsizliğe rağmen, para basma işini ülke içinde gerçekleştirmeyi tercih edebiliyorlar.

Para basımını ülke dışında yapan ülkeler bir bakıma bu konuda dış kaynaklardan yararlanıyor. Hangi ülkelerin parasını yurt dışında bastırdığı ise aslında çok açık bir bilgi değil. Ülke merkez bankaları bu konuda çok fazla açık vermiyor. Çünkü merkez bankaları ve şirketler arasında gizlilik anlaşmalarına uymak gerekiyor.

600 bin nüfusa sahip küçük Pasifik ülkesi olan Solomon Adaları'nın banknotları De La Rue tarafından tasarlanıyor ve basılıyor. Makedonya ve Botsvana'nın da banknotlarını İngiliz şirketlerine bastırdığı bir sır değil. Şirketin diğer müşterileri arasında Japonya, Kamboçya, Hırvatistan ve Guatemala bulunuyor. Singapur, Finlandiya, İsveç, Bahreyn ve Katar'ın da tüm banknot basımında dış kaynaktan yararlandığı biliniyor. ■

HAVAYOLLARINDA DERİN KULİS

KÖRFEZİN İKİ DEVİ BİRLEŞİYOR MU?

Havayolu endüstrisi son dönemde büyük bir söylenti ile çalkalanıyor. Buna göre Körfez'in iki devinden biri konumundaki Emirates, finansal olarak zor günler geçiren diğer dev Etihad'ı satın almak istiyor. Körfez'in bu iki devi birleşirse, global havayolu endüstrisinin yüzde 5'ini elinde tutan dünyanın en büyük havayolu şirketini meydana getirecek.

Ezgi Çay

Körfez merkezli iki önemli havayolu şirketi, Emirates ile Etihad Airways dünyanın en önemli havayolu şirketleri arasında yer alıyor. Bu iki şirketin ortak özelliği ise biri Abu Dhabi, diğeri Dubai olmak üzere, her ikisinin de Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) merkezli olmaları. Ancak son zamanlarda iki büyük havayolu şirketi bir birleşme iddiasıyla tekrar gündeme geldi. Dubai'nin amiral gemisi olan havayolu şirketi Emirates, Etihad'ı devralmayı düşünüyor. Yıllardır birbirine rakip olan şirketlerin birleşmesi dünyanın en büyük havayolu taşıyıcısı olmalarını sağlayacak. Körfezin iki havayolu şirketinin birleşmesi, 29,3 milyar dolarlık bir gelir meydana getirecek ve böylece yeni şirket dünyadaki havayolu yollarının neredeyse yüzde 5'ini kontrol etme yetkisini elinde bulunduracak.

Emirates, organik büyümeye odaklanmış durumda ve satın almalar yoluyla genişlemeyi sürdürmeye devam ediyor. Emirates tarafından yapılan açıklamada Etihad ile iş birliği içinde olunduğu ifade edilerek, iki şirketin birleşme amaçlı görüşmelerde bulunulduğu reddedildi. Etihad cephesinden de birleşme iddialarına "söylenti" yorumu yapıldı. Körfezin güçlü havayolu şirketlerinin birleşme söylentilerinin neden bu kadar önemli olduğunu daha net anlamak için iki şirketin kuruluş hikayelerine, arkalarındaki devlet desteğine, yakından bakmakta fayda var.

DUBAİ'NİN AMİRAL GEMİSİ EMIRATES

Dubai Hükümeti'ne ait olan Emirates, Birleşik Arap Emirlikleri'nin uluslararası havayolu şirketidir. Kurulduğu günden bu yana ikinci yılı hariç her yılını karlılıkla bitiren Emirates, ticari temellerde çalışan bir havayolu olarak Dubai Hükümeti'nden finansal destek, garanti ve koruma almadan ticari faaliyetlerine devam ediyor. Emirates, gerçekleştirdiği petrol ihracatıyla Birleşik Arap Emirlikleri'nin en zengin üyesi olma özelliğini taşıyor.

Dünyanın en genç filolarından birine sahip olan Emirates'in geniş gövdeli toplam 152 adet uçağı bulunuyor. Filosunda bulunan 265 yolcu uçağı ve 10 tane de kargo uçağıyla Emirates, 80'in üzerinde ülkede 155'i aşkın noktaya uçuyor. 2018 yılının ilk çeyreğinde şirket 1.12 milyar dolar gelire ulaştı.

ETIHAD MALİ SIKINTILAR İÇİNDE

‘Uçmayı yeniden hayal et’ mottosuyla yola çıkan Etihad da Emirates gibi Birleşik Arap Emirlikleri'nin önde gelen havayolu şirketlerinden biri.

Temmuz 2003'te Royal (Emiri) Decree tarafından kurulan Etihad Havayolu’nun yetki ve sorumluluğu tamamen Abu Dhabi hükümetine ait. Etihad bugün, 46 ülkeye, 74 yolcu, 9 kargo uçağıyla uçuş yapıyor. Ağırlıklı olarak Asya ve Avrupa’ya uçuş gerçekleştiren Etihad’ın ayrıca Okyanusya, Afrika ve Kuzey Amerika uçuşları bulunuyor.

Etihad, Air Berlin ve Alitalia havayollarına yatırım gerçekleştirdi. Etihad Havayolları’nın yüzde 49'unu satın aldığı Alitalia ve Air Berlin iflas bayraklarını çekti. Etihad’ın Avrupa’daki yatırımlarından 2,5 milyar euro civarında zarar etmesi, şirketin kuruluşundan beridir başında bulunan James Hogan’ın görevinden ayrılmasına yol açmıştı. Mali sıkıntılar yaşayan Etihad’ın Emirates ile birleşmesi iki şirket açısından karlı görünüyor. Dubai’nin turizm kapasitesi havayolu şirketlerinin birleşmesi açısından avantajlı bir diğer nokta.

Körfezin iki büyük havayolunun birleşmesindeki ana nedenler arasında düşük seviyelerde seyreden petrol fiyatlarının olumsuz etkisi gösteriliyor. Körfezdeki havayolu şirketlerinin pazara arz ettiği kapasite, şirketlerin kârlılığını önemli ölçüde düşürdü. Öte yandan, Etihad’ın yürütmekte olduğu, şirket ortaklıklarına dayalı büyüme politikasının ciddi miktarda zarara yol açması da, birleşme konusunu gündeme taşıyan bir diğer gelişme arasında yer alıyor. Ancak bu anlaşma yolunda büyük bir engel var: siyaset. Her iki havayolu da kendi emirlikleri için amiral gemisi markalar.

Petrol zengini Abu Dhabi, 2008 mali krizinden Dubai'yi kurtarmak için petrol servetini kullandı. Abu Dhabi’de iktidardaki Al Nahyan ailesi, uluslararası havalimanına ve havacılık altyapısına milyarlarca dolar yatırımda bulundu. Al Nahyan ailesi, Etihad Havayolunun marka gücünü kaybetmek istemiyor. Öte yandan turizm endüstrisine ciddi yatırımları bulunan bir Dubai var. Dünyanın en yoğun uluslararası havalimanı trafiğine sahip olan Dubai turizm alanında yaptığı yatırımlarla adından söz ettiriyor. Her iki emirliğinde elinde bulundurduğu gücü kaybetmek istememesi iki havayolu markasının birleşmesindeki en büyük engel. ■

FINDIK'DA BİR DÜNYA MARKASI

ORDU

Türkiye'nin en kalabalık otuzuncu şehri Ordu ilinin ekonomisi büyük ölçüde tarıma dayanır. Nüfusun yüzde 70'inin geliri ise fındıktan karşılanır.

121.486 çiftçi sayısı ile Türkiye'de en çok kayıtlı çiftçinin bulunduğu il Ordu'dur. İl arazisinin yüzde 42,9'u tarım alanı, yüzde 34,1'i orman ve fundalık alan, yüzde 8,4'ü çayır ve mera alanı, yüzde 14,6'sı ise yerleşim alanı ve tarım dışı araziden oluşmaktadır. Ordu ilindeki tarım faaliyetleri sahil şeridinde fındık, kivi ve mısır üretimi; iç kesimlerde ise hayvancılık ile tarla ürünleri ve yem bitkileri üretimi üzerinde yoğunlaşmıştır.

TÜRKİYE'DEKİ FINDIĞIN YÜZDE 30'UNU KARŞILIYOR

Türkiye, dünya fındık üretiminin yaklaşık yüzde 60-75'ini; Ordu ise Türkiye'nin toplam üretiminin yaklaşık yüzde 20-30'unu karşılamaktadır.

Balıkçılık da Ordu'nun yerel ekonomisi ve Karadeniz Bölgesi için önemli bir sektördür. Ordu'da avlanma yoluyla deniz ürünleri üretim yılda yaklaşık 25.000-35.000 ton balık üretimi gerçekleşmektedir. Bu rakam Türkiye üretiminin yüzde 7'sine tekabül etmektedir. Kültür balıkçılığında ise, Ordu ilinde su ürünleri yetiştiriciliği yapan 30 adet işletmenin 23 adedi tatlı sularda olup, toplam üretim kapasiteleri 240 ton/yıldır. Denizde bulunan 7 adet işletmede ise alabalık, levrek balığı üretimi yapılmaktadır. Bu işletmelerin toplam üretim kapasitesi ise 3.250 ton/yıldır.

İlde ihracatın büyük bir kısmını natürel iç fındık ve işlenmiş fındık ürünleri teşkil etmektedir. Bunun yanında çimento cam seramik ve toprak ürün-

leri, kimyevi maddeler ve mamulleri, maden ürünleri, mobilya ve orman ürünleri başlıca ihraç mallarıdır. 80'i aşkın farklı ülkeye ihracat yapılan Ordu ilinden en fazla ihracatın yapıldığı ülkelerin başında Almanya gelmektedir. Son yıllarda ithalatta ön plana çıkan ürün grupları ise; tahıl, bitkisel ürünler, sert kabuklu meyveler, işlenmiş meyveler, petrol ürünleri, mermer, kâğıt ve kâğıt hamuru, orman ürünleri, makine yedek parçaları ve maden kömürü gibi ürünlerdir.

Ordu ilinin stratejik konumu, Orta Doğu ve Kafkasya pazarlarına yakınlığı ve kamunun altyapı yatırımları, ilin lojistik gelişimi için önemli fırsatlar olarak değerlendirilebilir. Ekonomik faaliyetler açısından büyük öneme sahip olan ulaşım altyapısındaki yetersizliklerin bir bölümü, Karadeniz Sahil Yolu Projesi ile giderilmiştir. Yapımı devam eden Ordu çevre yolunun ve ilin iç bölgelere ulaşımını kolaylaştıracak olan Karadeniz-Akdeniz Yolu'nun da tamamlanmasıyla kara yolu ulaşımındaki sorunlar önemli ölçüde giderilmiş olacaktır.

YEŞİL YOL PROJESİ'YLE HEDEF 1 MİLYON TURİST

Ordu, sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel değerler gözetildiğinde turizmin gelişmesine olanak sağlayacak tüm potansiyele sahiptir. Doğal zenginlikleri, tarihi dokusu, geniş ormanlık alanları, denizi, dereleri, yaylaları ile eşsiz bir coğrafya sunması, kendine özgü yerel yaşam tarzı ve gelenekleri (yayla hayatı, gelenekler ve festivaller), alternatif turizme uygunluğu (doğa turizmi, yayla turizmi, tarıma dayalı turizm, etkinlik turizmi, macera turizmi vb.) ilin turizminin güçlü olduğu noktaları oluşturmaktadır. Turizm konusunda son yıllarda büyük atılımlar yapmakta olan Ordu ilinde, Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki önemli yaylaların birbirine bağlanması hedefleyen 'Yeşil Yol Projesi' gibi önemli projeler ile birlikte Ordu ilinin kısa vadede hedefi olan 1 milyon turist rakamına birkaç yıl içerisinde ulaşması beklenmektir.

İl ekonomisinde sanayi sektörü, tarım ve hizmet sektörlerine oranla daha küçük bir paya sahiptir ve sanayi sektörüne yönelik özel sektör yatırımları da gıda ürünleri imalatı, orman ürünleri ve mobilya sanayi, hazır giyim imalatı, madencilik ve toprağa dayalı sanayi, çimento ve hazır beton imalatı sektörlerinde yoğunlaşmıştır. Tarım sektörünün büyük ölçüde fındık üretimine dayalı olmasına bağlı olarak Ordu'da gıda sanayi yatırımlarının çoğu fındık kırma, işleme ve fındık mamulleri üretimine yöneliktir. ■

400

dekar

2017 YILINDA ORDU'DAKİ ÇİLEK ÜRETİM ALANI

700

dekar

2017 YILINDA ORDU'DA ÜRETİLEN ÇİLEK MİKTARI

42.9 %

TARIM ALANI ORANI

7 %

ORDU'NUN TÜRKİYE'DE DENİZ ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ ORANI

EN FAZLA ÇİFTÇİ ORDU'DA

Ordu'da ihracatın büyük bir kısmını natürel iç fındık ve işlenmiş fındık ürünleri teşkil ediyor. Ilık ve yağışlı iklimi, kivi, ceviz, örtü altı sebze yetiştiriciliği, kesme çiçekçilik ve çilek üretimine de elverişli. Fındık üretimiyle bilinen ilde ayrıca organik yumurta üretimi, tavukçuluk, arıcılık, balıkçılık ve hayvancılık da yapılıyor.

% 30

ORDU'NUN TÜRKİYE'DE KARŞILADIĞI TOPLAM FINDIK ÜRETİM ORANI

163.2 milyon dolar

ORDU'NUN 2016 YILINDA YAPTIĞI TOPLAM İHRACAT

121.486

ORDU'DAKİ ÇİFTÇİ SAYISI

Türkiye'de en çok kayıtlı çiftçinin bulunduğu il: Ordu

ORDU'NUN 2016 YILINDA GERÇEKLEŞTİRDİĞİ İTHALAT

40.2

milyon dolar

En fazla ihracat yapılan ülke: Almanya

2.552.972

dekar

ORDU'NUN TOPLAM TARIM ALANI

2.552.972

dekar

ORDU'DA MEYVE YETİŞTİRİLEN ALAN

Seddar Yavuz
Ordu Valisi

Ordu'nun ekonomik panoraması

Ordu; dışarıdan bakıldığında zorlu coğrafyası, nüfusu ve mevcut ekonomik kapasitesi ile orta ölçekli bir Karadeniz ili gibi görünse de, ülkemizin batı illerinde bulunan sanayi potansiyeli ile Doğu Karadeniz Bölgesinin eşsiz turizm değerlerini bir arada harmanlayabilen nadir illerden biridir. Ekonomik anlamda potansiyelini yeni yeni keşfeden ve bunu Karadeniz insanın girişimciliği ve pratik zekası ile birlikte ekonomik bir getiriye dönüştürecek adımları planlı bir şekilde atan Ordu, önümüzdeki yıllarda Karadeniz Bölgesinde adından en çok söz ettiren illerden biri olacaktır.

Ordu, ülkemizin gelişmiş kentlerine uzaklığı nispeten fazla olmasına rağmen, 2012 yılında yürürlüğe giren yeni teşvik sisteminin de etkisi ile özellikle son 6 yılda özel sektör yatırımları noktasında rağbet gören illerden biri olmuştur. Bunun bir sonucu olarak ilde şu an faaliyette bulunan iki OSB'de de doluluk oranı %100'dür. Bu iki OSB'de 7 bin civarında istihdam sağlanmaktadır. Bu iki OSB'ye ilave olarak, yeni yatırımcılardan gelen talebi karşılamak adına, üç yeni OSB'nin kurulması kararlaştırılmıştır. Yeni kurulan 3 OSB'nin kamulaştırma işlemleri devam etmektedir. 3 yeni OSB hizmete girdiğinde yaklaşık 15 bin kişiyi daha Ordu'da istihdam etme imkanı olacaktır.

Sanayi sektörü henüz gelişme aşamasında olmakla birlikte Ordu ilinde ülkemizin sayılı sanayi kuruluşları arasında yer alan büyük ölçekli işletmeler mevcuttur. İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan 2016 yılı "Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu" listesinde Ordu ilinde kurulu ve faaliyet gösteren 2 sanayi kuruluşu, ikinci 500 listesinde ise 6 sanayi kuruluşu bulunmaktadır. Bu sanayi kuruluşları tarafından 2017 yılında 225 milyon $'lık ihracat, 65 milyon $'lık ithalat gerçekleştirilmiştir.

Ordu işsizlikle mücadelede Türkiye'deki en başarılı illerin başında gelmektedir. 2017 yılı verilerine göre; Ordu'da işsizlik oranı: %3,6, işgücüne katılma oranı:54,1, istihdam oranı: %52,2'dir. Ordu'daki istihdam, ağırlıklı olarak tarımda ve tarıma dayalı sanayi alanlarındadır.

Ordu, Türkiye'de en fazla fındığın üretildiği il'dir. Türkiye fındık üretiminin %32'si Ordu'da gerçekleşmektedir. 2017 yılında Türkiye genelinde 269.623 ton iç fındık ihraç edilmiş ve 1 milyar 866 milyon 878 bin $ gelir sağlanmıştır. Ordu ilinde ise, 45.067 ton iç fındık ihracatı karşılığında 311 milyon 690 bin $ gelir elde edilmiştir. Türkiye bal üretiminin %14'ü yine Ordulu arıcılar tarafından sağlanmaktadır. Yaklaşık 17 Bin Ton bal üretimi ile Ordu, Türkiye'de bal üretiminde de birinci sırada yer almaktadır. Türkiye'nin ilk ve tek Arıcılık Araştırma Enstitüsü ise Ordu'da yer almaktadır. Arıcılık Araştırma Enstitüsü bünyesinde, "Arım, Balım, Peteğim" adlı AB Projesi kapsamında, son teknolojiyle bal analiz ve paketleme tesisi kurulmuştur. Bal analizi konusunda akredite kuruluş olan Ordu Arıcılık Araştırma Enstitüsü, bölge arıcılarının balını pazarlayacak BALMER şirketini de bünyesinde kurmuş ve faaliyete başlamıştır.

Ordu, kivi üretiminde de söz sahibi bir il konumundadır. 2017 yılında 7 Bin Ton'un üzerindeki kivi üretimi ile Türkiye'de ikinci sırada gelmektedir.

Ordu, İstanbul'a en fazla göç veren ikinci şehir konumundadır. Tersine göçü sağlayabilmek bakımından, Ordu'nun mutlak surette tarımın yanında sanayiyi, turizmi

ve üniversiteyi geliştirmek durumundadır. Bu anlamda baktığımızda, şehrin önüne koyduğumuz kısa vadedeki en önemli vizyon; 30 bin kişinin OSB'lerde çalıştığı bir şehir olmaktır. Bu hedefi gerçekleştirebildiğimizde, Ordu tersine göçü sağlayabilen illerden biri olacaktır.

Turizm, orta ve uzun vadede Ordu ilinin kalkınmasına büyük katkılar sağlaması beklenen önemli bir sektördür. Ordu, sahip olduğu doğal ve kültürel değerler gözetildiğinde turizmin, özellikle alternatif turizmin gelişmesine olanak sağlayacak büyük bir potansiyele sahiptir. Doğal zenginlikleri, tarihi dokusu, geniş ormanlık alanları, denizi, dereleri, yaylaları, eski nehir vadileri ve alpin dağ sıralarıyla eşsiz bir coğrafya sunması, kendine özgü yerel yaşam tarzı ve gelenekleri (yayla hayatı, gelenekler ve festivaller), alternatif turizme uygunluğu (doğa turizmi, yayla turizmi, tarıma dayalı turizm, etkinlik turizmi, macera turizmi vb.) İl turizminin güçlü olduğu noktaları oluşturmaktadır. İl'de başta doğa ve yayla turizmi olmak üzere kültür ve tarih turizmi öne çıkan turizm türleridir. Son yıllarda özellikle eko-turizm alanında İl'in büyük bir gelişim içinde olduğu görülmektedir. Gerek Valiliğimizin, gerekse Kültür ve Turizm Bakanlığımızın tanıtımlarıyla, 2017 yılında 705 bin turist Ordu'yu ziyaret etmiştir. Bunun yaklaşık 70 bini yabancı turisttir. 2018 yılının ilk 10 ayında, geçen yılın aynı dönemine oranla yabancı turist sayısında % 56'lık, yerli turist sayısında % 16'lık, toplamda ise %20'lik bir artış meydana gelmiştir. Bu yıl sonuna kadar 1 milyon turist hedefimizi yakalamış olacağız. Önümüzdeki 4-5 yıl içerisinde, 3 milyon turistin

Ordu'ya gelmesini hedefliyoruz.

Turizmin dışında, Ordu'nun toplam tarım alanının %93,5 gibi çok büyük bir bölümünü oluşturan ve il ekonomisinin vazgeçilmez ürünü niteliğindeki fındığın yetiştirildiği fındık bahçelerinin yenilenmesi için çeşitli projeler geliştiriyoruz. Bu konuda teşviklerin gözden geçirilmesi, fındıkta yeni türlerin bölgeye girmesi ve modern tarım tekniklerinin bölgede kullanılması için çalışmalar yürütülmektedir. Yaşlanan ve verim düşüklüğü yaşanan fındık bahçelerinin yenilenmesi konusunda DOKA, DOKAP, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile önemli girişimlerimiz var. Bölgenin en önemli gelir kaynağı olan fındığın, dünya piyasasında rekabet eder bir duruma getirilmesini arzu ediyoruz.

Ordu'nun bilim şehri olmasını da önemsiyoruz. Ordu Üniversitesi bünyesinde hali hazırda öğrenim gören 21 bin civarındaki öğrenci sayısını, kısa vadede 50 bine çıkarmak ve Ordu'yu bir bilim şehri haline getirmek istiyoruz. Çünkü, Ordu ili doğal güzellikleri ve sunduğu olanaklarla(sportif, kültürel ve sanatsal imkanlar), hem öğrencilerin, hem de akademisyenlerin tercih edeceği bir şehir konumundadır.

22 Mayıs 2015 tarihinde, Türkiye ve Avrupa'da deniz üzerine inşaa edilen ilk havalimanı olan Ordu-Giresun Havalimanının hizmete açılması ile Ordu ulaşılabilirlik noktasında önemli bir noktaya gelmiş ve başta turizm olmak üzere birçok sektörler Havalimanın faaliyete geçmesi pozitif katkı sağlamıştır. Ordu-Giresun Havalimanı, açıldığı 2015 yılı Mayıs ayından yılsonuna kadar olan sürede 222 bin 936 yolcuya hizmet verdi. 2016 yılında havalimanından yararlanan yolcu sayısı 796 bin 188 olarak gerçekleşirken, bu rakam 2017 yılında 1 milyon 187 bin 786'ya yükseldi. 2018 yılı Ocak-Ekim ayları arasında 912 bin 190 yolcu yararlandığı havalimanından açıldığı günden bu yana yararlanan yolcu sayısı 3 milyon 119 bin 100 olarak gerçekleşti. Ordu-Giresun Havalimanı, yolcu sayısı en çok artan havalimanları arasında yerini almıştır.

Karayolu yatırımlarında ise Ordu'nun, İç Anadolu ve Akdeniz bölgelerine ulaşımını önemli ölçüde kolaylaştıracak olan Karadeniz-Akdeniz Yolu'nun ve şehir içi ulaşımını rahatlatacak olan Ordu Çevre Yolu'nun tamamlanmasıyla karayolu ulaşımındaki olumsuzluklar önemli ölçüde giderilmiş olacaktır.

Orta vadede; sanayisi, tarımı, turizmi ve ürettiği bilim ile marka bir şehri olacağını öngördüğümüz Ordu için, mevcut potansiyelleri fırsata çevirmek ve ekonominin gidişatına yön verebilmek amacıyla birçok alanda yeni projeler ve fikirler hayata geçirilmiştir. Bütüncül bir bakışla ve bütün paydaşlarla işbirliği halinde yürüttüğümüz bu çalışmalar ile nihai hedefimiz Ordu'nun sosyo-ekonomik manada gelişmiş bir il olmasını sağlamaktır. ■

ADVERTORIAL

Türkiye'nin en tatlı projesi tamamlanmak üzere

Fındık üretiminde ilk sırada yer alan Ordu'da, ürünün en fazla kullanıldığı alana yönelik Ordu Büyükşehir Belediyesince yürütülen ve yüzde 80'i tamamlanan 'Çikolata Park Projesi'nin bahar aylarında hizmete girmesi planlanıyor. Başkan Engin Tekintaş projeyle ilgili yaptığı açıklamada, 'Sosyal hayata katkı sunacak projenin aynı zamanda ekonomik katkısı da büyük olacaktır' dedi.

Türkiye'nin en tatlı projesi olarak nitelendirilen Çikolata Park'ın yapımı, Avrupa ve Türkiye'nin deniz üzerine inşa edilen ilk havalimanı olma özelliği taşıyan Ordu-Giresun Havalimanı'nın yakınında 60 dönüm alan üzerinde devam ediyor.

NİSAN, MAYIS AYINDA HİZMETE GİRMESİ PLANLANIYOR

Kentin turizm ve ekonomik yapısına önemli katkı sağlaması planlanan proje kapsamında, Türkiye'nin en önemli ürünlerinden fındığın kullanıldığı çikolatanın imalat ve satış noktaları yapılıyor. Deniz kenarındaki projede seyir terası, çocuk oyun parkı ile sportif alanlar, restoran, düğün salonları ve çok amaçlı salon yer alacak. “Çikolata Park Projesi”nin, yılbaşında tamamlanması ve nisan, mayıs ayında da hizmete girmesi hedefleniyor.

“FINDIK MÜZESİ” DE PLANLANIYOR

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Engin Tekintaş, projeyi yerinde inceleyerek çalışmalar hakkında bilgi aldı. Yeme içme ve çikolata üretim mekânları, nikâh salonları, çok amaçlı salonlar olmak üzere çok geniş bir yapının ortaya çıkacağını belirten Başkan Tekintaş kır düğünü yapılabilecek özel mekân, halı saha, basketbol sahası, yeşil alan, yürüme yolları, denize açık iskele, yaklaşık 300 araçlık otoparkın da içinde bulunduğu alanın günü birlik vakit geçirilebileceği özel mekânlardan biri olacağını ifade etti. Başkan Engin Tekintaş, 2014 sonunda yapımına başlanan projenin neredeyse kullanabilecek noktaya kadar geldiğine dikkat çekerek proje içerisinde fındığa ilişkin müze oluşturulmasının da hedeflendiğini dile getirdi.

İSTİHDAMA DA KATKI SUNACAK

Projenin en güzel yerlerinden biri olacak ve sahile açık, her yeri görebilecek bir seyir terası da inşa edildiğini bildiren

Başkan Tekintaş, "Temel ürünü fındık olan çikolatanın burada en iyi şekilde yapımını ve sunumunu sağlayacak bir alan inşa ediliyor. Asıl olan istihdamdır. İstihdam açısından da bakınca hem üretim hem satış sürecinde çok sayıda arkadaşımız çalışacak. 70'in üzerinde kişinin çalışacağı bir mekân olacak. Dolayısıyla Gülyalı'daki kardeşlerimize de teknik olarak gıda mühendisi, makine mühendisleri gibi birçok kişiye katkı sunacak. Diğer taraftan da sosyal amaçlı olduğu için sportif faaliyetlere de katkı sunabilecek bir alana dönecek" dedi. ■

Bölgenin en büyüğü olacak

"FATSA MEZBAHA VE HAYVAN PAZARI" ŞUBAT AYINDA HİZMETE GİRİYOR

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Engin Tekintaş, yapımı devam eden "Fatsa Mezbaha ve Hayvan Pazarı"nda incelemelerde bulundu. Başkan Tekintaş, "Ordu'nun bütün et ve et ürünü ihtiyacını karşılayacak olan Fatsa Mezbahanesi ve Hayvan Pazarını şubat ayı içerisinde hizmete sunacağız" dedi.

BAŞKAN TEKİNTAŞ, "AZ MASRAFLA DAHA FAZLA HİZMET SUNULACAK BİR ALAN İNŞA EDİLİYOR"

Bölgenin en büyüğü olması beklenen mezbahanenin çalışmalarını yerinde inceleyerek yetkililerden bilgi alan Başkan Engin Tekintaş, "İlimizin tamamının et ve et ürünü ihtiyacını karşılayacak olan sağlıklı kesim, soğutma ve sevkiyat noktasında kaliteli hizmet verecek önemli bir merkeze kavuşuyoruz. Aynı zamanda 500 büyükbaş 500'de küçükbaş olmak üzere 1.000 hayvanın pazarda satışa sunulabileceği bir tesis olacak. Fatsa'nın dışında Çambaşı ve Perşembe Yaylamızda da büyük ve küçükbaş hayvanlara hizmet verecek şekilde iki mezbahanemiz olacak. Tüm ilçelerimizin et ihtiyacını Fatsa'daki tesisimizden karşılayacağız" şeklinde konuştu.

"İSTİHDAMA BÜYÜK KATKI SAĞLAYACAK"

Tesiste çalışmaların aralıksız devam ettiğini söyleyen Başkan Tekintaş, "İdare binası, çevre düzenlemesi tahkimatı ile birlikte inşallah şubat ayı gibi hazır hale getirmeyi hedefliyoruz. Diğer mezbahanelerin tamamını buraya toplayınca kontrollü ve az masrafla daha fazla hizmet sunacağımız bir alan inşa edilmiş olacak. Ordu'nun et ve et ürünleri noktasındaki bütün ihtiyaçları tesisimizden karşılanacak. Hemşehrilerimize istihdam anlamında da büyük katkı sağlayacak bir projeyi hayata geçiriyoruz. Daha kaliteli ve sağlıklı ortamlarda kesilmiş etleri vatandaşlarımıza sunacağız" ifadelerini kullandı. ■

ADVERTORIAL

Ordu kayakseverlerin yeni gözdesi olacak

GÜNDE 3 BİN KİŞİYİ AĞIRLAMASI BEKLENİYOR

Ordu'nun Kabadüz ilçesine bağlı 2 bin rakımlı Çambaşı Yaylası'nda inşa edilen Çambaşı Kış Sporları ve Kayak Merkezi'nin, kent turizmine önemli ölçüde katkı sunması bekleniyor. Türkiye'de denize ve havalimanına en yakın kayak merkezlerinden birisi olma özelliğini de taşıyan tesisin, günde 3 bin kişiyi ağırlaması hedefleniyor.

"TESİSİ TÜRKİYE KAYAK FEDERASYONU İŞLETİYOR"

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Tekintaş, yaptığı açıklamada yaklaşık 650 dönüm alan üzerinde, 40 milyon lira harcanarak tamamlanan merkezin Türkiye'de denize ve havalimanına en yakın tesislerden birisi olduğunu kaydederek projenin kayakseverlere hizmet vermek için hazır olduğunu söyledi.

"ÜÇÜNCÜ PİST YAPILIYOR"

Kayak merkezinde mevcut haliyle iki pist bulunduğunu, bunun yanı sıra üçüncü bir pistin yapımına daha başlanıldığını ifade eden Başkan Engin Tekintaş bu pistin de tamamlanmak üzere olduğunu söyledi. Başkan Tekintaş kayak tesisinin olduğu bölgeye iş adamlarının katkılarıyla otel yapılacağını da dile getirerek, "Çambaşı Kış Sporları ve Kayak Merkezi'ni tam anlamıyla bu kış kullanıma hazır hale getiriyoruz. Tesisin günde 3 bin kişiyi ağırlaması bekleniyor. Biz hazırız, karın yağmaya başlamasıyla birlikte tüm kayakseverleri ve eşsiz doğa manzarası ile kucaklaşmak isteyenleri buraya bekliyoruz" diye konuştu.

"BÖLGENİN TURİZM POTANSİYELİNİ ARTIRACAK"

Kayak merkezinin Ordu ilinin turizm yatırımlarında ön plana çıkan marka değerlerinden biri olduğunu ifade eden Başkan Engin Tekintaş, "Bu tesis başta ilimiz olmak üzere bölgenin turizm potansiyeline önemli ölçüde katkı sunacaktır. Bu potansiyelin harekete geçmesiyle hedefimiz yayladaki yatırım miktarını ve buna paralel olarak istihdamı da artırmak" diye konuştu.

Ordu Büyükşehir Belediyesinin girişimleriyle yapımına 2009 yılında başlanan kayak merkezi, 25 Kasım 2017'de düzenlenen törenle hizmete açılmıştı. ■

Ordu'da toplanan çöpler servete dönüşüyor

Ordu'da 50 işçinin çalıştığı Katı Atık Ayrıştırma ve Gruplama Tesisi'nde ayrıştırılan tonlarca çöpten yıllık 2 milyon 700 bin lira gelir sağlanıyor. Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Engin Tekintaş, "Faaliyete kısa bir süre sonra geçmesi beklenen Çaybaşı Düzenli Depolama Sahası'nda ise çöpten ayrıca elektrik üretimi gerçekleştireceğiz. Buranın da tam anlamıyla faaliyete geçmesiyle çöpün yıllık ekonomiye katkısı yaklaşık 5 milyon lira olacak" dedi.

Karapınar Mahallesi'ndeki Katı Atık Ayrıştırma ve Gruplama Tesisi zaman içerisinde modern hale getirilerek tesiste yıllık 210 bin ton çöpten ekonomiye 2 milyon 700 bin lira kazandırılıyor. Bu rakamın çöpten elektrik üretimiyle yıllık 5 milyon liraya çıkarılması hedefleniyor.

"35 YILLIK ÇÖP SORUNUNA KÖKTEN NEŞTER VURULDU"

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Engin Tekintaş, yaptığı açıklamada belediye olarak yaklaşık 5 yıl önce kentin 35 yıllık çöp sorununa kökten neşter vurduklarını söyledi. Altınordu ilçesindeki Vahşi Depolama Alanı'nın kapatılmasının ardından Karapınar Mahallesi'ndeki Katı Atık Ayrıştırma ve Gruplama Tesisine yaklaşık 4 milyon liralık harcama yapıldığını belirten

Başkan Tekintaş, çöplerin toplandıktan sonra buraya getirildiğini ve yaklaşık 50 işçiyle ayrıştırıldığını ifade etti.

"ÇÖPLER ÇİMENTO FABRİKASINDA YAKIT OLUYOR"

Başkan Engin Tekintaş, tesiste işlenen çöplerin önemli kısmının Ünye ilçesindeki çimento fabrikasına yakıt olarak gönderildiğini aktararak, "Bu şekilde hem biz çöpten para kazanmış oluyoruz hem de çimento fabrikası ithal olarak getirdiği kömür ve petrolü kullanmamış oluyor. Bununla çevre kirliliğinin de önüne geçilmiş olunuyor" diye konuştu.

"ÖRNEK GÖSTERİLEN BİR TESİS"

Kurulan tesisin çok fonksiyonlu çalıştığını tesiste çöp, plastik ve metal gibi çöplerin ayrıştığı bölümlerin de olduğunu belirten Başkan Tekintaş, "Burada ekonomik olarak geriye dönüş sağlanıyor. Çöplerden her şeyiyle istifade ediyoruz. Burası Türkiye'de örnek gösterilen bir tesis" şeklinde konuştu.

"%65'İ GERİ DÖNÜŞÜME KAZANDIRILIYOR"

Başkan Engin Tekintaş, çöpten yıllık 2 milyon 700 bin lira gibi önemli bir gelir elde edildiğine dikkat çekerek "Faaliyete kısa bir süre sonra geçmesi beklenen Çaybaşı Düzenli Depolama Sahası'nda ise çöpten ayrıca elektrik üretimi gerçekleştireceğiz. Buranın da tam anlamıyla faaliyete geçmesi ile çöpün yıllık ekonomiye katkısı yaklaşık 5 milyon lira olacak. Şu anda toplanan çöplerin yaklaşık % 65'i geri dönüşüme kazandırılıyor" dedi.i. ■

ADVERTORIAL

Geçmişten geleceğe Ordu Ticaret ve Sanayi Odası

İlimizde Ticaret, Ziraat ve Sanayi Odası olarak 1903 yılında kurulan ve bir yıl sonra Ziraat faaliyet alanını bünyesinden çıkaran Ordu Ticaret ve Sanayi Odası Balkan Savaşı ve 1. Dünya Savaşının getirdiği zorluklar nedeni ile faaliyetine 1919 yılına kadar devam etmiştir.

1921 yılında Ordu'nun da il olması beraberinde tekrar faaliyete geçen Ordu Ticaret ve Sanayi Odası hizmetlerine ara vermeksizin halen devam etmektedir.

Ordu Ticaret ve Sanayi Odasının; üye sayısının, hizmet ve aktivasyonunun artması ile 2016 yılında fiziki yapılanmasını yenilemiş ve doğru orantılı olarak hizmet birimlerinde ihtiyaca yönelik bir yapılanma gerçekleştirmiştir. Günümüzde, tamamına yakınının üniversite mezunu olduğu 18 personeli ile üye talep ve ihtiyaçlarına yönelik ve ilin kalkınma hızını arttıracak çalışmalara ağırlık vererek, verimlilik esaslı çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Ordu Ticaret ve Sanayi Odası, 26 Meslek Komitesi, 55 Meclis Üyesi, 11 Yönetim Kurulu Üyesinden oluşan temsil yapısı ile günümüzde 3.864 üyesinin temsil ve idaresini gerçekleştirmektedir.

Geçmiş dönemlerde, ICC, DEİK, İKV ve TATSO gibi uluslar arası kuruluşların yönetiminde yer alan Ordu TSO, günümüzde DOKA, Gümrükler A.Ş., BALMER A.Ş., Organize Sanayi Bölgesi vb. ulusal ve uluslar arası kuruluşların yönetiminde yer almaya devam ederek temsil kabiliyetini güçlendirmeye devam etmektedir.

Ordu TSO hizmet kalitesini artırabilmek için 2006 yılında Akreditasyon sürecini başlatmış ve bu kapsamda ISO 9001 KYS Belgelendirme çalışmalarını da tamamlayarak her iki sistem yenileme ve iyileştirme çalışmalarına devam etmektedir.

GELECEK 100 YILA HİZMET EDEBİLECEK YENİ HİZMET BİNASI

2013 yılında Büyükşehir Statüsü kazanan Ordu'ya ve üyelerine daha iyi şartlarda hizmet verebilmek için 3068 metrekare alan üzerine 5892 metrekare kapalı alanı inşaa ederek Ordu iline ve üyelerine 100 yıl hizmet edecek son teknoloji ile donatılmış yeni bir hizmet binası kazandırılmıştır.

Kapalı ve açık otopark hizmeti, Üretim Atölyesi, Toplantı ve Konferans Salonları, fuar ve fuaye alanlarına sahip olan Ordu TSO, 12 hizmet ünitesi ile Ordu ekonomisine hizmet etmeye devam etmektedir.

MESLEKİ EĞİTİM ÖNCELİĞİMİZ

Yıllık 400 toplantı, 25–30 eğitim düzenleme kapasitesine ulaşan Ordu TSO, Üniversite-Sanayi işbirliğinin geliştirilmesi ve Sanayi ve Ticaret Sektörüne yetişmiş kalifiye teknik ara eleman eksikliğinin giderilebilmesi için TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) ile gerçekleştirdiği yatırım projesi kapsamında 32 derslik, 6 atölyesi bulunan Teknik ve Mesleki Eğitime hizmet eden Okulu Ordu iline kazandırmıştır. 2019–2020 Eğitim ve Öğretim Yılında hizmete girecek olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Teknik ve Meslek Lisesi toplam 2000 öğrenciye hizmet verecektir.

EKONOMİYE YÖN VEREN ORDU TSO

2009 yılında başlayan Proje Çalışmalarına yetişmiş insan

kaynağı ile hız veren Ordu TSO Kalkınma Ajansı, Avrupa Birliği, Ekonomi Bakanlığı ve diğer hibe veren finans kuruluşlarından günümüze kadar 33.521.291,00 TL kullanılabilir kaynak oluşturarak 16 projeyi başarılı şekilde yürütmüştür.

Aynı zamanda, 10.000.000 TL tutarındaki Arım-Balım-Peteğim Projesi, 6.000.000 TL tutarındaki Fındık Çikolata Park Projesi başta olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından finanse edilen bir çok proje ortaklığımız ile yürütülmüştür.

BUTİK ÇİKOLATANIN TÜRKİYE'YE AÇILAN KAPISI

Ordu fındığını çikolata ile buluşturarak, fındığın iç tüketimini artırmak, hem de katma değerli ürün haline getirmede yenilikçi yöntemler kullanılarak GİRİŞİMİCİ yetiştirerek Ordu ilinin ve Bölgenin kalkınmasına katkı sağlayan AB destekli "İş'de Kadınlar Projesi" ve DOKA destekli " Butik Çikolata'nın Türkiye'ye Açılan Kapısı Projesi" gerçekleştirilmiş olup, toplamda fındık ve çikolata

sektöründe kalifiye eleman olarak çalışabilecek 100 kişi kazandırılmıştır. Ayrıca, projeler kapsamında 2 girişimci yaratılarak kendilerine ait Butik Çikolata Atölyesi ve Satış Mağazasının kurulumu gerçekleştirmesine katkı sağlanmış olup, 10'u aşkın kursiyerin ise evlerinde ürettikleri Butik çikolataları aldıkları eğitimler sayesinde e-ticaret kanalı ile satışını gerçekleştirmelerine katkı sağlanmıştır.

Butik Çikolatanın yaygınlaşması ve Ordu ilinin çikolata ile de anılması için yürütülen İş'de Kadınlar Projesi kapsamında; tanıtım toplantıları, çalıştaylar, butik çikolata üretimi ve atölyelerin kurulumu için fizibilite raporlama çalışmaları, kursiyerlerin de katılımı ile Belçika/Brüksel yurtdışı çalışma ziyaretleri, tüm üretim sürecinin anlatımının gerçekleştirildiği Fotoğraf Sergi çalışmaları, Çikolatanın dağıtım ve tanıtımına yönelik Resmi Kurum Ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, proje kapsamında kursiyerlere, Butik Çikolata Hazırlama Eğitiminin yanı sıra, Hijyen, E-Ticaret ve devlet desteklerinden yararlanabilmeleri için Girişimcilik eğitimleri verilmiştir.

ORDU'DA AFLATOKSİNSİZ FINDIK

2011 yılında Avrupa Birliği Genel Sekreterliği tarafından desteklenen "Ordu'da Aflatoksinsiz Fındık Projesi" Ordu TSO tarafından hazırlanmış ve başarılı şekilde yürütülerek sonuçlandırılmıştır. Söz konusu proje ile Üretim Aşamasından İhracat aşamasına kadar olan tüm fındık proses sahipleri Aflatoksin konusunda bilinçlendirilmiş ve Aflatoksin oluşumu minimize edilmeye çalışılmıştır.

Proje kapsamında, üretici, imalatçı, ihracatçı, eğitimci olmak üzere fındık konusunda hizmet veren katılımcılar ile iyi uygulama örneklerinin yerinde incelenmesi ve ülkemiz fındığının tanıtımına yönelik İtalya'ya yurtdışı çalışma ziyareti gerçekleştirilmiş, ve makineli tarım konusunda inceleme yapılarak oluşturulan teknik heyet ile birlikte Fındık Patoz standardının çıkarılması için çalışmalar gerçekleştirilmiştir. TSE'ye yapılan müracaatlarımız olumlu değerlendirilmiş ve Fındık Patoz Taslak Standardı hazırlanmış ve onayı beklenmektedir.

ADVERTORIAL

ORDU İLİNDE İLK ULUSLARARASI TURİZM ÇALIŞTAYI VE İLK BİSİKLET ŞENLİĞİ

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı destekleriyle "Karadeniz Turizminde Yeni Ufuklar Projesi" ile Sürdürülebilir Turizm konusunda Yurtiçi ve Yurtdışından Turizm Profesyonellerinin katılımı ile Ordu ilinde ilk defa 3 gün süreli Uluslararası Turizm Çalıştayı gerçekleştirilmiş olup, akabinde Ordu ilinin tanıtımına yönelik 2 gün süreli yine profesyonellerin de katılımları ile Ordu'da ilk Bisiklet Şenliği düzenlenmiştir.

FINDIK VE MAMULLERİ SEKTÖRÜ VE YAPI İNŞAAT SEKTÖRÜNE URGE

Ordu TSO'nun yetişmiş insan kaynağı ve Proje Ofisi marifeti ile hazırlanıp halen uygulaması devam eden Ekonomi Bakanlığı tarafından Uluslararası Rekabetçiliğin Desteklenmesi Programı kapsamında "Fındık ve Fındık Mamülleri Sektöründe Rekabetçiliğin Artırılması ve Güç Birliğinin Sağlanması" ve "Ordu İnşaat Ve Yapı Malzemeleri Sektöründe İşbirliğinin ve İhracat Kapasitesinin Geliştirilmesi" isimli 2 adet proje hayat bulmuştur.

Her iki sektörün ihracat kapasitelerinin artırılması ve firmaların katma değerli ürün üretimi gerçekleştirmelerini hedefleyen projelerde İhtiyaç Analiz Raporu Çalışmaları gerçekleştirilmiş, Sektörün Eğitim ihtiyaçları karşılanmış ve Tanıtım Destek faaliyetleri sonrasında çeşitli ülkelerde yurtdışı çalışma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Fındık ve Fındık Mamulleri Sektöründeki iştirakçi firmalar ile Almanya ve Dubai olmak üzere 2 adet yurtdışı çalışma organizasyonu gerçekleştirilmiştir.

Ordu TSO Projesi kapsamında oluşturulan fındık kümesinin mevcut pazar ve yeni pazarlardaki rekabet güçlerinin artırılması çalışması Ticaret Bakanlığı tarafından beğeni alarak 5. Kümelenme Konferansında ödüle layık görüldü.

KARADENİZ AKDENİZ TİCARİ İŞBİRLİĞİNİN ARTIRILMASI

Ordu Ticaret ve Sanayi Odası (OTSO) Proje Ekibi tarafından yazılan, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı Tarafından Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında desteklenen "Karadeniz Akdeniz Ticaret İşbirliğinin Artırılması Projesi" kapsamında; Ordu TSO'nun organizasyonunda yaklaşık 50 kişilik bir heyet Sivas-Kayseri-Kahramanmaraş-İskenderun-Antakya (Hatay) illerini kapsayan Yurtiçi çalışma gezisi düzenlendi.

Proje kapsamında 3 il odası ve 2 ilçe odası olmak üzere 5 Ticaret ve Sanayi Odası ziyaret ve toplantıları gerçekleştirilerek, Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayacak olan duble yol projesi ulusal ve uluslar arası basında gündeme getirildi.

ÜRETİMDEN İHRACATA HEDEF 2023 ULUSLARARASI ZİYARETLER ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİ

Ordu Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yürütülen "ÜRETİMDEN İHRACATA HEDEF 2023" Projesi kapsamında makina imalatı sektöründe iletişim ve işbirliğini ve ihracat kapasitelerinin artırılması amacı ile Almanya'nın Frankfurt, Giessen, Wetzlar, Hanau, Weitefeld, Wachtersbach, Katzenfurt Bölgeleri'ne çalışma ziyareti gerçekleştirdi.

Ordu ilinde makine imalatı sektöründe faaliyet gösteren firmaların İhracat Kapasitelerinin artırılmasına yönelik Almanya'nın Frankfurt Bölgesine gerçekleştirilen çalışma ziyaretinde finans kurumları ile toplantı ve görüşmeler, firma ziyaretleri, resmi kurum ziyaretleri, B2B faaliyetleri gerçekleştirilerek sektör desteklenmiştir. ■

Ordu Ticaret Odası'ndan vizyon projeleri

1934 yılında kurulun Ordu Ticaret Borsası kurulduğu günden bugüne üye memnuniyeti esaslı hizmetini devam ettirmektedir. TOBB Akreditasyon Standardına göre akredite olan Ordu Ticaret Borsasının, Vizyonunu üyelerine en kaliteli hizmeti veren güçlü bir kurumsal yapıya sahip olmakta yer almaktadır. Bu kapsamda, Ordu Ticaret Borsası 2015 yılında Proje Ofisini oluşturmuştur. 2015 yılından günümüze kadar proje ofisinde, 14 adet proje başvurusunda bulunulmuş; bunlardan 8 adet proje kabul edilmiş, 1 adet projenin değerlendirme süreci devam etmekte ve projelerden 5'i başarıyla tamamlanmış, 1 proje ise sözleşme sürecindedir. Tamamlanan projelerimiz:

Projenin Adı
Fındık Üretiminde Geleneksel ve Modern Uygulamaların İncelenmesi

Uygulama Alanı
Türkiye, İspanya, İtalya

Proje Bütçesi
121.980 EURO

Amaç: Mesleki eğitim ve öğretim için stratejik ortaklık kapsamında hazırlanan bu projede kalite ve verimi artırmak amacıyla çiftçilerin mesleki kapasitelerinin uluslararası boyutta yeni teknolojilerin ve iyi uygulama örneklerinin paylaşımı ile geliştirilmesine odaklanılmıştır. Proje ile birlikte, Türkiye, İtalya ve İspanya arasında stratejik bir iş birliği oluşturulmuş yapılan çalışmalar uluslararası boyuta taşınarak ve iyi uygulamaların, teknoloji ve etkili tarımsal üretim mekanizmalarının çiftçilere indirgenerek paylaşımı sağlanmıştır. Proje sonunda akademisyenlerin desteği ile,

sektöre yenilikçi yaklaşımlar içeren ve sektörü bir bütün olarak değerlendiren 4 dilde tercüme edilen bir kitap ve beş dönüm arazi üzerine tesis edilen örnek bir bahçe oluşturulmuştur. Proje süresi 2 yıldır.

Ortaklar: Söz konusu projede İtalya, İspanya ve Türkiye arasında bir stratejik ortaklık kurularak Türkiye'den Ordu Ticaret Borsası, Ordu Valiliği, Ordu Üniversitesi ve Altınordu Ziraat odası, İtalya'dan TUSCİA Üniversitesi, İspanya'dan IRTA Araştırma Enstitüsü proje ortaklarıdır. ■

Projenin Adı
Kaliteli Fındık Yetiştiriciliği

Uygulama Alanı
Ordu Ticaret Borsası / Ünye Ticaret Borsası / Fatsa Ticaret ve Sanayi Odası

Proje Bütçesi
14.160 TL

Amaç: Projede kalite ve verim konusunda doğru yöntem ve uygulamaların bilinirliğinin ve farkındalığın artırılmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır. Özellikle hasat sonrası işlemlerin afla toksin oluşumuna neden olduğu bilinmektedir. Proje kapsamında hasat sonrası harmanlama, kurutma, depolama yöntemleri detaylıca anlatılarak afla toksin oluşumunun önüne geçilmesinde ki aşamaların bilinirliliği artırılmaya çalışılmıştır. Projede çiftçilerin yanında, daha çok çiftçiye ulaşılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması için, il ve ilçe köylerinde görev alan ve çiftçilerin bilinçlendirilmesinden sorumlu olan ziraat mühendisleri de yer almıştır. Ordu ili sınırları içerisinde yer alan 19 ilçenin ziraat mühendisleri eğitime davet edilerek Ordu Ticaret Borsası, Fatsa Ticaret ve Sanayi Odası ve Ünye Ticaret Borsası'nda ikişer gün olmak üzere toplam 6 günlük eğitim verilmiştir.

Ortaklar: Ünye Ticaret Borsası - Fatsa Ticaret ve Sanayi Odası ■

Projenin Adı
Ordu'da Gıda İmalatı Sektöründe Ar-Ge Eğitimi

Uygulama Alanı
Ordu Ticaret Borsası

Proje Bütçesi
14.000 TL

Amaç: Ordu Ticaret Borsası olarak amacımız Ordu'da ki sanayicilerimize Ar-Ge bilinci kazandırmak ve lideri olduğumuz fındık sektöründen gerçek anlamda yararlanabilmek amacıyla katma değeri yüksek yeni ürünler üretilmesini sağlamaktır. Bu kapsamda alanında uzman kişiler tarafından sanayicilerimize "Gıda Sektörü için İnovasyon, Ar-Ge, Ür-Ge, Mevzuat, Projelendirme ve Proje Yönetimi Eğitimi" verilerek konuyla ilgili farkındalık oluşması amacıyla 5 günlük bir eğitim düzenlenmiştir. ■

Projenin Adı
Kurumsallaşmada Artı Değer Stratejik Plan

Uygulama Alanı
Ordu Ticaret Borsası

Proje Bütçesi
14 000 TL

Amaç: Kurumumuz için hazırlanan olan stratejik plan, ulusal düzeydeki kalkınma planları, bölgesel planlar, il gelişim planları, sektörel ana planlar ve stratejiler doğrultusunda hazırlanmış olup, planlama ve uygulama sürecinin etkinliği artırılarak kaynakların rasyonel bir biçimde kullanımına katkıda bulunması hedeflenmiştir. Proje kapsamında hazırlanan stratejik plan şu anda yürütülen stratejik plan olup,2018-2021 dönemini kapsamaktadır.

Stratejik plan çalışması, kurumun Plan-program-bütçe ilişkisinin güçlendirilmesine yardımcı olacaktır. Vizyon değerlendirmesi ile sürekli gelişme, yeni gelişmelere göre kendini yenileme, hizmet kalitesi, etkinliği ve çeşitliliğinin artırılması anlayışını getirecektir. Stratejik planlama uygulaması; kuruma sistematik veri toplama ve sonuçları analiz etme alışkanlığını kazandıracaktır. Katılımcı yönetimi geliştirecektir. Stratejik planlama bir yandan kuruma etkinlik kazandırırken, diğer yandan kurumsal kültür ve kimliğin gelişimine ve güçlendirilmesine destek olacaktır. Kurum yöneticileri ve idarecilerinin, stratejik olarak düşünme ve davranma hususunda bilinç düzeyleri artacaktır. Stratejik planda görev ve sorumlulukların belirlenmesi ile alt kadronun sorumluluk bilinci artırılacaktır. Üst yönetim kadrosunun karar alma modeli sağlam ve savunulabilir temellere dayandırılması ile kurumsal performansın gelişimine katkıda bulunulacaktır. Gerçekleştirilen çalışma ile, Tüm yerel odalar/borsalar ve diğer mesleki kuruluşlar üzerindeki olumlu ve yol gösterici etkimiz artacaktır. ■

Amaç: Ordu İlinde yer alan kamu ve STK'larda görevli proje uzmanlarına 5 gün boyunca fizibilite raporu hazırlama eğitimi verilmiştir. Kamu ve özel fon kaynaklarının doğru yatırıma yönlendirilmesi için, kurumlarda fizibilite raporu hazırlayabilen ve değerlendirebilen personellerin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Bu proje ilde yer alan bu eksikliğin giderilmesine katkı sağlaması amacıyla hazırlanmıştır.

Ortaklar: Ordu Valiliği

Projenin Adı
Fizibilite Raporu Hazırlama Eğitimi

Uygulama Alanı
Ordu Ticaret Borsası

Proje Bütçesi
17 000 TL

ADVERTORIAL

Fındıkta devrim niteliğinde yeni politika

Fındık sektörünün köklü firmalarından Şenocak Gıda Yönetim Kurulu Başkanı Cem Şenocak, "2008 yılında uygulamaya konulan alan bazlı destekleme Cumhurbaşkanımız tarafından başlatılan fındıkta devrim niteliğinde gerçek bir fındık politikasıdır" dedi.

Fındık üreten diğer ülkelerin fındıklarını Türkiye'den aşağıda bir fiyata satması, Türkiye için stok sorunu oluşturuyor. Aşırı rekabete dikkat çeken Şenocak Gıda Yönetim Kurulu Başkanı Cem Şenocak, "Türkiye'de fazla fındık fabrikası olduğu için aşırı bir rekabet var. Bu da bir takım sıkıntılara sebep oluyor. Sanayiciler arasında da aşırı bir rekabet var. Tabi dünyada da rakiplerimiz var. Fındık üreten diğer ülkelerdeki rakiplerimiz bizden ürün alan alıcı firmalar, fındık üretimi yapılan diğer ülkelerdeki fındık fiyatını önümüze getiriyorlar. Türkiye öncü ve büyük fındık üreticisi ülke olduğu için diğer ülkeler bunun altında fiyatlarla fındığını satmaya çalışıyor. Bu da bizim elimizde stokların oluşmasına neden oluyor" dedi.

Türkiye de böyle bir stok oluşmaması için alan bazlı destek modelinin çok önemli olduğunu vurgulayan Cem Şenocak, "Fındık da bir politika yok diyenler bunu tarafsız bir gözle incelemelidir" diye konuştu.

Doğu Karadeniz'de fındık üretim kapasitesinde düşüş yaşandığını belirten Şenocak Gıda Başkanı Cem Şenocak, "Bu düşüş bahçelerimizin bakımsız olmasından, üretici nüfusumuzun yaşlı olmasından kaynaklanıyor. Ancak düşüşün en başında bahçelerimizin miras yoluyla bölünmesi var" diye belirtti.

Fındık sektöründeki 65 yıllık deneyimlerinin ışığında fındıkla ilgili sorunları sıralayan Cem Şenocak şunları söyledi:

"Bir de bunun muadili düz ovalardaki üretim farklılığı var. Doğu Karadeniz'deki üretici, meyilli arazide ortalama 1,5 ton fındık üretiyor. Bunu da 13 liradan satsa 18 bin lira para elde ediyor. Bunun 10 bin lirası zaten masrafa gidiyor. Fakat Batı Karadeniz'de düz ovalarda verimli arazilerdeki bir üretici yaklaşık 7 ton fındık yapıyor. Bunu 13 liradan satsa 91 bin lira para elde ediyor. Bunun da 20 bin lirası masraflara gidiyor. Yani Batı Karadeniz'de bir fındıkçı aile ortalama 71 bin lira fındıktan gelir elde ederken, Doğu Karadeniz'deki üreticilerin fındığa ilgisini azaltırken Batı Karadeniz'de değişik alternatif ürün dikme şansı olan üreticilerin fındık dikimine ilgisini artırıyor.

ALAN BAZLI GELİR DESTEĞİ SÜRMELİ

Alan Bazlı Gelir Desteği'nin devam etmesi gerektiğini dile getiren Cem Şenocak görüşlerini şöyle sıraladı:

"Bölgedeki fındık üretiminin yaşaması için kesinlikle bu Alan Bazlı Gelir Desteği'nin devam etmesi gerekiyor. Bizim ürünümüzü dünyaya daha fazla satmamız gerekir. Alan bazlı destekleme yerine devlet alımlarına yönelinmesi stokların Türkiye Cumhuriyeti devletin depolarında çürümeye sebep olup dünyadaki rakip fındık üreticisi ülkelerin iştahını kabartıp o ülkeleri dikime teşvik ettiği için şu an ülkemizin fındık ihracatının önüne engel olmak da ve pazar payımızı seneden seneye azaltmamıza sebep olması gibi bir durum oluşturuyor. Geçmişte rekolte fazlalıklarında bu stoklar çok büyük rakamlara ulaşmış ve fındık fiyatlarını yükseltemediği gibi Merkez Bankası'a ve Hazine'mize çok büyük yükler getirmiştir.

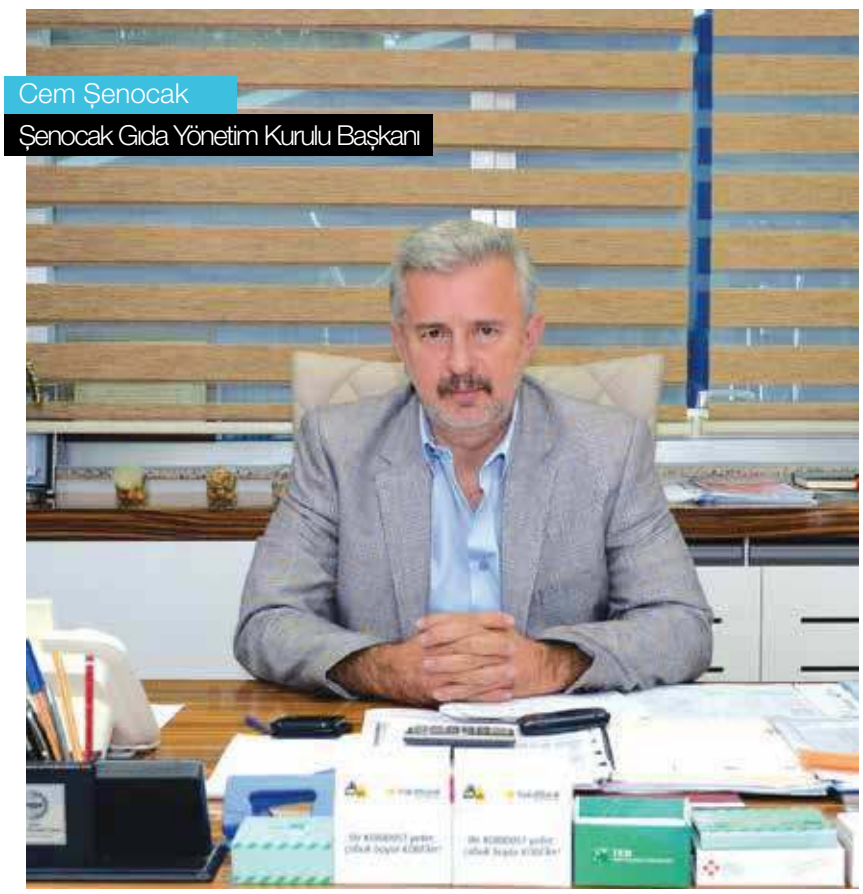

Cem Şenocak
Şenocak Gıda Yönetim Kurulu Başkanı

Devlet 2001'de 600 bin ton stok yapıp çürütmek zorunda kaldığında 1 kg kabuklu fındık 1 doların altına düşmüş. 2008 de de buna benzer bir stok faciası yaşanmış. Devlet depolarında 400 bin tona yakın fındık stokları çürütülmeye veya 10 da bir değerine yağ yapılmak zorunda kalınmış. Bunlar da Hazine'mize çok büyük külfet olmakla beraber ihracatımızı ve pazar payımızı daraltmış. Üreticimize de o yılların fiyatlarına bakıldığında bir fayda sağlamadığı görülmüştür. Bu sebeplerden devlet alım desteğinin sürdürülebilmesi mümkün olmamıştır. O günün başbakanı, bugünkü Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan bu sorunu çok iyi analiz edip, devlet alımlarını kaldırarak alan bazlı desteği başlattı. Ancak 2008 yılından bu güne alan bazlı destek geliştirilemediği için ve siyasi baskılara dayanılamadığı için tekrar devlet alımları son yıllarda başlatılmak zorunda kalındı. 2008 yılında uygulamaya konulan alan bazlı destekleme Cumhurbaşkanımız tarafından başlatılan fındıkta devrim niteliğinde gerçek bir fındık politikasıdır. Kesinlikle devam etmeli ve tekniği geliştirilmelidir."

Küçük ölçekte, 1-2 ton düzeyinde fındık üreten üreticinin büyük üreticilere göre daha fazla desteklenmesi gerektiğini de kaydeden Cem Şenocak şöyle konuştu:

"Fındığa dönüm başına

verilen 170 liralık destek diğer tarım ürünlerine verilen desteklerden yüksek bir rakam olduğu için 2008'den bu yana zam yapılmamış olabilir. Meyilli arazilerde dönüm başına verilen 170 liranın biraz daha teknik olarak geliştirilmesinden yanayım. Bana göre bugün 10 dönümden aşağı fındık üretimi yapan üreticiye dönüm başına 500 TL destek verilmeli, 20 dönümden aşağı yeri olana dönüme 400 TL, 40 dönümden aşağı yeri olana 200 TL, 50 dönüm altına dönüm başına 100 TL, 50 dönüm üstüne de az da olsa bir destek verilmesi ürünün bakım gübreleme hizmetler için 50 TL olarak verilmesi sorunu büyük ölçüde çözecektir. Destek verirken bahçesiyle ilgilenen üreticiler gözetilmelidir. Doktora, avukata, il dışındaki vatandaşa destek verilmemelidir. Burada bir adaletsizlik oluşuyor. Gurbete gitmiş vatandaş çiftçi değil, neden desteklensin? Ancak eğer bu vatandaşlar bahçesini ortağına veya akrabasına kiralarsa ona da o zaman destekleme verilebilir. Bu desteği alan vatandaşlarımız fındıkla uğraşsınlar. Yıllık verilen destekleme 900 milyon civarıdır. Bu rakam çok az artırılarak kendi içinde küçük ve bahçesiyle ilgilenen, meyilli arazi üzerindeki üreticiye daha fazla destek vererek adaletli bir sistem oluşabilir. Bu sistem Cumhurbaşkanımızın 2008'de başlattığı fındık politikasının doğru kararının devamı olup, fındık üreticisinin sorununu çözecek uygulamadır. Devlet fındık alımındaki zararları önlerse, tarımdaki en önemli ihraç ürünümüzün önü açılır ve dünyadaki rakip üretici ülkeler, fındık dikimine teşvik edilmemiş olur."

ORDU, GİRESUN VE TRABZON FARKI

Şenocak Gıda Başkanı Cem Şenocak ayrıca, "Bölgesel farklılıkları hiçbir zaman siyaseten ele alamazsınız. Meyilli arazi adı altında bu destek her bölgenin yükseklerine verilmektedir. Ancak Samsun bu destekten yüzde 20, Batı Karadeniz yüzde 30 faydalanırken; Ordu, Giresun ve Trabzon yüzde 100 yararlanıyor. Bu üç il için mükemmel bir modeldir. Yani bu bölgenin insanı bundan memnun olmalıdır. Teknik olarak biraz geliştirilip küçük üreticiye daha fazla destek verilmesi kesinlikle doğru bir yöntemdir. Yani 850 milyon liralık desteklemenin 500 küsürünü Ordu, Giresun ve Trabzon alıyor. Alması gerekende bu üç ildir ama bölgesel olarak ayrılamadığı için meyilli arazi adı altında bu destekleme veriliyor. Destekleme bu bölgeyi ve üreticimizi büyük ölçüde de rahatlıyor. Gübreleme veya bahçeleme ihtiyacını buradan görüyor. Üretici yapısı büyüdükçe destek miktarı da kademeli olarak azaltılmalıdır. Geçmişte bu yöntemin muadili olan Fiskobirlik ve TMO alımlarından Doğu Karadeniz'in asıl desteklemesi gereken küçük üreticisi faydalanamamış mağdur olmuştur" diye belirtti.

Dekarbaşına verimin düşmesinin nedenine de değinen Cem Şenocak, "Kökü yeni oluşmuş bahçenin verimiyle eski bahçenin verimi ayrı olur. Bu bölgenin bahçeleri yaşlı. Köklerimiz çok eski. Bizim bölge köylerimizde bir dalı çekin, dal elinize geliyor. Çünkü kökü sağlam değil. Haliyle verimde düşük oluyor. Tarım İl Müdürlüklerinden ve Ziraat odalarından destek alarak, aralara hendekleme yaparak yeni kökler oluşturmak gerekir. Ben bunu kendi bahçemde de yaptım. Bunun kökü yeniden oluşacak.
4 veya 5 sene ona zarar vermeden büyüteceğim ve onlar büyüyünce eski ocaklarımı çıkaracağım. Bunu diğer üreticilere örnek teşkil etmesi için küçük ve merkezi bir bahçede uyguladım.
Yıllık ürün kaybı olmadan eski bahçemi yeniliyorum, bunu diğer üreticilerimizin de kademe kademe yapması gerekiyor. Devletimizin buna da destek vermesi gerekir" diye belirtti. ■

ENDÜSTRİYEL ÜRÜNLER

NATUREL FINDIK

■ Kabuklu fındıkların sert meyve kabuklarının ayrılması ile elde edilir. Tüm işlenmiş fındıkların hammedisini oluşturur. 9-11 mm, 11-13 mm, 13-15 mm, 14-16 mm gibi sınıflara ayrılarak isimlendirilirler.

BEYAZLATILMIŞ FINDIK

■ İç fındığa ısıl işlem uygulayarak zar attırılmasıyla elde edilen ve minimum %3 rutubette hazırlanan üründür. 11-13 mm, 12-14 mm, 13-15 mm, vs gibi farklı kalibrelerde üretilebilir. Çikolata, şekerleme, krema ürünlerinde kullanımının yanı sıra kuruyemiş olarak da tüketilebilir

KAVRULMUŞ FINDIK

■ İç fındığa ışıl işlem uygulayarak zarı attırılmasıyla elde edilen ve maksimum %3 rutubette hazırlanan ürünüdür. 11-13 mm, 12-14 mm, 13-15mm vs gibi farklı kalibrelerde üretilebilir. Kuruyemiş olarak tüketilebilir. Bunun yanı sıra çikolata, şekerleme, krema ürünlerinde kullanılabilir

KIYILMIŞ FINDIK

■ Kavrulmuş veya beyazlatılmış fındıkların tekniğe uygun şekilde ıyılmasıyle elde edilen bir ürünüdür. 1-3 mm, 2-4 mm, 3-5 mm vs. gibi farklı boyutlarda üretilebilir. Çikolata, krema, pastacılık, dondurma ve bisküvi gibi farklı ürünlerde kullanılabilir.

FINDIK UNU

■ Kavrulmuş veya beyazlatılmış fındıkların seçilip öğütülmesi ile elde edilen ürünüdür. Öğütülen fındık 0-2 mm aralığındadır. Çikolata, pastacılık, bisküvi ve dondurmacılık sektörlerinde kullanılabilir.

FINDIK PÜRE

■ Kavrulmuş fındığın tekniğe uygun şekilde ezilmesiyle elde edilen bir üründür. Müşteri isteğine göre farklı renklerde üretilebilir. Çikolata, krema ve şekerleme sanayinde kullanılır.
Bilgi Toplumu Hizmetleri

ŞENOCAK GIDA'NIN FAALİYET ALANLARI

Şenocak gıda bir aile şirketi olup İsmet Şenocak ağbileri tarafından 1953 yılında Hacıvelioğulları Koll Şti ile fındık ticareti başlamıştır.İsmet Şenocak 1964 yılında Ankara Tic İlimler akademisini bitirdikten kısa bir süre sonra şirketin aktif yöneticisi olarak 1986 yılına kadar firması adına önemli kararlara imza atmış 1986 yılında Cem Şenocağın katılımı ile iki ortaklı (baba,oğul) şirketi olarak yoluna devam eden Şenocak gıda Aktif yöneticiliği bu yıldan sonra Cem Şenocak'la yürütmüşdür.1980'li yıllardan 2000 yılına kadar İsmet Şenocak uzun dönem Ordu Ticaret Borsası ve değişik dönemlerde parti başkanlıkları da yaparak Ordu ilinde bir çok hizmete imzasını atmış bir çok sosyal projeye büyük katkılar sağlamışdır.25 Ekim 2017 yılında 80 yaşının hemen başlarında ebedi hayata göç eden Şenocak gıdanın kurucusu,mimarı İsmet Şenocak 2015 yılında şirket hisselerini 3.kuşağa devretmiştir.

Yüksek tahsillerini tamamlayan 3.kuşak İsmet Yiğit Şenocak ve Kadir Mert Şenocağın katılımı ile Aile şirketi 2.ve3.kuşakla 5 Alım şubesi 3 parakende satış şubesi kırım fabrikası,işleme yarı mamul entegre tesisi ile yurt içi ve yurt dışına ihracata yönelik hizmetlerine devam ekmek de Karadeniz bölgesinin en önemli geçim kaynağı olan fındık üreticisinin zaruri ihtiyaçlarını karşıladığı düğününü,hastasını,okulunu ve bir çok ihtiyacını sağlamak için ürettiği alın terini ve emeğini daha iyi değerlendirmek kaliteyi artırmak dünyaya ve Türkiye'ye yedirme alışkanlığını edindirmeyi ilke edinen Şenocak gıda firması son 15 yıldır İstanbul Ticaret Odasının düzenlediği bin firma içinde 2 inci 500 firmanın arasında olan; Ürün çeşitlerini Kabuklu,Naturel iç fındık,-Beyazlatılmış,Kavrulmuş kıyılmış fındık,Fındık unu ve fındık püresi şeklinde üreten Şenocak gıda İso 2200,BRC,İFS,UTZ,Koşher ve helal serfitikaları ile her türlü talebi karşılayabilecek özelliklerde üretim yapabilen; firma İNC üyesi, olup yıllık kabuklu kırım kapasitesi 25.000 Ton olup Entegre tesisinin kapasitesi ise 15.000 Ton dur.

şenocak

www.senocaknut.com

Doğal Fındık, Doğal Yaşam

Natural Hazelnut, Natural Life

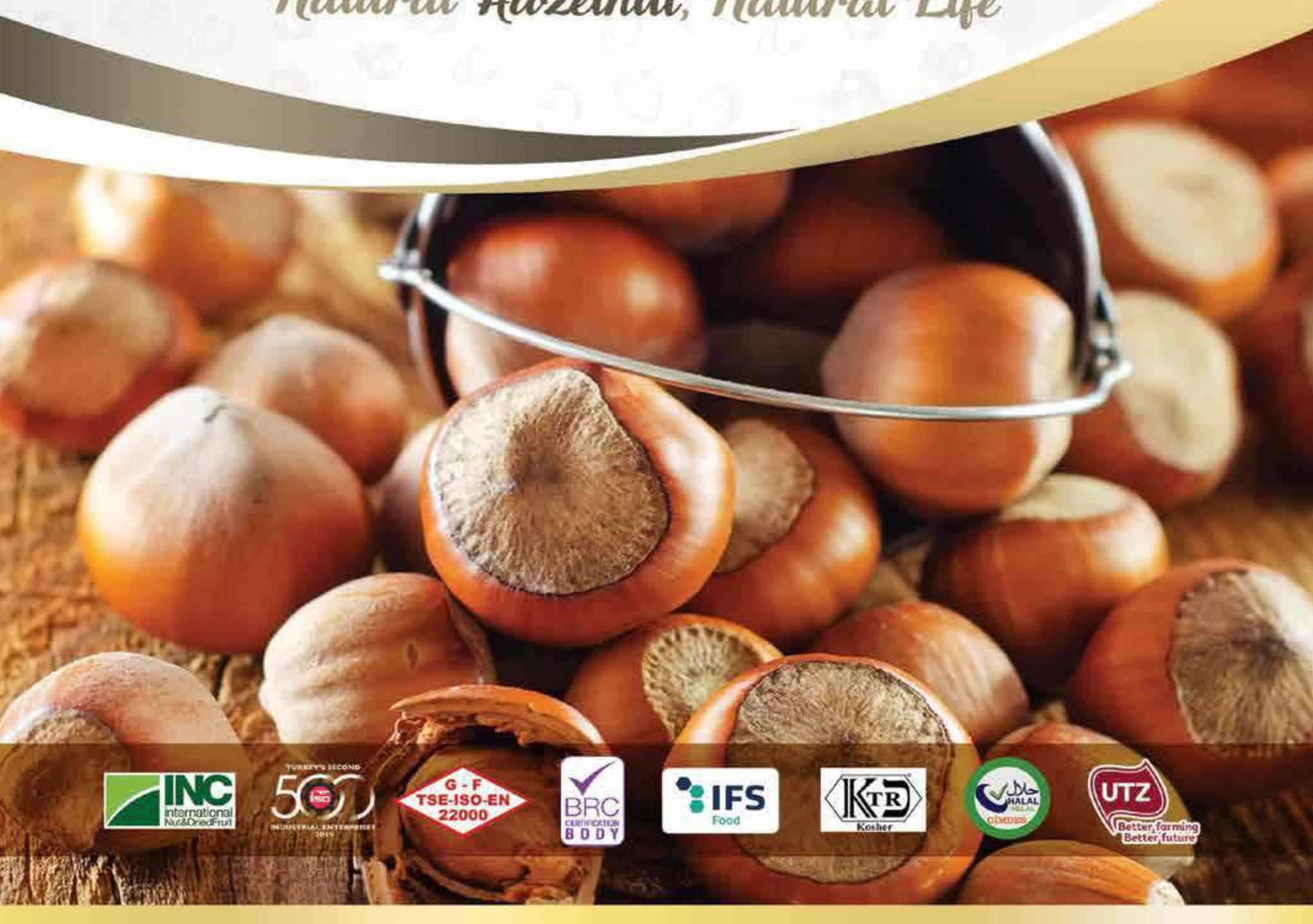

ADVERTORIAL

Ordu OSB'de istihdam 4 bin 500'e çıkıyor

Ordu OSB'de faaliyette bulunan 67 firmada 3 bin 359 olan istihdam, yeni yatırımlarla 4 bin 500'e çıkıyor. Ordu OSB'nin cazibe merkezi haline geldiğini belirten Yönetim Kurulu Başkan Vekili Murat Şimşek, 5. Bölge'deki Ordu'da OSB'ye yatırım yapanlar için 6. Bölge destekleri verildiğini söyledi.

Murat Şimşek
OSB Yön. Kur. Başkan. Vekili

Ordu Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) faaliyete başlayan 67 firmada 3 bin 359 kişiye istihdam sağladı. Ordu OSB Yönetim Kurulu Başkan Vekili Murat Şimşek, "60 hektar alana sahip bölgemizde toplam 74 sanayi parselinin 70 adedi 67 firmaya tahsis edildi. Bugün bu firmalarımız üretime başlamış bulunuyor. Alan tahsis ettiğimiz ve üretime başlayan bu tesislerde bugün itibariyle 3 bin 359 kişiye istihdam sağlanmıştır" dedi.

Ordu'nun kalkınmada öncelikli iller grubunda 5. Bölge'de yer aldığını hatırlatan OSB YK Başkan Vekili Murat Şimşek, bununla beraber OSB içinde yatırım yapacak olan firmalara 6. Bölge teşvikleri verildiğini söyledi. Murat Şimşek, "Yatırım yapacak olan firmaların 6. Bölge teşviklerinden yararlanıyor olması nedeniyle Ordu OSB yeni yatırımcılar için cazibe merkezi haline gelmiştir. Türkiye'nin önde gelen tekstil firmaları bölgemizi tercih etmişlerdi. Bölgemize yeni gelen Smartex Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Ekip Tekstil), CLS Tekstil A.Ş., Tera Giyim Sananayi A.Ş., Or-Gi Tekstil Limited Şirketi, Yeşilyurt Tekstil Limited Şirketi ve yatırımlarını büyüten TYH Tekstil Limited Şirketi ve Alpsu Tekstil'in mevcut istihdamı 4 bin 500'e yükseltecektir" diye söyledi.

14 FINDIK KIRMA TESİSİ FAALİYETTE

Faaliyette olan firmaların sektörel dağılımlarına da

Ordu OSB 1991'de kuruldu

Toplam büyüklüğü 60 hektar olan Ordu OSB 1991 yılında kuruldu, ilk yer tahsisi 1994'te yapıldı. 74 sanayi parselinin 70 adedi 67 firmaya tahsis edildi. Bu tesislerin 21'inde doğalgaz kullanılıyor.

Altyapı: Düz bir arazi üzerinde kurulması, limana yakınlığı (38 km), karayoluna yakınlığı (300 m), havalimanlarına yakınlığı (Ordu-Giresun Havalimanı'na 13 km), bölge içinde her parsel sınırında su, elektrik, pis su hattı, yağmur suyu bacaları ve telefon ile destek hizmetlerinin bulunması bölgeyi yeni yatırımcılar açısından tercih edilir kılıyor.

Yol durumu: İmar planında mevcut olan bütün yolların imalatları tamamlandı.

Kanalizasyon ve yağmur suyu: Her sanayi parselinde kanalizasyon ve yağmursuyu parsel bacaları bırakıldı. Bölgenin atık suları belediye ile yapılan protokol ile terfi merkezimizden belediyeye ait atık su arıtma tesisine veriliyor. Bölgenin henüz bir arıtma tesisi bulunmuyor. Arıtma tesisi yapımına yönelik fizibilite raporu hazırlıkları sürüyor.

İçme ve kullanma suyu: İçme suyu altyapısı OSB tarafından yapıldı, temini ve satışı ise Ordu Büyükşehir

Belediyesi OSKİ Genel Müdürlüğü'nce yapılıyor. Üretiminde su ihtiyacı olan bazı sanayi tesislerinin DSİ tarafından ruhsatlandırılmış kuyu suları bulunuyor.

Elektrik: Bölgenin elektrik işleri 2000 yılı içerisinde tamamlandı. Bölgede 7 adet dağıtım kabini ve bu kabinlerde 7 adet iç ihtiyaçları karşılamak için AG trafoları mevcut. Dağıtım kabinleri hali hazırda açık şalt tip olup, kapalı sisteme geçilmesi ve sayaçların uzaktan okuma sistemi kurulması planlanıyor. OSB sınırları içerisinde dağıtım

değinen OSB Yönetim Kurulu Başkan Vekili Murat Şimşek, faaliyeti göstermek üzere Ordu OSB'ye 49 yıl süreyle OSB Dağıtım Lisansı verildi. OSB'nin aylık ortalama elektrik tüketimi 2.100.000 kwh/ay.

Telekominikasyon: 28 Nisan 2006 tarihinde Telekom Müdürlüğü ile sözleşme imzalanarak Organize Sanayi Bölgesi'ne DSLAM çatısı kurulması ve belli bölgelere fiber optik hat döşenmesi işlemi gerçekleştirildi.

Doğal gaz: 9 Kasım 2007 tarihinde Ordu Organize Sanayi Bölgesi doğalgaz dağıtım şebekesi yapımı ve işletilmesi için Fındıkgaz Doğalgaz Dağıtım A.Ş. ile sözleşme yapılarak, 2008 yılı Ekim ayında sisteme doğalgaz dağıtımı gerçekleştirildi. Bildirilen doğalgaz kullanım miktarları Bölge Müdürlüğü tarafında ayrıca yüzde 1,5 oranında bir işletme karı eklenerek sanayicilere fatura ediliyor. OSB'nin aylık toplam doğalgaz tüketimi 200.000 m3/ay. 2018 aralık ayından itibaren dağıtım ve faturalandırma Aksa – Fındıkgaz tarafından yapılacak.

Yeşil alan: Bölgede bulunan yaklaşık 20 hektar yeşil alanın 10 hektarlık kısmı Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından bakımı, ağaçlandırılması yapılmakta geri kalan kısmı ise Ordu Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe Daire Başkanlığı'nca yapılıyor.

Diğer hizmetler: Bölgede birçok hizmet (çöp toplama, itfaiye) ilgili belediye tarafından sağlanıyor. Ordu Büyükşehir Belediyesi'ne Ordu OSB'de bulunan ve imarda da Belediye Hizmet alanı olan 1147 ada 1 nolu alan itfaiye alanı olarak tahsis ediliyor. 2018 yılında Ordu OSB sanayicilere daha iyi hizmet verebilmek için, içerisinde konferans salonu, Ortak Sağlık Güvenlik Birimi, banka şubeleri ve çoğunluğu bayan olan işçilerin çocukları için kreş olan OSB Müdürlüğü İdari Binası yapılması planlanıyor. Ordu OSB özel güvenlik tarafından korunuyor. ■

gıda sanayi firması bulunuyor. 12 firma mobilya ve orman ürünleri sanayinde, 7 tanesi imalat sanayinde, 6 tanesi dokuma ve giyim sanayinde, 4 tanesi makine sanayinde, 4 tanesi beton ve beton ürünleri sanayinde, 2 tanesi plastik sanayinde, 2 tanesi petrol ürünleri sanayinde ve biri de kimya sanayinde üretim gerçekleştiriyor" diye belirtti.

OSB'de faaliyet gösteren "Bölgemizde 14 tanesi fındık kırma tesisi olmak üzere 32 firmalara 4562 sayılı OSB Kanunu gereği müdürlüklerine verilen yetki gereği yapı ruhsatları, yapı kullanım izinleri, İş yeri açma ve çalışma ruhsatları verildiğini vurgulayan Murat Şimşek, "Elektrik ve doğalgaz dağıtım, arıza, bakım ve onarım işleri ile birlikte, OSB'mizin tüm yol ve kaldırımlarının temizlik işleri, OSB Müdürlüğü'müz personellerince yapılıyor" diye hatırlatma yaptı. ■

Fotoğraflar: Sedat Özkömeç

SAVAŞLAR BİTMEYECEK KILIF DEĞİŞTİRECEK

9,7 milyon asker ve neredeyse 10 milyon sivilin öldüğü 1. Dünya Savaşı'nın bitmesinin üzerinden tam bir asır geçti. İtilaf devletleri ile Almanya arasında 11 Kasım 1918'de imzalanan ateşkes anlaşmasıyla 1. Dünya Savaşı resmen bitmişti. Savaşın çıkış nedenlerine baktığımızda hammadde ve sömürge arayışı, ekonomik rekabet, silahlanma yarışının hızlanması gibi unsurlar vardı. Başka bir ifadeyle paylaşım savaşları vardı. Peki ateşkesin ardından, 100 yıl sonra gelinen noktada bu paylaşım savaşları bitti mi? Enerji ve dış politika uzmanı Bosphorus Energy Clup Başkanı Mehmet Öğütçü paylaşım savaşlarının bitmediğini ve bitmeyeceğinin altını çiziyor, sadece şekil değiştirerek devam edeceğini vurguluyor.

Semra Karabaş

■ Dünya liderleri, 1. Dünya Savaşı'nı sona erdiren ateşkes anlaşmasının 100. yıldönümünü Paris'te düzenlenen törenlerle andı. Liderlerin verdiği o resim neyi anlatıyordu, fotoğraftaki mesaj neydi, aslında olan nedir?

Savaşa girmiş ve daha sonra savaştan çıkmış ülkelere baktığımızda bir kısmı dünya sahnesinde değil artık. Osmanlı İmparatorluğu, Avusturya-Macaristan, o dalgalara hükmeden üstüne güneş batmayan Birleşik Krallık artık o günkü haşmetiyle ortalıkta değil. Onlardan çıkmış ülkeler var sadece. ABD'nin ismi okunmazdı o zamanlar fazla. Amerika güçlenerek çıktı. Almanya, Fransa hala ayakta. O fotoğrafa baktığımda karışık duygular veriyor bana. Şunu da gösteriyor ki dünyadaki güç dengesinde düşmekte olan oyuncular aslında teori değil. Ünlü Paul Kennedy'nin ulusların yükselişi ve çöküşü kitabında tasvir ettiği şey teorik ya da kitabı bir şey değil aslında. Günlük hayatta da yaşanıyor. Bu önümüzdeki yüzyıla da bakmamız gereken ilginç bir fotoğraftı. Çünkü 1. Dünya Savaşı'ndan bugüne gelirken de bütün sayfaları atlayıp gelmemek lazım. Çünkü çok geçmeden 1939'da 2. Dünya Savaşı patlak verdi. Yani 21 yıl sonra. Bu da şunu gösteriyor ki savaşlar her zaman çözüm değil. Savaşlar sonrasında adil sürdürülebilir bir düzen kuramazsanız o yeni savaşlara sebebiyet verir. Nitekim 2. Dünya Savaşı'nın çıkmış olması bunu gösteriyor. 2. Dünya Savaşı bittiği zaman da başta ABD olmak üzere yeni bir düzen kuruldu. Bretton Woods ile yeni bir ekonomik düzen oluşturuldu. NATO ile yeni bir askeri düzen kuruldu. Sovyetler bunun karşısında Varşova Paktı'nı kurdu. Ve soğuk savaş başladı. Savaşın sonuna doğru müttefik hale gelen ülkeler tekrar birbirine düştüler, yeni düzenin nasıl kurulacağı konusunda anlaşamadılar. Ve soğuk savaş 90'ların başına kadar geldi. Ve Sovyetlerin çöküşüyle sanki "yeni bir düzen kurulacak, bunun da yegane süper gücü ABD olacak. Komünizm kaybetti kapitalizm kazandı" gibi bir kolaycılığa gidildi. Ama görüldü ki öyle olmadı. Yine doğru tasarlanmadı doğru kurulmadı. Savaştan yeni çıkanlar hesaba katılmadı. Onların gururu incindiği için Sovyetler yıkıldı ama Rusya çıktı.

> Paylaşım savaşları devam ediyor bitmeyecek de. Durmayacak kılıf değiştirecek. Savaşlar artık füzelerle tanklarla uçaksavarlarla yapılmayacak. Artık döviz savaşları kur savaşları var. Türkiye'ye denediler bunu. Türkiye'de yaşanan kur artışı ekonomik nedenlerle değildi. Ya da ticaret savaşları, ambargolar. Aynı şey enerjide de yaşandı. Ya da siber saldırılar.

■ Ne 1. Dünya Savaşı'ndan sonra ne de 2. Dünya Savaşı'ndan sonra tam manasıyla bir düzen oturmadı diyebilir miyiz?

Evet aynen öyle, oturmadı. Oturmayacak da. Önümüzdeki yüzyılda da oturmayacak. Yani bu geçtiğimiz yüzyılda yaşadıklarımız bir referans bize.

'ARTIK ÇOK KUTUPLU BİR DÜNYA VAR'

■ Neden oturmayacak?

Çünkü uluslararası düzen kaotik bir düzen. Çok fazla oyuncusu var çok fazla unsuru var çok fazla sürükleyici faktör var. Bugün görüyoruz ki 2. Dünya Savaşı sonrasında oluşturulmuş olan düzenin savunucularıyla ona meydan okuyanlar 2 ayrı kutba ayrılmak durumundalar ve ayrıldılar. Çin yeni yükselen güç, Hindistan yine aynı şekilde, BRICS ülkeleri, yeni bölgesel güçler var. Türkiye var, G. Afrika var. Eskinin 2 kutuplu dünyası ortadan kalktı. Artık çok kutuplu bir dünya var. Ve kimin direksiyonda tam olduğu anlaşılamıyor. Ne tam olarak Amerika kendini empoze edebiliyor, ne Çin ne Rusya tam olarak küresel bir güç haline gelebildi. Böyle bir düzenin yeni dengeler yaratması kaçınılmaz

'BATI REKABET GÜCÜNÜ YİTİRİYOR'

■ Ekonomik açıdan bakıldığında dengelerde ciddi bir değişim görüyoruz. Artık yeni ekonomik düzenin merkezi batıdan doğuya kayıyor. ABD ise bunu istemiyor. Ve sürekli Çin'in önünü kesmeye çalışıyor. Bu denge değişiminde Çin'i nasıl bir yere koyuyorsunuz?

Dünyada güç kayması var. Batı rekabet gücünü yitirirken, teknolojide eskisi kadar üstünlüğünü koruyamazken nüfusu yaşlanırken eğitim kalitesi düşmüşken ve birbirine düşmüşken, AB Brexit ile en büyük 2. beynini kaybederken, Avrupa Rusya ile ilişkilerin nasıl evrildiğini görürken ekonomik güç kaymasının da beraberinde teknolojide finansta askeri güçte de kayma getirdiğini görüyoruz. Çin 2. uçak gemisini indirdi denize. ABD'nin 17 tane var. Ama Çin bu açığı hızla kapatabilir derin sularda gücü projekte edebilir. Bu da demektir ki okyanusta güçlü değilsen dünyada da küresel güç olman mümkün değil. Çin bunu yapıyor. ABD elinden geldiği kadar Çin'deki bu yükselişi mümkün olduğu kadar yavaşlatmak hatta durdurmak istiyor. Bunun için de elinden geldiğince bu gücü kullanma-

ya çalışıyor. ABD'nin kullanabileceği en büyük avantaj askeri güç. ABD'nin sahip olduğu askeri güce hala Çin de sahip değil, diğer önemli güçler de sahip değil. Washington'da savaş kabinesinin eline geçmesi Trump'ın getirdikleri Matis bile ılımlı bulunuyor. Yeni isimler Trump'ın adeta savaş kabinesi kurduğunu gösteriyor. Çin'i dizginleyemezsek Pentagonvari yöntemlerle artık Çin'in önüne kimse geçemez. Bunu nasıl yaparsınız? Çin'in can damarlarını tehdit ederek yaparsınız. Nedir Çin'in can damarları, Çin hammaddesini enerjisini dışarıdan ithal ediyor. Petrolün yarısı dışarıdan geliyor. Çin sanayisinin kullandığı ürünlerin büyük bir kısmı dışarıdan geliyor. Malakka Boğazı'nı kapatırsa Çin'in can damarını tıkamış olabilir. Çin de buna karşı önlemler geliştiriyor. Meşhur kuşak ve yol girişimi bunun bir unsuru. Genç bir girişim. Ama jeopolitik ve ekonomik yansımaları çok çok olacak bir girişim. 21. yy'ın en büyük vizyoner projesi bence. Orta Asya üzerinden bir hat. Ahtapot gibi. Deniz üzerinden eski ipek yolunu takip ederek Doğu Akdeniz'e uzanan bir hat. Yeni limanlarla yeni güzergahlarla hammadde kaynaklarını enerji kaynaklarını kendine bağlıyor Çin. Bunu sessiz ve derinden yapıyor. ABD'nin böyle bir gücü yok. Çünkü Çin yaklaşık 1 trilyon dolarlık fonu buna tahsis etmiş durumda. Önümüzdeki dönemde. Başka bir gücün bunu tahsis etmesi bu şekilde mümkün değil. Ama tecrübesi de yok Çin'in. 85 ülkeyle sınırları aşan projeler geliştirmesi, o ülkelerdeki hassasiyetleri hesaba katması riskleri gidermesi bunları bilmiyor, ama bunu öğrenecek, ama zamanla. Çin'i durdurmanın diğer bir yolu da Pentagon açısından ülke içini kaşımak. Etnik siyasi sosyal istikrarı bozmaya çalışmak. Tibet'i Uygurların yaşadığı bölgesel eşitsizlikleri artırmak gerilimleri bölünmeleri sertleştirmek. Ticaret açığını nasıl kapatırız hesabı içinde. Yapay zeka siber teknolojiler, yenilenebilir enerji bu alanlarda Çin tahmin edilenin çok ötesinde bir sıçrama yaptı. Amerika'nın önüne geçti. Trump küreselleşmeyi bırakıp himayeci eğilimlere yönelirken Çin tam tersi küreselleşmenin en ateşli savunucusu oldu. Moral üstünlüğü de kazanmaya başladı.

■ Türkiye bu denge değişiminde nasıl bir yere oturuyor?

Dünyadaki oyun kurgusunun yeni bir aşamaya geçtiği dönemde Türkiye'nin bölgesel bir güç olarak, burada şöyle bir parantez açmak istiyorum Türkiye, Çin ile Almanya, Rusya ile Suudi Arabistan arasındaki geniş coğrafyanın en büyük gücü hiç tartışmasız. Hem askeri olarak hem ekonomik olarak insan sermayesi olarak coğrafi stratejik konumu açısından. Bu ülkenin yeni kurgulanmakta olan oyunda bölgesel bir güç olabilmesi için gücünü abartmadan ama gücümüzü küçümsemeden potansiyelimiz üstünde bir ülke haline gelebiliriz. İçeride sağlamlaşmak zorundayız. Etkili bir oyuncu olmak için. Ki dışarıda bazıları Türkiye'nin yumuşak karnını kaşımasın.

> **Türkiye, Çin ile Almanya, Rusya ile Suudi Arabistan arasındaki geniş coğrafyanın en büyük gücü hiç tartışmasız. Hem askeri olarak hem ekonomik olarak insan sermayesi olarak coğrafi stratejik konumu açısından. Bu ülkenin yeni kurgulanmakta olan oyunda bölgesel bir güç olabilmesi için gücünü abartmadan ama gücümüzü küçümsemeden potansiyelimiz üstünde bir ülke haline gelebiliriz**

■ Sağlamlaştırma derken?

Ekonomik olarak kırılganlıklar ortadan kaldırılmalı. Sürdürülebilir bir büyüme, altyapı, dış borcun azaltılması, enerjide finansmanda, teknolojide dışa bağımlılığın mümkün olduğu kadar yönetilebilir bir hale getirilmesi tamamen ortadan kaldırılması mümkün değil. İçeride güçlenmemiz gerekiyor. Türkiye üzerinde de oyunlar oynanabilir ve her zaman oynanır. Bu tür oyunlara karşı hazırlıklı olmalıyız. Bölgesinde de herkesle konuşmamız lazım. Kimseyle küs olmamalıyız. Moskova ile güçlü ilişkilerin olması son derece önemli. Örneğin Türkakımı Akkuyu projeleri... Aynı zamanda tam üyelik perspektifinde olmasa da AB ile tam üyelik saplantısından kurtulup ilişkileri daha realist bir zemine oturtmamız gerekiyor. Aynı şekilde Ortadoğu'da, Doğu

Akdeniz'de. Kıbrıs konusunda Türkiye her zaman proaktif davranmıştır ve çözüm çabalarına her zaman olumlu katkı sağlamıştır. Birçok ülkenin tahminlerin ötesinde davranmıştır ama buna rağmen hala birçok ülkenin gözünde çözümü tıkayan ülke görünümünde. Orada da proaktif bir tavırla paradigmayı değiştirmek yine bizim elimizde. Madem Rumlar çözüme yanaşmıyor, Kıbrıs Türklerini azınlık statüsünde görüyorlar, Türkiye'nin meşru haklarına düşmanca tavır içerisindeler o zaman bu sonuç getirmeyen görüşmeleri sürdürmenin bir anlamı yok. Oyun kurucu olabiliriz. Onun içinde bu alanda biraz daha kafa yormaya gerek var. Değişimin dönüşümün yaşandığı bu süreçte kırılganlıklarımızı bırakmalıyız.

'PAYLAŞIM SAVAŞLARI DEVAM EDİYOR VE BİTMEYECEK DE'

■ Dünyada 100 yıl sonra hala paylaşım savaşları devam ediyor diyebilir miyiz?

Paylaşım savaşları devam ediyor bitmeyecek de. Durmayacak kılıf değiştirecek. Savaşlar artık füzelerle tanklarla uçaksavarlarla yapılmayacak. Artık döviz savaşları kur savaşları var. Bir an istediğiniz ülkeyi zımbalayıp oturtabilirisiniz. Türkiye'ye denediler bunu Türkiye'de yaşanan kur artışı ekonomik nedenlerle değildi sadece dışarıdan Türkiye'ye o mesaj verildi. Dışa bağımlı bir ekonomisin denildi. Ya da ticaret savaşları. Ticaret ambargoları. Aynı şey enerjide de yaşandı. Enerji akışlarında enerji aksları sıkıntıya girerse içeride her türlü sıkıntı yaşanabilir. Ya da siber saldırılar. İstediğiniz kadar F16'larınız olsun füze sistemleriniz olsun. Siber saldırı karşısında hiçbir faydası olmaz.

■ Yani savaşlar devam edecek ama şekil mi değiştirecek?

Evet aynen öyle. Eski bildiğimiz savaşlar olmayacak. Hatırlayın 1.Dünya Savaşları'nda milyonlarca sivil öldü. Rusya, Almanya, Türkiye milyonlarca insan öldü. 2. Dünya Savaşı'nda daha fazla insan öldü. 3. Dünya Savaşı çıkarsa bunu tahmin etmek bile istemiyorum. Bugünkü teknolojilerle sivil kayıplar altyapıların ortadan kaldırılması. Oturduğunuz yerden dronelarla savaşı yönetebiliyorsunuz.

■ Büyük güçlerin askeri harcamalardan kaçınmaları savaşların şekil değiştirmesinde etkili oldu mu?

Avrupa bu harcamaları çok kısmıştı zaten. Kim artırıyor Rusya ve Çin harcamalarını artırdı. Ve bu ABD'yi çok kaygılandırıyor. ABD harcamalarını çok tırpanlandı. NATO'nun gerekliliği çok tartışılıyor. ABD-AB ittifakı dağılıyor. Avrupa'nın bir kısmı Rusya'ya çok soğuk bakıyor ama bir kısmı daha yakın davranıyor. Akdeniz ülkeleri çok zayıf. Türkiye bu denklemde çok önemli bir yerde ama Türkiye'yi dışarıda bıraktılar. Hazar'da ne olacağını tam olarak bilmiyoruz.

■ Paylaşım savaşlarının en önemli merkezi neresi diye sorsam yanıtınız ne olur?

Asya-Pasifik. Büyük güçler hiç ummadığınız yerde hiç ummadığınız gelişmelere neden olabiliyor. Kim beklerdi ki Suriye'nin bu noktaya geleceğini. Yarın öbür gün hangi ülkeler sırada bekliyor bilinmez. Ama biliniyor ki ABD için bir numaralı konu İsrail'in güvenliği. ABD'nin gözü İsrail'den başka bir şeyi görmüyor. Onun için herşeyi değiştirebilir.

■ Bugün ABD kendi gücünü tehdit eden en önemli ülke olarak Çin'i görüyor. Ve Çin'in yükselişini engellemeye çalışıyor. En kritik 2 ülke ABD ve Çin diyebilir miyiz?

Kesinlikle öyle. Ve bu arada da Rusya kiminle çalışıyorsa ibre onun lehine kayıyor. Yeni düzende. G2 düzeni var ama bir dolu da bölgesel güç var. Rusya tam küresel güç de değil bölgesel güç de değil. Tam ikisinin ortasında duruyor. Askeri gücü muazzam. Ama bir Apple var mı. Herkes Rosneft ve Gazprom'u biliyor. Silah şirketlerini biliyor ama küresel düzende bir güç markası yok. Ama çok iyi bir satranç ustası lideri var. Rusya'nın kendi gücü üzerinde bir imaj yaratıyor. ABD'yi de batıyı da zor durumda bırakma potansiyeli yüksek.

■ ABD'nin başlattığı korumacılık adımları diğer ülkere de yayılır mı?

Önce bölgeselleşmeye gittik. APEC, NAFTA.. Obama döneminde Transatlantik Pasifik benzeri bir girişim hayata geçirilmeye çalışıldı, Trump gelir gelmez bunu yırttı. Şunu görüyor ki Trump Amerikası, "küreselleşme bize çok da yaramadı. Başta bunun nimetlerinden istifade ettik. Ama boynuz kulağı geçti" diyorlar. Bugün Çin, Hindistan ve yükselen diğer ülkeler küreselleşmeden daha fazla istifade etti. ABD de diyor ki gücümüzü yeniden kazanabilmek istiyorsak yeniden içimize dönelim bu ticari sömürüleşmeyi dizginleyelim. 2 ülke arasındaki ticaret açığı 356 milyar dolar ABD'nin aleyhine. Aslında yapılmak istenen çok da yanlış değil tavır yanlış. Kaba saba tavırlarla bunu yapmak yanlış. Dolayısıyla bu ticaret savaşı devam edecek teknoloji savaşları devam edecek. Enerji savaşları hiç durmadı zaten. Çünkü doğu Akdeniz değil sadece eskiden en fazla petrol üreten Ülke Suudi Arabistan'dı. Ama bugün bakın 1 numara ABD oldu, Rusya 2 numara. Suudi Arabistan 3 numara. Türkiye de böyle bir ülke, enerji konusu bizim için bir güvenlik sorunu.

Sonuç olarak 100 yıl önce yaşadıklarımız bundan sonraki yüzyıllarda yaşayacaklarımız için bir referans. Dünyada kaotik ortam sonlanmayacak. Paylaşım savaşları nüfus paylaşım savaşları bitmeyecek devam edecek. Oyuncuların adı değişecek ama devam edecek. ■

VERİ MERKEZLERİ YERLİ OLMALI

Ar-Ge ve inovasyon odaklı global bir şirketler grubu olan Canovate, veri merkezi ve fiber optikte dünyanın ilk 10 markası arasında yer almayı başaran firmalarımızdan. Bilişim teknolojilerine saldırıların, bilgi sistemlerine saldırmaktan daha çok, bu sistemleri kontrol eden altyapılara düzenlendiğini belirten Canovate Group Yönetim Kurulu Başkanı Can Gür, "Veri merkezleri yerli olmalıdır" diyor. Gür'ün hatırlattığı en önemli konu ise ülkemizde veri merkezlerini oluşturan sistemlerin çoğunun yabancı kaynaklardan sağlandığı ve bu merkezlerin bakımının genellikle yabancıların idaresinde yapıldığı… Veri güvenliği açısından veri merkezlerinin yerli ve milli olması artık çok daha fazla önem kazanıyor.

Mehmet Ali Doğan

Fotoğraflar: Sedat Özkömeç

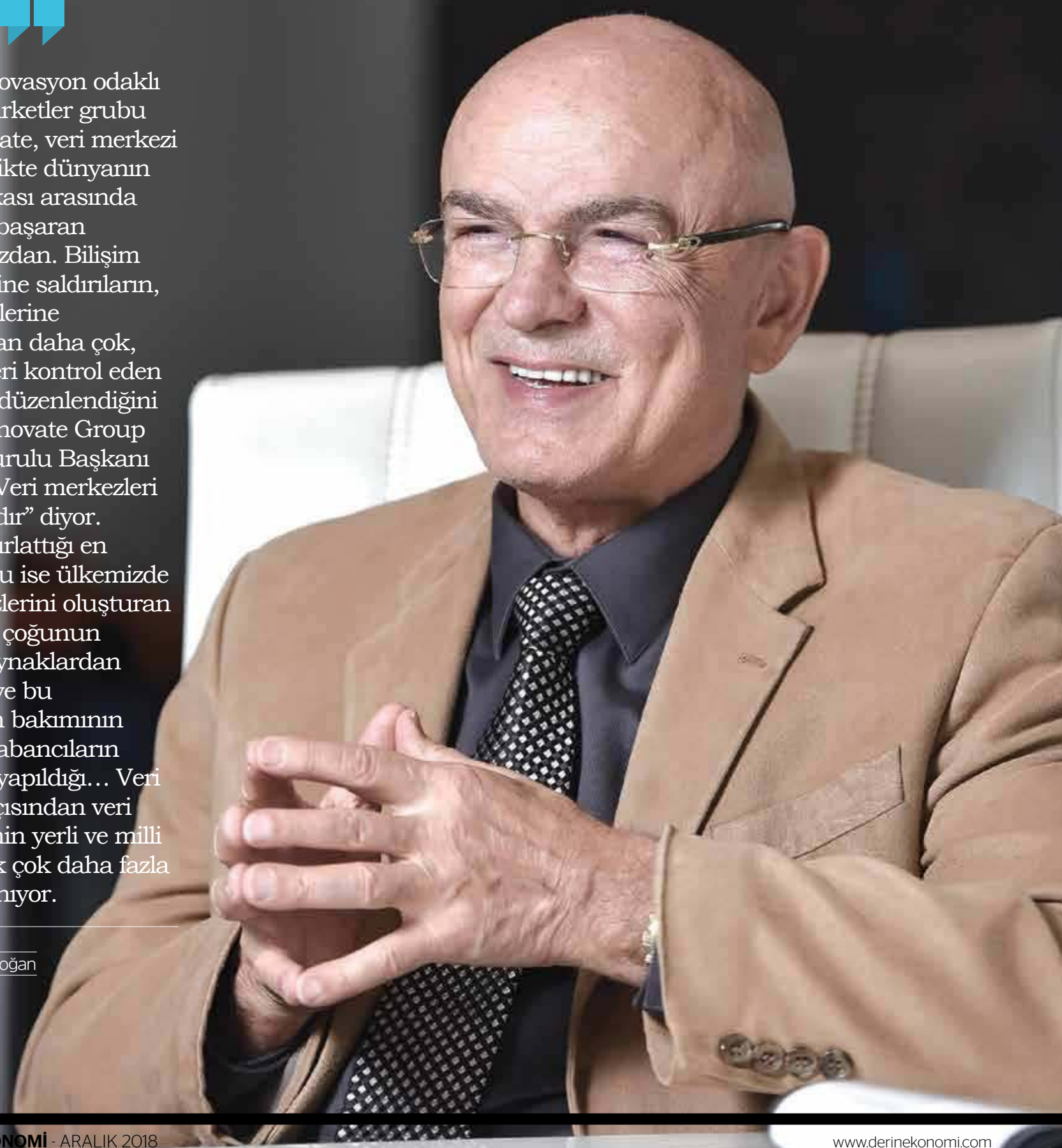

Büyük veri (big data) tüm sektörleri dönüştürdüğü gibi, iş yapış şekillerini de yeniden tanımlatıyor. Günümüzde ülkelerin, sektörlerin, büyük küçük fark etmez bütün şirketlerin rekabet üstünlüğü sağlaması açısından, büyük veri ve yapay zeka altyapısına ihtiyaç var. Zira veriden değer üreten kazanıyor. Sosyal hayatı derinden etkileyen teknolojiler artık ekonomik aktivitenin temelini oluşturuyor. Bu alanda iddialı olabilmenin temel koşulu da verilerin güvenliğinden geçiyor. Son yıllardaki siber saldırıların ağırlıklı olarak, ülkelerin ve şirketlerin teknolojik altyapılarındaki zafiyetlere yönelik olduğu görülüyor. Bu yüzden bilişim altyapılarının güvenliği gittikçe daha fazla stratejik öneme sahip olmaya başladı. Dijital servislerin kullanımı arttıkça kötü niyetli saldırıların artarak süreceği de aşikar. Türkiye'de mevcut işlerin yaklaşık yüzde 50'sinin insana ihtiyaç duymadan makinalar tarafından yapıldığı düşünülürse, bu süreçleri yönetecek insanların da bu verilerin sağlanacağı altyapıların da yerli olması gerekiyor. Oysa mevcut halde ülkemizdeki veri merkezlerinin ağırlıklı olarak yabancılar tarafından kontrol edildiği görülüyor. Bu yüzdendir ki telekomükasyon şirketlerinin, savunma sanayiinde faaliyet gösteren yerli şirketlerin, büyük küçük fark etmiyor özel sektördeki pek çok şirketin, ülkemizin teknolojik altyapısını yerlileştirme konusunda yoğun bir şekilde çalıştığı da gözleniyor. Uluslararası alanda ön sıralara geçen firmalarımız da çoğalmaya başlandı. Bunlardan biri de Ar-Ge ve inovasyon odaklı global bir şirketler grubu olan Canovate. Veri merkezi ve fiber optikte dünyanın ilk 10 global markası arasında yer almayı başaran firmalarımızdan Canovate Group, 40 yıllık bir geçmişe sahip, mühendislik odaklı ve yüzde 100 yerli bir firma. Bilişim, telekom, savunma sanayi, balistik sistemler, elektro-optik istemler, ısıtma soğutma alanlarında Ar-Ge projeleri yaparak ileri teknoloji ürünler geliştiriyor.

SİBER SALDIRILARIN ADRESİ BİLGİYİ KONTROL EDEN ALTYAPILARA

Canovate Group Başkanı Can Gür, bilişim teknolojilerine saldırıların artık bilgi sistemlerine değil, daha çok bu sistemleri kontrol eden altyapılara düzenlendiğini belirtiyor. Bu altyapıların başında da verilerin saklandığı veri merkezleri... Veri merkezlerinin temel yapısı; bilgisayar, veri işleme, enerji, soğutma, fiziksel kontrol, koruma ve ağ sistemlerinden oluşuyor. "Ülkemizde veri merkezlerini oluşturan bu sistemlerin çoğu, yabancı kaynaklardan tedarik ediliyor ve personel yetersizliği gibi nedenlerde dolayı, genelde yabancıların kontrollerinde bakım ve idareleri yapılmaktadır. Bu durum bir zafiyet oluşturabilir" diye belirten Canovate Group Yönetim Kurulu Başkanı Can Gür'ün sözleri bir uyarı niteliğinde. "Günümüzde, herhangi bir bilgi sistemine saldırmak gibi ileri düzey bir saldırı geliştirmek yerine; bu sistemleri kontrol eden altyapıya basit bir saldırı düzenleyerek, kesintisiz güç kaynağı, enerji sistemleri veya kontrol sistemlerini durdurup, bilgisayar sistemlerinin durmasına ve hizmet kesintilerine sebebiyet verilmesi mümkündür" diyen Can Gür bunu, kendi uzmanlık alanından örnekle dile getiriyor. Gür, "Bir örnek vermek gerekirse, IP-PDU'lar tamamen güvenli olarak kontrol edilmezse, uzaktan bağlantı yöntemleri ile tüm sistemlerin enerjisini kesecek şekilde komut alabilmektedir. Özetle, bir veri merkezi kurulurken, sadece bilişim sistemlerinin güvenliği değil, aynı zamanda fiziksel ve operasyonel kontrol sistemlerinin de güvenliği göz önüne alınmalıdır" diye belirtiyor. Gür'ün vurgu yaptığı konu aslında, bilişim teknolojileriyle iş üreten firmaların iş ortaklığının artık yerli firmalarla olması gerektiği. Çünkü veri güvenliği açısından veri merkezlerinin yerliliği ve milliliği de tartışılmaz bir olgu olarak öne çıkıyor. Üstelik elektrik, su, doğalgaz ve boru hatları gibi alanlara siber saldırılar sözkonusu ve bütün ülkeler de aynı savunma güdüsüyle hareket ediyor, iş ortaklıklarını kendi yerli firmalarıyla yapıyor.

HEDEFİ YERLİ SANAYİNİN DEVAMINI SAĞLAMAK

Can Gür'ün uyarısını biraz da sütten ağzı yananın yoğurdu üfleyerek yemesine benzetebiliriz. Çünkü 1974'te ODTÜ Fizik Mühendisliği'ni, bir yıl sonra da Elektronik Mühendisliği'ni bitiren Gür, İngiltere'de Elektronik Mühendisliği yüksek lisansını tamamladıktan sonra, ülkemizin o dönem en büyük sorunlarından birisinin çözümü için görev alıyor. O dönem Amerikan ambargosu yüzünden, 60 gemi eksik parçalar yüzünden yüzdürülememektedir. Deniz Kuvvetleri Gölcük Tersanesi'nde Ar-Ge mühendisi olarak çalışan Can Gür; radar, sonar, atış kontrol sistemlerinin elektronik kartlarının yeniden yapılmasını sağlayan ekibin içinde yer almış. Bazı işlerin ne kadar stratejik önem taşıdığının gözlemcisi olmuş. Şirketini de o dönem 1979'da kardeşi ile beraber kurmuş. Gür, "Şirketi kurduktan sonra dünyada ilk kez 'dijital reaktif güç faktörü ölçüm cihazı'nı geliştirdik. Bu ürünle 'Europe Electronic Product News' dergisine Türkiye'den ilk ürün olarak kayda geçildi. Bu üründen çok talep aldık, 60 ülkeye ihracat yapmaya başladık. Çünkü bu analog eski tip cihazlara

göre üçtebir oranında daha ucuzdu ve hem de digital teknolojisi nedeniyle çok daha hassas ölçüm kabiliyeti vardı" diye belirtiyor.

Canovate Group, 1986'da yurtdışındaki elektronik komponentler konusundaki firmaların Türkiye distribütörlüğünü yapıyor, 1996'da kapatılan Alcatel Teletaş'ın Ümraniye tesislerini çalışanlarıyla beraber devralıyor ve Türk Telekom'a, 4.5 milyon abone kapasitesinde dijital santraller, radyo-linkler ve ankesörlü telefonlar üretiyor. "Can Gür, Ümraniye tesislerini devralmalarının nedenini, "Hedefimiz yerli sanayinin üretimine devam etmesiydi" diye açıklıyor. Ancak 2001 krizinde Türk Telekom'un Canovate'nin ürettiği ürünlerin alımını durdurması firmayı iflasın eşiğine getirmiş. Çatal yol ayrımında ne yöne evrileceği konusundaki kararını ise Can Gür, "Tek müşteriyle çalışıyordum, bir günde yaya kaldım, artık riskleri tek sepete koymamalıydım" sözleriyle ifade ediyor. Can Gür, o süreçte kendi özgün ürünlerini geliştirme ve üretme kararına ilişkin şu değerlendirmeyi yapıyor:

"Lafla bağımsızlık olmaz, teknoloji üretmek şart. İki kor teknoloji konusu seçelim dedik. Bunlardan bir tanesi data center'lar yani veri merkezleri. Öbürü fiber optikaltyapı sistemleri. Bunların 25 yıla hakim teknolojiler olacağını öngörerek, bu alanda kendi özgün ürünlerimizin dizayn, tasarım, geliştirme ve üretimine karar verdik. 2001'den 2016'nın başlarına kadar Ar-Ge'ye 25 milyon doların üzerinde yatırım yaptık. 1979'da sıfır sermaye ile şirketi kurduk, bugün veri merkezinde dünyadaki 6, fiber optikte dünyadaki 8 firmadan bir tanesiyiz, dünyanın ilk 10 global markası arasında yer almayı başarmış durumdayız, pek çok ülkede ofisimiz var, 72 ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz. Bugün global pazarlarda elde ettiğimiz başarıda, yönetim kurulu başkan yardımcımız oğlum Cem Gür'ün katkısı çok büyüktür. Data Center ve Fiber Optik Ar-Ge çalışmalarını yürüten ve yönlendiren oğlum Cem beyin, dünyanın dört bir yanına yaptığımız satış ve pazarlama çalışmalarına yoğun emekleri bulunuyor. Aynı zamanda Avrupa Patent Mahkemelerindemilyon dolarlık patent davasınıkazanan ilk yüzde 100 Türk sermayeli yüksek teknoloji markası biziz. Avrupa'da dünyanın en ileri gelen

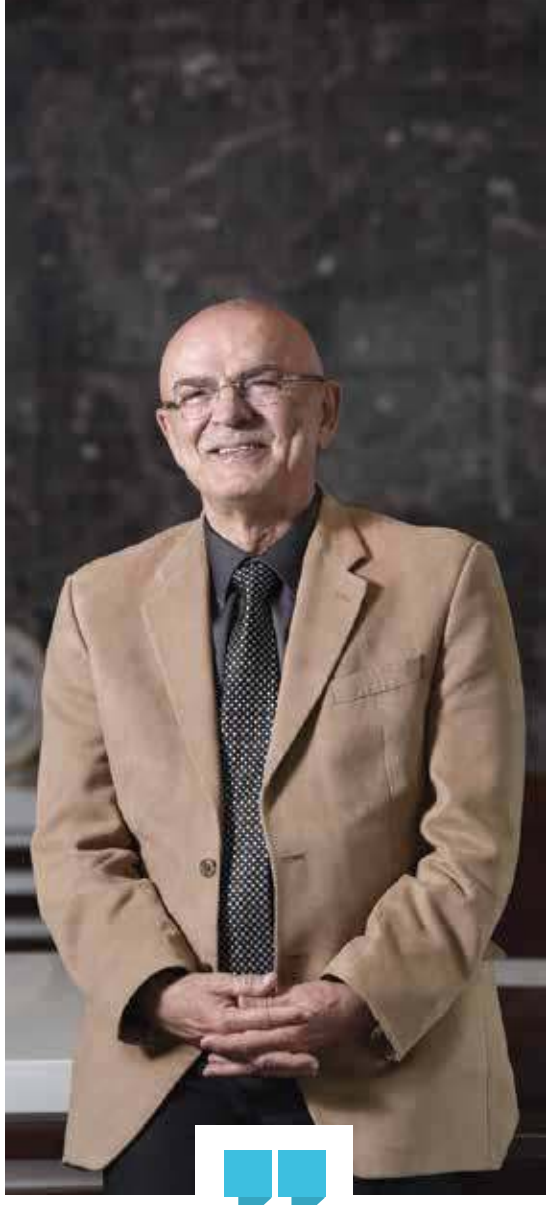

Lafla bağımsızlık olmaz, teknoloji üretmek şart. İki kor teknoloji konusu seçelim dedik. Bunlardan bir tanesi data center'lar yani veri merkezleri. Öbürü fiber optik altyapı sistemleri. Bunların 25 yıla hakim teknolojiler olacağını öngörerek, bu alanda kendi özgün ürünlerimizin dizayn, tasarım, geliştirme ve üretimine karar verdik

rakip markatarafından açılmışolan patent davasıyla, Cem beyin 1,5 yıl hukuki mücadelesi sonucu,Avrupa Patent Mahkemelerinde, dava kazanan ileri teknoloji markası olmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Canovate'yi kendi şirketim olarak görmüyorum, bu ülkeye hizmet eden bir şirket olarak, ben burada çalışıyorum. Bu ülkeye borcumuz var, ödemek lazım. Bu da bana gurur veriyor."

"Şu anda en değerli varlık bilgi" diye hatırlatan Canovate Group Başkanı Can Gür, "Bununla beraber Türkiye'nin bilgisinin yüzde 96'sı yurt dışında konumlanmış durumda. Bu bir gerçek. Bilgi Avrupa'daki Amerika'daki veri merkezlerinde depolanıyor. Veri merkezleri, bilginin depolandığı, işlendiği ve bilginin kullanıcılara servis edildiği merkezlerdir. İçinde büyük bilgisayarlar, sunucular barındırır. Artık bunların bütün kurumlarda, bütün şirketlerde olması lazım üstelik yerli ve milli olması gerekir. Biz yüzde 75 yerlilik oranında bu merkezleri burada üretiyoruz, tek yerli firmayız ve bunları yurtdışına ihraç ediyoruz. Türkiye'nin datası çok zengin ve bu datayı Türkiye'de tutmamız lazım. Türkiye'nin 2023 Vizyonu'nda bu var. Ama artık sadece içerideki müşteriye değil uluslararası müşteriye hitap etmemiz lazım" diye ekliyor.

CARİ AÇIĞIN ÇARESİ ISI POMPASI

Rusya, 2009 yılında Ukrayna'ya doğalgaz akışını kestiğinde Avrupa ve Türkiye de etkilenmişti. Soğukta kalma ihtimali enerji arz güvenliğini tehdit etmiş, alınmaya çalışılan tedbirler ise ek maliyetler getirmişti. Bu yüzden Avrupa ülkeleri evlerde ısınmada yeni kaynak arayışına girdi. Bulunan çözüm çok basit ama etkili bir yöntemdi. Yenilenebilir enerji kaynağı olan toprak, su veya havadaki mevcut ısıyı değerlendirmek... Ancak bunun için ısı pompasına ihtiyaç var. Canovate Group, standart iklimlendirme cihazlarından çok daha verimli bir şekilde ısıtma-soğutma ve sıcak su ihtiyacını karşılayan ısı pompası üretimi de gerçekleştirdi. Türkiye'nin ilk ve tek yerli ısı pompası üretimini yaptıklarını söyleyen Canovate Group Yönetim Kurulu Başkanı Can Gür, "Isı pompaları, doğalgaz bağımlılığından kurtulmak ve cari açığın azaltılması için en verimli ve etkili, alternatif ısıtma ve soğutma teknolojisidir. Yenilenebilir enerji kaynağı olan toprak, su veya havadaki mevcut ısıyı değerlendirerek çalışan ısı pompaları, standart iklimlendirme cihazlarından çok daha verimli bir şekilde ısıtma-soğutma ve sıcak su ihtiyacını karşılıyor. Canovate Isı Pompaları, 10 yıllık bir Ar-Ge çalışmasının sonucunda geliştirildi. Yüzde 75 yerlilik oranıyla yüzde 70'lik bir enerji tasarrufu sağlıyoruz" diye belirtiyor. Sistem bugün konutlarda, sanayide, otellerde ve AVM'lerde kullanılıyor. Gür, "Avrupa ülkeleri ve Amerika'da yüzde 70 oranında yaygın olarak ısı pompaları kullanılıyor. Eğer bugün, ülkemizdeki konutların yarısında ısı pompası kullanılmış olsa, daha az doğalgaz ithal ederek, yılda 6-8 milyar dolar arasında enerji tasarrufu sağlayabiliriz" diye konuşuyor. ■

Dimitrios Triantaphyllou

Göç sorununun geleceği ve atılabilecek adımlar

Suriye savaşının başlamasından bu yana büyük boyutlara ulaşan göç krizi birkaç yıldır gündemimizi meşgul ediyor. İçinde bulunduğumuz coğrafyada çok sayıda Suriyeli mültecinin yanı sıra, Afganistan, Irak, İran ve Somali'den gelen mülteciler ve sığınmacılar da var. Yaklaşık 3,6 milyonu Suriyeli olmak üzere toplam 4,2 milyon mülteciye ev sahipliği yapan Türkiye, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne (BMMYK) göre, dünya genelinde çatışma, şiddet ve zulüm nedeniyle ülkesinden zorla çıkarılanların sayısının rekor seviyelere çıkmasıyla birlikte en çok mülteci barındıran ülke konumunda bulunuyor.

Brookings Enstitüsü tarafından Haziran 2018'de hazırlanan bir rapora göre, Suriyeli mültecilerin sayısı, doğumlar ve yeni gelenlerle birlikte, günde yaklaşık 1.000 kişi artmaktadır. Türkiye'de yaklaşık 260.000 çocuk mültecinin doğduğu tahmin ediliyor. Mültecilerin yaklaşık yüzde 8'i mülteci kamplarında kalırken, geri kalanı ülke genelinde büyük şehir merkezlerine dağılmıştır. Yaklaşık 500.000 kişinin İstanbul'da yaşadığı tahmin edilirken, İzmir 120.000 Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapıyor.

Tüm bu rakamlar, sosyal yardımlar, sağlık maliyetleri ve eğitim fırsatları açısından ülkenin kaynakları ve demografik ve sosyal yapısı üzerinde muazzam bir baskı ve yük olduğunu göstermektedir. Ayrıca, ekonomik belirsizliklerin artmasıyla birlikte, mültecilerin ve göçmenlerin sıradan vatandaşların işlerini ellerinden alabilecekleri yönünde süregelen bir algı vardır. Mülteci girişlerini yönetmekle görevli olan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na (AFAD) göre, Türkiye bunun için şimdiye kadar 30 milyar dolar harcadı.

Mülteci ve göç krizinin insani bağlamı dışında, AB-Türkiye ilişkilerini ilgilendiren başka bir boyutu daha var. Nitekim 18 Mart 2016 tarihli Türkiye-AB Zirvesi Ortak Bildirisi kapsamında, AB liderleri ve Türkiye, Türkiye'den AB'ye düzensiz göç akışlarının sona ermesi, Türkiye'deki mülteciler için daha iyi kabul koşullarının sağlanması ve Suriyeli mülteciler için Avrupa'ya yasal kanalların açılması üzerinde anlaştılar. Bildirinin yürürlüğe girmesinden bu yana, Avrupa'ya düzensiz girişler, bildirinin yürürlüğe girmesinden önceki döneme oranla yüzde 97 düşerken, denizlerde hayatını kaybeden mülteci sayısı da önemli ölçüde azalmıştır. Bu arada, AB 3 milyar avroluk finansal desteğine ek 3 milyar avro daha sağlayacak.

Bununla birlikte, AB ile Türkiye arasındaki anlaşmanın sürekliliği bir dizi nedenden dolayı zayıf kalmaktadır. İlki, Alman Şansölyesi Angela Merkel'in 2015 sonbaharında hem yasal hem ahlaki gerekçelerle "açık kapı" politikası uygulaması sonucunda 2015 yılında AB ülkelerine girmeye çalışan kitlesel mülteci dalgasının yarattığı şokla ilgili. Bu durum, son birkaç yıldır Avrupa siyasetinin önemli bir bölümünü şekillendiren popülizm çılgınlığından besleniyordu. Sonuç olarak, AB'nin bu konuya ilişkin ortak bir politika geliştirmesi ve uygulaması giderek zorlaşmıştır. Dahası, Türkiye'den düzensiz olarak gelen göçmenlerin ilk durağı olan AB üyesi Yunanistan'a yönelik baskılar da devam etmektedir.

İkincisi, AB ile Türkiye arasında üyelik sürecinin neredeyse durduğu ve ilişkilerin zor ilerlediği bir zamanda, Gümrük Birliği'nin geliştirilmesi konusundaki görüşmeler yavaş ilerlemekte, Türk vatandaşlarına yönelik vizelerin kaldırılması hala gündeme alınmamakta ve taraflar arasındaki birtakım önemli görüş ayrılıkları devam etmektedir. Paradoksal olarak göç anlaşması Ankara ve Brüksel arasındaki diyalogu canlı tutarken, irade gösterildiğinde ve stratejik çıkarlar söz konusu olduğunda işbirliğinin mümkün olduğunu da göstermektedir. Üst düzey görüşmelerin 8 Aralık'ta Ankara'da yapılacağının açıklanmış olması bu bağlamda cesaret verici bir gelişme.

Üçüncüsü, her ne kadar yaygın görüş Suriye'deki savaşa dair devam eden belirsizliğin yakında sona ereceği yönünde olsa da, bu belirsizlik mülteci sorununu hem Türkiye'nin hem de Avrupa'nın geri kalanının gündeminde tutuyor.

Sonuç olarak, sosyal, ekonomik ve siyasi etkileri ve boyutları göz önüne alındığında, mevcut durum daha fazla sürdürülebilir değildir. Bu nedenle öncelikli amaç Suriye'deki savaşı sona erdirmek, ülkede kalmak isteyen mültecileri bir araya getirmek, geri dönmek isteyenler için Suriye'deki şehirlere ve bölgelere geri dönüşü sağlamak ve Suriye'yi yeniden inşa etmek için AB ve diğer güçlerle işbirliği yapmak üzere ortak bir strateji geliştirmek olmalıdır.

● *Kadir Has Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Çalışmaları Merkezi Başkanı*

CSI MARKETING

Aşkın Baysal

MÜSLÜM'ÜN SIRRI DEĞİŞMEYE CESARET ETMEK

Müslüm, son yıllarda izlediğim en nitelikli, en akılda kalıcı yerli sinema işlerinden biri. Hatta gönül rahatlığıyla, bugüne kadar izlediğim en iyi yerli biyografi filmi diyebilirim.

Filmi iyi yapan ve bu kadar izlenmesini sağlayan (bu yazı yazıldığı sırada 5 milyon barajını aşmıştı) birçok faktör var. Her şeyden önce işin içinde müzik var. Türkiye sinema izleyicisi 'müzikal' denen melez türden pek hoşlanmasa da, müziğin başat unsur olduğu filmleri geçmişten bugüne çok sevmiştir.

İkinci olarak, ufak tefek birkaç kusur göze çarpsa da, filmde kayda değer bir yönetmenlik başarısı söz konusu. Filmin rejisini üstlenen iki ismi, Hakan Kırvavaç (nam-ı diğer Ketche) ve yakın zamanda bir başka biyografi filmi olan Ayla'nın da yönetmenliğini yapmış Can Ulkay'ı, vücuda getirdikleri bu kalıcı eserden dolayı tebrik etmek gerekiyor.

UNUTULMAZ OYUNCULUK PERFORMANSLARI

Filmdeki oyunculuk performansları da üst seviyelerde. Timuçin Esen, Müslüm Gürses'i mezarından kaldırıp perdeye taşımış neredeyse –otel sekansı gibi bazı bölümlerde Müslüm Gürses'in bizzat kendisini izliyormuşsunuz hissine kapılabiliyorsunuz. Her türlü takdir ve ödülü hak eden, alkışlanası bir performans...

Müslüm Gürses'in çocukluğunu canlandıran Şahin Kendirci, Muhterem Nur rolünü üstlenen Zerrin Tekindor, küçük Müslüm'ün hocası rolündeki Erkan Can, çok gerçekçi bir kötü adam portresi çizen Müslüm'ün babası rolündeki Turgut Tunçalp, Müslüm'ün kardeşi Ahmet'i canlandıran Taner Ölmez, oyunculuk performanslarıyla göz kamaştıran diğer isimler...

Filmin senaryosu da çok ehil bir isme, Kinyas ile Kayra, Zargana, Malafa, Daha gibi romanlarıyla tanınan ünlü edebiyatçı Hakan Günday'a emanet edilmiş. Günday'a senaryo yazımında Gürhan Özçiftçi eşlik etmiş. İkilinin kaleme aldığı senaryo, Müslüm Baba'nın hayatının ve müziğinin dönüm noktalarını esas alan yapısıyla, kolay izlenen ama nitelikten de taviz vermeyen bir hikaye sunuyor.

Filmin görüntü yönetmenliğine de değinmek gerekiyor. Müslüm'ün sinematografisinde Martin Szecsanov'un imzası var. Filmdeki kaza anı, Müslüm'ün kaza geçirdikten sonra işitme duyusunu büyük ölçüde kaybetmiş halde evde yalnız geçirdiği zamanlar, meşhur Gülhane konseri gibi kısımlar, sinematografik kalite

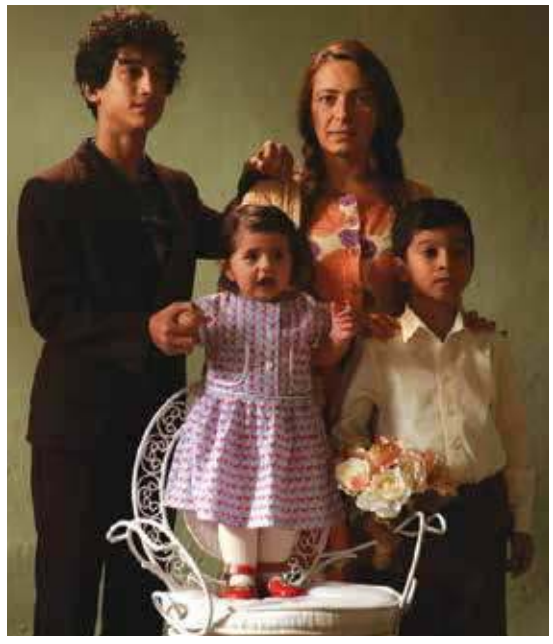

bakımından özellikle dikkat çekiyor.

Filmdeki sanat yönetimi de takdire şayan. Müslüm'ün çocukluğundaki Adana'dan köy sahnelerine, gece hayatı dünyasından İstanbul günlerine kadar tüm zamanların ruhu ve dokusu, çok gerçekçi ayrıntılarla izleyiciye aktarılıyor. Filmin etkisini ve duygusal yoğunluğunu artıran ana unsurlardan biri bu sahicilik.

TİMUÇİN ESEN'İN İCRA KABİLİYETİ

Müslüm Gürses şarkılarının oyuncular, yani Şahin Kendirci ve Timuçin Esen tarafından seslendirilmiş olması, filmin bir diğer alametifarikası. Özellikle Esen'in büyük cesaret gerektiren bir işe soyunup Baba'nın şarkılarını bizzat seslendirmeyi göze alması hayranlık uyandırıcı.

Müslüm Gürses'le özdeşleşmiş şarkıları bir başka sesten (hele profesyonel şarkıcı olmayan bir sesten) dinlemek ilk duyuşta yadırgatıcı olabiliyor ancak orkestrasyon konusunda ortaya konan müthiş performans ve Timuçin Esen'in ciddi bir tavırla desteklenen yorumu, bu hissi kısa sürede silip atıyor. Bugünlerde müzik uygulamalarında en çok aranan, kulaklıklarda ve arabalarda en çok dinlenen şarkılar arasında Esen'in yeniden yorumladığı Müslüm Baba şarkılarının en başlarda yer alması, hiç şaşırtıcı değil.

Müslüm filmini etkili ve başarılı kılan daha pek çok sebep sayılabilir belki ama hepsi esas sebebin gölgesinde kalacaktır. Söz konusu 'esas sebep' ise, Müslüm Gürses'in yaşadığı, bir insanın başına gelebilecek en büyük acılarla yoğrulmuş (annesinin ve henüz bebek olan kız kardeşinin babası tarafından öldürülmesi, erkek kardeşinin askerden kaçtıktan sonra jandarmalar tarafından vurulup öldürülmesi, kendisinin ağır bir trafik kazasından sonra morga konması ve tam anlamıyla ölümden dönmesi) emsalsiz hayat hikayesi. Türkiye'nin 'blues' müziği olarak gördüğüm arabeskin en gür dallarından birinin böylesine bir acı toprakta yeşerdiğini bilmek, bu janra ve bu büyük sese olan saygı ve hayranlığı bir kat daha artırıyor.

FİLMİN SORDURDUĞU SORULAR

Emsalsiz ve gerçek bir hayat kotarılan bu yüksek kalibreli filmi izledikten sonra insanın aklında hemen birtakım sorular beliriyor. Müslüm filmine Türkiye'nin hemen her gelir grubundan, her hayat tarzından, her eğitim seviyesinden, her siyasi görüşünden, her kültürden ve her yaştan milyonlarca insanın akın etmesinin nedeni nedir? Müslüm Baba içinde pek çok farklılık ve zıtlık barındıran bu geniş kitleye nasıl erişebildi, bu amorf kitleyi nasıl etkileyebildi? Bir zamanlar hakir görülen, aşağılanan bir müzik türünün üç büyük isminden biri kabul edilen bir isim, nasıl oldu da toplumun her kesiminden kabul ve saygı görmeye başladı? Bugün hâlâ hayatta olan diğer arabesk devlerinin hayatları filme çekilse buna benzer bir etki yaratılabilir mi?

Bu ve benzeri soruların yanıtlarını verebilmek için Müslüm Baba'nın neyi, nasıl başardığına dönüp bir daha bakmak gerekiyor.

Öncelikle şu tespiti yapalım: Müslüm Gürses'in geniş kitleler tarafından kabul görme süreci bu filmle başlamadı. Müslüm Baba daha yaşarken, çekirdek kitlesinin çok ötesine geçmiş, farklı toplum kesimlerinden insanların müzik tercihleri yelpazesine dahil olabilmişti. Bunu da değişmekten, farklılaşmaktan korkmadığı için başarabilmişti.

Müslüm Baba, arabeskin klasik döneminde Burhan Bayar, Ali Tekintüre gibi büyük bestekarların desteği ve elbette derin, buğulu ve içli sesiyle çekirdek bir kitleye erişmiş, bu kitlenin gönlünde sağlam bir yer edinmişti. Öyle ki 'jiletçi' diye kategorize edilen (ve aslında karikatürleştirilen) bu kitle için arabesk sevenler ikiye ayrılıyordu: Müslümcüler ve gayrı-Müslümcüler. Müslüm Baba uzun yıllar boyunca bu kitlenin dertlerini şarkılarına taşıdı, bu kitleye şarkı söyledi

CSI MARKETING
Aşkın Baysal

ve bu kitleden alaka gördü. Müslüm ve kitlesi, ilk etapta, toplumun ve hakim değer anlayışının ancak kıyısında bir yer edinebildi. Müslüm Baba, toplumun en dibinde kalanlarının feryadını sahneye taşıyordu. Bu güçlü alt kültür yıllar geçtikçe olgunlaştı, agresifleşti, kendi iç kodlarını üretti ve zamanla medya ve toplumun diğer kesimleri tarafından da kabul görmeye başladı.

'GÖKKUŞAĞI GİBİ BİR ŞEY OLDU'

Hikaye 2000'li yıllarla birlikte değişmeye başladı. Değişim dinamiğinin merkezinde bizzat Müslüm Baba yer alıyordu. Murathan Mungan'ın öncülük ettiği 'Aşk Tesadüfleri Sever' adlı proje albümde, bu değişim arayışı zirvesini buldu. Albümde Müslüm Gürses Bob Dylan, David Bowie, Björk gibi dünya çapında ün yapmış sanatçıların sevilen besteleri üzerine Mungan'ın yanısıra Tuna Kiremitçi, Barış Pirhasan, Birhan Keskin, Ahmet Güntan, Mehmet Bilal gibi edebiyatçılar tarafından yazılmış Türkçe güfteleri yorumluyordu.

Albüm ilk etapta büyük bir şaşkınlık yarattı. Sadece Müslüm Baba'nın tutkulu çekirdek kitlesinde değil, tüm müzikseverler arasında... Müslüm Gürses ise, bu tepkilerin yansıması olarak kendisine yöneltilen sorulara sükunetle yanıt vermeyi tercih ediyordu: "Vallahi arkadaşım, biz önceki kasette de böyle farklı tarzlara yer vermiştik. Gayet olumlu tepkiler aldık. Umarım müzikseverler tepkilerini yine olumlu yönde ortaya koyarlar. Ama bizim kendi tarzımız da yine albümde göze çarpacaktır. Çok renkli bir albüm oldu. Gökkuşağı gibi bir şey oldu. Her yüreğin dinleyip kendini bulabileceği hikayeler var."

2006 yılında çıkan bu 'gökkuşağı albümü' sadece Müslüm Gürses'in kariyeri için değil, genel olarak arabesk müzik için de bir dönüm noktası oldu. Müslüm Baba'nın lokomotifliği üstlenmesiyle, arabesk müzik bir anda merkeze taşınmış oldu. Müslüm filminin sonunda karşımıza çıkan meşhur Harbiye Açıkhava konserini yaratan iklim buydu.

BIRRRRR DİYEN MÜSLÜM BABA

Arabeskin ve Müslüm Baba'nın çevreden merkeze taşınmasının bir yansımasına da reklamlarda şahit olduk. Müslüm Gürses peş peşe bir boya markasının reklamında, bir banka reklamında ve hatta 'Bırrr' diyerek soğukluğuna dikkat çektiği Coca-Cola reklamında karşımıza çıkmaya başladı (yakın zamanda İbrahim Tatlıses'in 'Haydi Söyle' şarkısının bir sigorta markasının reklamında kullanılmasını da, bu akımın geç dönem örneklerinden biri olarak anmak gerekiyor).

Baba, 'Aşk Tesadüfleri Sever' albümünden sonra da, farklı müzik türlerinden popüler şarkıları (akla hemen Teoman'ın 'Paramparça'sı geliyor) alıp kendince yeniden yorumladı, izleyici kitlesini günden güne genişletti. 2013 yılında aramızdan ayrıldığında da, sadece başlangıçtaki çekirdek kitlesini değil, bütün bir ülkeyi yasa boğdu.

Bir zamanlar meşhur şarkısında "Benim şarkımdan sevenler anlar, çekenler anlar, yaşarken her gün ölenler anlar" diyerek çekirdek kitlesine, kaybedenlere, tutunamayanlara hitap eden Müslüm Gürses, hayatının son döneminde aldığı büyük riskle, değişmeyi göze alarak koca bir ülkenin içinden geçerek 'Baba' diye hitap ettiği bir efsaneye dönüştü. Son film bu gerçeği bize bir kez daha hatırlatmış oldu. ■

BU SEFER AĞLATMADI

Türk sinemasının duygusal yükü en ağır, en dramatik filmlerinden biridir Canım Kardeşim. İki genç ve fakir adamın, lösemiye yakalanan küçük kardeşlerinin son günlerini mutlu geçirmesi için çaresizce çırpınmalarının anlatıldığı filmi bu kadar unutulmaz kılan ise, hikayenin acı sonla noktalanmasıdır.

Türkiye'de lösemi ile mücadele konusundaki en aktif sivil toplum örgütü olan LÖSEV, yeni reklam kampanyasında 1973

yılına ait bu kült filmin sonunu yeniden yazdı. Löseminin tıptaki ilerlemeler sayesinde artık yüzde 98 oranında tedavi edilebilen bir hastalık olduğu gerçeğine dikkat çekmek üzere, film bu sefer mutlu sonla noktalandı.

Bu güzel işi izledikten sonra zihinlerde beliren ilk soru şu oluyor: Bu kadar güçlü bir fikir nasıl oldu da bugüne kadar kimsenin aklına gelmedi? Yanıt çok basit aslında: Büyük fikirler çoğu zaman çok basittirler ve gözümüzün önündedirler; onları fark etmek ise maharet ister. Fark ettiğinizde ise bir anda dünyayı değiştirebilirsiniz. ■

'SN. BAŞKAN HALK UBER İSTİYOR'

Bugünlerde haber bültenleri sarı taksi terörünün bitmeyen müstesna numuneleriyle yine dolup taşarken, Uber şoförleri, karar vericilerin dikkatini çekmek üzere ilginç bir eyleme imza attı. 100'den fazla Uber aracı, yetkili mercilere seslerini duyurmak üzere Kuzey Marmara Otoyolu'nda yan yana dizildi-

ler. Sonuçta ortaya şu cümle çıktı: "SN. BAŞKAN HALK UBER İSTİYOR."

Mahkeme basıp siyaseti ve sıradan insanları tehdit ederek iş görmeye çalışan taksicilerle kıyaslandığında, Uber'cilerin iletişim konusunda da birkaç adım önde olduğu, bu örnekten de açıkça görülebiliyor. ■

SÜPER LİG PARA BASIYOR

Aktifbank tarafından düzenli olarak yayınlanan Son Futbol Ekonomi Raporu, Türkiye Süper Lig'in gelirlerinin 3.2 milyar TL'ye ulaştığını gösteriyor. Buna göre Süper Lig gelirleri bir önceki yıla göre yüzde 40 artış gösterdi. Naklen yayın gelirleri, maç günü gelirleri ve ticari gelir kalemlerinin tümünde birden artış yaşandığının belirtildiği rapora göre, 18 takımın sponsorluk gelirleri toplamı ise 1 milyar TL'yi buldu. Raporla ilgili diğer çarpıcı veriler ise şu şekilde:

69.85

TL

SÜPER LİG ORTALAMA BİLET FİYATI

169

milyon TL

EN FAZLA YAYIN GELİRİ KAZANAN TAKIM GALATASARAY'IN YAYIN GELİRLERİ

3.2

milyar TL

SÜPER LİG GELİRLERİ TOPLAMI (2017-2018)

4.1

milyon TL

PASSOLİG KART SAHİBİ SAYISI

1

milyar TL

SÜPER LİG TAKIMLARI SPONSORLUK GELİRLERİ

400

milyon TL

SÜPER LİG TAKIMLARI TOPLAM MAÇ GELİRLERİ

6.4

milyon TL

STADYUMLARDA MAÇ İZLEYEN SEYİRCİ SAYISI (2016-2018)

729.1

milyon TL

LİGİN EN FAZLA GELİR ELDE EDEN TAKIMI BEŞİKTAŞ'IN GELİRLERİ

Ebu'-Necib Sühreverdî tarafından miladî 12. yüzyıl ortalarında yazılıp Selahaddin Eyyubî'ye sunulan Nehcü's-Sülûk fî Siyâseti'l-Mülûk başlıklı siyasetnâmede, devlet başkanlarının yönetim ve siyasette sekiz şeye benzemeleri iyi olur denilmektedir: Yağmur, güneş, ay, rüzgâr, ateş, su, yeryüzü ve ölüm. Usul-ü siyasetle ilgili bu nefis değerlendirmeyi, çağdaş yönetim düşünürlerinin görüşleriyle karşılaştırmak suretiyle, günümüz şirket yöneticileri için önemli dersler çıkarabiliriz.

SÜHREVERDİ'NİN YÖNETİM FELSEFESİ

MUSTAFA ÖZEL

Yönetici-peygamber vasfı en belirgin olan Allah elçisi muhakkak ki Hz. Muhammed'dir. Teori ve pratiği ile yönetim zihniyet ve ahlakı O'nda zirvesini bulmuştur. Onun anlayış ve uygulamasında yöneticilik, örgütlerimizi "kıyamet bilinci" ile idare etmektir. Buhari'de şöyle bir hadis rivayet ediliyor: Allah Resulü ashabıyla konuşurken çıkagelen bir bedevi, kıyametin ne zaman kopacağını sordu. Hazreti Peygamberin "Emanet zayi edildiği zaman kıyameti bekle!" demesi üzerine, bedevi emanetin nasıl zayi olacağını sordu. Allah Resulü şöyle buyurdu: "İş ehil olmayan kimseye verildiği zaman kıyameti bekle!"

Bir kişinin doğru seçimi, bin kişinin doğru seçimidir. Seçilen eğriyse, yönetim boyuna eğriliğe ve zulme meyleder. Allah Resulü şöyle buyurdu: "İki topluluk düzgün olduğunda, insanlar da düzgün olur. Bozuk olduğunda insanlar da bozuk olur. Bunlar bilginlerle yöneticilerdir." Siyasetnâme literatürümüz bir anlamda bu ve benzeri hadislerde ifadesini bulan yönetim bilincinin çağlar boyunca hükümdarlara hatırlatılmasından oluşmaktadır. Ebu'-Necib Sühreverdî tarafından miladî 12. yüzyıl ortalarında yazılıp Selahaddin Eyyubî'ye sunulan Nehcü's-Sülûk fî Siyâseti'l-Mülûk başlıklı siyasetnâmede, devlet başkanlarının yönetim ve siyasette sekiz şeye benzemeleri iyi olur denilmektedir: Yağmur, güneş, ay, rüzgâr, ateş, su, yeryüzü ve ölüm. Usul-ü siyasetle ilgili bu nefis değerlendirmeyi, çağdaş yönetim düşünürlerinin görüşleriyle karşılaştırmak suretiyle, günümüz şirket yöneticileri için önemli dersler çıkarabiliriz.

1 YAĞMUR GİBİ YÖNETİN!

Yağmur. "Yılda dört ay yağıp yükseklerde ve alçaklarda bulunan bitkiler alemine tam bir yıl yetecek kadar gıda verir ve gelişmelerine yardımcı olur. Devlet başkanları da yardımcılarına, diğer devlet adamlarına, askerlerine, yönetimi altındaki mertebece yüksek ve aşağı herkese mevkilerine göre bir yılda geçimini sağlayabilecek kadar mükâfatı (ücreti) vermelidir."

İnsanların verimlilik ve üretkenlikleri, hasılayı paylaşmakla arttırılabilir. Paylaşımcı olmayan hiçbir sistemin uzun

> Bir kişinin doğru seçimi, bin kişinin doğru seçimidir. Seçilen eğriyse, yönetim boyuna eğriliğe ve zulme meyleder. Allah Resulü şöyle buyurdu: "İki topluluk düzgün olduğunda, insanlar da düzgün olur. Bozuk olduğunda insanlar da bozuk olur. Bunlar bilginlerle yöneticilerdir." Siyasetnâme literatürümüz bir anlamda bu ve benzeri hadislerde ifadesini bulan yönetim bilincinin çağlar boyunca hükümdarlara hatırlatılmasından oluşmaktadır

vadede ayakta durması mümkün değildir. Çağdaş işletmecilerin ücret sistemlerine dair görüşlerini birkaç maddede özetleyebiliriz:

1. Ücret her şeyden önce bir motivasyon unsurudur. İşgörenlerin davranışlarını yeniden biçimlendirip odaklandırma ve yeni değerleri benimsemelerini mümkün kılma aracıdır.

2. Ücret önemli bir örgütsel iletişim aracıdır. Bir şirketin, işgörenleriyle iletişim kurmasında en dolaysız yoldur.

3. Ücret, örgütün vizyon, değer ve stratejilerine destek olmalı, ama rehber olmamalıdır.

4. Ücret sistemi örgütün çalışma kültürüyle bütünleştirilmelidir.

2

Güneş. "Yılda sekiz ay boyunca sıcaklığını sürdürüp, yeryüzünde bulunan nem ve ıslaklığı çektiği gibi, devlet başkanı da sekiz ay boyunca millet fertlerinin devlete ödemek zorunda olduğu vergi ve diğer gelirleri tahsil etmelidir."

Ekonomik hayatta yönetici, işgörenden vergi değil, işgücü tahsil etmektedir. O halde, başarılı olabilmesi için, işgörenlerinin performansını azamiye çıkarması gerekmektedir. Thomas Gilbert "işgören performansını engelleyen yönetici davranışlarını" şöyle betimliyor:

A. Enformasyon gizlemek. İnsanların performans derecelerini öğrenmelerine izin vermemek. Kendilerinden ne beklendiğini insanlardan gizlemek.

B. İnsanları çalışma aletlerini seçmekten alıkoymak. Çalışma aletlerini, onları kullanacak olanların görüşlerine asla başvurmadan tasarlamak.

C. İyi performans için teşvik vermemek. İyiler kadar zayıf başarımcılara da ödemede bulunmak. Para dışı teşvikleri hiç kullanmamak.

D. İnsanlara becerilerini arttırma hususunda yardımcı olmamak. Eğitimi şansa veya ehil olmayan gözetimcilere bırakmak. Eğitimi, eğitilecek olanın amaçlarıyla alakasız hale getirmek.

E. Bireyin kapasitesini gözardı etmek. Programları kişilerin en verimli zamanlarına ayarlamamak. İnsanları, yatkın olmadıkları görevlere atamak.

F. Bireyi harekete geçirecek şeyleri dikkate almamak. İşi, geleceği olmayacak tarzda tasarlamak.

3

Ay. "Tam göründüğü gecelerde ışığı cihana yayılıp nasıl ki uzak yakın insanların çoğu onun ışığıyla aydınlanıyorsa, devlet başkanı da yüce meclislerinde parlak nur şulelerini yaymakla uzak yakın herkese ışığını saçmalı, adalet kamerinin ışıklarını sırf seçkinlere hasretmeyip, ay gibi cömert ve feyizli ışıklarını (adalet ve keremini) her zümreye yaymalı, hiç kimseyi adalet kamerinin berrak aydınlığından yoksun bırakmamalıdır."

James O'Toole'un değer-esaslı liderlerde aradığı başlıca dört vasıf şunlardır:

1. Bütünlük ve dürüstlük. Hedeflerinden hiş şaşmaz ve ilkelerini sulandırmazlar. Aynı zamanda hem ilkeli, hem pragmatiktirler.

2. İtimat. Takipçilerinin değer ve tutkularını yansıtırlar. Liderliği ayrıcalık değil, sorumluluk olarak görürler. Hizmet ederler.

3. Dinleme. Hizmet ettikleri insanlara kulak verirler, fakat kamuoyunun tutsağı da değildirler. Danışmanları arasındaki farklı fikirleri teşvik ederler. Fikirleri sınar, meselelerin bütün yönlerini araştırırlar.

4. Takipçilere saygı. Liderlerin lideridirler. Derinden pragmatik olsalar da, söz ve fiillerine tutkuyla inanırlar.

4

Rüzgâr. "Esintisiyle cihanın hiçbir bölgesini ihmal etmeyip, nasıl ki her tarafı etkisi altına alıyorsa, devlet başkanı da güzel tedbirle-

riyle doğru ve güvenilir adamları vasıtasıyla bütün tebaanın, vali ve hakimlerin, muhafız ve askerlerin, seçkin hizmetçilerin ve onların dost ve düşmanlarının hareket tarzları hakkında tam olarak bilgi edinmeli, bunlardan hiç birini ihmal etmemelidir."

Basit bir casusluk işi değil burada sözkonusu edilen. Afrikalıların ubuntu diye bir kavramları var: "Kişi, başkaları sayesinde, onlarla beraber, kişi olur." Yönetici, sürekli ve sağlıklı enformasyon edinemiyorsa, işgörenleri etkili biçimde yönlendiremez. Kime, hangi konularda, ne ölçüde itimat etmesi gerektiğini; kimlerle hangi özel projeleri geliştirebileceğini bilemez. Belki küçük bir şirket yöneticisinin bu tür bir sorunu olmaz; ama günümüzün orta ve büyük ölçekli şirketlerinde, şu veya bu büyüklükte, açık veya gizli bir 'istihbarat' biriminin oluşturulması kaçınılmazdır. Warren Blank, liderliği "enformasyon işleme yeteneği"nin ortaya çıkardığına inanmaktadır.

5

Ateş. "Nasıl ki ateş dikenleri ve sair zararlı maddeleri yakıp yok ediyorsa, devlet başkanı da milletin ve devletin huzurunu kaçıran şer ve fesat zümrelerini, bozguncuları kahr kılıcının ateşiyle yakıp gidermeli, düzenli hayat süren tebaayı isyankârların zararından kurtarmalıdır."

İşlemleri bakımından mükemmel şirketler deniz birlikleri gibi iş görürler, diyor Michael Treacy: Önemli olan birey değil, takımdır. Herkes muharebe planını ve kurallar kitabını biliyor; düdük çalındığı zaman herkes yapması gerekeni yapacaktır. Herkese itimat etmek zorundasınız, aksi halde bir tek fire bile telafisi imkânsız sonuçlar doğurabilir. Bu bakımdan, gereğinde ateş gibi olunup, zararlı unsurları dışlamakta tereddüt edilmemelidir.

6

Su. "Letafet ve tam yumuşaklık zamanlarında akarken, itaat edip yumuşaklık gösterenlere karşı yumuşak olup; şiddet ve sertlikle yolunu kesip set kuranların üzerlerine de aynı sertlikle kükreyip nice bendleri yıkarak ağaçları köklediği gibi; devlet başkanı da kendisine itaatkâr ve devlete saygılı olanlara yumuşak davranmalı, sertlikle devlete karşı gelenlere ise şiddet gösterip onları bir sel gibi silip süpürmelidir." Liderliğin, burada timsal gösterilen tabiat olayları gibi, bir olay halinde vuku bulduğunu söylüyor Warren Blank. Dolayısıyla, liderlik bir etkileşim alanıdır; orada tıpkı suyun sert ve yumuşak cisimlere yaptığı gibi, duruma göre hareket etme esnekliğine sahip olunmalıdır. Blank'in liderliğin dokuz doğal yasası şunlardan oluşuyor:

1. Liderin gönüllü takipçi ve müttefikleri vardır.

2. Liderlik bir etkileşim alanıdır.

3. Liderlik bir olay halinde vuku bulur.

4. Liderler resmî otoritenin ötesinde nüfuz kullanırlar.

5. Liderler örgütsel olarak tanımlanmış sınırların dışında iş yaparlar.

6. Liderlik risk ve belirsizlik içerir.

7. Liderin inisiyatifini herkes takip etmez.

8. Liderliği yaratan şuur, yani enformasyon işleme kapasitesidir.

9. Liderlik kendine atıfta bulunma sürecidir. Lider ve takipçileri, enformasyonu kendi öznel, dahilî referans çerçevelerine göre işlerler.

7

Yeryüzü. "Yeryüzüne ne gömülse, üzerine ne yüklense, ne kadar ağır yükler bırakılsa taşıyıp tahammül ettiği gibi, devlet başkanı da sırlarını gömmeli ve mukadderat gereği hadiselerin rüzgârıyla esip gelen nâhoş gelişmelere tahammül etmelidir."

Everest tepesinin zirvesine çıkan ilk Amerikalı olan Jim Whitaker, bir dağın hiçbir zaman fethedilemeyeceğini söylüyordu: "Dağ fethedilmez, kendinizi fethedersiniz sadece, ümitlerinizi, korkularınızı. Liderliğin gerçek mücadelesi dışta değil, içtedir." Kendini fethetmek, kendini tanımaktır; kuvvetli ve zayıf yanlarını öğrenmek, beceri ve yetersizliklerini, inanç ve önyargılarını, kabiliyet ve zaaflarını bellemektir. Kendini fethetmiş olana, dünyada olup bitenler etki etmez. Kazara liderlik makamlarını işgal edenlerse, rüzgârgülü gibi, her esen yele baş eğerler.

8

Ölüm. "Nasıl ki ölüm ansızın ortaya çıkar, dünyanın gelip geçici lezzetlerine dalmış olan gafilleri yakalar, üstelik ne rica ne rüşvet kabul ederek ruhlarını kabzedip aman vermezse, devlet başkanı da bozguncu ve düşmanları ansızın gaflette yakalamalı, kaçmalarına müsaade ve müsamaha göstermemelidir."

İş hayatında bozguncu veya düşman gibi kelimeler elbette ağır kaçar. Bunların yerine düşük verimle çalışan, kaytaran, sorumluluk üstlenmeyen, iş arkadaşlarına engel olan.. gibi sıfatları koyarsak, çağdaş yönetici için çıkaracağımız temel ders, kararlılık ve gereğinde hızlı hareket etmektir. Burt Nanus'a göre, liderliğin şartlarından biri "karşılıklı-bağımlılık" anlayışını yerleştirebilmektir. Bunu başarmak içinse, takım içinde paylaşımcı olmayan, diğerlerine güvenmeyen veya yeterli iletişimi kurmakta kasden ağır davrananlar vakit geçirilmeden dışarıda tutulmalıdır. İşte Nanus'a göre liderliğin yedi megabecerisi:

1. Uzakgörüşlülük. Gözleri sabit bir şekilde ufukları tarar.

2. Değişime hükmetmek. Örgütteki değişimin hız, yön ve ritmini öyle ayarlar ki, örgütün büyüme ve evrimi hadiselerin dış seyrine uygun düşer.

3. Örgüt tasarımı. Lider, arzu edilen vizyonu gerçekleştirme kapasitesi gösteren bir örgütü miras bırakabilen bir kurum-kurucudur.

4. Erken öğrenme. Kendini örgütsel öğrenmeyi teşvike adayan ömürboyu talebedir.

5. İnisiyatif. İşi oluruna bırakmayan, işleri olduran bir kabiliyet sergiler.

6. Karşılıklı-bağımlılığı gerçekleştirmek. Başkalarına fikirleri paylaşma ve birbirlerine güvenme, iyi ve sık iletişim kurma, sorunlara işbirliği içinde çözüm arama hususlarında ilham verir.

7. Yüksek dürüstlük standardı. Lider adil, namuslu, hoşgörülü, güvenilir, şefkatli, açık, sadık ve geçmişin eniyi geleneklerine bağlı insandır. ■

İş hayatında bozguncu veya düşman gibi kelimeler elbette ağır kaçar. Bunların yerine düşük verimle çalışan, kaytaran, sorumluluk üstlenmeyen, iş arkadaşlarına engel olan.. gibi sıfatları koyarsak, çağdaş yönetici için çıkaracağımız temel ders, kararlılık ve gereğinde hızlı hareket etmektir

Prof. Dr. Obiyathulla Ismath Bacha

Devre kırıcılar

Finansal piyasaların verimli hale gelmesiyle ilgili birçok akademik argümana rağmen, bu piyasaların kendine has özellikleri ve aşırılıklara olan eğilimleri inkâr edilemez. Yatırımcıların çoğu rasyonel olsa da, birer beşer olarak hırs ve korku eğilimindedirler. Düzenleyici organlar ve finansal piyasalar piyasalarda aşırı volatiliteye sebep olan bu iki zaafı göz önünde bulundurarak ortaya çıkan volatiliteyi yönetmek için bir dizi araç kullanmaktadır. Her ne kadar piyasaların varlık nedeni fiyat keşfi olsa da, uygun temel kurallar olmadığı takdirde piyasalar bu korkuyu ya da hırsı kızıştırmak için hileli bir şekilde yönetilebilmekte ve ortaya çıkan fiyatlar ekonomik temelleri yansıtmamaktadır. Bu nedenle, işlem kuralları korku ve hırsın fiyat oluşumuna etkisini azaltmak için tasarlanmıştır. Bu kurallardan en önemlisi devre kırıcılar ya da işlem durdurmalardır. 1987 Kara Pazartesi krizini takiben ABD hisse senedi piyasalarında ortaya atılan devre kırıcıların kullanımı o zamandan beri diğer aktif piyasalarına ve ülkelere yayıldı. Günümüzde en gelişmiş hisse senedi piyasaları fiyatlarda büyük dalgalanmaları kısa süre içinde en aza indirmek amacıyla devre kırıcıları kullanmaktadır.

1987'de ortaya atılmasından bu yana, gerek ABD piyasalarında gerekse diğer ülkelerde devre kırıcılara zemin hazırlayan birçok durum oldu. Bazı analistler devre kırıcıların fiyatların volatilite dönemlerinde eşik seviyelerine yaklaşmasına sebep olduğunu iddia ederken, bazıları da devre kırıcıların aşırı fiyat hareketlerini zapt etmedeki rolünü sorguladı. İngiltere hükümeti tarafından yapılan bir çalışma, işlemlerde ani kesintilere yol açmalarına rağmen, devre kırıcılara olan ihtiyacın devam ettiği sonucuna vardı. ABD'de, 2012'den beri daha incelikli bir tavan-taban mekanizması yürürlüktedir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, devre kırıcıların belirli bir doğrultuda fiyat hareketlerini geçici olarak geciktirmek için işlemleri durdururken, kaçınılmaz olanı önleyemeyeceğidir. Bir işlem durdurma, yatırımcıların fiyat sapmasının garanti edilip edilmeyeceğini değerlendirmesine olanak sağlar. Kısacası, bütün bunları göz önünde tutarak, borsalar ve düzenleyicileri yıkıcı olsa bile uygun fiyat oluşumunda devre kırıcıların değerini ve artan popülaritesini görebilirler. Döviz piyasaları bağlamında ise, geçici sermaye kontrolleri hisse senetleri piyasalarındaki devre kırıcılarının muadilidir. Zira sermaye kontrolleri, sermaye akışlarını kısıtlayarak, para birimleri üzerindeki baskıları etkili bir şekilde ortadan kaldırır. Sermaye girişleri üzerindeki kontroller, bir ülkenin ulusal para biriminin değer artışına müdahale ederken, sermaye çıkışları üzerindeki kontroller ise o para biriminin değer kaybına müdahale eder. Yüksek oranda saptırıcı olan, aksi teşviklere sebep olan ve birbirlerine göre denge düzeylerinden uzaklaşmış döviz kurlarını kalıcı hale getiren uzun vadeli sermaye kontrollerinin tersine, (iki hafta civarı süren) kısa vadeli sermaye kontrollerinin devre kırıcılar gibi faydalı etkileri olabilir. O halde sermaye kontrollerinden neden bu kadar uzak duruluyor? Elbette manevi zararlarından ve kötü politikalara kılıf uydurmasından dolayı. Özellikle de sermaye çıkışları üzerindeki kontroller, devletlerin ve merkez bankalarının piyasa disiplininin sıkıntılarını önlemeye çalıştıkları bir araçtır. Kötü döviz kuru politikaları aşırı değerlenmiş döviz kurlarına ve aşınmış rezervlere yol açtığı zaman, ulusal para birimi spekülatif saldırılara karşı savunmasız hale gelir. Ortaya çıkan değer kaybı sancılı bir şekilde de olsa aşırı değerlenmeyi dengeler. Ancak özellikle geniş tabanlı uzun vadeli sermaye kontrollerinin neredeyse hiçbir mantıklı açıklaması yok. Olsa bile, döviz piyasaları da diğer aktif piyasaları gibi korku ve hırstan kolayca zarar görebilir. Bu nedenle, aşırı volatiliteyi dizginlemek için bazı araçlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun para piyasaları için daha büyük önem arz etmesinin iki nedeni vardır. Birincisi, döviz piyasaları kayıtlı katılımcılarla ve izlenebilir işlemlerle merkezi olarak organize edilen diğer aktif piyasalarından farklı olarak belirsizlik içindedir. Belirsizlik ve şeffaf olmayan işlem kurallarının geçerli olduğu bir piyasa yapısı, spekülatif saldırılara açık hale gelir.

Dahası, sermaye çıkışlarına ve kendini gerçekleştiren krizlere yol açabilecek korkuyu körükleyecek manipulatif hareketler, belirsizlik ortamında çok daha kolay bir şekilde ortaya çıkar. Kötü politikaları savunmanın ufak da olsa haklı bir gerekçesi ya da ahlaki boyutu olsa da, özellikle fakir ve gelişmekte olan ülkelerde sıradan vatandaşın fakirleşmesi pahasına küçük bir grup spekülatörün zenginleşmesinin hiçbir gerekçesi ve ahlaki tarafı yoktur. İkincisi, döviz kurları, çoğu varlık fiyatından çok daha fazla belirleyiciye sahiptir. İşin daha da karmaşık tarafı, bu belirleyicilerin çoğunun yatırım alan ülke politikalarıyla hiçbir ilgisi olmadığıdır. ABD'deki mevcut faiz artırımı bunun tipik bir örneğidir. Gelişmekte olan piyasalar, ekonomik temellerinde meydana gelen değişiklikler nedeniyle değil, ABD faiz oranı rejimindeki değişim nedeniyle sermaye çıkışı yaşıyor.Sermaye çıkışları düzenli olduğu takdirde düzeltmeye ve yeni bir dengeye yol açsa da, şeffaf olmayan piyasalar, devletleri haraca bağlayarak kendini gerçekleştiren bir krize yol açma potansiyeli olan spekülatif sermayeye erişimi olan kişiler tarafından hile ile yönetilebilir. Devre kırıcılar tamamen çarpıtılmış bilgilerden kaynaklanan korku veya hırs temelli teğet fiyat hareketlerini önlemek için tasarlanmıştır. Ancak hisse senedi piyasalarındaki devre kırıcılar gibi, geçici sermaye kontrolleri de kaçınılmaz olanı önleyemez. Zira değer kaybı geçici olarak durmuş olsa bile zayıf para birimleri değer kaybedecektir. Politika yapıcılar sermaye kontrollerinin hisse senedi ve emtia piyasalarındaki etkisini göz önüne alarak döviz piyasalarında kullanımlarını ciddi olarak düşünmelidir.

● *International Centre for Education in Islamic Finance Öğretim Görevlisi*

AJANDA

04-05 Aralık 2018

RE360, Four Seasons Bosphorus, Beşiktaş, İstanbul

Gayrimenkul sektörü arayış içinde. Bu yıl 2'ncisi düzenlenen RE360'in MIPIM'de stratejik ortaklığı bulunduğunu hatırlatan Alkaş Yönetim Kurulu Başkanı Avi Alkaş, MIPIM Türkiye'nin temellerini attıklarını söylüyor. Alkaş Genel Müdürü Yonca Aközer ise sektörün can alıcı konularının bu buluşmada konuşulacağını belirtiyor.

www.re360.com.tr

05-06 Aralık 2018

Badeer I. İş Dünyası Ve Yatırım Fırsatları Zirvesi, Hilton İstanbul Bomonti Hotel, İstanbul

Yabancı yatırımların arttırılması ve bunların süreklilik kazanması Türkiye için büyük öneme sahip. Yatırım platformu Badeer yaklaşık 3 milyar dolarlık ticaret hacmi oluşumuna ve 1 milyar dolarlık yatırım fonunun Türkiye'ye girmesine fırsat sağlayacak. Zirveye büyük çoğunluğu Arap iş insanı olan yatırımcılar ilgi gösteriyor.

www.badeerturkey.com/tr

05-09 Aralık 2018

X. MUVMS Sempozyumu, Titanic Deluxe Golf Hotel, Belek, Antalya

Döviz kurlarındaki artışın vergiye etkisini ya da KDV iadeleriyle ilgili son gelişmeleri... Ankara SMMMO tarafından Antalya'da düzenlenen "Türk Vergi Sisteminde ve Muhasebe Standartlarındaki Güncel Gelişmelerin Muhasebe Uygulamalarına Etkisi" konulu sempozyum bu tarz güncel sorunlara cevap arıyor.

www.asmmmo.org.tr

06-08 Aralık 2018

Prof. Dr. Sabahattin Zaim'i Anma Günü, Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul

'Hocaların Hocası' Prof. Dr Sabahattin Zaim vefatının 11. yılında uluslararası sempozyumla bir kez daha anılacak. "Güzel insan" kavramının Sabahattin Zaim'e ait olduğunu hatırlatan İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, "Güzel insan yetiştirmeye ömrünü adamış bir güzel insan, gençler için örnek bir kişiydi" diye belirtiyor.

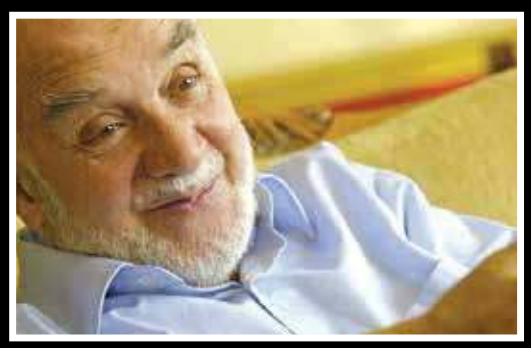

www.izu.edu.tr

19 Aralık 2018

Sürdürülebilir Gelecek İçin Liderler Zirvesi, Fairmont Quasar Otel, İstanbul

Yıldız Holding Sürdürülebilirlik Platformu Başkanı Ali Ülker, etkinliğin önemini günümüzün karmaşık sorunlarına yönelik çözümlerin tek bir kurumdan gelmeyeceğini belirterek dillendiriyor. Zirvede, sürdürülebilirliğin şirketler için etkileri konuşulacak. Etkinlikte Albayrak Holding CEO'su Ömer Bolat da konuşmacı olarak yer alıyor.

www.surdurulebilirlik.ulker.com.tr

20-23 Aralık 2018

BASE Talks, Galata Rum Okulu, İstanbul

Sanat dünyasının değerli isimleri 4 gün boyunca bir araya geliyor. 30'a yakın panelde 50'den fazla konuşmacıyı ağırlayacak olan BASE Talks'ta ayrıca Mardin'den Antalya'ya; Batman'dan Kayseri'ye, Muğla'dan Sakarya'ya sanat kariyerlerinin başında olan yeni mezun sanatçı adayları, birbirleriyle tanışma ve eserlerini tanıtma fırsatı bulacak.

www.base.ist

Tasarrufa Dayalı Faizsiz Finansman Sistemi

Hacı Mehmet Günay, Şakir Görmüş, İlker Koç, Ömer Çekin

Yayınevi: Ensar Neşriyat
Sayfa sayısı: 120

Ulusal tasarruf oranı ekonomik büyüme için temel bir faktör ancak Türkiye'de tasarruf oranının düşük olması halen güncel bir problem. Oysa ülkemizin tasarrufun artırılmasına ilişkin potansiyelleri de var. Almanya kökenli yapı tasarruf sandığı sistemi gibi modeller ülkemizde bazı firmalarca uygulanıyor, kaynağa ihtiyaç duyulması durumunda faizsiz şekilde gayrimenkul veya taşıt finansmanı sağlanabiliyor. Kitap, faiz hassasiyeti olan kişilerin sıklıkla kullandığı fakat fıkhi açıdan kapsamlı bir şekilde incelenmemiş faizsiz finansman sistemi dört akademisyenin makaleleri ve Sakarya Üniversitesi'nde gerçekleşen bir panelin çıktılarıyla, konuya açıklık getiriyor.

Prof. Dr. Nurhan Atasoy

Haseki Hürrem Sultan ve Vakıfların Altın Çağı

Yayınevi: İBB Kültür A.Ş.
Sayfa sayısı: 256

Yönettiklerinden şahsen sorumlu oldukları düşüncesinde olan Osmanlı sultanları, halkın "terfih-i ahvalleri" yani ferah seviyesinin yükseltilmesi ve korunları konusuna da önem vermiş, dünya var olduğu sürece ayakta olan bir sistem oluşturmuşlar. Gelenek olduğu üzere kurulan vakıflar, sosyal barışın ve dayanışmanın sağlanmasında ve refahın dağılımında üstlendiği rol ile toplumsal sorumluluğun yerine getirilmesinde etkili bir araç oldu. Osmanlı Devleti ticari gelenekler ve han, kervansaray, çarşı gibi yapılarıyla da öne çıkar. Bu yapılar kadim olan bir geleneğin ürünüdür ve genellikle hayır işidir. Hayır eserlerinin hakim olduğu coğrafyada, vakıfların işlevlerini ve sistemin işleyişini bilmek oldukça önemli.

Prof. Dr. Uğur Batı
Deniz Bayramoğlu

Üzgün İnsandan Özgür İnsana

Yayınevi: Destek Yayınları
Sayfa sayısı: 368

"Kitabın orta yerinden" denecek tespitlerden mi bahsetmeli, "kitabın orta yerinden" bile başlansa her tarafı satır satır okunur, diyerek mi tanıtıma başlamalı? Dert derin, insanlar üzgün. "Neden" sorusunun cevabı bir değil ki, tür tür... Hem de derin! İnsan, beyin, özgür irade, iyilik, kötülük, mutluluk, ikna bilimi, geleceğin lideri, irrasyonalite, başarı, yaratıcılık... Sıralanan her kavramın ayrı ayrı, uzun uzun açıklaması olur. Bunlar elbette bir kitapta bitecek gibi konular da değil, bir kitaplık dolusu kitap gerektirir. Prof. Dr. Uğur Batı'nın Deniz Bayramoğlu'yla "Gündem Özel" kitaplığı da muhtemelen bu nedenle kuruldu! Serinin ilk kitabı "Üzgün İnsandan Özgür İnsana" kavramları eğlenceli bir şekilde ele alıyor.

Ali Bilir

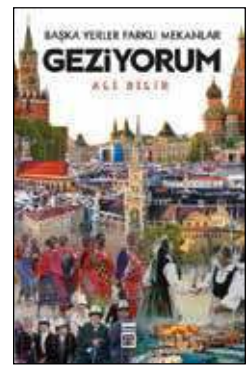

Geziyorum Başka Yerler Farklı Mekanlar

Yayınevi: Timaş
Sayfa sayısı: 344

"Senelerce diyar diyar, ülke ülke dolaştım. Çok memleketler gördüm. Öyle üstünkörü gezmedim ama yaşadım gittiğim yerleri. İnsanlarının içine girdim, onlarla aynı havayı teneffüs etmeye çalıştım. Onların tarihlerine, kültürlerine ortak olmaya çalıştım; onlar gibi yaşamaya çalıştım. Bütün bu izlenimlerimi kendimce anlatmaya çalıştım bu kitapta. Tam tamına otuz ülke" diyor Ali Bilir. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) yönetim kurulu ve Türkiye Gezginler Kulübü üyesi Ali Bilir, Başka Yerler Farklı Mekânlar Geziyorum kitabıyla okuru yepyeni coğrafyalarda gezdiriyor. Seyahatlerin keyfini kalemiyle de yaşayan yazar, kitap okumayı keyifli hale getiriyor. Otuz ülke ve otuz hikaye... Keyifle okuyun.

Eamonn Butler

Kısaltılmış Milletlerin Zenginliği ve Epey Kısaltılmış Ahlaki Duygular Kuramı

Yayınevi: Liberte
Sayfa sayısı: 104

Adam Smith'in Milletlerin Zenginliği eseri, iktisadî uzmanlaşma ve işbirliğinin hayat standardını yükseltmede kilit rol oynadığını ortaya koydu. Alışveriş, ticaret ve kamu politikaları konusunda yeni bir çalışma alanına öncülük etti. Bu alanın adı iktisat. Yoğunluğu ve eskimiş bir tarzda yazıldığı için kitabın bugün modern okuyucuya hitap etmediğini savunan Eamonn Butler yeni bir çalışma ortaya koyuyor: Kısaltılmış Milletlerin Zenginliği. Butler'in çalışması Adam Smith'in Milletlerin Zenginliği'ndeki temel kavramları daha açık bir dille yeniden anlatmayı amaçlıyor. Bu kitap ayrıca Adam Smith'in, ahlâkın doğasını inceleyen diğer büyük eseri, Ahlâkî Duygular Kuramı'nın da bir özetini içeriyor.

Aşkın Baysal

Amerikan seçmeni ne demiş oldu?

ABD Başkanı Donald Trump'ın başkanlığıyla ilgili en büyük ironi, karşı çıktığı politikaların ne kadar vazgeçilmez ve hayati olduğunu, bu politikaları yıllardır canla başla savunanlardan bile daha net bir şekilde ispat etmesi olsa gerek.

Trump, her şeyden önce Batı dünyasının eski orta sınıfının, tarihsel olarak kaybetmekte olmasından kaynaklanan politik reaksiyonun yarattığı rüzgarla Beyaz Saray'a çıkabildi. Ekonomik, siyasi ve kültürel globalleşmenin gittikçe daha çok atıllaştırdığı, bugüne ve daha önemlisi geleceğe yönelik umutlarını söndürdüğü bu köhnemiş orta sınıf, dünya çapında yaşanan köklü dönüşümün beslediği asabiyetini Obama döneminde yükselen kimlik siyasetlerine yönelik tepkisiyle tevhit ederek, Trump gibi akıldışı bir figürü başkan yapmakta hiçbir beis görmedi.

Tarihsel ironiler de o andan itibaren su yüzüne çıkamaya başladı. Trump ve siyasi temsilciliğini üstlendiği köhne orta sınıf, yukarıdaki izahattan da açıkça anlaşılacağı üzere, her şeyden önce globalleşme karşıtı. Göreve gelir gelmez ABD'nin içinde yer aldığı uluslararası anlaşmaları bir bir iptal etmesi ya da yeniden müzakereye açması, başta Çin olmak üzere ABD'ye mal satan hemen tüm ülkelere yönelik ticaret kısıtlamalarını devreye sokması, bizzat ABD tarafından inşa edilmiş Atlantik ittifakının altını oymaya yönelik adımlar, söz konusu globalleşme karşıtlığının somut tezahürleri. İroni ise, tüm bunların değerinin Trump'ın saldırılarına maruz kalmalarından sonra net bir şekilde anlaşılmış olması.

'KÜRESEL ISINMAYA İNANMIYORUM'

Trump'tan sonra önemi daha iyi anlaşılan meselelerden biri, küresel iklim değişikliği. Trump seçilene kadar kopmuş buz kütlesinin üzerinde kalmış çaresiz kutup ayısı kadar uzaklara ait bir mesele olarak algılanan iklim değişikliği, ABD'nin Paris Anlaşması'ndan çekildiğinin açıklanmasıyla bir anda büyük bir önem kesbetti. Trump'ın attığı bu çağdışı ve tehlikeli adımdan sonra, on yıllar önce karbon emisyon tedbirlerini uygulamamak için köşe bucak saklanan dev şirketler, tek tek ön plana çıkarak iklim değişikliği konusundaki hassasiyetlerini bir kez daha deklare ettiler.

Trump'ın bu evrensel mesele konusunda yakın zamanda yaptığı açıklamalar, iklim değişikliği konusunda iyice yükselen hassasiyetleri sürekli olarak canlı tutmaya devam ediyor. En son California yangını sonrasında yaptığı tuhaf açıklamalar ve bizzat kendi hükümeti tarafından hazırlanan küresel ısınma raporu hakkında 'İnanmıyorum' diye beyanatta bulunması, mesele hakkında iklim değişikliği aktivistlerinin yıllarca uğraşsalar bile yaratamayacakları bir duyarlılık yaratıyor.

Benzer bir durumu göçmenler konusunda da gözlemleyebiliyoruz. Trump seçim kampanyasından bu yana göçmen karşıtı çok sert söylemler benimsemiş durumda; bu konuda çoğu kez terbiye ve insaf sınırlarını çiğneyip geçen açıklamalar yapıyor. İktidara gelmeden önce Meksika sınırına duvar öreceğini vaat eden Trump, geldikten hemen sonra göçmenlerin ve bu arada birçok ülkeden misafirlerin ABD'ye girişini zorlaştıran, neredeyse imkansızlaştıran adımlar attı. Aldığı bu zalimane 'tedbirler' neticesinde, ağlayan küçük bir göçmen kız çocuğunun önüne dikilmiş halde dergi kapaklarına çıkarılıp teşhir edildi.

Bunun üzerine, başta Silikon Vadisi şirketleri olmak üzere, işgücü içinde ve hatta kritik mevkilerde (şu anda Google, Microsoft, Nokia, Adobe, Mastercard gibi dünya devlerinin CEO koltuklarında göçmenler oturuyor) pek çok göçmen çalışanı olan şirketler teyakkuza geçti. Trump sayesinde ellerindeki insan kaynaklarının değerini daha iyi anladıkları bir noktaya geldiler. Hatta bazı şirketler göçmenlere pozitif ayrımcılık uygulayacaklarını açıkça ilan ettikleri yeni istihdam politikalarını uygulamaya koydular.

GÖÇMENLER PARLAMENTODA

Son Amerikan seçimlerinin sonuçlarına baktığımızda, ilk izlenimler itibariyle, Trump'ın göçmen karşıtlığının, kamuoyunun mesele hakkındaki duyarlılığını güçlendirdiğini, bunun ise göçmenlerin ve azınlıkların parlamentodaki temsilini artırdığını tarihsel ironi olarak kayda geçirmek gerekiyor. Amerikan seçmeni, özellikle de Temsilciler Meclisi seçimlerinde, geleneksel olarak Başkan'ın partisine değil, denge sağlamak üzere rakip partiye daha çok iltifat ediyor olabilir ancak son seçimin ortaya koyduğu tablo bunun ötesine geçen mesajlar da veriyor. Seçmenler, Trump'ın ısrarla kötülediği ve bazen şeytanlaştırdığı kimliklere sahip çıkmış ve onları meclisine taşımış durumda.

Seçim sonucunda ortaya çıkan yeni politik manzara, bir sonraki başkanlık seçiminde yeni bir tarihsel ironinin kapıda olduğu ihtimalini de güçlendirmiş durumda. Trump, ilk döneminde imza attığı söylemsel ve eylemsel felaketlerle, kendisinin veya ortalama seçmeninin hiç tercih etmeyeceği bir figürün, sözgelimi siyahi bir kadının Beyaz Saray'a çıkmasına sebep olabilir. Bakalım, talih neler tasarlıyor.

Kablo
TÜRKSAT

Seç
İzle

Kişisel İçerik
Paylaşımı

Durdur
İzle

TV
Kontrol
(Listelenen TV'ler)

Sesle
Yazdır

Sesle Kanal
Değiştir

Çocuk Kumandası
Kolay Kumanda
(İsteğe Bağlı)

i-KUTU İnteraktif Kutu

KabloTV / KabloWebTV

ayda 9 TL'den başlayan fiyatlarla

Durdur izle, geri al izle, sesle kanal değiştirme ve daha fazlası i-Kutu'da.

0850 804 4444 turksatkablo.com.tr /turksatkablo

Sevgini verirsen eğer paylaşmaya değer

Çocuklar için bakkalını kütüphaneye çeviren **Kanber Bozan**

#PaylaşmayaDeğer

Türk Telekom